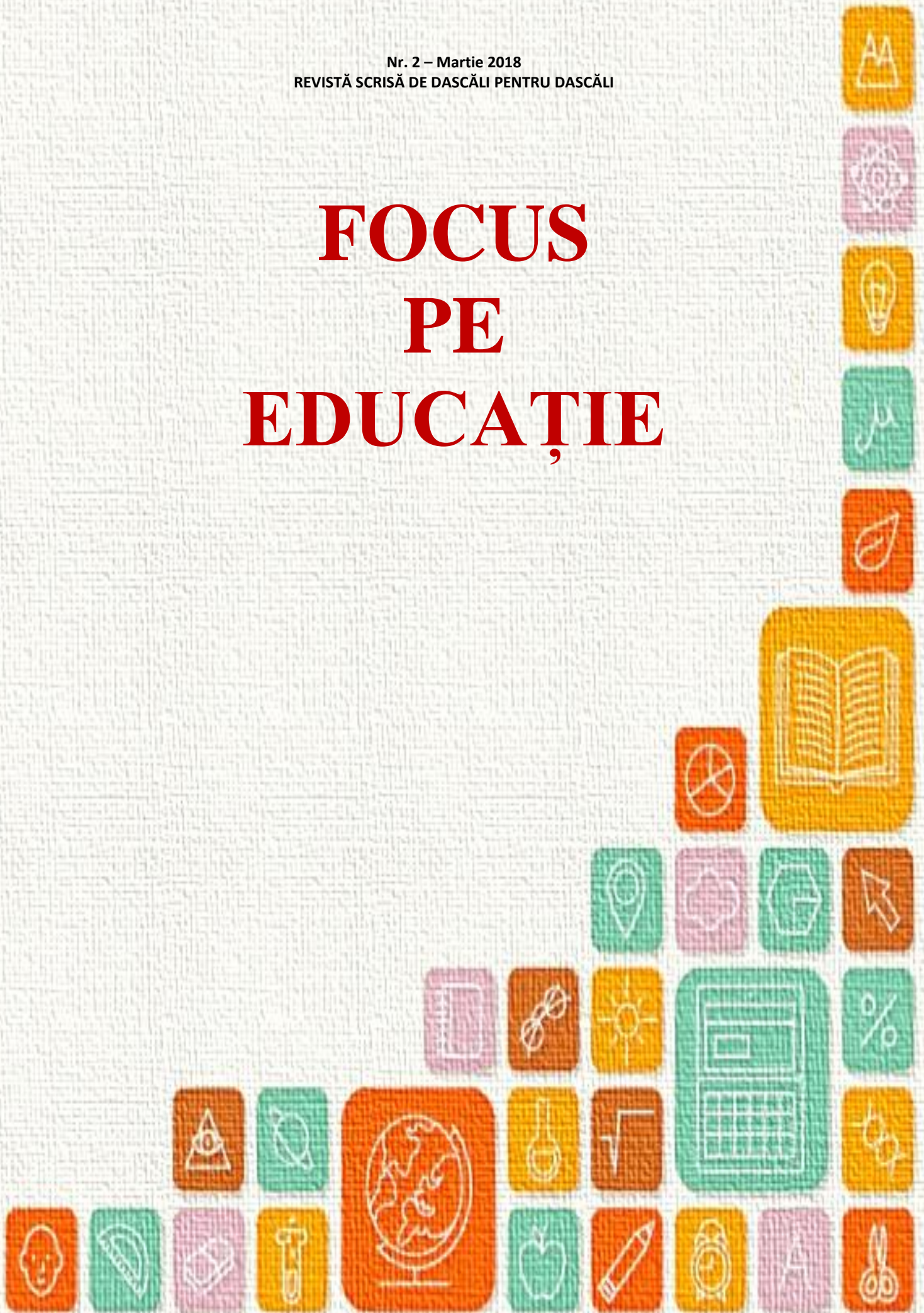

Nr. 2 – Martie 2018
REVISTĂ SCRISĂ DE DASCĂLI PENTRU DASCĂLI

FOCUS PE EDUCAȚIE

Revista "Focus pe educație" își propune să promoveze educația formală, nonformală și informală.

Descriere prin cuvinte cheie:

educație, formare, proiecte, programe, activități educative, experiențe educaționale

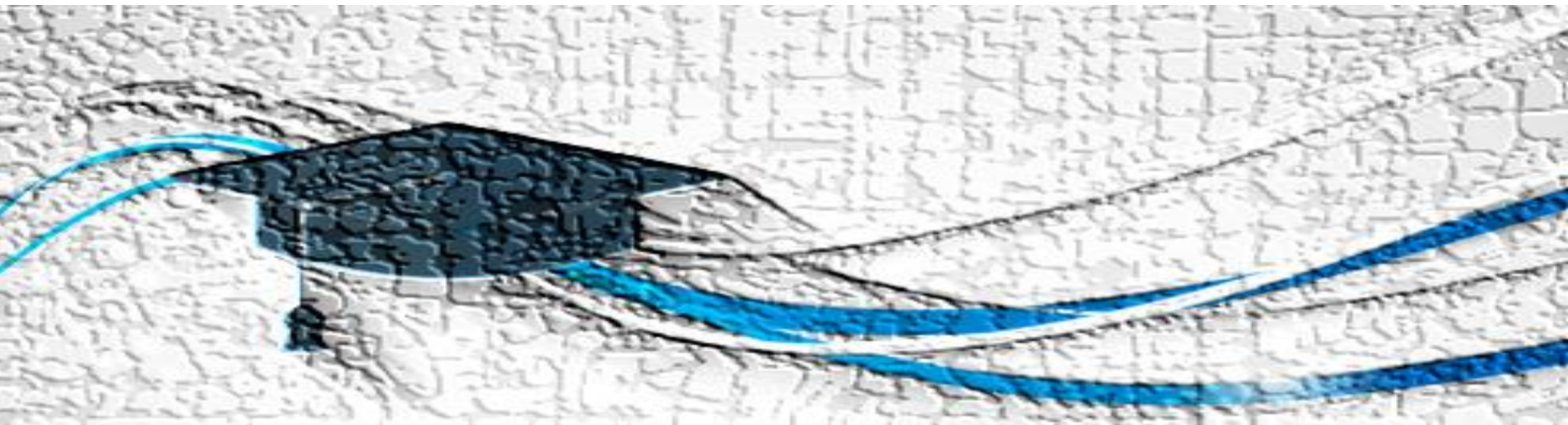
Cod de identificare ISSN și ISSN-L înregistrarea bibliotecii Naționale a României:

Focus pe educație (Online) = ISSN 2501-3092

ISSN-L 2501-3092

Coordonatori revistă:

- **Greco Daniela** – profesor Liceul "Matei Basarab", Craiova
- **Marinescu Cătălina** - profesor Liceul "Matei Basarab", Craiova

CUPRINS

Cojocaru Sorina	EDUCAȚIA ÎN SPIRITUL CETĂȚENIEI DEMOCRATICE	6
Vaneata Persida	DE CE ABA ?	8
Pîrvu Oana	DE CE ABA ?	8
Mîndreci Lenuța	LITERATURA ROMÂNĂ VS. LITERATURA EUROPEANĂ	11
Totîlcă Maria Lelia	CONSOLIDAREA „COMPETENȚELOR-CHEIE” PENTRU O EDUCATIE LA STANDARDE EUROPENE	13
Cătălina Irina Marinescu	EDUCAȚIA MODERNĂ	14
Blagu Matilda	EDUCAȚIA MODERNĂ	14
Greco Daniela	EDUCAȚIE PRIN PROIECTE EDUCATIVE EXTRAȘCOLARE	17
Dumitru Aurelia	EDUCAȚIE PRIN PROIECTE EDUCATIVE EXTRAȘCOLARE	17
Croitoru Georgeta	DOBÂNDIREA COMPETENȚELOR DE BAZĂ - CERINȚĂ A UNEI EDUCAȚII LA STANDARDE EUROPENE	19
Totîlcă Adriana	POLITICI SCOLARE ADECVATE UNEI EDUCAȚII LA STANDARDE EUROPENE	20
Voin Ionela	VALORI, DIMENSIUNI ȘI OBIECTIVE ALE EDUCAȚIEI INTERCULTURALE	22
Neo Simina Ileana	FAMILIA ȘI GRĂDINIȚA PARTENERI ÎN PREGĂTIREA PREȘCOLARULUI DE GRUPĂ MARE PENTRU ȘCOALĂ	25
Stela Șarpe	CADRUL DIDACTIC – PROMOTOR AL METODELOR MODERNE DE PREDARE	28
Nicolae Georgeta	EVOLUȚII ȘI TENDINȚE ÎN SISTEMEME EDUCAȚIONALE CONTEMPORANE	31
Bălănoiu Georgiana-Maria	METODE DE PREDARE ȘI ÎNVĂȚARE A MATEMATICII	33
Elena Georgiana Pomana	CREATIVITATEA ACTULUI DIDACTIC	35
Buzuloiu I. Doina	CALITATEA LA STANDARDE EUROPENE ÎN EDUCAȚIE	38
Șerbu Georgiana Alexandra	EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ – IMPERATIV PENTRU O DEZVOLTARE HOLISTĂ	40
Liciu Constanța	DIMENSIUNEA INOVATOARE A MANAGEMENTULUI CLASEI DE ELEVI	42
Iliuță Mariana	ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE	44
Necula Cristina-Elena	STRATEGIA DE DESCENTRALIZARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR DIN ROMÂNIA	46
Iacob Ionela Gina	EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE	49
Cazacu Camelia	METODE INTERACTIVE DE PREDARE ÎNVĂȚARE UTILIZATE ÎN ȘCOLILE EUROPENE	50
Șerban Nadia	ÎNVĂȚAREA AUTONOMĂ A ELEVILOR – MIJLOC SPRE SUCCESUL ȘCOLAR	53
Trandafir Ileana	ÎNVĂȚAREA AUTONOMĂ A ELEVILOR – MIJLOC SPRE SUCCESUL ȘCOLAR	53
Chiurtu Georgeta	LICEUL "MATEI BASARAB" CRAIOVA ȘI PARTENERIATUL STRATEGIC ERASMUS+ "THE FOOTPRINTS OF CLIMATE CHANGE FROM ANATOLIA TO EUROPE" - O ȘANȘĂ PENTRU EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE	56
Buruiană Gina	METODE INTERACTIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ	58
Popescu Cristian	PRINCIPII SI ABORDARI PRIVIND ASIGURAREA CALITATII IN INVATAMANTUL PREUNIVERSITAR	61
Marilena David	ROLUL TIC ÎN VIAȚA PREȘCOLARULUI, LA NIVEL EUROPEAN	63
Raluca Gabriela Marcu	ROLUL TIC ÎN VIAȚA PREȘCOLARULUI, LA NIVEL EUROPEAN	63
Morjan Cristina Antoaneta	EDUCAȚIA PRIN MIJLOACE MODERNE	66
Pomeală Ramona	MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI	68
Șendroi Cornelia	EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR LA ATELIERUL DE CREAȚIE MĂINI ÎNDEMÂNATICE	71
Lazăr Mariana	EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR LA ATELIERUL DE CREAȚIE MĂINI ÎNDEMÂNATICE	71
Adriana Bucur	LUMEA CONTEMPORANĂ OGLINDITĂ ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE	73
Aida Roșianu	VIOLENȚA – O FORMĂ DE COMUNICARE?	76
Prunaru Victoria	CE ÎNSEAMNĂ EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ?	79
Boureaanu Nicoleta	INTEGRARE SOCIALĂ PENTRU ELEVII CU DIZABILITĂȚI INTELLECTUALE. COMUNICAREA PRIN SPORT	82
Ciurdea Elena Livia	VALORI EUROPENE ÎN EDUCAȚIA TRADIȚIONALĂ	84
Aștefănoie Cristina	PERCEȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE	86
Neda Marius	SISTEMUL DE EFECTUARE A TEMELOR PENTRU ACASĂ ÎN FRANȚA	89
Gherlan Felicia	EDUCAȚIA, ÎNCOTRO... ÎN 2018	92
Gherlan Ionel	CALEA SPRE O EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE	95
Popescu Monica	CALITATEA EDUCAȚIEI ÎN ROMÂNIA	97
Vîrvoreanu Camelia	ȘCOALA ȘI EDUCAȚIA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL MODERN	100
Bică Dana-Liana	ȘCOALA ȘI EDUCAȚIA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL MODERN	100
Barbu Mirela	EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE PRIN ANTREPRENORAT	102
Ilinca Adnana	EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE PRIN ANTREPRENORAT	102
Bocioroagă Lăcrămioara	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC – PREMISA UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT EUROPEAN	104
Baidoc Daniela	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC – PREMISA UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT EUROPEAN	104
Doinița Bălășoiu	INSTRUMENTE ON-LINE ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂRII COLABORATIVE	106
Popescu Vasilica	ÎNVĂȚĂTOR EFICIENT, EDUCAȚIE EFICIENTĂ	109

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit

<i>Cătănescu Simona Dana</i>	CALITATE ÎN EDUCAȚIE	112
<i>Stăncioi Mihaela</i>	METODE DE ÎNVĂȚARE PRIN COLABORARE	114
<i>Ion Oana Claudia</i>	METODE DE ÎNVĂȚARE PRIN COLABORARE	114
<i>Prisacariu Elena Mihaela</i>	PREDAREA ACTIV-PARTICIPATIVĂ A ISTORIEI	117
<i>Andrițoiu Leontina-Codruța</i>	IMPORTANȚA MANUALELOR DIGITALE ÎN PROCESUL DE PREDARE- ÎNVĂȚARE	120
<i>Băbăș Andrei-Florin</i>	IMPORTANȚA MANUALELOR DIGITALE ÎN PROCESUL DE PREDARE- ÎNVĂȚARE	120
<i>Nicoleta Adriana Pătru</i>	ASPECTE ALE INTERCULTURALULUI ÎN PREDAREA/ ÎNVĂȚAREA LIMBII FRANCEZE	122
<i>Olah Teodora Andreea</i>	CREȘTEREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ	125
<i>Lelioara Nicola</i>	ȘCOALA, PEDAGOGIA ȘI TEHNOLOGIA ÎN EDUCAȚIA LA STANDARDE EUROPENE	127
<i>Belețu Lelia</i>	ȘCOALA, PEDAGOGIA ȘI TEHNOLOGIA ÎN EDUCAȚIA LA STANDARDE EUROPENE	127
<i>Creac Mic Zenovia Adela</i>	MODERNIZAREA ȘI RIDICAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ LA NIVELUL STANDARDELOR EUROPENE	131
<i>Staicuț Laura Maria</i>	MODERNIZAREA ȘI RIDICAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ LA NIVELUL STANDARDELOR EUROPENE	131
<i>Burulean Mariana – Luminița</i>	PROIECTAREA DIDACTICĂ ȘI MANAGEMENT EUROPEAN ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC	133
<i>Ene Carmen-Monica</i>	EVALUAREA CA PARTE COMPONENTĂ A REFORMEI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC	135
<i>Gugiu Viorica</i>	EVALUAREA CA PARTE COMPONENTĂ A REFORMEI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC	135
<i>Nica Emilia</i>	ABORDAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIN NOILE EDUCAȚII	137
<i>Codreanu Mihaela</i>	O EDUCAȚIE ROMÂNEASCĂ LA STANDARDE EUROPENE	139
<i>Tudor Monica-Alina</i>	INTERDEPENDENȚA FORMELOR EDUCAȚIEI	142
<i>Tuță Silviu-Marinel</i>	CALITATEA ȘI INOVAȚIA – PREMISE ALE PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE	145
<i>Tuță Anișoara – Ionela</i>	CALITATEA ȘI INOVAȚIA – PREMISE ALE PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE	145
<i>Pîrvu Veroniva</i>	EDUCAȚIA DE CALITATE - INOVAȚIE ȘI DIVERSIFICARE	147
<i>Ion Maria</i>	EDUCAȚIA DE CALITATE - INOVAȚIE ȘI DIVERSIFICARE	147
<i>Chatzidimitriou Georgiana</i>	ȘCOALA – INSTITUȚIE PENTRU FORMAREA CONTINUĂ DE CALITATE	149
<i>Bida Liliana Ramona</i>	ACTIVITĂȚILE OUTDOOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	150
<i>Ghinea Marina</i>	DETERMINAREA VITEZELOR DE REACȚIE CU AJUTORUL MODELELOR ȘI MODELĂRII MATEMATICE	152
<i>Stancovici Adela Olivia</i>	METODE INTERACTIVE DE GRUP	155
<i>Zaharia Anamaria</i>	PROIECTUL EDUCAȚIONAL ÎN C.D.I. "CERC DE LECTURĂ ȘI ARGUMENTARE"	159
<i>Băncilă Ana-Mirela</i>	PREDAREA-ÎNVĂȚAREA LIMBII FRANCEZE PRIN METODE ACTIVE – JOCUL TEATRAL	161
<i>Lăpădat Silvia</i>	EDUCAȚIA LA STANDARDE EUROPENE	163
<i>Coman Simona-Roxana</i>	EDUCAȚIA LA STANDARDE EUROPENE	163
<i>Vlăduț Mirela Mădălina</i>	ROLUL EDUCAȚIEI FIZICE ÎN DEZVOLTAREA CALITĂȚILOR MOTRICE LA ELEVII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ	165
<i>Ciurea Viorica</i>	DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE ÎN CADRUL ORELOR DE ISTORIE CU AJUTORUL METODEI SINELG	169
<i>Chirteș Liliana Severiana</i>	JOCUL DIDACTIC CA METODĂ DE PREDARE A CITITULUI ȘI SCRISULUI	172
<i>Trăistaru Daniela</i>	MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE	174
<i>Dodenciu Mirela</i>	ACTIVITĂȚILE NONFORMALE, UȘI DESCHISE SPRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE	178
<i>Jianu Simona</i>	ACTIVITĂȚILE NONFORMALE, UȘI DESCHISE SPRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE	178
<i>Bucur Cristina</i>	EDUCAȚIA FUNCȚIONALĂ	182
<i>Tănase Ioana</i>	SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT- TENDINȚE DE EVOLUȚIE	184
<i>Dinu Maria</i>	EDUCAȚIE MODERNĂ	187
<i>Pătrașcu Costela</i>	ÎNVĂȚĂMÂNTUL DESCHIS ȘI LA DISTANȚĂ - O NECESITATE A SOCIETĂȚII MODERNE	189
<i>Diaconu Adela</i>	TEHNICI DE EVALUARE MODERNE LA ORELE DE LIMBA ENGLEZĂ	192
<i>Popa Anișoara</i>	ACTUL EDUCAȚIONAL DIN PERSPECTIVA EUROPEANĂ	195
<i>Cocioba Irina</i>	ACTUL EDUCAȚIONAL DIN PERSPECTIVA EUROPEANĂ	195
<i>Mănescu Dorina Nicoleta</i>	PROIECTELE ERASMUS PLUS – CATALIZATOR AL EDUCAȚIEI LA STANDARDE EUROPENE	198
<i>Săvoiu-Vlăescu Cristina</i>	METODE, TEHNICI ȘI INSTRUMENTE MODERNE DE EVALUARE ÎN BIOLOGIE	200
<i>Neamțu Adina Patricia</i>	MODERNIZAREA PROCESUL EDUCAȚIONAL PRIN UTILIZAREA CALCULATORULUI	203
<i>Stan Cristina</i>	MODERNIZAREA PROCESUL EDUCAȚIONAL PRIN UTILIZAREA CALCULATORULUI	203
<i>Vițu Valentina Alina</i>	EDUCAȚIA ÎN ROMÂNIA	205
<i>Elena Antoanela Cotoc</i>	ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN ÎPT DIN ROMÂNIA	207
<i>Georgescu Miora</i>	FORMAREA DE COMPETENȚE ÎN PREDAREA MATEMATICII	209
<i>Popescu Olgața</i>	EDUCAȚIA DE IERI- EDUCAȚIA DE AZI	211
<i>Drîmbă Mariana</i>	EDUCAȚIA DE IERI- EDUCAȚIA DE AZI	211
<i>Dumitru Daniel-Raoul</i>	EUROPA ȘI NOI	213
<i>Dumitru Maria</i>	EUROPA ȘI NOI	213
<i>Sipea Elisabeta Catalina</i>	EDUCATION AT EUROPEAN STANDARDS	214
<i>Văruicu Luminița</i>	EDUCAȚIA ROMÂNEASCĂ	217
<i>Ciucă Mihaela Alina</i>	UTILIZAREA APLICAȚIEI SCRATCH ÎN GEOMETRIE	219
<i>Ciurlin Constantina</i>	MODERNISM ÎN EDUCAȚIA ROMÂNEASCĂ -METODE ACTIVE MODERNE APLICATE ÎN BIOLOGIE	222

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit

CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Bd. Unirii nr. 22, sect. 3, cod 030833
București - ROMANIA
Tel. +40 21 311.28.35
e-mail: issn@bibnat.ro

București, 16.03.2016

Către Liceul „Matei Basarab” Craiova

Vă anunțăm că publicația pe care o editați a fost înregistrată și a primit codul de identificare ISSN, după cum urmează:

Focus pe educație (Online) = ISSN 2501-3092

ISSN–L 2501-3092

Codul ISSN va fi utilizat conform instrucțiunilor conținute în anexa “ISSN – informații generale”, respectând Legea nr. 111/1995 republicată și Legea nr. 186/2003, privind promovarea culturii scrise.

Teodora Usurelu
Centrul Național ISSN

EDUCAȚIA ÎN SPIRITUL CETĂȚENIEI DEMOCRATICE

*Prof. Cojocaru Sorina,
Școala Gimnazială "Elena Farago" Craiova, Dolj*

Revoluția tehnologică contribuie și astăzi în cea mai mare măsură la transformarea statelor. Dacă înainte, imaginile și mesajele aveau nevoie de zile și săptămâni pentru a traversa oceanele, astăzi aceasta se produce în fracțiuni de secundă. Un avantaj al revoluției tehnologice a fost acela de a pune în evidență prioritatea inteligenței, educației și instruirii, cu alte cuvinte, a formării capitalului uman.

Noile tehnologii de informare și de comunicare au o influență crescândă asupra învățământului, asupra organizării instituțiilor educative, asupra rolului profesorului și a relațiilor sale cu elevii.

Una din dimensiunile procesului de globalizare este și mondializarea culturii, inclusiv a învățământului. Răspândirea rapidă a noilor forme de expresie culturală, educația realizată la scară mondială prin intermediul cursurilor „virtuale” sunt trăsături caracteristice ale procesului de globalizare. Are loc o cooperare intensă a unităților de învățământ în cadrul rețelelor științifice internaționale care nu țin cont de frontiere.

Educația și formarea profesională se desfășoară în condițiile când ia amploare mobilitatea la scară internațională a elevilor, studenților și salariaților, când se resimte tot mai mult impactul noilor tehnologii, când se produce schimbarea radicală a muncii odată cu apariția unei piețe de muncă europene și a întreprinderilor multinaționale, când instruirea nu se mai poate limita numai la anumite perioade în viața individului, ci trebuie să se desfășoare pe tot parcursul vieții, când educația nu se mai poate realiza fără participarea comunității locale.

Toate acestea au determinat faptul că, la ora actuală, politicile și strategiile educaționale europene sunt orientate în primul rând spre educația în spiritul cetățeniei democratice și al coeziunii sociale.

Sistemele de învățământ trebuie să facă față la diverse provocări, evoluții și probleme legate atât de domeniul propriu al învățământului, cât și de societatea în ansamblu. În aceste condiții crește rolul educației ca factor ce contribuie în mod hotărâtor la coeziunea socială.

Educația poate să contribuie în diverse moduri la cetățenia democratică și la coeziunea socială.

Educația pentru o cetățenie activă și conștientă începe la școală și continuă pe tot parcursul vieții prin promovarea următoarelor valori fundamentale:

- inserția, nu excluderea;
- toleranța, nu predispoziția pentru conflict;
- simțul responsabilității, nu pasivitatea;
- rațiunea și obiectivitatea, nu subiectivitatea și iraționalul.

Totuși trebuie să fim conștienți de faptul că educația nu este un panaceu universal, ea nu poate rezolva de una singură ansamblul de probleme ale societății.

Uniunea Europeană are o îndelungată tradiție de cooperare cu țări terțe pe baza unui pachet de politici și instrumente în cadrul cărora învățământul joacă un rol din ce în ce mai însemnat. Acordurile de cooperare cu parteneri din întreaga lume includ adesea sprijin pentru programele de infrastructură și cooperare în învățământ, precum și cadre pentru dialoguri de politică în acest domeniu.

Își fac apariția diverse modele de îmbinare a învățământului cu lucrul care șterg linia de demarcație tradițională între educație și formarea inițială sau post-inițială ori la întreprindere.

Au fost introduse ori sunt în curs de elaborare noi metode de învățământ, care au la bază autonomia învățământului și dezvoltarea școlii și a universității în calitate de „gestionari” ai cunoștințelor și informației.

Astăzi, școala nu mai constituie destinația finală pe calea educativă. Ele sunt pe calea integrării într-un sistem de educație și instruire permanentă.

Bibliografie

1. Marinescu, C., (2001), *Educația – perspectivă economică*, București, Editura Economică.
 2. Militaru C., (2005), „*Managementul Calității și procesul de la Bologna în învățământul superior românesc*” în „*Analele Universității, Facultatea de Relații Economice Internaționale*”, București, Editura Sylvi.
 3. Militaru C., (2005), „*Modele de excelență în educația europeană*” în „*Provocările cunoașterii în contextul integrării europene*”, București, Editura Fundația România de Mâine.
 4. Stomff, S., - (2004), *Introducerea cerințelor sistemului de management al calității în economie – factor determinant pentru integrarea României în Uniunea Europeană*, în *Standardizarea*, nr. 4, București.
 5. Tiron, S., - (2001), *Politica europeană în domeniul calității*, studiu elaborat în cadrul proiectului „*Politici educaționale*”, Chișinău.
- *** - *Jurnalul oficial al UUE, Concluziile Consiliului privind competențele în sprijinul învățării pe tot parcursul vieții și inițiativa „Noi competențe pentru noi locuri de muncă”, 26.05.2010.*
- *** www.europa.eu

DE CE ABA ?

prof. CȘEI Băbeni - Vaneata Persida
prof. CȘEI Băbeni- Pîrvu Oana

Rezultatele cercetărilor în urma aplicării ABA arată că dacă terapia este începută destul de devreme - înainte de vârsta de 4 ani, este destul de intensivă (20-30 până la 40 de ore de terapie pe săptămână) și este continuată până la 2 ani, până la 50 % dintre copii pot fi recuperați.

Copiii care încep terapia ABA după vârsta de 4 ani își pot dezvolta abilitățile sociale, anumite abilități academice și mai important, abilități de viață. Își pot îmbunătăți abilitățile de autoajutorare necesare, cum ar fi să știe să facă cumpărături, să ia autobuzul și să știe să facă curat și să țină ordine în casă. Pe scurt, ei pot să devină, în multe cazuri, relativ independenți.

Cum vede un comportamentist autismul?

Comportamente în EXCES (autostimulare, automutilare, agresiune, hiperkinetism, comportamente obsesive, comportamente stereotipe).

Comportamente deficitare (limbaj, abilități sociale, abilități de joacă, abstractizări și autoservire), scopul terapiei fiind acela de a descrește comportamentele excesive, de a crește comportamentele deficitare și de a modela altele noi).

Analiza comportamentală aplicată pune accent pe controlul întăritorilor. Scopul tratamentului este de a învăța un număr mare de comportamente adaptative (cognitive, lingvistice, sociale, etc.) prin întărirea aproximărilor comportamentelor țintă și a discriminărilor tot mai complexe între situații. Terapia se adresează tuturor ariilor de dezvoltare : cognitiv, motric, social, autoservire, comunicare și limbaj. De asemenea terapia vizează și principalele probleme legate de comportamentele neadecvate.

Cum ajută ABA copilul cu autism?

- crește frecvența apariției comportamentelor dezirabile prin recompensare;
- învață copilul abilități noi;
- menține anumite comportamente necesare adaptării la mediul social;
- generalizează sau transferă comportamentele dintr-o situație în alta sau de la un anumit mod de răspuns la altul mai complex (scopul este de a generaliza și transfera tot ceea ce învață în camera de lucru – la grădiniță, școală, mediul social);
- reduce comportamentele interferante, care pot îngreuna învățarea și relaționarea;
- modifică mediul de învățare pentru ca aceasta să se realizeze cât mai eficient, însă pe termen lung se urmărește ca persoana să se poată descurca în orice situație.

Fiecare copil poate face progrese în terapie, pentru că ABA este un sistem de învățare, un program de învățare prin care își propune să modifice comportamentul copilului în mod sistematic și intensiv.

Sistemul are obiective clar formulate, împărțite în sarcini mici, astfel încât evoluția copilului să poată fi măsurată permanent. Întărirea comportamentului se face prin recompensare, întreg sistemul funcționând pe baza acestor întăritori , fie materiali, fie socială.

Obiectivele sunt împărțite în pași mici, pe care fiecare copil să-i poată atinge, și dacă cerința este prea mare, se dă un pas înapoi până când copilul poate reuși, apoi se trece la pasul următor.

Succesul în terapie depinde de 4 factori majori:

1. Vârsta copilului la intrarea în program
2. Nivelul cognitiv, stabilitatea atenției, capacitatea de înțelegere a abstractului și autostimulările;
3. Gradul de implicare al familiei;
4. Profesionalismul echipei și coordonatorului.

Nu putem spune de la început care vor fi progresele și cât va recupera copilul – vom putea avea după 6 luni însă o imagine de ansamblu asupra modului în care evoluează copilul. Trebuie să ne bazăm pe fapte concrete, pe achiziții pentru a da un pronostic.

5. Supervizarea să fie intensivă și echipa foarte bine instruită;
6. Consecințele comportamentelor neadecvate trebuie oferite contingent;
7. Trebuie să existe echilibru între nivelul cerințelor din terapie și nivelul cerințelor familie.

Discrete Trial

Este una din cele mai frecvente proceduri implementate în tratarea copiilor cu autism. Metoda a fost dezvoltată de Sid Bijou și aplicată pentru prima dată de Wolf cu Dicky. Aproape fiecare program intensiv de învățare include discrete trial. Abilitățile învățate folosind discrete trial sunt: limbaj, interacțiune socială, hobby, abilități cognitive, reducerea comportamentelor neadecvate, imitație etc. (Smith, 2001). Smith sugerează că este singura metodă eficientă de învățare a noilor abilități și de noi discriminări.

De ce se folosește Discrete Trial?

- * clarifică ce are de învățat copilul... atât pentru adult cât și pentru copil;
- * ajută terapeutul să fie consecvent;
- * ușurează evaluarea progresului și colectarea datelor;
- * comportamentele pot fi manipulate și schimbate sistematic;
- * copilului îi este clar ce se va întâmpla și ce i se cere într-un sitting;
- * colectarea datelor este simplă;
- * evaluarea progreselor poate fi făcută obiectiv.

Caracteristicile unui SD

- * trebuie să fie clar, simplu, neîntrerupt și potrivit nevoilor copilului;
- * este cerință, fără adăugiri în plus („uite-te la mine!” „fii cuminte!”), numele copilului)
- * se dă o singură dată apoi se așteaptă răspunsul copilului;
- * poate include prezentarea unui obiect, a unei instrucțiuni, a unei mișcări sau a unei întrebări;
- * inițial se dă la fel de către toți cei implicați în program.

Caracteristicile unui răspuns

- * răspunsul copilului la cerință poate fi **corect** când copilul dă răspunsul așteptat în 3-5 secunde;
- * răspunsul copilului la cerință poate fi **greșit** când copilul dă un răspuns din același program sau din altele, dar greșit sau când se angajează în altfel de comportamente decât cel așteptat în urma SD-ului;
- * **non-răspuns**, când nu dă nici un fel de răspuns sau când copilul dă un răspuns corect dar după cele max 5 secunde, se consideră a fi răspuns greșit în colectarea datelor;
- * **promptat**, atunci când copilul este ajutat să dea răspunsul corect.

Consecința răspunsului

Pozitivă = recompensa (BRAVO + recompensa materială). Se oferă numai în cazul unui răspuns corect. Se oferă **imediat** după răspunsul corect. Se individualizează, în funcție de preferințele copilului și se schimbă permanent pentru a-și menține valoarea de recompensă. Recompensele se dau în cantități mai mari pentru răspunsurile independente sau răspunsurile foarte bune și în cantități moderate în cazul răspunsurilor promptate.

Negativă = NU!, Ai greșit!, Fii mai atent! Etc. Consecința negativă trebuie să fie pur informațională și se dă după un răspuns greșit sau un non-răspuns. Recompensele trebuie să poată fi oferite cu ușurință și rapid.

Când se folosește promptul?

- * când sarcina este nouă copilului, răspunsul este ghidat de mai multe ori, acest lucru este cunoscut ca „mass prompt”;
- * în general, prompt-ul trebuie oferit cât mai aproape de SD sau în același timp;
- * când un răspuns a fost ghidat de mai multe ori și copilul începe să își dea seama de ceea ce trebuie să facă , prompt-ul este retras treptat;
- * când prompt-ul este retras, răspunsul poate fi ghidat doar la jumătate deoarece copilul este capabil să facă independent ceva;
- * dacă o acțiune se consideră masterată, deci suntem siguri că el știe ce are de făcut, atunci prompt-ul este oferit după două răspunsuri incorecte. Acesta este cunoscut ca și „nu-nu-prompt”;
- * copilul nu trebuie să ofere mai mult de 2 răspunsuri incorecte fără a primi prompt;
- * după „nu-nu-prompt” urmează un test în care copilul nu este ghidat, pentru a testa dacă copilul poate face sarcina singur.

Bibliografie:

1. Analiza comportamentală aplicată, Ediția a 2-a, John ,O.Cooper, Timothy,E.Heron, William L.Heward;
2. Smith,T.(2001).Discrete trial trening in the treatment of autism.Focus on Autism and Other Developmental Disabilities, p.16,86-92;
3. Lovaas,O.I (1997) Intensive behavioral treatment for preschoolers with severe mental retardation and pervasive developmental disorder. P.102,238/249

LITERATURA ROMÂNĂ VS. LITERATURA EUROPEANĂ

*Prof. Mîndreci Lenuța
Colegiul Tehnic "Domnul Tudor"
Drobeta-Turnu-Severin*

România a fost dintotdeauna a Europei, iar literatura, încă de la cronicari, se identifică literaturii europene.

Analizându-se creația literară în mod cronologic, asimilată curentelor literare ale vremii, vom observa că, începând cu "Umanismul", românii au avut ce să spună lumii.

Astfel, deși intrate la noi mult mai târziu (secolul al XVII-lea-XVIII-lea, comparând cu secolul al XIV-lea în vestul Europei), ideile umaniste au prins rădăcini firești în cultura română.

Deschizătorul de drumuri în acest sens a fost Nicolaus Olahus, cu lucrarea sa "Hungaria", în care susținea conștiința unității etnice a românilor. Cărturarii epocii au impus autentice direcții ale culturii române. Într-o primă generație a fost Udriște Năsturel, urmat de erudiții Nicolae Milescu, Dosoftei, Miron Costin, Constantin Cantacuzino, cărturarul călător prin lume, umanist autentic, respectiv, cărturar-politician.

De factură profund umanistă este și preocuparea lui Grigore Ureche, Miron Costin și Ion Neculce de a stabili identitatea poporului în context european: "Cu toții de la Râm ne tragem".

Sinteză a Umanismului românesc, sinteză a culturii române din acea perioadă a fost Dimitrie Cantemir. Erudit, cunoscut în întreaga Europă, primit cu onoruri de către ambasadele străine (Franța, Olanda, Rusia etc.), Dimitrie Cantemir poate fi numit pe bună dreptate "primul român european". Zoe Dumitrescu Bușulenga spunea: "Ceea ce au iubit cronicarii, dar mai ales Dimitrie Cantemir și ceea ce interesează azi, poate mai mult talentul, erudiția, multilateralitatea sa uimitoare, este faptul de a fi întreprins cu toate mijloacele să demonstreze spațiul sud-est european, și mai cu seamă țara sa de obârșie, parte integrantă a Europei."

Mergând mai departe, lunecând în mod cronologic prin cultura română, ajungem în mod firesc la perioada efervescentă a mișcării revoluționare a anului 1848. "Dacia literară" la 1840 și întreaga perioadă 1830-1860 nu fac altceva decât să ne ancoreze și mai mult în context european.

Este un moment al asimilărilor, este o "ardere a etapelor", după cum spunea Paul Cornea, căci rămânând în urma literaturilor europene, literatura română, în plină formare, asimilează atât elemente clasice, cât și romantice, ajungând să fie în pas cu veacul.

Chintesență a clasicismului, precum și a romantismului românesc, Mihai Eminescu încununează o perioadă de asimilări și de tatonări.

Constituită prin sinteza izvoarelor folclorice ale lirismului cu câteva din marile direcții ale poeziei și gândirii europene, sinteză săvârșită într-o structură creatoare purtând pecetea geniului, opera lui Mihai Eminescu are locul propriu nu numai în literatura română, ci și în cea universală. Pentru că Eminescu este un poet reprezentativ care oferă lumii suma lirică a întregului romantism european învăluit în "dulcele aesthetis al baștinii sale carpato-dunărene". (Vl.Streinu).

Curentul modernist anunțat la noi, într-un fel, de capodopera lui Rebreanu, "Ion", a dat câteva titluri de referință, oricând în sincronism cu literatura europeană: Rebreanu va continua cu "Adam și Eva", "Pădurea spânzuraților", "Ciuleandra"; Sadoveanu cu "Zodia cancerului"; Ionel Teodoreanu cu ciclul "Medelenilor"; Mateiu Caragiale cu ai săi "Crai de Curte-Veche"; H.P.Bengescu cu ciclul Halipilor, și totul se continuă după 1930 cu Mircea Eliade, Camil Petrescu etc.

Oprindu-ne puțin la Mircea Eliade, am putea afirma că este cel mai mare om de cultură român din veacul al XX-lea, impunându-se, ca nici un alt cărturar, în cultura universală.

A fost intermediarul între cultura din Occident și Orientul cel mai îndepărtat (India), între civilizația materială și spirit, între cultură științifică și mit, între modern și primitiv, între religii și

credițe tribale, între marile culturi și culturile populare, a intermediat mereu între noi, românii, și lumea cea mare a istoriei; ne-a preluat din "minoratul" nostru și ne-a înscris în "pivotul" în jurul căruia ar trebui să se întâlnească cele două lumi extreme, răsăriteană și apuseană.

Vorbind despre Mircea Eliade, am trecut deja la o altă categorie a scriitorilor români: cei plecați din țară, dar care au făcut adevărate școli românești de literatură în Europa, precum Emil Cioran, Eugen Ionesco.

Franța s-a dovedit pământul european cel mai fertil pentru românii împrăștiați prin Europa, sau, literar vorbind, pentru românii din diaspora. Avem în Franța reprezentanți ai tuturor genurilor literare: proză, poezie, eseu, dramaturgie, critică, istorie, și teoria literaturii etc., recunoscuți fiind ca scriitori români, dar și ca reprezentanți ai școlii literare franceze.

Astfel, avem tot dreptul să susținem că literatura română este o componentă de seamă a literaturii europene. Să amintim câteva nume: Matilda Ghyka, Mircea Iorgulescu, Virgil Tănase, Horia Vintilă, Paul Goma, Paul Celan, Petre Neagoe, Monica Lovinescu, Virgil Ierunca, Victor Frunză, Max Bănuș, Petre Dumitriu, D.Țepeneag, Matei Vișniec etc.

Sămânța literaturii române este răspândită și în Spania (George Uscătescu), Italia (Iosif Constantin Drăgan, Mihai Vulpănescu), Suedia (Gabriela Melinescu), Germania (Nicolae Balotă, Ion Caraion, Marian Popa etc.).

Putem afirma că, prin ei, lumea geto-carpatină face legătura cu lumea traco-getică și-i amintește structura ei antic-balcanică.

Scopul literaturii noastre nu poate fi decât o demonstrație a puterii de creație românească, cu notele ei specifice, o demonstrație a contribuției literaturii naționale la literatura universală.

George Călinescu afirma: "Noi suntem geto-romani ca și francezii galo-romani, popor străvechi, adică primind limba și literatura latină. În felul nostru am primit succesiunea spiritului roman, continuându-l realist, fără mimetisme..."

Bibliografie:

1. Limba și literatura română – Grigore Codrescu. Editura Plumb, Bacău 2001
2. Literatura română – Anton Nicolae. Editura Aula

CONSOLIDAREA „COMPETENȚELOR-CHEIE” PENTRU O EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Totîlcă Maria Lelia, C.T.I. ALIMENTARĂ
Craiova, Dolj*

Comisia Europeană colaborează cu statele membre pentru a consolida „competențe-cheie”, adică acele cunoștințe, aptitudini și comportamente care îi vor ajuta pe cursanți să se dezvolte pe plan personal și, mai târziu, să își găsească un loc de muncă și să participe la viața societății. Printre aceste competențe-cheie se numără competențele „clasice” (comunicarea în limba maternă, cunoașterea de limbi străine, competențe informatice și de citire și cunoștințe de matematică și științe de bază, precum și competențe „orizontale”, cum ar fi capacitatea de a învăța, responsabilitatea socială și civică, spirit întreprinzător și capacitate de inițiativă, cunoștințe de cultură și creativitate).

Această abordare are ca scop **promovarea competențelor-cheie** prin:

- furnizarea unui învățământ de înaltă calitate pentru toți elevii, pe baza unor programe corespunzătoare;
- reducerea ratei abandonului școlar ;
- consolidarea educației copiilor preșcolari ;
- îmbunătățirea sprijinului acordat cadrelor didactice, directorilor de școli și formatorilor.

Măsuri luate până în prezent

- Legislația UE de stabilire a unui cadru european de competențe-cheie
- Îmbunătățirea competențelor pentru secolul al XXI-lea: un program de cooperare europeană pe plan școlar
- Sprijinirea, de către Comisia Europeană, a unei rețele europene pentru dezvoltarea competențelor-cheie în școli

Se impun măsuri ce vizează:

- Regândirea educației: investiții în competențe pentru rezultate socioeconomice
- Evaluarea competențelor-cheie în educația și formarea inițială: orientări politice
- Importanța competențelor lingvistice pentru creșterea capacității de inserție profesională, mobilitate și creștere economică
- Pregătirea tinerilor pentru secolul al XXI-lea: un program de cooperare europeană pe plan școlar
- Sprijinirea profesiilor didactice pentru rezultate mai bune la nivel de învățare
- Parteneriat și parcursuri flexibile pentru dezvoltarea competențelor de-a lungul vieții

Bibliografie:

http://ec.europa.eu/education/policy/school/competences_ro

EDUCAȚIA MODERNĂ

*Cătălina Irina Marinescu prof. Liceul "Matei Basarab" Craiova
Blagu Matilda prof. Liceul "Matei Basarab Craiova*

Educația după Platon este "arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale celor care dispun de ele", iar după Aristotel "un obiect al supravegherii publice iar nu particulare,,. Educația este cu alte cuvinte o acțiune a oamenilor îndreptată asupra lor sau asupra altora de a se dezvolta, de a acumula cunoștințe în diverse direcții.

Educația este specifică oamenilor și se realizează cu ajutorul limbajului, culturii și voinței oamenilor. Nu putem realiza educația în afara mediului social, cultural și al individului în sine. În dezvoltarea personalității elevilor educația este foarte importantă, dar în strânsă legătura personalitatea elevilor depinde de ereditate și mediu.

- ereditatea ne duce cu gândul la bagajul genetic al fiecărei persoane.
- mediul ajută copilul să-și contureze trăsăturile de personalitate.
- educația vine să finalizeze aspectul final al omului.

Dacă în ce privește ereditatea nu putem să aducem schimbări, iar mediul în care trăim nu poate fi schimbat până la un moment dat pentru că depindem de părinți, în ce privește educația "...fiecare copil are dreptul fundamental la educație..." Declarația de la Salamanca 1994.

Toți copiii trebuie să aibă dreptul la educație indiferent cât de diferiți sunt. Accesul la educație trebuie să fie flexibil, fiecare să învețe în funcție de grupa de vârstă și de capacitatea sa de a învăța, de ritmul de învățare al fiecăruia.

În timp educația s-a realizat în funcție de interesele epocilor parcurse:

- în antichitate se urmărea dezvoltarea armonioasă a personalității pe plan estetic, militar și fizic;
- în feudalism se însușeau prin educație cele șapte arte liberale și cele șapte virtuți cavalești;
- în renaștere omul era privit ca unul universal
- în epoca modernă oamenii erau formați pentru a face față industrializării;
- actualmente nu există un model impus, doar că trebuie să ne adaptăm cerințelor pieței muncii.

Școlile trebuie să includă toți copiii în sistemul de învățământ, indiferent dacă sunt supradotați, cu handicap, copii străzii sau copii din grupuri marginalizate sau dezavantajate. E important să conștientizăm ca profesori, părinți, membrii ai societății că orice copil poate fi educat.

Prin educație în sistemul de învățământ sunt oferite conținuturile ce trebuie asimilate de către elevi, dar și competențele ce vor fi dobândite în urma activității de învățare. La fel de important ca și elevul care trebuie să vrea sau să fie convins să învețe, este și profesorul care trebuie să aducă cunoștințele la nivelul de accesibilitate al elevilor pe grupe de vârstă. Elevii cu dificultăți de învățare trebuie de asemenea ajutați și integrați în învățământul de masă.

Principiile care stau la baza educației ne ajută ca profesori să accesibilizăm conținuturile, să ținem cont de vârsta educabililor și de capacitățile fiecăruia. Reușim să aducem egalitatea de șanse în cadrul educabililor ținând cont de personalitatea fiecăruia, îndrumând pe fiecare după vârstă, sex, nivel de pregătire anterioară, potențial fizic și intelectual.

Metodele de predare învățare sunt de asemenea importante. Utilizând metode active participative stimulăm creativitatea și ingeniozitatea elevilor, iar dacă mai avem la dispoziție și instrumente moderne de implementare ne putem asigura de atenția elevilor. Școala ar trebui să creeze condiții pentru ca fiecare elev să-și dezvolte personalitatea și să-și arate individualitatea.

Școala trebuie orientată spre elev, formarea personalității elevului pentru integrarea acestuia pe piața muncii, iar profesorul trebuie să descopere potențialul fiecărui elev și să-l ajute în dezvoltarea sa canalizându-l pe direcția potrivită personalității sale.

Scopurile educației sunt strâns legate de finalitățile acesteia care nu se văd pe termen scurt, ci mai degrabă pe termen mediu și lung. Scopurile educației rezidă în următoarele:

- achizițiile elevilor la finele procesului de instruire;
- competențele achiziționate pe parcursul educării;
- schimbările în conduita și conștiința elevilor;
- atitudinea și capacitatea educabililor pe perioade mari de timp.

Atunci când realizăm educația elevilor pe lângă scopurile menționate anticipăm prin obiective comportamentul elevilor după parcurgerea secvenței de învățare. Fiecare scop poate avea o multitudine de obiective. Relația dintre scopuri și obiective se observă în următoarele aspecte:

- scopurile sunt corelate cu obiectivele și nu pot fi identificate direct;
- scopurile au ca indicatori obiectivele pentru a delimita importanța acestora;
- formularea scopurilor este obligatorie;
- scopurile fără obiective sunt abstracte.

Obiectivele ne ajută să concretizăm în cadrul lecției și nu numai ce dorim să știe elevul. Obiectivele educaționale sunt cunoscute ca obiective generale, obiective specifice, obiective cadru, obiective de referință, obiective operaționale și alături de cele cognitive, afective și psihomotorii pun în evidență scopurile educației.

Actualmente atragerea elevilor către școală a devenit un lucru mai greu decât în alte perioade. Unii nu își permit să acceseze studiile din cauza sărăciei, alții nu sunt motivați. Ce putem face noi profesorii?

Relația profesor-elev trebuie să fie una deschisă, bazată pe sprijin reciproc, cooperare, dialog constructiv. Astfel prin educația modernă se dorește o colaborare strânsă între școală, comunitatea locală, părinți, elevi încurajând discuțiile, renunțând la control profesorul fiind moderatorul, iar elevul implicat permanent pentru propria dezvoltare.

Școala trebuie să știe cum să motiveze elevul să învețe, cum să ușureze procesul învățării, cum să pună accent pe utilitatea cunoștințelor pentru a se descurca în viață. Rolul profesorului este acela de a le arăta elevilor cum să utilizeze noțiunile acumulate în practică.

Dacă este să vorbim de atragerea elevilor trebuie să avem în vedere disponibilitatea acestora pentru utilizarea mijloacelor moderne de comunicare. Elevii sunt cei care dispun de echipamente moderne de comunicare cu acces la internet. Dacă punem la dispoziția lor platforme (Moodle) a căror instalare se realizează gratuit, dar pentru care noi profesorii trebuie să ne documentăm activitatea didactică va fi mai interesantă și pentru noi și pentru elevi. Elevii sunt stimulați să lucreze în echipe, să acceseze informații pe platformă, internet, etc, să solicite informații suplimentare, să-și pună anumite probleme, sau să găsească soluții.

În ce mă privește ca experiență pentru elevi lucrez prin firmele de exercițiu. Aceste firme sunt creații ale elevilor clasei eventual împărțită pe grupe pentru a lucra mai ușor. Profesorul este doar un supraveghetor al activității desfășurate de elevi. Ei au cunoștințele necesare (cls XI) pentru a desfășura activități într-o firmă simulată. Orice decizii iau constituie experiență pentru practica ulterioară finalizării liceului pentru că și din greșeli se învață. Responsabilitățile fiecărui elev în cadrul firmei sunt bine stabilite. La diverse intervale de timp rolurile se schimbă pentru ca fiecare să treacă prin experiență posturilor dintr-o firmă, constatând totodată și ce i se potrivește mai bine.

Tot la modulul Contabilitatea evenimentelor și tranzacțiilor pentru atragerea elevilor către contabilitate, la orele de laborator elevii au acces în laboratorul de informatică unde lucrează cu diverse softuri care permit înregistrarea evenimentelor și tranzacțiilor automatizat, întocmirea documentelor de evidență operativă cerute, întocmirea documentelor centralizatoare și a registrelor contabile.

Cu ajutorul internetului putem accesa formulare specifice Ministerului de Finanțe, iar elevii învață cum să le completeze corect pe baza datelor din softurile contabile. Pe parcursul procesului

instructiv educativ profesorii sunt atenți la ce-și doresc să învețe elevii, ce știu și ce pot aplica ulterior la agenții economici.

Evaluarea este foarte importantă, având funcție de corecție sau de ameliorare decât de sancționare eliminând pe cât posibil stresul. Ca profesori trebuie să vedem progresul individual dar și al echipei încurajând creativitatea, participarea activă. Monografiile sau studiile de caz formulate la contabilitate dezvoltă independența în gândire și acțiune. Fiecare elev poate oferi în cadrul echipei talentul și capacitățile sale. În cadrul orelor de instruire practică sau laborator la clasele XI, XII elevii sunt solicitați să creeze o firmă în care fiecare ocupă un post. Pe parcursul anului rolurile se schimbă astfel încât fiecare elev să treacă prin toate posturile luate în discuție. Fiecare ajunge să coordoneze diverse activități, să pună în aplicare idei, să ia decizii. Din experiența personală am observat că aceste activități sunt pe placul elevilor. Ei vin cu plăcere la ore, consultă în laborator emailul societății, efectuează tranzacții respectiv vânzări, cumpărări, plăți, încasări. Elevii descoperă partea aplicativă a disciplinei, își autoevaluează activitatea, observă efectul pe care îl au deciziile lor individuale sau de grup. Toți participanții (profesor-elevi) s-au ales cu o experiență. Elevii sunt încurajați, apreciați și astfel în anul următor pot relua activitatea cu alte idei, alte cunoștințe, alte informații.

O altă serie de activități care stimulează creativitatea elevilor, organizarea lor o constituie târgurile sau alte activități competitive organizate între firme din școală, din țară sau din străinătate. Aici elevii sunt puși în situația de realiza materiale promoționale, produse reprezentative, planuri de afaceri cu care să se prezinte în fața celorlalți colegi. Pot avea surpriza ca investitori reali participanți la concursuri să dorească să pună în practică ideile lor.

Am observat că dacă la orele teoretice predomină metodele tradiționale în care elevul are mai puțină autonomie și inițiativă, profesorul mai autoritar și dominant, evaluarea cu sensul de examinare, verificare, la orele de aplicații practice sau instruire practică predomină metodele moderne care influențează pozitiv procesul de învățare, învățarea înseamnă a înțelege materia, a găsi aplicabilitatea noțiunilor. Utilizarea metodelor moderne în educație presupune: cunoașterea elevilor, inclinațiilor lor, nevoilor lor, iar profesorul să răspundă acestor cerințe.

Respectând cele de mai sus cred că vom reuși să atragem elevii, pentru a fi educați pentru nevoile pieței muncii având cât mai puține abandonuri sau eșecuri la finalul anilor de studii.

Bibliografie

Joița Elena	„Pedagogie și elemente de psihopedagogie școlară”	Ed. Arves Craiova 2003
Neculau Adrian	„Educația adulților”	Ed. Polirom Iași 2004
Cucoș Constantin	„Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice”	Ed. Polirom Iași 2005
Cerghit Ioan	„Metode de învățământ”	Ed. Polirom Iași 2006

EDUCAȚIE PRIN PROIECTE EDUCATIVE EXTRAȘCOLARE

*Prof. Grecu Daniela, Liceul “Matei Basarab”, Craiova, Dolj
Prof. Dumitru Aurelia, Liceul “Matei Basarab”, Craiova, Dolj*

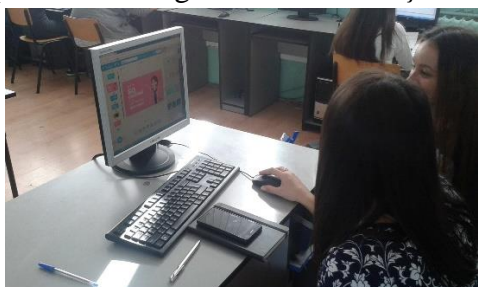
Participarea elevilor la diferite proiecte extrașcolare, desfășurate în colaborare cu alte instituții de învățământ și ONG-uri, a dus la o mai bună relaționare a acestora, la o dezvoltare emoțională mai bună și la exersarea deprinderilor de comportament social.

Proiectul „*EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI PLATFORMELE DE E-LEARNING*” a adus în prim-plan educația nonformală. Prin intermediul acestui tip de educație se intră în contact cu o nouă abordare a învățării, pusă în aplicare prin activități plăcute și motivante.

Obiectivul general al proiectului a constat în cultivarea spiritului de inițiativă și creșterea procesului de învățământ, iar obiectivele specifice au fost: dobândire și asimilare a cunoștințelor practice, asigurarea unui mediu propice exersării și cultivării diferitelor înclinații, aptitudini și capacități.

Elevii, prin diferitele activități la care au fost provocați, și-au dezvoltat următoarele:

- competențele digitale
- capacitatea de a gestiona stress-ul și frustrația, exprimându-le într-un fel constructiv

Un alt proiect în care elevii au fost implicați l-a reprezentat cel desfășurat în cadrul “Săptămânii Naționale a Voluntariatului” între Liceul “Matei Basarab”, Școala Gimnazială “Al. Macedonski” și Asociația Andrei Craiova cu titlul “*VOLUNTARIATUL NE ADUCE ÎMPREUNĂ*”. Scopul acestui proiect a fost de inițiere și promovare a activităților de voluntariat în rândul tinerilor. Obiectivul general a fost de cultivare a spiritului de voluntariat. Printre obiective specifice, amintesc: exersarea deprinderilor elementare de comportament social, lărgirea cercului de prieteni și găsirea de modalități variate de exprimare a gândurilor și sentimentelor privitoare la anumite teme sociale.

În cadrul acestui proiect, elevii au desfășurat mai multe activități: INFO-voluntar (realizarea de afișe și flyere digitale cu informații privind termenul de voluntariat și cu exemple concrete de

activități realizate de voluntari), GIVE-voluntar (participarea la o activitate de donație de haine, încălțăminte și jucării familiilor nevoiașe), ECO-voluntar (amenajarea spațiului verde din incinta școlilor).

Elevii și-au dezvoltat următoarele deprinderi:

- abilitatea de a manifesta empatie și interes
- a da dovadă de solidaritate și de interes pentru căutarea de soluții la diverse probleme

"Voluntariatul este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domeniul cu înaltă asistență și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățăminte științific, amenajare teritoriul, filantropic, sportiv de protecția mediului, social și comunitar și altele asemenea"
(definiția din Legea Voluntariatului 2006)

SCOP

- Promovarea și ca scop inițierea și promovarea activităților de voluntariat în rândul tinerilor

OBIECTIV GENERAL:

- cultivarea spiritului de voluntariat și creșterea procesului de înțelegere

OBIECTIVE SPECIFICE:

- observarea deprinderilor elementare de comportament social;
- lărgirea cercului de prieteni;
- găsirea de modalități variate de exprimare a gândurilor și sentimentelor privitoare la anumite teme sociale – voluntariatul

Activitățile proiectului educațional *Voluntariatul ne aduce împreună* se desfășoară în cadrul evenimentului național "Săptămâna Națională a Voluntariatului".

SNV este un eveniment național anual menit să mobilizeze cât mai multe organizații și voluntari pe care aceștia îi implică, pentru a sărbători împreună voluntariatul, pentru a streca spiritul comunității pentru acesta și pentru a recunoaște public activitatea voluntarilor.

SNV este inițiat și coordonat la nivel național de Pro Vobis – Centrul Național de Resurse pentru Voluntariat. Activitățile proiectiv-școlare sunt dezvoltate, finanțate și implementate direct de partenerii locali SNV.

LICEUL "MATEI BASARAB" CRAIOVA
 ȘCOALA GIMNAZIALĂ "ALEXANDRU MACEDONSKI" CRAIOVA
 ASOCIAȚIA ANDREI CRAIOVA

PROIECTUL EDUCATIONAL EXTRACURRICULAR
 „VOLUNTARIATUL NE ADUCE ÎMPREUNĂ”

"GIVE-voluntar"
 "INFO-voluntar"
 "ECO-voluntar"

PERIOADA
 15 – 21 mai 2017

LOCAȚIE
 Liceul "Matei Basarab" Craiova

Săptămâna Națională a Voluntariatului
 15-21 mai 2017

POTI. VREI. DAR FACI?

participă organizează sprijiniți

#FaciFaci

SNV

Aceste proiecte au avut ca scop final oferirea de noi perspective și oportunități pe plan personal, cât și profesional, și au ajutat elevii la completarea golurilor din programa școlară, la învățarea și exersarea abilităților sociale diverse și la dezvoltarea emoțională a acestora.

DOBÂNDIREA COMPETENȚELOR DE BAZĂ - CERINȚĂ A UNEI EDUCAȚII LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Croitoru Georgeta, C.N.E. "GHEORGHE CHIȚU",
Craiova, Dolj*

Europa 2020, strategia de creștere a UE, urmărește să promoveze o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Un factor-cheie în realizarea acestei strategii sunt așa-numitele competențe de bază: citire, matematică, știință și tehnologie.

De ce este nevoie de o politică în domeniu?

Competențele în materie de citire, matematică, științe și tehnologie reprezintă baza pentru aprofundarea studiilor, oferă acces la piața muncii și favorizează incluziunea socială.

În Europa, aproximativ 20% din tineri nu au dobândit cunoștințele de bază în acest domeniu.

Aceste competențe devin cu atât mai importante cu cât revoluția digitală generează noi formate pentru lectură și scriere, precum și surse de informații tot mai diverse. În același timp, cererea de mână de lucru calificată în sectorul tehnologic și în cel al cercetării continuă să fie mare.

Măsuri luate până în prezent

Până în 2010, activitatea desfășurată la nivel european s-a concentrat pe creșterea numărului de absolvenți în domeniul matematicii, științelor și tehnologiei, în special în rândul femeilor. În 2010, miniștrii de resort din UE au stabilit o agendă pentru cooperarea politică europeană în domeniul competențelor de bază.

În consecință, a fost creat un Grup de lucru pentru matematică, științe și tehnologie, cu scopul de a ajuta factorii de decizie să elaboreze și să pună în aplicare politici menite să crească nivelul de pregătire și să schimbe atitudinea față de aceste discipline, în special în rândul copiilor cu rezultate slabe.

De asemenea, a fost creat un Grup la nivel înalt privind alfabetizarea. Acesta reunește cadre didactice și factori de decizie și își propune să analizeze situația din Europa, să identifice nevoile și cerințele pe măsură ce acestea evoluează și să găsească cele mai bune modalități de a le aborda.

Raportul Grupului de lucru la nivel înalt privind alfabetizarea subliniază importanța alfabetizării în secolul al-XXI-lea, precum și nevoia de responsabilizare și cooperare la nivel politic pentru a asigura o evoluție pozitivă reală și o creștere economică permanentă.

Etapele următoare

Până în 2020, procentajul elevilor în vârstă de 15 ani cu un nivel scăzut al competențelor de bază, evaluate cu ajutorul testelor PISA, ar trebui să fie sub 15%.

Rezultatele testelor PISA din 2012 indică faptul că 22,1% din elevii europeni au obținut rezultate slabe la matematică, 17,8% la citire și 16,6% la științe.

Comisia Europeană a lansat, în februarie 2014, o rețea europeană a organizațiilor naționale de promovare a alfabetizării. Printre obiectivele acestei rețele se numără o mai mare sensibilizare, schimbul de bune practici, politici, campanii și inițiative de promovare a alfabetizării.

Bibliografie:

http://ec.europa.eu/education/policy/school/math_ro

POLITICI SCOLARE ADECVATE UNEI EDUCAȚII LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Tofilcă Adriana, C.T.A.M. „CONSTANTIN BRÂNCUȘI”
Craiova, Dolj*

Domenii prioritare

Miniștrii educației din țările UE au identificat următoarele domenii prioritare:

- Toți elevii trebuie să obțină competențele de care au nevoie, inclusiv la citire și matematică. În acest scop vor fi modernizate programele școlare, materialele didactice și sistemele de evaluare a elevilor.
- Fiecare elev trebuie să beneficieze de un învățământ de înaltă calitate, inclusiv copiii migranți.
- Educația preșcolară trebuie să fie accesibilă unui număr mai mare de copii, trebuie acordat un sprijin mai consistent elevilor cu nevoi speciale pentru o mai bună integrare a acestora în școlile cu regim normal și trebuie redusă rata abandonului școlar.
- Cadrele didactice, directorii de școli și formatorii de cadre didactice trebuie să beneficieze de un sprijin sporit prin proceduri eficiente de selecție și recrutare și prin programe de formare profesională.

Abandonul școlar

Abandonul școlar înseamnă șomaj, excluziune socială, sărăcie și probleme de sănătate. Sunt multe motive care pot explica de ce unii tineri renunță prea devreme la studii: probleme personale sau familiale, dificultăți de învățare sau o situație socio-economică precară. Alți factori importanți sunt funcționarea sistemului de învățământ, atmosfera din școli și relațiile dintre profesori și elevi.

Cauzele fiind multiple, soluțiile nu sunt ușor de găsit. Politicile de reducere a abandonului școlar trebuie să aibă în vedere factorii declanșatori și să coreleze politica educațională și socială cu activitățile organizațiilor de tineret și cu aspecte legate de sănătate, cum ar fi consumul de droguri sau problemele psihice și emoționale.

Măsuri luate până în prezent

- Țările UE s-au angajat să reducă rata abandonului școlar la mai puțin de 10% până în 2020. Monitorul anual al educației și formării furnizează date și o analiză a tendințelor privind abandonul școlar în UE și în fiecare stat membru.
- În iunie 2011, miniștrii educației au adoptat o recomandare cu privire la politica de reducere a abandonului școlar, care definește un cadru amplu, coerent și bazat pe date concrete. Aceștia au convenit să colaboreze și să facă schimb de bune practici și informații pentru a găsi modalități eficiente de stopare a acestui fenomen.
- Între 2011 și 2013, membrii unui grup de lucru privind părăsirea timpurie a școlii au analizat exemple de bune practici în Europa și au făcut schimb de experiență pentru reducerea abandonului școlar. Raportul final conține 12 mesaje-cheie către responsabilii politici, pe care grupul le-a transformat în instrumente practice elaborând o listă pentru politicile globale și o anexă conținând exemple concrete din mai multe țări din UE.
- În martie 2012, Comisia Europeană a organizat o conferință pe tema politicilor de reducere a abandonului școlar. Un an mai târziu, au fost analizate progresele la nivel de politică înregistrate în 8 țări din UE.
- Grupul de lucru privind politica în domeniul școlilor (2014-2015) a creat mesaje politice prin care sunt identificate condițiile-cheie pentru implementarea abordării „la nivelul întregii școli” pentru a contracara abandonul școlar timpuriu. De asemenea, a elaborat un „Mecanism european pentru școli”, care le oferă factorilor de decizie și practicienilor o multitudine de

resurse și exemple concrete de practici eficiente de promovare a succesului educațional și de prevenire a abandonului școlar.

- În 2015, Consiliul a adoptat concluzii privind reducerea abandonului școlar și promovarea succesului în școli.

Bibliografie:

http://ec.europa.eu/education/policy/school/early-school-leavers_ro

VALORI, DIMENSIUNI ȘI OBIECTIVE ALE EDUCAȚIEI INTERCULTURALE

*Prof. Voin Ionela
Grădinița PP Nr. 38
Timișoara*

Motto: „Toți egali, toți diferiți”

1. Interculturalitate și valori europene

Într-o epocă în care unul dintre cuvintele foarte des vehiculate este *schimbarea*, valorile pe care vechii greci își întemeiau existența - Adevăr, Bine, Frumos - rămân totuși de o inalterabilă actualitate. Evoluțiile istorice jalonate de cele trei mari revoluții politice moderne (engleză, americană și franceză) le-au adăugat însă și altele menite să consolideze *nucleul tare* al cadrului valoric pe care se întemeiază actualul model cultural european; aceste noi valori sunt legalitatea, libertatea, egalitatea, fraternitatea/solidaritatea și sentimentul creștin al sacralului.

A fi european înseamnă a împărtăși valorile europene, interiorizând referențialul său axiologic, independent de zona de origine. Modelul cultural european nu are granițe geografice, el fiind împărtășit și de țări precum Japonia sau Australia.

Fațete ale culturalității

Ideologiile universaliste consideră că entitățile culturale vor dispărea în favoarea unei culturi unice, mondiale, centrată pe o anumită matrice culturală. O astfel de teză păcătuiește nu numai prin etnocentrism, ci și prin simplism făcând abstracție de complexitatea culturală, de imposibilitatea stabilirii unor ierarhii și de potențialele contradicții care însoțesc evoluția culturală.

Pluralismul cultural afirmă că fiecare cultură dezvoltă o viziune proprie despre lume cu semnificații de valoare universală plecând de la experiență particulară. Pe lângă apărarea diversității, pluralismul cultural pune problema comunicării dintre culturi care recunosc că fiecare contribuie tocmai prin diferențele specifice la îmbogățirea experienței umane.

Multiculturalitatea este o realitate a existenței în același orizont spațio-temporal a unor grupuri de indivizi provenite sau raportate la mai multe culturi care își afirmă notele specifice în mod izolat, evitând, de regulă, contaminările. Multicultural și pluricultural au o predominantă dimensiune statică; într-o abordare multiculturală interacțiunile nu sunt excluse, dar ele nu sunt implicite conceptului. Așa se explică de ce multiculturalismul care consideră suficientă juxtapunerea culturilor lasă drum liber unor practici rasiste precum apartheidul.

Interculturalitatea se conturează ca un concept cu o conținut mai larg decât cele anterior prezentate grație prefixului *inter* care trimite spre „interacțiune, schimb, deschidere, reciprocitate, solidaritate”. Aceeași autoare definește termenul cultură: „recunoașterea valorilor, a modurilor de viață, a reprezentărilor simbolice la care se raportează ființele umane, indivizi sau societăți, în interacțiunea lor cu altul și în înțelegerea lumii, recunoașterea importanței lor, recunoașterea interacțiunilor care intervin simultan între multiplele registre ale aceleiași culturi și între culturi diferite în timp și spațiu”.

Pot fi evaluate două dimensiuni ale abordării interculturale. Prima vizează nivelul *realității*, al *descrierii obiective și științifice*, cea de a doua *proiectul de educație și de organizare socială*.

Interculturarea este explicată de Denoux în felul următor:” Pentru indivizii și grupurile din două sau mai multe ansambluri culturale, reclamându-se de la culturi diferite sau având legături cu acestea, numim *interculturare* procesele prin care, în interacțiunile pe care ei le dezvoltă, este angajată, implicit sau explicit, diferența culturală pe care ei tind să o metabolizeze”. Astfel, conceptul intercultural are o conotație interacționistă, dinamică; ei trimite la schimb, reciprocitate, invită la decentrare, la găsirea unor forme de dialog.

Contemporaneitate și educație interculturală

Problematika lumii contemporane include numeroase discriminări (rasism, apartheid, sexism), dorința popoarelor de autodeterminare și înțelegere, sărăcia și foamea, terorismul internațional, intoleranța religioasă, fundamentalismul, traficul de persoane și stupefiante, noi forme de rasism și de epurare etnică, poluarea mediului, dezarmarea.

Educația, definită în termeni de proces, semnifică o transformare intenționată, pozitivă și pe termen lung a ființei umane, în perspectiva unor finalități explicit formulate, elaborate la nivelul macrostructurii societății. Modificare teleologică și creatoare a naturii umane, educația este, deopotrivă, un proces individual, de transformare a umanului pe baza apropierii intelectuale a culturii (de umanizare) și un proces social de transformare a omului pe baza apropierii pe termen lung și planificat a unor forțe esențiale fixate în valorile culturii (de socializare).

2. Dimensiunile educației interculturale

Cu toate că diversele aspecte ale educației pentru înțelegere internațională sunt interdependente, cele mai bine individualizate sunt:

- educația pentru drepturile omului
- educația pentru democrație și civism
- educația pentru pace și dezarmare
- educația pentru toleranță
- educația pentru dezvoltare
- educația pentru mediu
- educația interculturală

Există concepte corelate cu cel de educație interculturală, precum educația multietnică și educația globală. Educația multietnică este un concept ce s-a impus în state care sunt conglomerate etnice încă de la constituire – SUA, Canada, Australia. Scopurile educației multietnice sunt:

- cunoașterea de către fiecare grup etnic a propriilor valori;
- familiarizarea grupurilor etnice cu principalele elemente ale culturii altor grupuri, înțelegerea și respectarea acestora;
- facilitarea confruntării preocupărilor alternative;
- înzestrarea elevilor cu priceperi, cunoștințe și atitudini necesare desfășurării activităților în profesie, dar și conturarea culturii generale;
- dezvoltarea competențelor culturale de graniță; procesul se derulează pe cinci niveluri: observații, contacte directe cu grupuri sau membri ai unor grupuri etnice, biculturalitate, resocializare completă și asimilare de către cultura străină.

La nivelul *idealului educativ* se impune depășirea sintagmei încărcate de formalism din legea învățământului conform căreia idealul educativ al modernității este *dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și creative* și proiectarea de strategii și acțiuni educative care să transforme în realitate acest deziderat.

La nivelul *formatorilor* este necesară recalificarea cadrelor didactice în spiritul valorilor europene, mai puțin prin acțiuni dominate de formalism, cât prin perfecționare în colaborare cu instituții academice din afara spațiului românesc (burse universitare, stagii de masterat și doctorat, proiecte de cercetare și intervenție comune).

3. Obiectivele educației interculturale

Scopul educației internaționale, concept supraordonat celei interculturale este să dezvolte sensul responsabilității sociale și al solidarității cu grupuri defavorizate și să inducă respectul principiului egalității în comportamentul cotidian.

Educația interculturală permite structurarea unei identități culturale deschise, având ca scop: -îndrumarea tinerilor pentru a asimila o cultură în perspectivă antropologică;

- înțelegerea punctului de vedere al altuia prin poziționarea relativistă;
- legitimarea identității culturale, împiedicând sacralizarea;
- asigurarea respectului diferențelor, dar în cadrul unor sisteme de atitudini reciproce.

Rey propune obiective de mare generalitate ale educației interculturale menite să ajute la depășirea etnocentrismului prin abilitarea individului pentru:

- a-și pune întrebări asupra certitudinilor ego, socio sau etnocentriste și a normelor monoculturale;
- a transforma imaginile și reprezentările stereotipe și a depăși prejudecățile generatoare de judecăți și acțiuni;
- a transforma și diversifica raporturile de forță și a face loc, în mod egal acelor indivizi care sunt depreciați, ca și a competențelor, referințelor lor culturale și modalităților proprii de expresie;
- a favoriza decompartmentarea, recunoașterea complexității și relațiilor existente atât între culturile, clasele sociale, instituțiile, ciclurile de învățământ, disciplinele școlare, obiectele științifice, cât și între ființele umane indiferent de vârstă, limbă, etnie, cultură sau religie;
- a învăța și dezvolta negocierea și comunicarea între indivizi, grupuri sau comunități și a le face să fie benefice pentru fiecare dintre părți.

Bibliografie:

1. Cucoș C., *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Ed. Polirom, Iași 2000;
2. Cucoș C., Cozma T., *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Ed. Polirom, Iași, 2001;
3. Dasen P., Perregaux C., Rey M., *Educația interculturală – experiențe, politici, strategii*, Ed. Polirom, Iași, 1999.

FAMILIA ȘI GRĂDINIȚA PARTENERI ÎN PREGĂTIREA PREȘCOLARULUI DE GRUPĂ MARE PENTRU ȘCOALĂ

*Prof. pt. învă. preșcolar: Neo Simina Ileana
Grădinița PP 38, Structură Grădinița PN 19, Timișoara*

Adaptarea școlară este un proces complex, proiectat și dirijat de educator/învățător/profesor în vederea realizării unor raporturi optime între posibilitățile preșcolarilor/elevilor și cerințele mediului educativ/didactic (Mihai Aurelia 2010).

Prin adaptarea școlară se urmărește modificarea, ajustarea, transformarea copilului, astfel încât acesta să devină apt pentru școală, capabil să facă față cerințelor instructiv-educative și de a fi compatibil sub aspectul disponibilităților bio-psiho-sociale, în acord cu normele și regulile programei școlare (Coasan A., Vasilescu A., 1988, .p. 10).

Fenomenul integrării copilului în activitatea școlară este un fenomen complex, în analiza căruia trebuie să se țină cont de: vârsta cronologică, maturitatea școlară și conținuturilor destinate instruirii în clasa 0 și respectiv clasa I (Margetts, 2007).

Momentul intrării în școală presupune un anumit nivel de dezvoltare psiho-fizică. Aptitudinea pentru școlaritate presupune dobândirea unor capacități, abilități și deprinderi. Copilul are aptitudine pentru școlaritate când dovedește că poate să facă față exigențelor școlare, evitându-se astfel eșecul (Revista învățământului preșcolar, numărul 1-2, 1998, p. 16).

Micul școlar va trebui să se adapteze la personalitatea noului cadru didactic, învățătorul, la localul exterior și interior al școlii, la sala de clasă la noii colegi și la noile circumstanțe proprii conjuncturii din clasă (Docket, S., Perry B., 2007; Fabian H. 2007).

Reușita școlară este influențată de nivelul dezvoltării intelectuale, rezistența la efort fizic și intelectual, aptitudini speciale, particularități afectiv-voliționale, perseverența în activitatea școlară, motivația pentru învățare, atitudinea față de școală, interese cognitive, deprinderi și priceperi. (Kulcsar T., 1987).

Familia factor adaptativ al copilului

P. Osterrieth (1973) susține faptul că familia joacă un rol important în structurarea și formarea personalității copilului. Părinții sunt aceia care influențează copilul prin concepția lor despre lume și viață, dar mai ales prin comportament, temperament, atitudini, dorințe și gradul lor de toleranță la diferite aspecte ale vieții.

Inițial familia este cea care intermediază relațiile dintre copil și societate, ea fiind cea care imprimă trăsăturile de caracter dar și cele morale pe care copilul le va adopta în conduita sa viitoare. În mijlocul familiei copilul va învăța regulile de comportare, strategiile de rezolvare a problemelor practice și tot aici va dobândi competențe sociale de bază (negocierea, comunicarea, exprimarea emoțională, controlul mâinii și a agresivității, conduita asertivă, etc.), care îl vor ajuta pe tânărul și adultul de mai târziu să se adapteze optim la rolurile familiale, profesionale și sociale pe care comunitatea și societatea din care face parte le așteaptă de la el.

Familia conferă copiilor sprijinul material, cognitiv și afectiv, îi învață pe aceștia să fie autonomi și independenți, să fie încrezători în forțele proprii, să fie disciplinați și cinștiți, toate aceste atuuri fiind absolut necesare pentru reușita în viață.

În lipsa modelelor pozitive de conduită ale părinților, copilul va întâmpina dificultăți în procesul de socializare, dificultăți care pot avea repercursiuni pe termen lung asupra dezvoltării personalității acestuia.

Deși sarcinile ce revin grupei mari sunt de importanță covârșitoare pentru viitoarea adaptare școlară, este obligatoriu ca și părinții să se implice în formarea copilului lor.

Există mai multe stiluri parentale ce pot fi catalogate în efortul educațional:

- **Stilul indulgent**, are următoarea deviză: „Copiii vor înflori singuri la timpul potrivit”, elimină restricțiile, dezvoltă creativitatea copilului și capacitatea acestuia de a lua decizii, uneori rezultatul acestui tip de educație fiind copilul-problemă, adultul putând fi „depășit” de situații (Șchiopu, U., Verza, E., p.164 apud Mihai. A., 2010 p. 25).

- **Stilul autoritar**: ”Nimic nu e mai presus de lege” ar suna deviza acestui stil. Acest stil îl învață pe copil ordonat, disciplinat, perfecționist, dar și inhibat, lipsit de inițiativă, cu o stimă de sine scăzută (Șchiopu, U., Verza, E., p.164 apud Mihai. A., 2010 p. 25).

- **Stilul indiferent**: copilul se simte lipsit de importanță, neglijat, lipsa de afecțiune conducând la: insensibilitatea copilului, acesta devine apatic sau pragmatic, cu un suflet de gheață (Șchiopu, U., Verza, E., p.164 apud Mihai. A., 2010 p. 25).

- **Stilul protector** oferă copilului securitate, învățându-l pe copil să fie precaut, neîncrezător în ceea ce vine din afara mediului familial. La acești copii crescuți într-un stil hiperprotector pot să apară stări de neliniște sau frică nejustificate, treptat copilul având tendința să scape de acest mediu care îl sufocă (Șchiopu, U., Verza, E., p.164 apud Mihai. A., 2010 p. 25).

- **Stilul democratic** are drept reper respectarea drepturilor copilului, fără a omite stabilirea unor reguli. Părintele este suficient de deschis noului, dar și autoritar, protector, dar și înțelegător, iar copilul va trăi într-un echilibru emoțional, va dezvolta deprinderi de comunicare eficientă, va avea un nivel ridicat al stimei de sine (Șchiopu, U., Verza, E., p.164 apud Mihai. A., 2010 p. 25).

Sunt foarte mulți părinți care consideră că numai grădiniței sau școlii îi revine sarcina de a instrui și educa copilul. Sau există o categorie de părinți care spun că mai importantă este „școala vieții”. Alți părinți se implică prea mult în activitatea instructiv-educativă, exagerând (Șchiopu, U., Verza, E., p.164 apud Mihai. A., 2010 p. 25).

Rolul grădiniței în pregătirea preșcolarului de grupă mare pentru adaptarea școlară

Grădinița este prima experiență a vieții în societate a copilului. Ea constituie un cadru nou pentru copil, prin dimensiunile și conținuturile sale, prin activitățile variate, noi și interesante, fiind o înșiruire de schimbări. Adaptarea la noul mediu va fi de lungă durată, cu progrese și regrese, cu eforturi perseverente și de durată, atât din partea copilului însuși, cât și a adulților care-l susțin.

Odată cu intrarea în grădiniță adică în colectivitate, copilul pătrunde în jocul social. Acesta învață să se respecte dar și să-i respecte pe ceilalți (colegi și cadre didactice deopotrivă).

Grupa mare are scopul de a finaliza dezvoltarea psihică (gândirea, memoria, imaginația) jocul didactic fiind cel prin care se realizează sarcini de învățare, modalitățile de învățare a silabelor și literelor fiind atractive, recreative, dezvoltând la copii interesul și motivația pentru activitatea de învățare. Competiția, dar și surpriza îi atrage, iar copiii inițiază chiar ei jocuri, iar prin regulile dezvoltate în cadrul jocului didactic, copilul învață că acestea trebuie respectate, dezvoltând conduite disciplinate (Radu I., 1976).

Evoluția intelectuală a copiilor preșcolari se realizează sub aspectul dezvoltării proceselor psihice de cunoaștere al formării structurilor cognitive și comportamentelor necesare în activitatea de învățare: să audieze o expunere, să urmărească o explicație, să poarte o conversație, etc. La baza acestor capacități stau cunoștințele dobândite și instrumentele de muncă intelectuală. Particularitățile psihice ale preșcolarului sunt evaluate nu după volumul informațional, ci după nivelul operațional.

Învățarea de tip școlar își are rădăcinile în activitatea desfășurată la nivelul grupei mari, în care activitatea se împletește cu jocul și manipularea obiectelor. Dacă jocul este o activitate liberă, spontană, bazată pe comunicarea nemijlocită și pe simpatie interpersonală, învățarea este o activitate obligatorie, cu un program bine stabilit și cu o dozare susținută a efortului, cu operații măsurate prin raportare la un etalon (calificative), asistată de adult care intervine, supraveghează, observă.

Preșcolaritatea se poate caracteriza printr-o dezvoltare intensă a vieții interioare a copilului, printr-o gamă largă de emoții și sentimente. Acestea se dezvoltă în legătură cu cerințele de cunoaștere

și observare, de satisfacerea curiozității. Etapa preșcolară înseamnă dezvoltarea sociabilității, generalizarea sentimentelor de atașament, simpatie, admirație. Acum se conturează sentimentele intelectuale, estetice, educatorul creând situații care să favorizeze conturarea acestor sentimente. Copilului preșcolar trebuie să i se dezvolte capacitatea de adaptare afectivă.

Grădinița, și apoi școala, nu sunt simple laboratoare în care se formează copilul, ci sunt niște instituții specializate și competente în domeniul educației, care urmăresc atingerea unor obiective prin metode și mijloace specifice conform unor principii.

BIBLIOGRAFIE:

1. **COASAN A., VASILESCU A.,** - *Adaptarea Școlară*, editura S.E. București, pag. 10, (1988)
2. **DOCKET S., PERRY B.,** - *Transitions to School. Perceptions, expectations, experiences*, Sydney: UNSW Press, (2007)
3. **FABIAN H., DUNLOP A.W.,** - *Informing transitions in the early years* p. 3-17 London: Md. Graw Hill (2007)
4. **KULCSAR T.,** - *Factorii psihologici ai reușitei școlare*, Editura Didactică și pedagogică, București, 1978, pagina 35-44
5. **MARGETTS K.,** - *Understanding and Supporting Children: Shaping Transition Practices*”, p 107-119 (2007).
6. **MIHAI A.,** - *Adaptarea școlară, abordare psiho-socio-pedagogică în învățământul primar*, Ed. Sfântul Ierarh Nicolae p. 10 (2010)
7. **OSTERRIETH P.A.,** - *Introducere în psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, pag. 114 - 137, (1976)
8. **RADU I.T.,** - *Aptitudinea de școlaritate a copilului de grupă mare în Grădiniță, familie, școală–culegere metodică*, Revista de pedagogie București, p. 49. (1976)
9. ^{xxx} „*Revista învățământului preșcolar*” nr. 1-2, pag. 16, (1998)
10. **ȘCHIPU U., PISCOI V.,** - *Psihologia generală a copilului*, manual pentru cls. IX- X, Editura Didactică și Pedagogică, București (1989)

CADRUL DIDACTIC – PROMOTOR AL METODELOR MODERNE DE PREDARE

*Profesor Stela Șarpe, Colegiul Tehnic de Arte și Meserii „Constantin Brâncuși”
Craiova, Dolj*

De-a lungul istoriei, educația și-a demonstrat rolul vital pentru dezvoltarea civilizației, culturii umanității, pentru creșterea gradului de ordine și raționalitate în viața socială, pentru cultivarea valorilor spirituale și conferirea în acest fel a unui statut elevat condiției umane. Evoluțiile rapide din viața socială generează o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și valorilor pe durata vieții.

Într-o lume în continuă schimbare elevii noștri vor avea nevoie de capacitatea de a selecta informațiile, deoarece nu sunt „biblioteci vii” și va trebui să decidă care dintre ele sunt sau nu sunt importante. Deci va trebui să învețe în mod critic, pentru a da sens, în mod creator și productiv, acelor elemente din universul informațional.

Sistemele educaționale cunoscute până în prezent s-au bazat pe monopolul instituțional al școlii. Un astfel de model a putut funcționa optim atâta vreme cât alternativele educaționale din afara școlii erau puțin dezvoltate și nu puteau deveni concurente. Deceniile din urmă însă au pus în evidență o dezvoltare a noi medii educaționale în afara școlii, capabile să devină o alternativă (fie complementară, fie concurențială) pentru educația formală de tip școlar. Extensia educației nonformale și informale a evidențiat și anumite carente ale educației școlare, conducând la anumite critici. S-a conturat, din ce în ce mai mult, ideea că școala trebuie considerată în ansamblul modalităților sociale de educație, care constituie sistemul social de educație. Multe din noile modalități de educație satisfac nevoia de educație permanentă a individului.

În centrul procesului de reformă din sistemul de învățământ din România se află elevul. Toate acțiunile care se fac în domeniul schimbărilor curriculare sau al modalităților și metodelor de predare – învățare sunt centrate pe elev. Realizarea de parteneriate între școli, între școli, familii și comunitate, între școli și diferite instituții de educație și cultură, locale, județene sau naționale, între școli și instituții administrative sau întreprinderi economice vizează, pe lângă alte obiective, realizarea pleneră a personalității copilului, a elevului. Instituția în cadrul căreia se realizează eficient și organizat activitatea de instrucție și educare, școala, trebuie să-și adapteze formele și metodele pentru a-i face pe elevi să-și descopere capacitățile și interesele, să-și formeze atitudini pozitive față de școală și față de activitatea de învățare, să realizeze progrese în activitatea de învățare.

Dacă în pedagogia tradițională accentul se punea pe predare, iar cele două activități erau privite separat, în pedagogia modernă accentul se mută pe învățare, activitatea de predare urmând să se adapteze la activitatea elevului. În plus, didactica modernă atașează celor două acțiuni pe cea de-a treia, evaluarea, venită să completeze ciclul de intervenții al profesorului.

Predarea este activitatea predominantă a profesorului, prima solicitare dintre atribuțiile sale, funcție fundamentală a oricărei instituții de învățământ. Este o variabilă cauzală de care depinde o învățare eficientă, starea de progres a elevului, o bună educație școlară, prestigiul instituției școlare. Conceptul de predare este unul dintre cele mai dinamice. E în curs de reconsiderare, de evoluție.

Predarea – ca transmitere de cunoștințe și tehnici de acțiune. Din această perspectivă, obiectivul predării este de a propune, a mijloci un transfer de informații, a comunica, a transmite cunoștințe, metode, tehnici de acțiune și altele. Presupune o activitate centrată pe profesor, bazată pe competențele lui de a accesibiliza materia și a sprijini elevii în însușirea materiei, pe abilitatea de a comunica informațiile și a trezi interesul elevilor. Eficiența învățării e căutată în o mai bună organizare a conținutului, a comunicării.

Chiar dacă au existat unele critici față de această abordare a predării, în sensul că nu încurajează efortul de prelucrare a informațiilor și utilizarea lor, nu stimulează dezvoltarea operațiilor

mentale, - realitatea vine să reabiliteze importanța predării prin transmitere, ca o reacție împotriva tehnologizării excesive.

Predarea ne apare în desfășurarea ei ca un lanț de interacțiuni, ca un proces de transmitere a unui conținut bazat pe o relație subiect – obiect din care elevul iese cu un câștig, cu o experiență personală și socială certă și ca o activitate de inițiere a elevului în universul lumii valorilor. Este vorba despre o pedagogie a comunicării, pentru că învățământul este un loc unde se deprinde comunicarea, unde se perfecționează, se elaborează și se folosește aceasta, ca factor de instrucție și educație. Dacă învățământul tradițional e criticat pentru că a pus accent pe comunicarea verbală abstractă, e nevoie acum de o recontextualizare prin materiale ilustrative, scheme, suporturi ce leagă cunoștințele de realitate (indiferent de vârsta elevilor) și prin stabilirea de legături între structurile noi și cele vechi (asocierea schimbă contextul de receptare, conferă un anumit sens cognitiv noilor cunoștințe).

Predarea – ca ofertă de experiență. Aceasta presupune oferta unor progresii de experiențe determinate și dirijate de valori, experiențe de cunoaștere, de acțiune, afective, ce trebuie selectate, organizate și prezentate.

Conceptul central este *experiența*, care exprimă interacțiunea organismului cu mediul și căreia îi sunt proprii două aspecte : acțiunea și cunoașterea. Acțiunea duce la o modificare a mediului, iar cunoașterea la o modificare a comportamentului. Educația devine astfel o organizare și o reorganizare a experienței, o îmbinare a teoriei cu practica.

A *preda* înseamnă a aduce elevii în fața unor experiențe noi, adecvate, alese astfel încât să trezească o anumită curiozitate, să îndemne la acțiune, la dorința de a încerca, a experimenta. Experiența să conțină în sine energii active, să fie o forță motrică a dezvoltării intelectuale, care să îi determine pe elevi să extragă tot ce pot din ea, atunci când o trăiesc. Această accepțiune a predării e inspirată din principiile umanismului modern, ce pune accent pe dezvoltarea ființei umane atât în ce privește latura educativă, cât și formativă.

Predarea – ca dirijare a învățării. Predarea presupune un ansamblu de proceduri de prezentare a materiei și un complex de prescripții cu scopul de a ghida eforturile elevilor spre obținerea rezultatelor așteptate.

Premisa de la care se pornește în acest demers este: simpla prezență a unui conținut nu semnifică nimic pentru elevi dacă nu li se indică de ce ?, cum ? să se raporteze la acest conținut. Ori, tocmai acesta este rolul predării: de a formula sarcini, de a provoca și orienta învățarea. Sintetic vorbind, dirijarea presupune orientarea direcției, efortului, captarea atenției elevilor asupra sarcinilor, remedierea erorilor, impunerea unui ritm optim de învățare, reglarea raporturilor interpersonale, propunerea de reguli de urmat, stimularea eforturilor de muncă independentă. Ultima rațiune a dirijării este a îndruma discret elevii spre studiul autodirijat, independent de o programă elaborată prin procedeele specifice învățării.

Predarea – ca management al învățării. Acest tip de predare presupune un ansamblu de activități destinate organizării și gestionării învățării. Predarea este o problemă de gestiune a învățării și presupune o adaptabilitate la situațiile de instruire și o interogație cu privire la impactul conținuturilor predate elevilor, la rezonanța educativă a instrucției. ”A preda înseamnă a produce sau a preîntâmpina unele transformări în ființele umane, a păstra și intensifica unele calități fizice, intelectuale, ale caracterului și a înlătura trăsăturile nedorite” (J. Devitz)

Predarea - ca instanță decizională. În măsura în care se aplică diverse strategii de dirijare a învățării, predarea este privită ca o instanță decizională prin care se optează, în funcție de criterii precis definite și în perioade alternative de timp pentru diverse strategii sau modele de învățare.

Sintetizând datele și corelându-le cu enunțurile formulate, vom defini predarea drept o componentă a instruirii care constă în dirijarea învățării elevului în vederea realizării anumitor obiective educative. În termenii analizei structural-funcționale, această definiție sugerează următoarele elemente: predarea este o activitate a adultului, care cooperează cu elevii în realizarea instruirii; ea constituie un proces dirijat, orientat către atingerea unor obiective pedagogice

prestabilite; ea este în permanentă interacțiune cu învățarea, fiind intim legată de aceasta; predarea nu are sens decât în măsura în care produce un proces corespunzător de învățare din partea elevului; predarea este un proces eminent social, realizat prin cooperarea mai multor persoane, fiecare cu rolul și statutul său bine determinate; este un ansamblu de interacțiuni, de comportamente verbale și neverbale, care respectă o anumită organizare a condițiilor de mediu.

Bibliografie

1. Ausubel, D. P., Robison, F. G., *Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică*, E.D.P, București, 1981
2. Cerghit, I, *Teoria și metodologia instruirii – curs*, Universitatea București, 1999
3. Davitz, J., Ball, S, *Psihologia procesului educațional*, E.D.P. București, 1978
4. Manolescu, M., Iucu, R., *Pedagogie*, Ed. Fundației Culturale „Dimitrie Bolintineanu”, Iași, 2001
5. Neacșu, I, *Instruire și învățare*, Ed. Științifică, București, 1990
6. Stanciu, Gh., I, *Școala și doctrinele pedagogice în secolul XX*, E.D.P. București, 1995

EVOLUȚII ȘI TENDINȚE ÎN SISTEMEME EDUCAȚIONALE CONTEMPORANE

Prof. Nicolae Georgeta, Colegiul Național "Iulia Hasdeu", Lugoj

Societățile și civilizația contemporană preponderent industriale și urbanizate, noile evoluții din sistemele și structurile politice, transformările din ce în ce mai profunde ale condițiilor vieții sociale, materiale și culturale, progresul debordant al cunoașterii științifice și al dezvoltării tehnologice, fiecare în parte și toate la un loc introduc mari dislocări în toate componentele vieții individuale și sociale ale oamenilor. Ele generează noi categorii de probleme, antrenează noi exigențe și provocări și pentru sistemele naționale de educație și învățământ, având în vedere legăturile strânse, organice, dintre învățământ, educație și societate.

Pe acest teren au apărut și continuă să apară marile probleme și dileme al perspectivelor adaptării educației la o societate, o civilizație și o "lume" în continuă și din ce în ce mai rapidă și mai inedită schimbare și dezvoltare. Creșterea complexității civilizației moderne și contemporane, exigențele participării active și responsabile a tuturor membrilor speciei umane la « noua lume » au generat preocupări din ce în ce mai ample și mai concentrate, consacrate analizei limitelor obiective și subiective ale educației contemporane și perspectivelor evoluției sale. În aceste condiții, este explicabilă preocuparea, aproape generalizată la scara mondială, de reformare a educației, de dezvoltare și punere de acord a ei cu configurația stadiului actual de dezvoltare și cu tendințele evoluției viitoare a societății și civilizației umane. Expansiunea educației în secolele XIX-XX a fost legată de necesitățile dezvoltării economiei industriale, capitaliste. Aceasta reclamă o forță de muncă profesionalizată, dispunând de competențe și abilități specializate, potrivit specificului proceselor muncii industriale. Dar și al organizării întreprinderii industriale, bazate pe autoritate și disciplina forței de muncă, obedișna și ierarhie, recompense și pedepse, succes și realizare personală și colectivă. Aceste exigente s-au reprodus în toate componentele sistemelor moderne de învățământ și educație : obiective, conținuturi, organizare, evaluare, etc.

Sisteme care au răspuns în mare măsură necesităților specifice societăților în care s-au constituit și în care funcționează și astăzi reușind să asigure :

- dezvoltarea învățământului de masă;
- virtuala eliminare a analfabetismului;
- profesionalizarea forței de muncă necesare dezvoltării sociale și economice;
- premisele necesare dezvoltării continue a științei, tehnologiei și culturii;
- dezvoltarea personalității și realizarea umană (a omului ca om)

Relațiile dintre societate și educație astăzi

Aceasta nu înseamnă că astăzi, între educație și societate relațiile sunt pe deplin și integral armonioase, înregistrându-se, între altele :

- un "debalans" între cerere și oferta în domeniul educației;
- limite în asigurarea egalității șanselor în materie de educație;
- discriminări educaționale (rasiale, etnice, bazate pe sexe, credințe, etc.)
- limite în contribuția educației la reducerea disparitatilor și inegalităților economice și sociale dintre oameni ;
- perpetuarea contribuției educației la reproducerea culturală a vechilor valori, atitudini și comportamente care, la rândul lor perpetuează inegalitățile dintre generații;
- resurse insuficient valorificate în realizarea idealurilor dezvoltării valorii personalității umane - șelul fundamental al educației.

Acestea nu sunt decât câteva elemente din multiplele date concrete, în măsura să reliefeze situația existentă în domeniul educației și învățământului, cât și magnitudinea problemelor ce se impun a fi rezolvate.

Ceea ce reclamă dezvoltarea cercetării științifice, educaționale consacrată unei mai bune cunoașteri a sistemului educațional contemporan, a problematicii sale fundamentale.

Viitorul educației și educația viitorului

Evoluția actuală și viitoare a educației și învățământului va fi din ce în ce mai marcată de un ansamblu complex de evoluții ce se înregistrează deja în toate componentele fundamentale ale societăților și civilizației contemporane. Cea mai profundă dintre acestea este cea a intrării societății contemporane în era cunoașterii și a transformării sistemelor economice și sociale din sisteme bazate pe factorii tradiționali ai producției și ai muncii în sisteme bazate pe cunoaștere și informatizare, cu toate implicațiile acestei evoluții pentru ansamblul vieții economico-sociale, politice, culturale și spirituale, actuale și viitoare. Modelele muncii, ale acțiunii, ale organizării și desfășurării vieții sociale și evidente, ale învățării se schimbă din ce în ce mai profund, mai inedit și mai rapid.

Evoluția actuală și viitoare a lumii este influențată și va fi din ce în ce mai marcată de rapidă dezvoltare și extindere a noilor tehnologii informaționale, de comunicare în masă, care afectează natura muncii și determină înlocuirea anumitor tipuri de muncă umană de către mașini, ceea ce se va reflecta în radicale transformări ale profesiunilor și mobilității profesionale și în tipurile de abilitați și de competente necesare pentru exercitarea lor. În aceste condiții societățile contemporane sunt obligate să își creeze toate condițiile și mijloacele necesare pentru a fi în măsură să își pregătească membrii lor, astfel încât aceștia să dispună de cunoașterea și competențele necesare pentru a participa cât mai activ și eficient în activitatea economică și în toate sferele vieții publice moderne, în viața politică și socială, la toate nivelurile comunităților locale, naționale și internaționale. Ceea ce schimbă radical și poziția educației în societate, ea nemaiputând fi realizată doar ca "stagiul de pregătire" prealabil intrării oamenilor în muncă, ci ca un proces care se va dovedi necesar pentru toți oamenii, pe parcursul întregii lor vieți profesionale și nu numai. Aceasta nu înseamnă că astăzi, între educație și societate relațiile sunt pe deplin și integral armonioase, înregistrându-se, între altele :

- Dezvoltarea conștientă a potențialului biopsihic al omului. Ca acțiune socială, educația vizează omul conceput ca un tot unitar, ca ființă biopsihosocială. Este întotdeauna dependentă de anumite particularități biopsihice, urmărind în același timp dezvoltarea lor. Această funcție este realizabilă pe baza fundamentării acțiunii educaționale și valorificării descoperirilor psihologice. Prin această funcție, educația răspunde unor nevoi individuale și prin intermediul acestora, unor nevoi speciale.
- Pregătirea omului pentru integrarea activă în viața socială, întrucât educația are sarcina de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale, ca forță de muncă, ca subiect al vieții sociale, putem afirma că prin această funcție, educația răspunde unor necesități pe care societatea le ridică în fața oamenilor ca elemente ale vieții sociale și prin intermediul unor nevoi individuale.

În condițiile unei evoluții rapide a societății și implicit a educației, multe dintre cunoștințele și practicile valabile astăzi vor fi mâine depășite, învechite. Este de așteptat ca într-o perioadă marcată de atâtea și atâtea mutații tehnologice și de apariția unor noi forme de organizare a educației și a muncii, competențele specifice să devină și ele rapid depășite. Nevoia de reactualizare, de educație și inovare continuă vor fi în creștere. Dar ceea ce este mai important este faptul că nevoile de cunoaștere și de acțiune ale societății și ale membrilor ei vor fi altele decât cele de până acum. Viitorul creează cerințe din ce în ce mai înalte.

Bibliografie:

- Salone Lacques - "Mamii, tatii, mă auziți"
Jean Liedloff - "Conceptul continuu, Sunt pitic"

EDUCAȚIA ÎN SPIRITUL VALORILOR EUROPENE

Prof. Mandă Florentina, Liceul "Matei Basarab", Craiova

Educația reprezintă un ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic în vederea formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale sau fizice ale copiilor și ale tineretului.

Factorii educativi - familia, școala, universitatea, mass-media, instituțiile de cultură, internetul - pot și trebuie să se implice în formarea conștiinței și a conduitei europene.

Agenții educative - părinții, învățători, profesori, mentori – trebuie să aibă deschiderea și pregătirea necesară pentru a favoriza copiilor și tinerilor asimilarea valorilor culturii și civilizației naționale și europene, cunoașterea și respectarea valorilor culturilor și civilizațiilor neeuropene.

Copiii și tinerii trebuie să înțeleagă și să accepte faptul că dobândirea cetățeniei europene înseamnă aderarea la valorile promovate și respectarea lor, că a fi europeni înseamnă și a merge în Europa și a aduce Europa acasă prin performanțele proprii, a se comporta ca reprezentanți ai naționalităților sau etniilor cărora le aparțin, dar în spirit european, a gândi european, păstrându-și identitatea națională. Ei trebuie pregătiți pentru a-și cunoaște drepturile dar și obligațiile, pentru a face față concurenței profesionale, pentru a se afirma în condiții de competitivitate.

Integritatea europeană este o provocare atât pentru țările membre cât și pentru cele ce aspiră la un asemenea statut. Acestei provocări i se poate răspunde prin *educația în spiritual valorilor europene și al integrării europene* ce poate fi considerată o componentă a “noilor educații”, dar și un principiu al educației integrale.

Paradigma educației în spiritual valorilor europene și al integrării europene, cu dezideratele ei, oferă perspectivele conceperii și punerii în practică a politicii educaționale direcționate de scopuri și obiective.

Scopul general este conștientizarea identității europene în consonanță cu identitatea națională și dobândirea cetățeniei europene în temeiul cetățeniei naționale.

Ca scopuri generale menționăm:

- Orientarea învățământului românesc, prin structură, conținut, forme de organizare a instruirii și evaluării, metodologia instruirii și educației, metodologia evaluării, spre compatibilizarea cu învățământul țărilor UE (educația formală);
- Crearea oportunităților extrașcolare și extrauniversitare pentru cunoașterea și folosirea modurilor de conectare la exigențele spațiului economic, politic și cultural al UE (educația nonformală);
- Orientarea politicii culturale spre consolidarea unui model cultural care să accepte diferențele, un model multicultural ce nu exclude însă interacțiunea cu alte modele, neeuropene (educația informală).

Obiective strategice principale:

- Reformularea structurii sistemului de învățământ – a tipurilor, profilurilor, specializărilor la standarde europene.
- Adaptarea curriculumului (planuri, programe, manuale) din perspectiva valorilor europene, ale Uniunii Europene.
- Pregătirea și perfecționarea personalului didactic pentru realizarea activității instructiv-educative la niveluri calitative europene.
- Crearea climatului favorabil dezbaterii formale, nonformale și informale a problemelor legate de integrarea eficientă în familia țărilor Uniunii Europene.
- Crearea și mediatizarea oportunităților de studiu în țările Uniunii Europene
- Asigurarea pregătirii școlare și universitare a elevilor și studenților în raport cu exigențele europene.
- Asigurarea pregătirii profesionale inițiale și continue în raport cu exigențele europene.

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit

Obiective operaționale principale:

- Recunoașterea și asimilarea valorilor culturii și civilizației europene.
- Recunoașterea și respectarea interferențelor cu valorile culturilor și civilizațiilor neeuropene.
- Recunoașterea și asimilarea valorilor culturii naționale în context european și mondial.
- Oferirea, în mod accesibil, a informațiilor legate de trecutul, prezentul și viitorul UE, de *acquis*-ul european (drepturile și obligațiile statelor europene, actele normative respective. Cf. DOOM 2)
- Recunoașterea și exercitarea drepturilor și libertăților ca și cetățeni europeni.
- Asumarea responsabilităților și obligațiilor ca și cetățeni europeni.
- Cunoașterea oportunităților de studiu în țările europene și a modurilor de a avea acces la ele.
- Cunoașterea oportunităților de formare profesională continuă și a modurilor de a avea acces la ele.
- Cunoașterea oportunităților de valorificare a aptitudinilor de cercetare științifică în spațiul european.
- Cunoașterea exigențelor vieții economice din spațiul UE pentru a face față, ca întreprinzători, concurenței pe piață europeană liberă.
- Cunoașterea sistemului decizional al UE: Consiliul Uniunii Europene, Consiliul European, Comisia Europeană, Parlamentul European.
- Cunoașterea temeiurilor juridice ce stau la baza UE.
- Cunoașterea sistemului jurisdicțional comunitar, a instituțiilor acestuia: Curtea de Justiție, Tribunalul de Primă Instanță, Curtea de Conturi.
- Cunoașterea sistemului financiar-bancar: Institutul Monetar European, Sistemul European al Băncilor Centrale, a relațiilor dintre băncile naționale și cele europene.
- Cunoașterea instituțiilor abilitate să acționeze pentru coordonarea anchetelor privind infracțiunile transfrontaliere: Eurojust și Europol.
- Cunoașterea și folosirea tehnicilor de difuzare și receptare a informațiilor legate de U.E.
- Cunoașterea oportunităților de a călători și a modurilor de a avea acces la ele.
- Cunoașterea avantajelor adoptării cetățeniei europene.
- Construirea identității europene și dobândirea cetățeniei europene pe baza apartenenței naționale și etnice.

Politicile și strategiile de asigurare a calității în sistemul național de învățământ din România vor fi permanent corelate cu orientările și acțiunile promovate la nivel european și mondial.

Ministerul Educației, prin politicile promovate și prin strategii specifice de aplicare a acestora, asigură cadrul de realizare a calităților serviciilor educaționale, toate eforturile fiind concentrate pe linia creșterii calității și a compatibilizării sistemului de învățământ românesc cu sistemul european, însă pentru ca strategia de reformă a învățământului românesc să aibă cu adevărat succes este nevoie ca ea să aibă în vedere toate nivelurile învățământului, de la cel preșcolar la post-universitar.

BIBLIOGRAFIE:

1. DEX, Ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1998.
2. Rodica Șovar, *Educația timpurie între deziderat și realitate*, Revista Învățământului Preșcolar nr. 3-4/2006.
3. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, *Revista Învățământului Preșcolar* nr.3/2007.

CREATIVITATEA ACTULUI DIDACTIC

*Prof. Înv. Preșc. Elena Georgiana Pomana
Școala I.Gh. Duca, Rm.Valcea*

Summary- The famous problems of the contemporary world

The education started to rise up in the same time with the apperance of people. People started to rise the level of education in each cultural. Thanks to people everybody sees education at a diffrent level form the view that was one hundred years ago. People change and with people also the standards of education.

Education is very important in our life and it is a most in each one's life. The challange is to understand the level of education with the needs of an european country. The country apllies with a diffrent standart of education and perspectives.

Cuvinte cheie: Educatie, problematica, contemporanitate, inovatie, perspectiva

Special words: Education, problems, contemporanity, inovation, perspective

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, modificări esențiale. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependențelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa. Obiectivată în cele trei ipostaze (formală, nonformală și informală), educația este chemată să formeze personalități ușor adaptabile la nou, creative și responsabile.

În societatea actuală, caracterizată prin, mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxis-ului educațional. Specialiștii sunt de acord cu patru teze pe care trebuie să se bazeze acțiunea constructivă:

- educația este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;
- învățământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societății și mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;
- criza existentă se manifestă pe două planuri: decalajul existent între aspirațiile indivizilor și nevoile societății, pe de o parte, și capacitățile.
- sistemului de învățământ, pe de altă parte, și prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele industrializate.

Viitorul educației constituie o prioritate a comunității mondiale; națiunile au nu numai dreptul, dar și datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educație, cultură și știință să ajungă la pace, progres și prosperitate și nu la haos, la dezumanizare, la disperarea provocată de un mediu în continuă degradare.

Educația caută să contribuie la ameliorarea acestor probleme prin acțiuni specifice de prevenție. Datorită eșuării în a găsi soluții putem spune că educația se află în situație de criză. Prin criză se înțelege decalajul dintre rezultatele învățământului și așteptările societății. Dintre soluțiile specifice și generale găsite enumerăm:

- inovații în conceperea și desfășurarea proceselor educative;
- introducerea noilor tipuri de educație în programele școlare;
- întărirea legăturilor dintre acțiunile școlare și cele extracurriculare;
- formarea inițială și continuă a cadrelor didactice;
- conlucrarea dintre cadre didactice, elevi, părinți și responsabili de la nivel local;
- organizarea de schimburi de informații între statele europene;

- regândirea procesului de educație în vederea integrării cu succes a tinerilor în viața profesională și socială.

Problemele lumii contemporane au impus constituirea unor noi tipuri de educație dintre care:

- educația relativă la mediu (educația ecologică);
- educația pentru pace și cooperare;
- educația pentru participare și democrație;
- educația pentru sănătate;
- educația interculturală;
- educația în materie de populație sau demografică;
- educația economică și casnică modernă;
- educația pentru drepturile omului;
- educația pentru schimbare și dezvoltare;
- educația pentru comunicare și mass-media;
- educația nutrițională;
- educația pentru timp liber.

Noile educații sunt definite la nivelul programelor și a recomandărilor UNESCO ca răspuns la imperitivele lumii contemporane. Procesul declanșat stimulează trecerea de la demersurile specifice la abordările globale, interdisciplinare și permite aprofundarea unor probleme sociale care cer soluții concrete: democrația, pacea, mediul, alimentația, sănătatea etc. aceste educații trebuie să fie gândite în condițiile optimismului pedagogic, putând facilita descoperirea răspunsurilor la problemele cu care se confruntă fiecare generație. Impasul în care a intrat școala contemporană a fost provocat de trei categorii de explozii: explozia cunoștințelor, explozia demografică și explozia aspirațiilor. Datorită dezvoltării științei și tehnicii, s-a acumulat o imensă cantitate de informație care depășește posibilitățile de asimilare oferite de tehnicile de instruire din trecut.

În vederea facilitării adaptării la schimbare, ideal este ca educația să asimileze direcția, conținutul și ritmul dezvoltării sociale, să-și prefigureze conținutul în funcție de exigențele societății viitoare, să pregătească omul pentru a se adapta la schimbare, prevenindu-se sau limitându-se stresul schimbării. Prin urmare, modul de dezvoltare a lumii contemporane este legat, în mare măsură, de modul în care educația poate să satisfacă cerințele acestei dezvoltări. Răspunsurile educației se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei și conținuturilor educației și altul constituit din inovațiile în conceperea și efectuarea proceselor educative. În primul caz se impune o elaborare riguroasă a educațiilor, iar în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educație, în privința orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conținut, în vederea integrării tinerei generații în viața socială prin intermediul profesiei.

Rolul educatorului rămâne acela de călăuză, uneori aproape neobservat, către ceea ce copilul aspiră. Ca practică pedagogică putem spune că se lasă inițiativa copilului, fără riscul devierilor posibile care ar altera procesul de învățare; atât cuceririle intelectuale, cât și bucuria de a cuceri aparțin copilului însetat de cunoștințe și de creație. Copilul observând unele lucruri sau unele acte în desfășurare nu se oprește numai la înregistrarea lor, ci le aproprie unele de altele și le judecă căutând sensuri și explicații singur la nivelul vârstei sale. În acest fel, plecând de la un material concret, copilul avansează în mod firesc în alte zone care aparțin procesului gândirii.

Faptele concrete observate direct au marea calitate de a stimula mintea copilului, purtându-l acolo unde învățarea nu mai e memorizare, ci proces de gândire prin care se produce asimilarea în profunzime și funcțională a cunoștințelor. Contactul direct cu lucrurile și efortul propriu elimină memorizarea și rutina, punând în funcțiune gândirea sau „învățarea inteligentă“ cum spune un pedagog american. Unii clasici ai pedagogiei, în primul rând Rousseau, au căutat să evite tot ceea

ce are un caracter artificial în educație, tot ce este interpus între copil și realitate, între copil și viață.

Cercetările noi au dotat copilul cu toate atributele umanității noastre, fapt care a determinat o schimbare fundamentală în teoria și practica pedagogică.

Când gândim conceptul de om, gândim în mod necesar și pe acela de copil (copilărie). Înșușirile caracteristice și dominante ale copilului, deși atât de specifice, apar ca ale unui om; el își joacă rolul și trece de etapa primă a vieții ca o făptură normală, dar cu secretele ei ce trebuiesc atent cercetate. Copilăria este o excepțională calitate și binefacere a umanității noastre. Giovanni Gentile afirmă că „perioada formativă“ durează toată viața și că ea face frumusețea și bucuria celor ce se simt mereu copii.

În interiorul acestei idei care eliberează copilul și-l redă sieși, ca o primă caracteristică a naturii sale și de mare folos pedagogiei, se poate constata o sete continuă de a face ceva, de a fi activ pe cont propriu, de a crea în sensul spiritului său. Abia pe acest drum deschis se poate rezolva corect și productiv problema libertății copilului în actul învățării și educației. Școala nouă a făcut un mare salt demn de a fi luat în considerație.

Condiție de dezvoltare a naturii umane, libertatea nu există în stare pură și nelimitată; acesta este un atribut divin. Omul poate fi liber numai supus unei discipline în funcție de un ideal spiritual și moral, fapt care în cazul copilului este de o mare subtilitate. Cum anume se execută lucrurile și prin ce mijloace scopul poate fi atins, aceasta stă la dispoziția măiestriei de care dispune educatorul.

În ultimii ani, societatea românească traversează o perioadă de profunde transformări economice, politice, sociale și culturale. În această tranziție – încheiată după unii, aflată în plin proces după alții – știm cu relativă precizie de unde pornim și unde dorim să ajungem. Astfel, lăsăm în urmă un regim totalitar bazat pe o viață economică, politică și socială exclusiv centralizată în care cetățeanul se afla în slujba statului. Din contră, dorim să ne îndreptăm spre o societate deschisă, bazată pe autonomia individului și pe respect reciproc, în care instituțiile statului să se afle în slujba cetățeanului. În acest cadru atât grădinița, cât și școala – oglindă fidelă a societății – nu se pot excepta de la această regulă. Așa spre exemplu, în sistemul educațional anterior anului 1989 existau o serie de norme de la care era recomandabil ca nimeni să nu se abată. În condițiile în care acceptăm că școala și grădinița trebuie să reflecte cu fidelitate ceea ce se petrece la nivel social, vom recunoaște inclusiv faptul că acestea au intrat într-o etapă postmodernă caracteristică întregii societăți. Astfel, unor trăsături precum rigoarea, raționalitatea, determinarea ori precizia (definitorii pentru tradiționalism sau pentru modernitate) li se opun altele cum ar fi conduita ludică, existența mai multor alternative, renunțarea la limite, stiluri inovatoare, mobilități interculturale etc.

1. BIBLIOGRAFIE

2. Cucoș, C., 1998, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași
3. Joița, E., 2003, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova
4. Macavei, E., 1997, *Pedagogie. Propedeutică. Didactică*, EDP București.
5. Toader, A.D., 1995, *Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional*, EDP, București.
6. Tomșa, Ghe., 2005, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, Ministerul Educației și Cercetării, București.
7. Richita Rodovan -1970, *Civilizația la răscruce*, București
8. Toffler Alvin- 1974, *Șocul viitorului*, București,

CALITATEA LA STANDARDE EUROPENE ÎN EDUCAȚIE

Prof. dr. Buzuloiu I. Doina, C.N.E. „Gh. Chițu” Craiova

Integrarea Europeană reprezintă un proces complex, de integrare politică, juridică, economică (și în unele cazuri sociale și culturale) ale unor state poziționate parțial sau total în Europa. Termenul a apărut prin intermediul Uniunii Europene și al Consiliului European. Țările membre UE își pot îmbunătăți sistemele de asigurare a calității cu participarea tuturor părților interesate urmărind: * crearea unor puncte naționale de referință pentru asigurarea calității; *participarea activă în cadrul rețelei europene relevante; *dezvoltarea unei abordări naționale pentru îmbunătățirea sistemelor de asigurare a calității și utilizarea optimă a cadrului de reglementare;

Prioritățile urmărite prin cooperare din punct de vedere educational, sunt:

- consolidarea dimensiunii europene în domeniul educației și formării profesionale;
- recunoașterea/echivalarea competențelor și calificărilor;

Calitatea se poate defini ca **nivel de satisfacție** pe care-l oferă **eficacitatea ofertei educaționale** din domeniul învățământului/formării profesionale, nivel stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente solicitate și la care contribuie participanții la procesul de învățare și ceilalți factori interesați.

Valorile europene dezvoltate în școală ar putea fi sintetizate astfel:

1. principiul egalității de șanse conform căruia oamenii au șanse egale de a se exprima, de a învăța și de a deveni furnizori de informații și valori general valabile: adevăr, bine și frumos, nediscriminare, pentru o dezvoltare durabilă în educație și societate;
2. motivarea pentru învățarea pe tot parcursul vieții, cu scopul de a avea tineri cât mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor prezente și viitoare, cu competențe personale și profesionale transversale, atât de necesare societății actuale cu ritmul său alert de dezvoltare;
3. cooperarea directă a elevilor, părinților și a profesorilor cu rețele școlare naționale și internaționale, dialogul intercultural prin activități de parteneriate europene;

Factorii educativi-familia, școala, universitatea, mass-media, instituțiile de cultură, internetul-pot și trebuie să se implice în formarea conștiinței și a conduitei europene.

Strategia politicii în domeniul educației și învățământului are ca repere:

-crearea mediului educațional favorabil accesului la valorile culturii și civilizațiilor europene;
-crearea deschiderii spre acceptarea interferențelor cu valorile culturii și civilizațiilor neeuropene;

-cunoașterea și respectarea valorilor culturilor și civilizațiilor neeuropene;

-întărirea identității naționale și acceptarea alterității;

-acceptarea și respectarea valorilor Uniunii Europene;

-cooperarea și colaborarea cu țările lumii pentru securitate, pace și prosperitate.

Agenții educativi-părinții, învățătorii, profesorii, mentori –trebuie să aibă deschiderea și pregătirea necesară pentru a favoriza copiilor și tinerilor asimilarea valorilor culturii și civilizației naționale și europene.

Copiii și tinerii trebuie să înțeleagă și să accepte faptul că dobândirea cetățeniei europene înseamnă aderarea la valorile promovate și respectarea lor, că a fi europeni înseamnă și a merge în Europa și a aduce Europa acasă prin performanțele proprii, a se comporta ca reprezentanți ai naționalităților sau etniilor cărora le aparțin, în spirit european, a gândi european, păstrându-și identitatea națională. Ei trebuie pregătiți pentru a-și cunoaște drepturile dar și obligațiile, pentru a face față concurenței profesionale, pentru a se afirma în condiții de competitivitate.

Integritatea europeană este o provocare atât pentru țările membre cât și pentru cele ce aspiră la un asemenea statut. Acestei provocări i se poate răspunde prin **educația în spiritual valorilor**

europene ce poate fi considerată o componentă a “noilor educații”, dar și un principiu al educației integrale.

Paradigma educației în spiritual valorilor europene și al integrării europene, cu dezideratele ei, oferă perspectivele conceperii și punerii în practică a politicii educaționale direcționate de scopuri și obiective pragmatice reale, pentru dobândirea competențelor necesare.

Calitatea unui absolvent se revelează prin performanță, atunci când el exercită la locul de muncă setul de competențe dobândit în școală, într-un context practic real, obținând rezultate maxime. Nivelul său de performanță poate varia însă în funcție de zi, oră, dificultatea problemei de rezolvat, experiență, etc.

Transmiterea de informații nu mai reprezintă un scop și nici o necesitate în sine. Informația este mai accesibilă ca niciodată cu ajutorul tehnologiei moderne. **Trebuie creată deprinderea de a utiliza informațiile în mod creativ și constructiv** în contextele implicate de societate și în viața cotidiană, la tinerii absolvenți de învățământ preuniversitar.

Acest lucru presupune adaptarea formatorului la cerințele și nevoile formabilului, în modul cel mai natural posibil. **Feed-back-ul elevului** devine **cheia comunicării eficiente** și a **succesului demersului didactic** în termeni reali. Nu ar mai trebui să mai existe teama de greșală a copilului – deoarece frica produce blocaje-, ci ideea că poate învăța din greșeli, le poate îndrepta și valoriza în sens pozitiv.

În educație umanitatea ar trebui să pună tot ceea ce are mai bun: suflet, resurse, pasiune și o deosebită grijă pentru transmiterea valorilor autentice. Toate seturile de valori transmise și impropriate se vor vedea în comportamentul tinerilor în societate, familie și mai ales în mutațiile calitative produse în decorul interior al acestora. Demersul individual de up-gradare a calității are repercursiuni holistice cuantificabile.

Calitatea învățării va deveni în cele din urmă calitatea vieții noastre a tuturor, iar învățarea pe tot parcursul vieții are finalitatea de a produce dezvoltarea durabilă în context social, național și internațional.

Bibliografie

1. BÎRZEA, CEZAR, Manual de autoevaluare a școlii, București, 2006
 2. CALDWELL, B. J. School-Based Management, IIEP – International Academy of Education, Paris, 2005
 3. IOSIFESCU, Ș. Dezvoltarea instituțională școlară în comunitățile cu romei: I. Ghid de autoevaluare. II. Caiet de autoevaluare. III. Instrumente de autoevaluare, București, Humanitas Educational, București, 2003
- *** H.G. nr. 21/2008 privind aprobarea Standardelor de autorizare și a Standardelor de acreditare / evaluare periodică
- *** H.G. nr. 22/2008 privind aprobarea Metodologia de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice
- Internet

EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ – IMPERATIV PENTRU O DEZVOLTARE HOLISTĂ

*Prof. înv. preșc. Șerbu Georgiana Alexandra
Școala Gimnazială Jariștea – Structură Grădinița cu Program Normal Științea*

Prima treaptă de școlarizare, devenită ulterior obligatorie, este reprezentată de preșcolaritate. În cadrul instituției preșcolare, copilul, beneficiarul principal al educației, este instruit în vederea adaptării la mediul instituționalizat, la colectivitatea din care face parte și în care îndeplinește roluri sociale, altele decât cele din familie, însă, poate cel mai important, este învățat să își formeze imaginea de sine pozitivă.

O educație de calitate reprezintă, în principal, o educație capabilă să valorizeze fiecare individ, indiferent de capacitățile și abilitățile pe care le are. Actual, educația vine în întâmpinarea nevoilor particulare ale fiecărui copil, prin programe de învățare adaptate nevoilor și nivelurilor de dezvoltare individuală și particulară. Fiecare copil este unic și datorită principiului unicității persoanei, educația se adaptează atât cerințelor societății de a forma indivizi capabili de integrare în societate, cât și nevoilor individuale de adaptare și dezvoltare ale fiecăruia.

Dacă până în prezent educația avea rolul de a instrui și de a oferi copiilor situații de învățare favorabile învățării, actual vorbim de educare și autoeducare. Copilul devine un pion principal al propriei dezvoltări și se implică în mod direct în procesul de dezvoltare și asimilare. Educația cunoaște astfel valențe formative și informative, implicând copilul în dezvoltare și asigurându-i condițiile necesare pentru favorizarea învățării.

Educația preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape din viața unui copil. Caracteristic acestei vârste este jocul care reprezintă principala formă de activitate din grădinița de copii. Tomșa Gh. (coord., p. 152) surprindea faptul că „alături de învățare, muncă și creație, jocul reprezintă una din modalitățile esențiale prin care omul se raportează la realitatea înconjurătoare.”

Specific vârstei preșcolare este nevoia de afecțiune și recunoaștere a meritelor. În grădiniță, copilul este încurajat și laudat de fiecare dată când reușește să realizeze ceva, când își îndeplinește sarcinile sau când descoperă ceva inedit pentru sine. Încurajarea și stimularea prin laudă este o formă de educație pe care instituția preșcolară o încurajează. Un copil cu o stimă de sine profundă și cu o imagine de sine pozitivă este un copil capabil să ducă sarcinile la bun sfârșit. Recompensa și lauda reprezintă modalități de stimulare pentru formarea unei imagini de sine pozitive ale copilului preșcolar. În grădiniță, aproape totul este caracterizat prin bună-dispoziție și joc, iar antrenarea copilului să se implice în realizarea sarcinilor implică, de fapt, inocularea încă de la început că totul se poate realiza, că totul este posibil doar dacă ai încredere în forțele proprii, de fapt, totul fiind posibil dacă există o imagine de sine pozitivă.

Educația preșcolară vine în întâmpinarea nevoilor copilului de socializare, de comunicare, de adaptare și dezvoltare, de implicare în viața socială prin îndeplinirea unor mici roluri sociale pe care copilul le are în microgrupul din care face parte la grădiniță.

Se vorbește de introducerea unui sistem al calității educației care să ajute la dezvoltarea și perfecționarea actului didactic. Constantin Cucos (2008) sublinia faptul că ”valorizarea este un semn că lucrurile și evenimentele nu ne sunt indiferente și că, la un moment dat, apare necesitatea unei semnificări, a unei clasificări și a unei ierarhizări a acestora.” De aceea, introducerea unui sistem al calității educației devine un imperativ al educației actuale. O educație de calitate reprezintă un deziderat al societății datorită schimbărilor multiple care apar și care trebuie să ajute omul să se adapteze și să se dezvolte.

Cucos (2006, p. 50) afirma că ”prin structură, obiective și conținut, educația trebuie să răspundă neconținut exigențelor cerute de evoluția realității naționale și internaționale. Semnificațiile și eficiența actului educativ sunt date de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de

sfidările tot mai numeroase ale spațiului social.” Provocările cotidiene împing educația la adaptare și perfecționare în vederea atingerii principalului obiectiv, și anume dezvoltarea holistă și armonioasă.

Educația preșcolară reprezintă cultivarea valorilor educaționale încă de la cele mai fragede vârste. Un copil care frecventează grădinița va avea, cu siguranță, un parcurs școlar favorabil învățării. De aceea, importanța educației timpurii este relevată de necesitatea adaptării încă de la vârstele mici.

Copilul se supune procesului adaptativ din momentul în care se naște. Nevoile fiziologice se împletesc apoi cu cele de dezvoltare și adaptare pentru ca, în final, copilul să își poată satisface și nevoile de cunoaștere și autocunoaștere. Grădinița vine în întâmpinarea unei educații complexe, care să ajute copilul să se dezvolte armonios și holist, pentru a se putea integra în societatea actuală, dar și viitoare.

Educația preșcolară devine astfel un imperativ pentru o dezvoltare holistă, care pune accent pe individualizare, diferențiere și educație de calitate.

Bibliografie:

1. Cucuș, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
2. Cucuș, C. (2008). *Teoria și metodologia evaluării*. Iași: Editura Polirom.
3. Tomșa, R. în ”Tomșa, Gh. (coord.). (2005). *Psihopedagogie preșcolară și școlară*.” București: Editura Arlequin.

DIMENSIUNEA INOVATOARE A MANAGEMENTULUI CLASEI DE ELEVI

*Prof. Liciu Constanța
Colegiul Național Economic „Theodor Costescu”
Drobeta Turnu Severin*

Managementul clasei de elevi consideră dimensiunea inovatoare ca o strategie de optimizare a organizării interacțiunilor și a deciziilor din cadrul clasei.

Jean Thomas lansează conceptul educație în schimbare și definește inovația ca : „Acea schimbare în domeniul structurilor și practicilor învățământului care are drept scop ameliorarea sistemului”.

Starea de inovare rezultă din evoluția clasei, din evaluările continue, din presiunea modelelor externe clasei, din schimbările la nivelul școlii, din modul de receptare de către elevi și apoi de participare conștientă, din modul de învingere a rezistenței la schimbare, din modul de valorificare și trăire a satisfacțiilor rezultate, din raportarea la motivațiilor elevilor.

Inovarea în planul relațional al clasei de elevi nu este numai rezultatul presiunii forțelor sociale inovatoare ci și presiunile elevilor care acționează din interior.

În ceea ce privește deciziile inovatoare este de menționat necesitatea păstrării și a identificării unor spații pentru eventuale decizii secundare, suplimentare, în decursul fazei de intervenție și de execuție, spre exemplu în cazul unei intervenții corecționale, pedeapsa, reacția elevului la momentul respectiv poate determina o schimbare atitudinală a cadrului didactic.

Schimbarea nu este un fenomen ușor de acceptat de către om, există o singură situație în care omul dorește să se schimbe, atunci când poate profita de pe urma schimbării. Prin urmare, în educație schimbarea sau inovarea se manifestă des, important este doar care este scopul și cum motivezi elevii să o accepte. Spre deosebire de alte domenii de activitate, inovarea în educație trebuie astfel implementată încât să ducă la progres, nu sunt permise erorile de finalitate în schimbare.

Cadrele didactice pot eșua în încercarea de a schimba unele comportamente, deoarece nu mențin suficient presiunea spre schimbare și pentru că nu le explică elevilor importanța schimbării pentru ei.

Inovația la acest nivel al managementului clasei, pornește de la:

- cunoașterea practicii educaționale într-un moment „t” al activității;
- cunoașterea tendințelor și a tradițiilor activităților educaționale vizate;
- cunoașterea orizonturilor de așteptare ale elevilor.

În cazul elevilor, în spațiul educațional, schimbările sunt multiple, ele căutând să armonizeze interesele personale și posibilitățile intelectuale ale acestora cu cerințele societății aflată în permanentă schimbare, iar elementele ce definesc schimbările sunt:

- modificarea examenelor terminale și creșterea ponderii acestora în continuarea studiilor;
- individualizarea procesului educațional în funcție de interesele elevilor;
- opțiunile curriculare variate;
- schimbarea mentalității, comportamentelor;
- conștientizarea propriului act educațional

Așadar, în cadrul clasei de elevi, schimbarea nu este receptată și nu se produce similar la toți membrii, astfel că se identifică mai multe categorii:

- cei care adoptă devreme schimbarea, susținători ai schimbărilor, dar care se asigură de beneficiile acestor schimbări;
- inovatorii, persoane deschise la schimbare;
- grupul majoritar, al celor care reacționează repede la schimbare, după care au constatat că există persoane care au aderat deja la schimbare;

*Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor.
Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit*

- persoane cu reacții mai târzii, cu o anumită rezistență la schimbare, ce aderă la schimbare după ce aceasta a devenit un standard;

- „leneșii”, persoane rezistente la nou, iubesc rutina, aplicând schimbarea doar în caz de constrângere.

Practica școlară este permanent conectată la acțiunile sociale inovatoare.

Activitatea cadrului didactic nu trebuie să se caracterizeze prin pasivitate față de elementele de noutate ci, dimpotrivă, aceasta trebuie să implice o maximă receptivitate.

Prin întreaga sa activitate de concepere, proiectare și realizare a instruirii, cadrele didactice desfășoară o activitate specifică de conducere la clasele pe care le are în grijă.

În acest context, pot fi înțelese situațiile cu care se confruntă cadrele didactice care propun diferite strategii inovatoare, soluții noi la diferite probleme, iar răspunsurile la schimbare sunt dintre cele mai diferite, deoarece oamenii, în general, copiii, adulții sunt diferiți

Profesorul trebuie să fie un bun manager al clasei de elevi pentru a putea obține satisfacție profesională, eficiență maximă în activitatea sa didactică, fie că este vorba de procesul de predare-învățare-evaluare, fie că este vorba de toate celelalte activități legate de profesia de dascăl. El este dator să educe copiii pentru a se comporta adecvat în procesul învățării și să-i implice în luarea deciziilor referitoare la clasă. De aceea trebuie să fie cât mai conștient de arta conducerii în domeniul său specific, adică să-și însușească managementul educațional.

Bibliografie:

- Iucu, Romita, „*Managementul clasei de elevi*”, Editura Polirom, Iasi, 2006
- Joița Elena, „*Management educațional*”, Editura Polirom, Iași, 2000;
- Pânișoară Ion Ovidiu, „*Profesorul de succes*”, Editura Polirom, Iași, 2009
- Țoca Ioan, „*Management educațional*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007

ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE

Prof. Iliuță Mariana C.N.E.Gh. Chițu Craiova, Dolj

Cuvântul educație este de origine latină și are semnificația de îngrijire, cultivare. Omul a trăit totdeauna în societate, învățând de la ceilalți oameni cum să muncească și cum să se comporte, la rândul său învățând și el pe alții. În cadrul societății, omul și-a format priceperea de a folosi unelte de muncă, a asimila cunoștințe, și-a dezvoltat procesele psihice.

Pentru ca generația tânără să se poată încadra în viața socială este necesar să fie îndrumată, pregătită, să-și însușească experiența generației adulte. Pregătirea generației tinere a fost și este o necesitate obiectivă, impusă de cerințele vieții sociale.

Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt satisfăcute așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Asigurarea calității educației exprimă capacitatea de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele europene. În vederea asigurării calității în educație este necesară existența unor cadre didactice având experiență și pregătire temeinică, care doresc să se implice în procesul de predare – învățare, să fie buni organizatori, conectați permanent la schimbările mediului în care își desfășoară activitatea. Calitatea educației este o opțiune fundamentală pentru nivelul de standard European, privit în tot unutarul său, iar într-o societate bazată pe umanism, aceasta dobândește noi valențe prin calitatea educației.

Rolul profesorului în procesul de predare – învățare este esențial. Pentru a fi eficienți, profesorii trebuie să se folosească de o rezervă impresionantă de talent și abilități pedagogice, precum și de calități specifice umane. Îmbunătățirea calității și a motivației profesorilor trebuie să devină priorități ale tuturor statelor lumii. Unele dintre domeniile în care se pot face câțiva pași înainte sunt: selecția; educația inițială; calificarea la locul de muncă prin dezvoltarea programelor de continuare a studiilor în timpul activității profesionale, iar pentru a permite cât mai des accesul profesorilor la astfel de programe trebuie să li se asigure în special tehnicile de comunicare adecvate; formatorii profesorilor; supervizarea; organizarea învățământului (managementul); participarea unor persoane din afara spațiului educațional; condițiile de activitate; materialele didactice.

La nivelul școlii au fost identificate patru imperative ale calității:

- Moral: școala oferă elevilor ceea ce este mai bun.
- Social: societatea are pretenții tot mai înalte față de școală.
- Competitivitate: școlile care nu vor reuși să atragă suficienți elevi se vor închide.
- Responsabilitate: școala răspunde pentru fondurile primite.

Un învățământ de calitate este acela în care instituțiile și programele lor de studii:

- demonstrează capacități de realizare, în contexte diverse, a obiectivelor planificate
- satisfac exigențele și așteptările beneficiarilor interni și externi
- garantează realizarea standardelor și normelor de calitate.

Elaborarea standardelor de referință, normelor și indicatorilor de performanță în sistemul național de învățământ are în vedere următoarele aspecte:

- a) calitatea sistemului național de învățământ
- b) calitatea serviciilor furnizorilor, reprezentați de unități și instituții de învățământ
- c) calitatea procesului de instruire și de educare a elevilor, demonstrată de rezultatele învățării, pe baza aplicării metodologiilor de dezvoltare a curriculumului, a metodelor de predare și învățare, a evaluării, examinării și certificării.

Metodologia propusă are în vedere schimbările vizate de programul de reformă a învățământului în domenii precum: învățarea activă, strategii diferențiate, metode de evaluare atât a procesului cât și a produsului, autoevaluare.

Principalele obiective urmărite se referă la:

- abilitatea de a observa, formula și analiza procese din mediul înconjurător , inclusiv din propria activitate, din punctul de vedere al calității;
- abilitatea de a căuta noi informații și idei , de a manifesta deschidere către problematica asigurării calității produselor și serviciilor;
- capacitatea de a-și asuma riscuri și responsabilități;
- capacitatea de a folosi și a gestiona mai bine timpul;
- cunoașterea calităților personale și creșterea încrederii în forțele proprii.

Asigurarea calității în educație constituie un domeniu de intervenție care necesită cu precădere dezvoltarea și implementarea sistemelor și procedurilor interne de evaluare ,de management și asigurare a calității activităților de educație și formare inițială și continuă, precum și profesionalizarea activităților manageriale la nivelul furnizorilor de educație și formare inițială și continuă .

Fiecare copil are un potențial educativ înnăscut care trebuie doar descoperit și activizat. Aceasta este misiunea sfântă a școlii, a educatorilor, deoarece după cum spunea Comenius : „E îndoielnic să existe o oglindă atât de murdărită , încât să nu reflecte totuși imagini într-un fel oarecare; e îndoielnic să existe o tablă atât de zgrunțuroasă încât să nu putem scrie totuși ceva pe ea. Dacă se întâmplă însă ca oglinda să fie plină de praf sau pete, înainte de a ne folosi de ea trebuie să o ștergem, iar o tablă prea zgrunțuroasă trebuie s-o dăm la rindea.”

Bibliografie:

1. Cristea , S – Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului , E.D.P., București , 1994.
2. Cucoș , C – Pedagogie , Ed. Polirom, Iași , 1996.
3. Popeangă Vasile - Pedagogie , E.D.P. București, 1997.

STRATEGIA DE DESCENTRALIZARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR DIN ROMÂNIA

*Prof. Necula Cristina-Elena
Școala Gimnazială Nr. 2 Mărășești, Vrancea*

Politicile educaționale reprezintă direcțiile strategice de dezvoltare a sistemului educațional și cuprind legi și normative aplicate în practică prin metodologii, controlate și monitorizate, iar în final evaluate prin studiu de impact.

Politicile educaționale sunt strategii coerente, realizate pe baza unor studii de analiză, sinteză, diagnoză și prognoză specifice mediului educațional de la toate nivelele. Una dintre politicile educaționale actuale este descentralizarea învățământului preuniversitar.

Strategia descentralizării învățământului preuniversitar - adoptată prin Memorandum al Guvernului României în decembrie 2005 și actualizată în martie 2007 prevede că acest demers să fie conceput ca instrument pentru asigurarea calității în educație și pentru utilizarea mai eficientă a resurselor.

Descentralizarea învățământului preuniversitar reprezintă transferul de autoritate, responsabilitate și resurse în privința luării deciziilor și a managementului general și financiar către unitățile de învățământ și comunitatea locală.

Acele normative care au asigurat, parțial, transferul deciziei de la nivel central la nivelul autorității locale și la nivelul școlii sunt:

- Legea Educației Naționale nr. 1/ 2011
- Hotărârea de Guvern nr. 224/2005 privind numirea și salarizarea directorilor și a directorilor adjuncți din unitățile de învățământ preuniversitar;
- Regulamentele, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării, privind organizarea și funcționarea consiliilor de administrație, organizarea și funcționarea consiliilor școlare din unitățile de învățământ din județele pilot, mobilitatea personalului didactic.

Descentralizarea în educație presupune:

- **redistribuirea responsabilităților, a autorității decizionale și a răspunderii publice** pentru funcții educaționale specifice, de la nivel central către nivelul local.
- **participarea** factorilor non-administrativi, a reprezentanților societății civile, la procesul de luare a deciziilor (părinți, ONG, mediul de afaceri, asociații profesionale, parteneri sociali etc.).
- **transferul competențelor decizionale** de la nivelurile centrale către cele locale și/sau organizaționale, pentru a apropia decizia de beneficiarii serviciului public de educație.

Descentralizarea nu este un scop în sine. Ea se înscrie în strategia națională de descentralizare și are menirea creării unui sistem de învățământ organizat, administrat și finanțat conform rigorilor europene în ce privește asigurarea calității procesului instructiv-educativ, accesului liber, egal și deplin al tuturor copiilor și tinerilor la actul educațional, adecvarea ofertei educaționale la interesele și nevoile beneficiarilor direcți și indirecti.

Domenii ale sistemului care vor fi supuse descentralizării:

a. Curriculum. S-a introdus conceptul de **Curriculum la decizia școlii** care trebuie să fie în concordanță cu opțiunile elevilor/părinților, ale agenților economici sau ale politicii de dezvoltare a zonei;

b. Evaluarea și certificarea. MEN este responsabil pentru elaborarea metodologiilor specifice referitoare la evaluarea prin teste și examene naționale. Serviciul Național de Evaluare și Examinare (SNEE) elaborează subiectele pentru aceste teste și examene, iar administrarea lor se realizează prin ISJ și centrele de testare / examinare / evaluare.

c. Rețeaua școlară și fluxurile de elevi. Cu privire la politicile privind rețeaua școlară, actele normative adoptate în anul 2004 au adus prevederi care asigură includerea în unitățile de învățământ cu

personalitate juridică a structurilor școlare cu număr mic de elevi, ineficiente din punct de vedere al managementului financiar și administrativ și cu o slabă capacitate de dialog în fața autorităților publice locale.

d. Conducere și administrare. Selectarea și numirea directorului de școală se face cu avizul consiliului de administrație al școlii și al consiliului local. Școala este condusă de un consiliu de administrație iar directorul care ar trebui să se subordoneze și să aplice deciziile consiliului de administrație, este președintele acestui organism.

e. Resursele umane. Conducerile de școli sunt primele responsabile pentru calitatea și efectele procesului instructiv-educativ dar deciziile privind selecția, angajarea și eliberarea personalului didactic aparțin Ministerului Educației și ISJ, iar salarizarea și normarea personalului didactic sunt rigid stabilite prin lege, conducerea școlii neavând posibilitatea ca printr-o normare și salarizare flexibile să răspundă nevoilor de mobilitate, schimbare curriculară sau de stimulare a cadrelor didactice cu performanțe.

f. Politicile de finanțare. În conformitate cu Legea nr. 354/2004 pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr. 84/1995 și metodologiile de aplicare a prevederilor acesteia, baza de calcul a fondurilor alocate unităților de învățământ prin și din bugetele locale o constituie costul standard/elev sau preșcolar determinate pe bază de indicatori fizici de consum, pe nivele și tipuri/filiere de învățământ. La alocarea fondurilor, alături de costul standard / elev, se vor lua în calcul, de asemenea, indicatori de corecție care țin seama de densitatea de elevi din zonă, severitatea unor dezavantaje de ordin economic și social, ponderea în diferite unități de învățământ a elevilor aparținând unor minorități naționale etc.

REZULTATELE AȘTEPTATE ALE PROCESULUI DE DESCENTRALIZARE:

1. *Eficientizarea activității și creșterea performanțelor instituțiilor educaționale*
2. *Democratizarea sistemului educațional*
3. *Asigurarea transparenței* în luarea deciziilor și în gestionarea fondurilor publice destinate educației
4. *Asigurarea accesului și a echității în educație* prin alocarea fondurilor pe baza costurilor pe elev
5. *Creșterea relevanței ofertei de servicii educaționale* prin asigurarea unei mai bune corelări cu nevoile locale, cu diversele situații și probleme ale comunităților, cu nevoile și interesele individuale ale elevilor
6. *Stimularea inovației, a responsabilității profesionale și a răspunderii publice* la nivelul cadrelor didactice, al managerilor școlari și al elevilor, prin transferul la nivel de școală a puterii de decizie cu privire la execuția bugetară și politicile de personal, dar și prin creșterea ponderii curriculumului la decizia școlii

Impactul măsurilor de descentralizare

- a) la nivelul școlii:
 - democratizarea vieții școlii;
 - inovația și diversificarea ofertei școlare;
 - asumarea responsabilă a deciziilor privind calitatea procesului instructiv-educativ și a condițiilor de realizare a acestuia;
- b) la nivelul consiliului local:
 - implicarea reală și efectivă în funcționarea și dezvoltarea serviciului educațional;
 - asumarea, de către autoritățile locale, a responsabilității privind furnizarea de servicii educaționale;
 - dezvoltarea comunității prin transformarea școlii în centru de informare și dezvoltare pentru comunitate;
- c) la nivelul societății:
 - corelarea mai bună dintre oferta și cererea pe piața muncii;

- integrarea socială prin diferențiere a absolvenților, în funcție de competențe și opțiuni;
- promovarea valorilor autentice și a tradițiilor specifice.

Concluzii

În ciuda numeroaselor dificultăți pe care le presupune punerea sa în aplicare, descentralizarea corespunde unei societăți democratice, bazată pe legitimarea periodică a managerilor, aflată într-o rapidă schimbare, în care expertiza de tip birocratic, realizată la intervale mari de timp, devine inoperantă. În același timp, trebuie bine înțeles faptul că descentralizarea nu suprimă ierarhia, ci o face funcțională, permițând o mai rapidă dezvoltare și introducere a inovației pedagogice. Nu se dorește o descentralizare cu orice chip, în orice fel, pentru că este „timpul descentralizării”! Se dorește o acțiune coerentă, reflexivă, care să nu arunce problemele sistemului centralizat, inclusiv cele de personal, în grădina comunităților locale.

Bibliografie:

1. Cerkez, Matei. (2005). „Managementul curriculum-ului”, Curs, București;
2. Cristea, S. (2003). Managementul organizației școlare, București: Editura Didactică și Pedagogică;
3. Iosifescu, Ș. (2004). Managementul și finanțarea învățământului, București: Editura Didactică și Pedagogică;
4. „România Educației, România Cercetării”-Raportul Comisiei Prezidențiale pentru analiza și elaborarea politicilor domeniile educației și cercetării, București, 06 iulie 2007;
5. Profiroiu, A, Profiroiu, M, Pradeille A, (2006).“Considerații generale asupra procesului de descentralizare în România”, Administrație și Management nr. 7/2006;

EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Iacob Ionela Gina
Colegiul Național Ioniță Asan Caracal*

Este normal ca o unitate școlară cu performanțe deosebite să aibă nevoie de cât mai multe fonduri. Dacă învățământului i s-ar alocă 6% din PIB, atunci finanțarea ar fi suficientă pentru realizarea unui învățământ de calitate.

Pentru ridicarea standardelor la nivel european, orice unitate școlară trebuie să dispună de laboratoare moderne, de informatică, limbi moderne, fizică, chimie, biologie, unde elevii își desfășoară o intensă activitate practică, sunt puși în situația de a investiga noțiunile teoretice asimilate în orele de curs.

Un alt atu ar fi un corp profesoral de elită, care a înțeles că nu se poate face performanță decât prin dăruire, profesionalism, tact pedagogic, fiind conștienți de faptul că școala este o instituție sacră, iar elevii reprezintă viitorul european al națiunii noastre. Performanța profesorilor ar avea nevoie de elevi receptivi și cu o deosebită deschidere spre cunoaștere în toate domeniile. Elevii e imperios nevoie să se străduiască să studieze la un înalt nivel impus de standardele corpului profesoral și să dorească să se autodepășească.

În urma lucrării în echipă într-un mod eficient, participarea la concursurile și olimpiadele școlare se va concretizat în numeroase premii. Rezultatele la examenele naționale sunt relevante pentru calitatea demersului educațional din unitatea școlară respectivă

Asigurarea unui învățământ de calitate la standarde europene reprezintă o coordonată principală a întregului demers managerial la nivelul instituției școlare.

Consiliul de administrație împreună cu directorul trebuie să fie permanent preocupați de asigurarea unei capacități instituționale performante, a unei eficacități educaționale la standarde ridicate prin desfășurarea unui proces instructiv-educativ de calitate, prin asigurarea unui management al personalului didactic și nedidactic performant, prin susținerea dezvoltării profesionale a corpului profesoral și implicarea în proiecte de cercetare științifică, dar și printr-un proces permanent de autoevaluare instituțională.

Proiectele educative reprezintă un element definitoriu pentru unitatea școlară. Implicarea elevilor în aceste proiecte reușește să le dezvolte creativitatea și spiritul de echipă, Mobilitatea, ingeniozitatea sunt foarte importante în evoluția armonioasă a elevului.

Curriculum-ul la decizia școlii reprezintă o prioritate a managementului școlii. Procedura de selecție a orelor din curriculum-ul la decizia școlii este extrem de riguroasă și prevede un proces complex prin care la elaborarea ofertei de opționale contribuie toți factorii implicați în procesul educațional: elevii, cadrele didactice, părinții, reprezentanții comunității etc. Oferta privind curriculum-ul la decizia școlii este flexibilă, adaptată cerințelor educaționale, cuprinzând atât ore de aprofundare, cât și ore de opționale discipline noi și ore de opțional integrat. În oferta educațională se regăsesc ore de opționale disciplină nouă la limba și literatura română, limba engleză, limba franceză, matematică, fizică, biologie, istorie, științe sociale etc. Prin diversitatea curriculară dorim să oferim elevilor noștri perspectiva formării unei personalități complexe, creative, dar și capacitatea de a se adapta cerințelor învățământului european.

Se impune o continuitate în procesul instructiv-educativ, înțelegerea faptului că analiza nevoii și a cererii de educație scoate la iveală faptul că, sub presiunea reformei învățământului, piața educațională trebuie să fie extinsă și să devină concurențială în aproape toate segmentele sale.

Webografie:

[www.WordPress](#) and [K2/Entries Feed](#) and [Comments Feed](#)

METODE INTERACTIVE DE PREDARE ÎNVĂȚARE UTILIZATE ÎN ȘCOLILE EUROPENE

*Prof. Cazacu Camelia
Școala Gimnazială "Constantin Marinescu" Galați*

Metodele interactive de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional.

Metodele utilizate la elevi sunt atât cele "clasice", cât și cele "moderne"; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul elevului și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale elevilor în direcția propusă, le captează atenția, stimulează mecanismele gândirii, ale inteligenței, voinței, motivației și imaginației și îi implică afectiv în ceea ce fac.

Procesul de formare interactiv presupune acțiune atât din partea profesorului cât și din partea elevului.

Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învățare este necesar să țină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învățare, cum ar fi: competențele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual și capacitățile elevilor, resursele materiale accesibile și gradul de complexitate al conținutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfășoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învățării

Folosirea metodelor interactive, presupun satisfacerea cerințelor educaționale prin efort personal și în colaborare cu colegii. Specific acestor metode este faptul că stimulează interesul pentru cunoaștere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, ele fiind subordonate dezvoltării mintale și a nivelului de socializare al elevilor.

Aceste metode constituie o resursă importantă în proiectarea activităților educative deoarece stimulează și dezvoltă foarte mult învățarea prin cooperare, facilitează comunicarea, socializarea colaborarea și sprijin reciproc.

Metodele interactive prezintă unele avantaje:

- transformă elevul din obiect în subiect al învățării;
- este cooperant la propria formare ;
- angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere;
- asigură elevului condiții optime de a se afirma individual și în echipă;
- dezvoltă gândirea critică;
- dezvoltă motivația pentru învățare;
- permite evaluarea propriei activități

Metodele interactive folosite la elevii sunt:

- metoda explozia stelară
- ciorchinele
- știu,vreau să știu am învățat
- posterul
- învățarea prin cooperare
- diagrama venn
-

1. Explozia stelară

Este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a elevilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme și noi descoperiri

Obiective –formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de elevi în grup prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme

Descrierea metodei – elevii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie sau desenează ideea centrală.

- Pe 5 steluțe se scrie câte o întrebare de tipul CE, CINE, UNDE, DE CE, CÂND, iar 5 elevi din grupă extrag câte o întrebare.

Fiecare elev din cei 5 își alege 3-4 colegi, organizându-se în cinci grupuri.

Grupurile cooperează pentru elaborarea întrebărilor.

La expirarea timpului, copiii revin în cerc în jurul steluței mari și spun întrebările elaborate fie individual, fie un reprezentant al grupului.

Elevii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări.

Se apreciază întrebările elevilor, efortul acestora de a elabora întrebări corecte precum și modul de cooperare, interacțiune.

Învățarea prin cooperare reprezintă modul de organizare a activității didactice pe grupuri mici, astfel încât lucrând împreună elevii își maximizează atât propria învățare, cât și a celorlalți colegi.

Cercetările arată că elevii care realizează sarcini de învățare prin cooperare în grup tind să aibă :

- performanțe școlare mai bune;
- un număr mai mare de competențe pozitive;
- o mai bună înțelegere a conținuturilor și deprinderilor pe care și le formează;
- toți membrii acceptă responsabilitatea de a conduce grupul;

Metoda RAI-Răspunde-Auncă-Interoghează

Această metodă este folosită la fixarea și consolidarea cunoștințelor, dar și la verificare și chiar la predarea unor noi cunoștințe, pentru antrenarea elevilor la lecția ce urmează să fie predată. Ea urmărește realizarea feed-back-ului printr-un joc de aruncare a unei mingi.

Astfel, elevul care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare din lecția predată, elevului care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare, apoi o aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Elevul care nu știe răspunsul iese din joc, la fel și cel care este descoperit că nu cunoaște răspunsul la propria întrebare.

Avantajele folosirii acestei metode:

- dezvoltă gândirea critică,
- permite autoevaluarea propriei activități,
- este coparticipant la propria formare,
- stimulează și dezvoltă capacitatea elevilor de a comunica.

Această metodă poate fi folosită la majoritatea disciplinelor, este o metodă atractivă elevii sunt motivați și chiar entuziasmați de această metodă.

Posterul, această metodă are ca principal obiectiv găsirea prin cooperare a elementelor caracteristice ale unor teme ce vizează situații, procese, fenomene, mediul înconjurător în general și relațiile dintre ele, potrivit temei de studiu. Realizarea ansamblului se face în grupuri mici, prin folosirea unor materiale didactice variate: fotografii, desene, ilustratii, etc.

Dezavantajele metodei:

- metoda este cronofagă deoarece elevii trebuie să lucreze în ritmul propriu,
- unii elevi cu ritm mai rapid pot avea timp morți ceea ce poate produce agitație; de aceea sarcinile de lucru trebuie simplificate/complicate în funcție de nivelul la care lucrează elevul în mod curent,
- găsirea elementelor caracteristice temei se face doar cu ajutorul profesorului.

Ciorchinele

- Stimulează realizarea unor asociații noi de idei
- Permite cunoașterea propriului mod de a înțelege o anumită temă

ETAPE:

- Se scrie un cuvânt sau se desenează un obiect în mijlocul sau în partea de sus a tablei/foii de hârtie
 - Copiii, individual sau în grupuri mici, emit idei prin cuvinte sau desene, jetoane, legate de tema dată
 - Se fac conexiuni, de la titlu la lucrările copiilor, acestea se pot face cu linii trasate de la nucleu la contribuțiile copiilor sau a grupurilor
- Este bine ca tema propusă să fie cunoscută copiilor, mai ales când se realizează individual.

Diagrama Venn

Este o metodă grafică prin care se compară evenimente, procese, fapte istorice și personalități.

Metoda poate fi folosită în:

- activitățile de învățare;
- activitățile de fixare a cunoștințelor;
- evaluarea sumativă a unei unități de învățare
- tema pentru acasă;

Metoda Venn dezvoltă la elevi:

- Capacitatea de ierarhizarea a unor termeni;
- Capacitatea de înțelegere a relațiilor dintre două sau mai multe noțiuni, procese, evenimente;
- Capacitatea de rezolvare a unei probleme sau situații problemă;
- Spiritul de analiză sistematică;
- Capacitatea de argumentare;

Reprezintă un organizator cognitiv format din două cercuri parțial suprapuse în care se reprezintă asemănările și deosebirile între două aspecte, procese, evenimente istorice, idei, concepte.

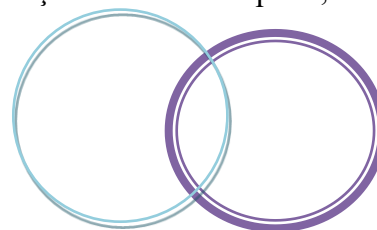
✚ În spațiul care se suprapune cele două cercuri se scriu **asemănările**.

✚ În spațiile rămase libere se scriu **deosebirile**.

✚ Elevii pot lucra individual, în perechi sau în echipă;

Etape:

1. Fiecare elev completează cercurile cu informațiile referitoare la conținuturile de comparat, în zona suprapusă notează asemănările;
2. Se prezintă produsele, se afișează, se analizează, se corectează.
3. Se realizează o evaluare formativă.

Exemplificare: Asemănări și deosebiri –instituții.

Clasa a V-a – Sparta și Atena;

Metodele centrate pe elev folosite în școala sunt variate și sunt alese de către cadrul didactic în funcție de disciplină, temă și de particularitățile cognitive ale elevilor, astfel încât cerințele să nu depășească posibilitățile proprii. Folosirea acestor metode sunt agreate de către elevi, relațiile interpersonale sunt consolidate, crește capacitatea de lucru în echipă, crește încrederea în forțele și cunoștințele proprii pe care le acumulează

Bibliografie :

1. Cerghit, Ioan., *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
2. Cerghit, Ioan., *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2002.
3. Dulamă M. Eliza., *Metodologii didactice activizante. Teorie și practică*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2008
4. Jinga, I., Negruț, *Învățarea eficientă*, Editura Editis, București, 1983
5. *Păcurari Olimpia, Strategii Didactice inovative*, Editura Sigma, București, 2003
6. Păun Ștefan, *Didactica istoriei*, Editura Corint, 2001

ÎNVĂȚAREA AUTONOMĂ A ELEVILOR – MIJLOC SPRE SUCCESUL ȘCOLAR

*Prof. Șerban Nadia
Prof. Trandafir Ileana
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Rezumat:

Învățarea autonomă este o învățare eficientă, care pornește de la nevoile individuale ale elevului, de la aptitudinile și competențele sale. Proiectul "Brains at school - knowledge is power!" s-a născut din nevoia de a găsi soluții pentru a face din școală un mediu prietenos pentru elevi, de a-i motiva să învețe eficient și în mod independent, de a se autocunoaște, de a-și descoperi și a-și valoriza aptitudinile.

Unul dintre obiectivele proiectului îl reprezintă dezvoltarea competenței de învățare autonomă, de căutare și selectare independentă a informațiilor și rezolvarea problemelor. Pornind de aici, profesorii caută să se adapteze și să găsească alternative didactice, care să stimuleze motivația copiilor pentru învățarea autonomă, să-i determine pe elevi să învețe și cunoștințele care nu-i atrag, folosind diferite trucuri: întrebări, exerciții, formule, rime, culori etc., ce poartă numele de tehnici mnemonice.

Programul Strategic Erasmus+ al UE pentru educație are scopul de a găsi soluții la probleme care ne preocupă și ne afectează pe toți cei care trăim în lumea de astăzi. Schimbul de experiențe și de exemple de bune practici este soluția ideală pentru un învățământ de calitate, axat pe formarea de competențe cheie la elevi, pe asigurarea unor condiții optime de învățare pentru elevi și de perfecționare pentru profesori.

Proiectul "Brains at school - knowledge is power!" implementat la Liceul "Matei Basarab" Craiova în perioada 1.09.2015-30.09.2017, împreună cu școli din Polonia și Italia, s-a născut din nevoia de a găsi soluții pentru a face din școală un mediu prietenos pentru elevi, de a-i motiva să învețe eficient și în mod independent, de a se autocunoaște, de a-și descoperi și a-și valoriza aptitudinile și competențele.

Prin activitățile proiectului s-a introdus în fiecare școală parteneră conceptul de "brain friendly school", pornind de la ideea că orice elev poate fi educat, dacă mediul în care are loc procesul este unul adaptat nevoilor sale individuale. Am înțeles astfel că fiecare elev este unic, are nevoile sale individuale care trebuie identificate. Am aplicat elevilor un chestionar de identificare a tipului de inteligență care a fost deosebit de eficient. Elevii au descoperit astfel care le sunt înclinațiile și aptitudinile.

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului au avut un impact major asupra elevilor și profesorilor școlii.

Elevii au participat și chiar au coordonat activități. Ei sunt autorii articolelor lunare pentru revista "Brains at school-knowledge is power!" în care au prezentat aspecte importante din viața de elevi ai liceului, dar și de participanți la activități în cadrul proiectului.

Elevii s-au implicat în organizarea întâlnirilor de activități cu elevii, dar și de management de proiect, dornici să își spună punctul de vedere și să se afirme.

Lecțiile "brain friendly" au reprezentat o provocare acceptată atât de profesori, cât și de elevi. Cu toții am înțeles că școala nu trebuie privită ca un dușman, ci ca un prieten și că lecțiile pot fi plăcute și utile în același timp.

Entuziasmul elevilor era evident atunci când participau în fiecare lună la concursul de ghicitori logice, dornici să descifreze răspunsul și să câștige.

Site-ul proiectului www.brainsatschool.eu a fost sarcina liceului nostru și periodic a fost actualizat cu noutățile din cadrul proiectului.

Profesorii au avut posibilitatea de a-și prezenta cunoștințele și opiniile științifice despre diferite aspecte legate de creier, de inteligențe multiple, de tehnici de predare etc. în materiale publicate în Newsletter. Profesorii și elevii implicați direct în proiect și care au participat la mobilități au organizat activități de diseminare a proiectului atât la nivel local, cât și național și european.

Unul dintre obiectivele proiectului îl reprezintă dezvoltarea competenței de învățare autonomă, de căutare și selectare independentă a informațiilor și rezolvarea problemelor. Pornind de aici, profesorii caută să se adapteze și să găsească alternative didactice, care să stimuleze motivația copiilor pentru învățarea autonomă, să-i determine pe elevi să învețe și cunoștințele care nu-i atrag, folosind diferite trucuri: întrebări, exerciții, formule, rime, culori etc., ce poartă numele de tehnici mnemonice.

De asemenea, pentru o învățare eficientă, elevii ar trebui să țină cont de câteva sfaturi:

1. să aibă grijă la spațiul de lucru: să studieze într-o cameră curată, liniștită și ordonată. Lumina bună și aerul curat sunt importante. Nici telefon mobil, nici TV, nici Facebook etc.
2. să aibă grijă ce mănâncă și ce bea înainte de muncă. Odihna este, de asemenea, importantă, mai ales somnul de noapte. Și 20-30 de minute de somn după-amiaza (nu mai mult!) îi ajută să învețe mai bine. Nu e bine să studieze când sunt foarte obosiți.
3. o bună planificare a timpului - cheia succesului: după școală ar fi indicat ca elevii să-și stabilească ce lucruri trebuie să le învețe - 30 de minute de învățare în fiecare zi sunt mai eficiente decât 3,5 ore o dată pe săptămână.

Pentru o învățare autonomă este bine ca elevii să:

1. Se repetă materialul de cel puțin 3-4 ori, chiar cu voce tare. Se fac pauze scurte. Se pun întrebări despre materialul învățat. Nu se mai repetă dacă își amintesc totul fără erori.
2. Se învețe logic, elevii își amintesc mai bine când înțeleg lecția, deci să-și folosească memoria logică și voluntară. Dacă ceva pare dificil vor fi întrebați părinții, profesorii, prietenii. E bine să fie activi, să nu renunțe, căci creierul copiilor este uimitor!
3. Decidă ce este mai important de reținut. Pot marca, sublinia, desena, utiliza culori, săgeți, rame, tabele, imagini, care să-i ajute să învețe ușor Astfel, copilul poate descoperi ce ajută creierul său să-și amintească ușor materialul învățat.
4. Facă pauză, în special când sunt obosiți (5-10 minute). Pot merge la plimbare. Pot face mișcare sau unele exerciții. Pot deschide fereastra, să bea un pahar de apă, să mănânce nuci, fructe, semințe.
5. Folosească diferite simțuri: văzul, auzul, atingerea. Atunci când înveț, desenează ceva, repetă cu voce tare. Dacă îi ajută, să meargă pe jos în timp ce studiază! Cu cât mai multe simțuri folosesc, cu atât își amintesc mai bine.
6. Învățe tehnici de memorie (ex. povestiri amuzante) și să le folosească!

O altă metodă importantă care să-i ajute pe elevi să devină autonomi în învățare este aceea de a lua notițe. Acestea ne ajută să ne concentrăm, să fim creativi și să învățăm mai ușor. Un rol important revine profesorului, care poate îndruma elevii să-și ia corect notițe în clasă pentru a le ușura învățarea și sintetizarea informațiilor transmise.

Astfel, există mai multe tipuri de notițe:

- a. lineare- tipul tradițional, rând după rând, la fel ca un eseu, de aceea, e bine să se sublinieze cele mai importante informații, să facă desene utile.
- b. pe două coloane - două pagini: pe pagina din stânga se scriu ideile principale, termeni, fraze, cuvinte cheie, și pe a doua pagină - detalii cum ar fi explicații sau descrieri. Pentru a combina cele două părți se folosesc săgeți sau linii.
- c. hărți de memorare – este nevoie de o foaie de hârtie (format A4). În centru se scrie subiectul principal al notiței și apoi se adaugă câteva ramuri cu sub-teme (câte un cuvânt). Apoi, continuă cu alte ramuri cu informații mai clare și cuvinte cheie. Aceste sub-teme pot fi scrise în culori. Este, de asemenea, o idee bună să se utilizeze simboluri și desene. Se spune că un desen face cât o mie de cuvinte!

De asemenea, este important ca elevii să știe și câteva trucuri despre notițe:

- În cazul în care enumeră unele informații, acestea se scriu unele sub altele, nu după virgulă, pentru că vor fi mai ușor de citit și de învățat.
- Notițele ar trebui să fie clare și lizibile, așa că se lasă un spațiu între rânduri.
- Culoarea folosită la scris este de preferat să fie albastru, căci ochiului uman îi place albastrul cel mai mult. Portocaliul (dar nu prea luminos) este perfect pentru sublinieri. Cuvintele cheie se scriu folosind majuscule. Un chenar este, de asemenea, o idee bună.

Bibliografie:

- Anna Forés Miravalles, Marta Ligoiz Vázquez –, „Descubrir la neurodidáctica: aprender desde, en y para la vida”, Editorial UOC, Spania, 2009
- www.google.com
- Rowntree Derek, ”Învăță cum să înveți.”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980

**LICEUL "MATEI BASARAB" CRAIOVA ȘI PARTENERIATUL STRATEGIC
ERASMUS+
"THE FOOTPRINTS OF CLIMATE CHANGE FROM ANATOLIA TO EUROPE"
- O ȘANSĂ PENTRU EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE**

*Prof. Chiurtu Georgeta
Liceul "Matei Basarab" Craiova*

Proiectele de parteneriat strategic în domeniul școlar își propun dezvoltarea, transferul și/sau implementarea de practici inovative, precum și implementarea de inițiative comune cu scopul promovării, cooperării, învățării reciproce și schimbului de experiență la nivel european.

Participarea la aceste parteneriate promovează ideea că fiecare proiect este o oportunitate de învățare pentru cei implicați – profesori, elevi, comunitatea locală. Fiecare dintre participanții la proiecte are de învățat și de câștigat în același timp. Proiectele europene aduc noi cunoștințe, noi capacități, schimb de idei, transfer de practici creative, acces la noi materiale didactice, exersarea și perfecționarea limbilor străine în contexte reale.

Conștientizând importanța parteneriatelor strategice Erasmus+, Liceul "Matei Basarab" Craiova a aplicat și a obținut finanțare pentru al treilea proiect de acest fel. Astfel, liceul este partener în noul proiect Erasmus+ "The Footprints of Climate Change from Anatolia to Europe", număr de referință 2017-1-TR01-KA219-045616-4, alături de Aksaray Bilim ve Sanat Merkezi (Turcia), Epralima Escola Profissional do Alto Lima (Portugalia), 2nd High School of Serres (Grecia). Perioada de implementare are o durată de 2 ani, din 20.11.2017 până în 19.11.2019. Pe durata proiectului se vor derula numeroase activități, dar și întâlniri transnaționale de proiect și întâlniri de activități cu elevii în fiecare din școlile partenere.

Scopul proiectului este de a oferi o educație incluzivă și eficientă, cu un accent pe creșterea gradului de conștientizare a elevilor cu privire la problemele de mediu. Diferitele efecte ale schimbărilor climatice în diferite țări vor fi examinate prin metode științifice. În acest proiect ne propunem mai ales:

- creșterea cunoștințelor și a competențelor privind schimbările climatice prin observarea modificărilor morfologice și hidrografice cauzate de schimbările climatice în diferite locații;
- schimbul de idei despre modificările din regiuni climatice diferite prin furnizarea de informații despre caracteristicile climei;
- motivarea elevilor pentru a găsi soluții pentru a reduce schimbările climatice;
- dezvoltarea de idei practice despre sursele regenerabile de energie;
- orientarea elevilor spre a fi conștienți de importanța economisirii energiei.

Ne propunem să sensibilizăm oamenii cu privire la schimbările climatice, oferindu-le elevilor și profesorilor șansa să le cunoască în diferite țări. Învățarea activă va spori permanența cunoștințelor.

Participanții vor colabora și acest lucru va facilita înțelegerea faptului că problemele și soluțiile noastre sunt identice și că suntem o singură lume.

Prima întâlnire transnațională de proiect a avut loc în localitatea Aksaray, Turcia (coordonatorul proiectului) în perioada 06-07.12.2017. Din partea Liceul "Matei Basarab" au participat 3 cadre didactice care fac parte din echipa de management a proiectului. Agenda întâlnirii a prevăzut discutarea unor aspecte esențiale pentru implementarea proiectului.

După ce am vizitat școala din Turcia, fiecare partener a prezentat un material despre școala pe care o reprezintă ceea ce a ajutat la o mai bună cunoaștere a partenerilor.

Un punct important a fost stabilirea perioadelor de desfășurare a întâlnirilor transnaționale de proiect și întâlnirilor de activități cu elevii. Fiecare școală parteneră trebuie să organizeze câte o astfel de întâlnire. La întâlnirile de activități cu elevii vor participa câte patru elevi și doi profesori însoțitori de la fiecare școală.

Liceul "Matei Basarab" va organiza în iunie 2018, întâlnirea transnațională de proiect și în septembrie 2018, întâlnirea de activități cu elevii. Conform formularului de aplicație, în timpul întâlnirii de activități cu elevii vom organiza următoarele activități pentru a atinge obiectivele proiectului: activitate la Porțile de Fier pentru a arăta importanța energiei alternative, nepoluante; activitate la salina de la Ocnele Mari (apărută în urma evaporării Mării Sarmatice); punerea în scenă a unei piese de teatru având ca temă probleme legate de mediu și schimbările de climă etc.

Rezultatele așteptate la finalul proiectului sunt următoarele:

1. Crearea unui Ghid care să reunească toate datele din regiuni geografice diferite în legătură cu impactul schimbărilor de climă.
2. Realizarea unei broșuri despre cauzele, impactul și soluțiile schimbărilor de climă.
3. Crearea de filme video despre impactul schimbărilor de climă în fiecare țară parteneră.
4. Realizarea unui film documentar despre impactul schimbărilor de climă.
5. Creșterea cunoștințelor și competențelor privind schimbările climatice va contribui la reducerea impactului acestora.
6. Participanții vor avea ocazia să găsească noi soluții la problema schimbărilor de climă, urmărind problemele altor țări. Profesorii și elevii vor fi conștienți de faptul că problemele și soluțiile noastre sunt identice și că suntem o singură lume.
7. Elevii și profesorii vor folosi portalul E-twinning și instrumentele E-twinning.
8. Elevii și profesorii își vor îmbunătăți abilitățile în ceea ce privește colaborarea și vor învăța caracteristicile geografice ale diferitelor țări.

METODE INTERACTIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

*Prof. Buruiană Gina
Șc.Gimnz.Constantin Gh.Marinescu Galați*

Cel mai important aspect al instruirii active îl constituie faptul că elevii devin coparticipanți la propria lor instruire și educare. Sunt satisfăcute astfel, cerințele psihopedagogice:

- Pregătirea psihologică pentru învățare;
- Prevenirea și reducerea influențelor negative ale diferitelor surse perturbatorii;
- Asigurarea repertoriilor congruente;
- Asigurarea unui limbaj comun între educator și educat;
- Utilizarea unor activități eficiente de activizare;

Pentru atingerea finalităților educației contextualizarea metodelor didactice la specificul demersului educativ reprezintă o importantă sarcină a cadrului didactic.

Braistorming-ul (asaltul de idei) – reprezintă formularea unui număr cât mai mare de idei – oricât de fanteziste ar putea părea acestea – ca răspuns la o situație enunțată, după principiul cantitatea generează calitate.

Harta povestirii – este o formă de organizare și sintetizare a conținutului informațional al unui text. O altă „Hartă a povestirii” poate compara din anumite perspective două sau mai multe povestiri și se poate realiza sub forma unui tabel;

Rețeaua personajelor – este o metodă grafică de descriere a personajelor și de argumentare a descrierii. Elevii vor scrie într-un cerc desenat numele personajului. În cercuri satelit scriu cuvinte care caracterizează personajul, iar apoi citate, reformulări;

„**Arborele lui Sapiro**” - Conflictul în viziunea lui Daniel Sapiro este asociat cu un arbore. Fiecare parte a lui reprezintă o parte componentă a conflictului:

- solul - mediul social în care izbucnește conflictul (familia, colectivul, școala);
- rădăcina - cauzele multiple ale conflictului;
- tulpina - părțile implicate în conflict;
- scorbura - problema clară definită a conflictului;
- florile - emoțiile proprii pozitive și negative a celor implicați în conflict;
- frunzele - acțiunile concrete a celor implicați în conflict;
- fructul - soluția rezolvării conflictului;

Copacul ideilor – este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi, la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi se ramifică asemeni crengilor unui copac toate cunoștințele evocate despre o anumită temă. Foaia pe care este desenat copacul trece de la un membru la altul al grupului și fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare și sistematizare a cunoștințelor;

Cvintetul – este o metodă creativă, prin care în cinci versuri se sintetizează un conținut de idei. Este și un instrument de evaluare a înțelegerii textului și de exprimare a creativității elevilor. Este o poezie de cinci versuri, iar scrierea ei presupune o reflecție bazată pe înțelegerea nuanțată a sensului subiectului ales.

Primul vers este un cuvânt-cheie referitor la discuție, fiind, de obicei, un substantiv.

Al doilea vers este alcătuit din două cuvinte care descriu substantivul în discuție, fiind adjective.

Al treilea vers este alcătuit din trei cuvinte care exprimă o acțiune, fiind de regulă verbe la gerunziu.

Al patrulea vers conține patru cuvinte și exprimă sentimentele față de subiect, iar al cincilea vers este un cuvânt care exprimă esența subiectului;

Diamantul – este o strategie modernă care are la bază împletirea activității individuale cu cea de cooperare în grup. Prin aplicarea acestei metode se urmărește antrenarea în activitate a fiecărui elev astfel încât să participe la soluționarea sarcinilor de lucru date. Este o metodă care stimulează interacțiunea între elevi, dezvoltă abilitățile de comunicare și gândirea critică a acestora. Metoda se poate utiliza cu succes la orele de educație civică, limba română, istorie, s.a.

Ciorchinele – se poate utiliza mai ales în etapa de reactualizare a structurilor învățate anterior, sau în etapa de evocare, elevii fiind puși în situația de a stabili conexiuni între elementele studiate, de a se implica activ în procesul de gândire. În centru se notează conceptul de referință, apoi se trasează sateliții cu conceptele conexe și de la fiecare ideile derivate. Realizarea ciorchinului presupune comparații, raționamente, clasificări, ierarhizări. Ca aplicație practică, această metodă se poate folosi la toate obiectele de studiu;

Metoda cadranelor – este metoda prin care se rezumă sau se sintetizează conținutul unei lecții. Urmărește implicarea elevilor în realizarea unei înțelegeri cât mai adecvate a unui conținut informațional. Se împarte spațiul de lucru în patru cadrane și în fiecare se propune câte o sarcină de lucru;

Explozia stelară – metodă de dezvoltare a creativității, asemănătoare brainstorming-ului. Scopul este de a obține cât mai multe conexiuni între concepte. Se scrie problema a cărei soluție trebuie descoperită, apoi se formulează cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Întrebările trebuie să înceapă cu “de ce?”, “cum?”, “când?”, “cine?”, “unde?”;

Diagrama Venn-Euler – presupune compararea de către elevi a două elemente: idei concepte, evenimente, obiecte. Sunt evidențiate atât elementele comune, cât și cele care le diferențiază. Se reprezintă sub forma a două cercuri care se intersectează. În primul cerc se notează elementele specifice primului obiect, în al doilea cerc cele ale celui alt obiect, iar la intersecția cercurilor, elementele comune. Această metodă este folosită pentru a-i ajuta pe elevi să-și sistematizeze cunoștințele, să diferențieze informații asemănătoare. Astfel, cunoștințele elevilor sunt mai precise și se păstrează un timp mai îndelungat;

Metoda celor șapte pălării gânditoare – Este o metodă-joc pentru stimularea creativității participanților și se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru.

Pălăria albastră – este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii – clarifică/alege soluția corectă

Pălăria albă – deține informații despre tema pusă în discuție, face conexiuni, oferă informația brută așa cum a primit-o – informează

Pălăria roșie – își exprimă emoțiile, sentimentele, supărarea, față de personajele întâlnite, nu se justifică – spune ce simte

Pălăria neagră – este criticul, prezintă posibile riscuri, pericole, greșeli la soluțiile propuse, exprimă doar judecăți negative – identifică greșelile

Pălăria verde – oferă soluții alternative, idei noi, caută alternative – generează idei noi

Pălăria galbenă – este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile, creează finalul. – efortul aduce beneficii

Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul, iar pentru succesul acestei metode este bine ca materialul didactic să fie variat și bogat pentru a-i atrage pe elevi

Cubul Metoda presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective. Sunt recomandate următoarele etape:

Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.

Anunțarea temei.

Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând o temă de pe fețele cubului.

Describe: culorile, formele, mărimile etc.

Compară: ce este asemănător, ce este diferit.

Analizează: spune din ce este făcut.

Asociază: la ce te îndeamnă să te gândești?

Aplică: la ce poate fi folosită?

Argumentează: pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.

Redactarea finală și împărtășirea ei celorlalte grupe.

Afișarea formei finale pe tablă.

Turul galeriei este o metodă de învățare prin cooperare ce îi încurajează pe elevi să-și exprime opiniile proprii. Produsele realizate de copii sunt expuse ca într-o galerie, prezentate și susținute de secretarul grupului, urmând să fie evaluate și discutate de către toți elevii, indiferent de grupul din care fac parte. Turul galeriei presupune evaluarea interactivă și profund formativă a produselor realizate de grupuri de elevi.

Metoda piramidei sau metoda **bulgărelui de zăpadă**, este o îmbinare armonioasă între activitatea individuală și cea a grupurilor de elevi. Are rol de a încorpora activitatea fiecărui elev într-un demers amplu menit să rezolve o problemă complexă. Această metodă presupune organizarea unei activități structurate în următoarele etape:

-individuală

– elevii primesc o temă pe care o rezolvă individual într-o perioadă scurtă de timp (de obicei 5 minute). Se pot formula întrebări referitoare la subiectul tratat;

- perechi – se formează grupe de doi elevi , care își verifică reciproc rezultatele și încearcă să răspundă la întrebările care au fost formulate în interiorul grupului;

- grupuri de patru elevi

- formate prin unirea perechilor două câte două. Elevii își confruntă rezultatele , concep un nou răspuns, într-o formulare la care își aduc toți contribuția identificând concluziile cu caracter general în zonele de controversă rezultate în urma întrebărilor fiecăruia;

- întreaga clasă –un reprezentant al fiecărei grupe prezintă concluziile sale. Acestea pot fi notate pe tablă pentru a putea realiza comparația între răspunsurile grupurilor. Pe baza lor se concep concluziile finale.

Metoda R.A.I. are la bază stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat. Denumirea provine de la inițialele cuvintelor Răspunde – Aruncă –Interoghează și se desfășoară astfel: la sfârșitul unei lecții sau a unei secvențe de lecție, profesorul, împreună cu elevii săi, investighează rezultatele obținute în urma predării-învățării, printr-un joc de aruncare a unui obiect mic și ușor (minge) de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecția predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare și apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască și răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaște răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, și, deci, de a mai pune o întrebare. Aceste metode interactive le consider a fi cele mai indicate spre a fi folosite în activitatea didactică.

Bibliografie:

Mândru E., Borbeli L., Filip D., Gall M., Niculae A., Nemțoc M., Todoruț D., Topoliceanu F., Strategii didactice interactive, ed. Didactica Publishing House, București, 2010; 2. Cristea, Sorin, Curriculum pedagogic, E.D.P., București, 2008

PRINCIPII SI ABORDARI PRIVIND ASIGURAREA CALITATII IN INVATAMANTUL PREUNIVERSITAR

Prof. Popescu Cristian, Liceul "Matei Basarab", Craiova, Dolj

Principiile care guvernează învățământul preuniversitar se pot enumera:

- a) **principiul calității** - în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standard de referință și la bune practici naționale și internaționale;
- b) **principiul eficienței** - în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;
- c) **principiul răspunderii publice** - în baza căruia unitățile și instituțiile de învățământ răspund public de performanțele lor;
- d) **principiul transparenței** - concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora;
- e) **principiul centrării educației** pe beneficiarii acesteia.

Principii și abordări privind asigurarea calității în învățământul preuniversitar Orientarea către elevi

Educația și formarea profesională a copiilor au ca finalitate formarea competențelor, înțelese ca un ansamblu de cunoștințe, deprinderi/abilități și aptitudini, necesare pentru dezvoltarea personală, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia.

Finanțarea de bază a învățământului preuniversitar se face după principiul „resursa financiară urmează elevul“, în baza căruia alocația bugetară aferentă unui elev se transferă la unitatea de învățământ la care acesta învață.

Trebuie implicare în activități educative; să înțeleagă că școala este o organizație supusă schimbării permanente; să cunoască metodologiile pe care școala le aplică în formarea și educarea copiilor; să cunoască obligațiile legale privind educația copilului; să cunoască drepturile de care dispun pentru educația copilului etc. Realizarea parteneriatului școală familie este condiționată de gradul de interes al familiei față de școală.

Parteneriatul școală-familie cunoaște forme multiple: discuția individuală dintre profesor și părinte; ședințele cu părinții; organizarea unor evenimente în școală cu ajutorul părinților; organizarea „zilei porților deschise“ cu sprijinul părinților; implicarea părinților în organizarea unor evenimente cultural-artistice și sportive; implicarea părinților în organizarea unor vizite la unități economice, culturale etc.; activitatea părinților în cadrul consiliului reprezentativ al părinților, în consiliul clasei, în comitetul de părinți al clasei; implicarea părinților în programe educative privind aspecte sanitare etc. Dar și școala poate veni în ajutorul părinților și copiilor lor; ne referim aici la părinții care au probleme sociale, materiale sau de altă natură.

Parteneriatul școală-autorități publice locale este de regulă formalizat, realizat după norme naționale, dar poate avea și valențe informale.

Conform Legii educației naționale „Autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea“. „Neîndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor ce le revin în organizarea și funcționarea învățământului preuniversitar se sancționează conform legii.“

Este cunoscut că școlile au probleme speciale legate de funcționarea lor și care pot fi rezolvate în unele situații speciale doar cu sprijinul autorităților: alimentarea cu energie, apă, gaze, asigurarea mijloacelor de transport, salubritate etc. În plus, este vorba despre respectarea legilor privind protecția școlii și a elevilor. Legea prevede: „În parteneriat cu autoritățile publice locale și cu asociațiile de părinți, prin programul "Școala după școală", se oferă activități educative, recreative, de timp liber,

pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială.“ Pe lângă acestea, parteneriatul școală-autorități publice locale se poate materializa prin organizarea unor programe de educație pentru părinții tineri, dar și prin efectuarea unor cercetări privind abandonul școlar, consumul de droguri, vagabondajul, infraționalitatea juvenilă etc.

Parteneriatul școală-poliție

Formele în care *parteneriatul școală-poliție* se manifestă sunt multiple: asigurarea integrității personale a elevilor și personalului școlii; prevenirea delincvenței juvenile și a criminalității; prevenirea și limitarea efectelor violenței în familie, pe stradă și în cadrul școlii; prevenirea consumului și a traficului de droguri; educația rutieră; prevenirea prostituției, proxenetismului și pedofiliei; prevenirea cerșetoriei; prevenirea exploatarei prin muncă a copiilor; promovarea respectului față de lege; promovarea drepturilor omului și ale copilului; promovarea unui comportament civilizată în societate; menținerea ordinii și liniștii publice în unitățile de învățământ, în afara acestora (în perimetrul școlii, pe traseul de la școală-acasă al elevilor), în comunitate. Școlii îi revine rolul de a sprijini eforturile poliției și de a-i oferi informații despre elevii cu comportament antisocial.

Parteneriatul școală-unități sanitare

Școlile realizează parteneriate împreună cu unitățile sanitare în vederea asigurării sănătății elevilor și a familiilor acestora. Medicul de familie îi poate recomanda elevului un anumit tip de alimentație, de activitate fizică, îi poate face recomandări privind igiena etc. Medicul de familie trebuie să anunțe școala în situația în care un elev sau un salariat al școlii a contractat o boală infecțioasă. El poate interveni în cazuri de refuz din partea școlii sau al părinților altor elevi de a primi în școală un copil cu dizabilități sau cu boli cronice netransmisibile. Medicul de familie poate iniția sau susține activități educative pentru copii privind educația reproducerii, prevenirea transmiterii bolilor contagioase, alimentația etc.

Parteneriatul școală-agenți economici

Parteneriatul școală-agenți economici reprezintă o modalitate de integrare a școlii în mediul economic, cu efecte imediate și pe termen lung. Parteneriatul acesta permite elevilor să cunoască mediul întreprinderii, al companiilor, firmelor etc., să cunoscă aspectele muncii productive sau intelectuale și să se pregătească să intre la timpul potrivit în viața profesională. Parteneriatul școală-agenți economici le permite unităților economice să recurgă la recrutare și la selecția de resurse umane în mod avizat. Formal, agenții economici pot participa la conducerea unei instituții de învățământ prin desemnarea de reprezentanți în Consiliul de administrație al școlii.

Pentru elevi, parteneriatul poate fi concretizat prin: vizite la organizații economice; lecții deschise cu participarea unor reprezentanți ai organizațiilor economice; activități productive asistate la sediile organizațiilor economice; consiliere profesională cu sprijinul unor reprezentanți ai organizațiilor economice; practică de specializare etc. Un aspect important al parteneriatului școală-agenți economici se referă la posibilitatea sponsorizării unor programe educative de către organizații economice, la dotarea unor laboratoare, organizarea unor programe de formare continuă etc.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Popa,N.L.(2008)- Managementul calitatii in educatie, Ed.Polirom, Bucuresti;
- 2.Vaduva, F, (2010)- Managementul general, Ed.Universitara;
- 3.Craiovan, M,P, (2011)- Metode si tehnici de investigare si perfectionare a resurselor umane,Ed.Renaissance, Bucuresti;

ROLUL TIC ÎN VIAȚA PREȘCOLARULUI, LA NIVEL EUROPEAN

*Prof. Marilena David
Prof. Raluca Gabriela Marcu
Școala Gimnazială nr. 308, București*

A fi informat și a comunica în permanență cu semenii reprezintă modalități cât se poate de importante și de naturale ale desfășurării vieții individului contemporan, întrucât informarea și comunicarea sunt nevoile de bază ale fiecărei persoane, imperios necesare integrării cu succes în societate. Într-o eră a vitezei și a informației, internetul a devenit el însuși un soi de alter-ego al omului modern, element indispensabil al vieții prin intermediul computerului, laptopului, tabletei sau telefonului, acestora oferindu-li-se cantități nemăsurate de atenție și timp.

Deseori ne petrecem mult timp "navigând" pe internet, căutând informații prețioase, comunicând cu persoane aflate la distanțe foarte mari, revăzând și reauzind oameni dragi, relaxându-ne cu filme, muzică sau jocuri captivante, însă, cu toate acestea, oare cât din timpul petrecut în fața computerului este utilizat în manieră eficientă? Putem utiliza "cârma" în "navigarea" pe internet spre a ne îndrepta strict către informațiile cu adevărat indispensabile? Sau, de ce nu, oare "aruncăm" cu ușurință "ancora" cu privire la limitarea timpului petrecut în fața ecranului? Ce efecte poate avea utilizarea excesivă a TIC asupra noastră? Dar asupra copiilor noștri? Asupra modelului pe care îl oferim acestora și, în special, în ce manieră poate influența TIC relația pe care ne dorim să o fundamentăm cu aceștia pe viitor?

Acestea sunt întrebări pe care fiecare utilizator al computerului și le pune în anumite momente ale vieții și îl fac să conștientizeze faptul că TIC începe să devină parte componentă a lui ca individ. Multe dintre aceste întrebări m-au determinat să meditez asupra acestui aspect încă din primii ani ai tinereții, încă dinainte de a deveni părinte, întrucât fiecare individ își alcătuiește un orizont de așteptări cu privire la viitor, un sistem de valori pe care și-l propune să îl urmărească de-a lungul anilor, iar oferirea unui model de urmat pentru copii reprezintă un scop al individului încă din cele mai vechi timpuri. Astfel, am decis să utilizez citatul "*Copilăria arată omul, la fel cum dimineața prevestește ziua*" preluat din opera "*Paradisul recâștigat*" al lui John Milton drept motto al lucrării și cercetării mele, întrucât consider că, în definitiv, copilăria reprezintă una dintre cele mai importante etape ale formării individului, iar maniera în care părintele se implică și își ghidează copilul în primii lui ani poate avea efecte decisive asupra întregii vieți de adult și asupra relațiilor cu ceilalți.

De asemenea, experiența de dascăl, cea de părinte a doi copii, prezența la cursurile de psihologie și informatică din cadrul facultății absolvite, precum și implicarea în desfășurarea practicii pedagogice ne-a determinat să conștientizăm nevoia de sprijin pe care o au copiii, în special preșcolarii, cu privire la utilizarea calculatorului, la stabilirea unor reguli clare în această privință, precum și în ceea ce privește conștientizarea efectelor, pe termen lung și pe termen scurt, ce pot apărea în cazul utilizării excesive a calculatorului în cazul copiilor din învățământul preșcolar.

Viața este asemenea unei călătorii cu metrour, uneori captivantă, alteori monotona, însă fără îndoială o călătorie pentru care nu avem hartă, o călătorie a individului spre sine însuși, ce are două "capete de linie": etapa prenatală și senectutea, precum și anumite "stații- magistrale", etape decisive, respectiv cele cinci cicluri ale vieții, în care alegerile făcute pot influența întreaga existență: copilăria, adolescența, tinerețea, maturitatea și bătrânețea. (Crețu, T., 2011, p.56), urmând ca fiecare clipă trăită să fie "stația" care contribuie la parcurgerea extraordinarei călătorii a omului fericit, responsabil și echilibrat.

Din perspectiva părintelui, a tânărului de "astăzi", precum și din cea a adolescentului de "ieri", a copilului de "alaltăieri", viața este cu adevărat o menire a individului, iar ciclurile existenței sunt etapele ce trebuie să le parcurgem, cu ușurință sau cu dificultate, în ducerea la bun sfârșit a existenței

noastre pământești, de noi depinzând felul în care decidem să o trăim, prin propriile vorbe, fapte, gânduri, precum și prin persoanele ce le alegem să ne fie alături.

Copilăria reprezintă una dintre cele mai frumoase perioade ale vieții umane, este etapa în care se dobândesc cele mai importante achiziții, în care curiozitatea și imaginația nu au limite, în care momentele importante sunt trăite cu sufletul la gură, transpunerea în povești este naturală și captivantă, etapa prietenilor nevinovate, a dezvoltării rapide și uimitoare, cea a jocului, a curiozității fără margini, a râsului, a sufletului pur și a celor mai sincere sentimente, punctul de plecare al unei vieți frumoase.

Maniera în care ne raportăm la propria copilărie reprezintă un element decisiv în ceea ce privește creșterea și educarea propriilor copii, în calitate de părinți, precum și un punct de pornire în ceea ce privește relația dascăl-copil (preșcolar sau elev) în procesul instructiv-educativ.

De aceea, se spune că un părinte își poartă în brațe copilul în primii ani ai vieții, dar îl păstrează în suflet pentru întreaga existență, întrucât exemplul personal și sentimentele transmise de părinte încă din copilărie pot sta la baza relațiilor stabilite de copil, ca viitor adult, cu semenii în societate, precum și prin prisma faptului că acestea pot fi oglindite prin relația familială de-a lungul anilor și prin reușitele sale de "copil cu copii".

Având în vedere atenția sporită care se oferă astăzi nevoii de sprijin în ceea ce privește creșterea copiilor într-o epocă a vitezei, necesitatea stabilirii unor reguli de utilizare a calculatorului devine vitală atât pentru părinți, cât și pentru copii.

În acest sens au apărut o serie de aplicații care vizează stabilirea unui program la computer într-un anumit interval orar, care să limiteze și accesul copilului la internet pentru anumite conținuturi neadequate vârstei acestuia, prin intermediul programelor de monitorizare parentală, dar mai mult decât atât conștientizarea de către părinți a faptului că timpul petrecut în familie alături de copii este deosebit de valoros și nu trebuie perturbat de către calculator sau televizor. În plus, se propune ghidarea familiei dinspre viețuirea pasivă, monotonă și dependentă de computer, către implicarea în anumite activități familiale de interes comun, care să îi ajute pe copii să își dezvolte abilitățile, încrederea în părinți și în ei înșiși, spre a deveni adulți echilibrați, sănătoși și responsabili.

Astfel, utilizarea excesivă a calculatorului poate avea efecte asupra copiilor, a părinților, precum și a relației interpersonale a acestora, precum și să demonstreze existența unor metode prin intermediul cărora computerul se poate transforma din inamic, în aliatul familiei și implicit în prietenul copiilor, dacă este utilizat în manieră conștientă și echilibrată.

BIBLIOGRAFIE

1. Alexandru, Pr., (1999), *Copilul în lumea televizorului și computerului*. Lacu: Editura Schitul românesc.
2. Anderson, C. „A., et al., (2007), *Efectele jocurilor video violente asupra copiilor și adolescenților*. SUA: Editura Oxford University Press.
3. Bacus, A., (2007), *Copilul de la 3 la 6 ani*. București: Editura Teora.
4. Claparède, E., (1975), *Psihologia și pedagogia experimentală*. București: Editura Pedagogică.
5. Crețu, T., (2001), *Psihologia vârstelor*. București: Editura Credis.
6. Cucoș, C., (1980), *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
7. Francine, F., (2011), *Copilul nostru de zi cu zi din leagăn la școala primară*. București: Editura Aramis și Minerva.
8. Goebel, W., Glocker, M., (2004), *Creșterea și îngrijirea copilului*. Iași: Editura Polirom.
9. Goleman, D., (2008), *Inteligența emoțională*. București: Editura Curtea Veche.
10. Golu, P., Verza, E., Zlate, M., (1993), *Psihologia copilului*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

11. Logofătu, M. F., (2008) *Instruire asistată pe calculator*, suport de curs Pedagogia învățământului primar și preșcolar. București.
12. Oprea, C. L., (2003), *Internetul- instrument de învățare interactivă*. București: DPPD-Facultatea de Psihologie.
13. Șchiopu, U., (1967), *Psihologia copilului*, București: Editura Didactică și Pedagogică.
14. Șchiopu, U., Verzea, E., (1995), *Psihologia vârstelor*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
15. Zlate, M., (1999), *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași: Editura Polirom.
16. ****Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)*, (2008), Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.
17. ***www.ultraviolet.ro/articol/calculatorul-in-viata-copilului-tau accesat în luna februarie 2018.
18. ****Revista Învățământului Preșcolar*. nr 1-2/2005.
19. *** *Revista Învățământului Preșcolar*. nr 3/2007.
20. ****Revista învățământului preșcolar clujean*. nr 2/2007.

EDUCAȚIA PRIN MIJLOACE MODERNE

*Prof.dr. Morjan Cristina Antoaneta
Colegiul Economic Virgil Madgearu Targu Jiu, Gorj*

Educația după Platon este ”arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale celor care dispun de ele”, iar după Aristotel ”un obiect al supravegherii publice iar nu particulare,.. Educația este cu alte cuvinte o acțiune a oamenilor îndreptată asupra lor sau asupra altora de a se dezvolta, de a acumula cunoștințe în diverse direcții.

Educația este specifică oamenilor și se realizează cu ajutorul limbajului, culturii și voinței oamenilor. Nu putem realiza educația în afara mediului social, cultural și al individului în sine. În dezvoltarea personalității elevilor educația este foarte importantă, dar în strânsă legătura personalitatea elevilor depinde de ereditate și mediu.

- ereditatea ne duce cu gândul la bagajul genetic al fiecărei persoane.
- mediul ajută copilul să-și contureze trăsăturile de personalitate.
- educația vine să finalizeze aspectul final al omului.

Dacă în ce privește ereditatea nu putem să aducem schimbări, iar mediul în care trăim nu poate fi schimbat până la un moment dat pentru că depindem de părinți, în ce privește educația ”...fiecare copil are dreptul fundamental la educație...” Declarația de la Salamanca 1994.

Toți copiii trebuie să aibă dreptul la educație indiferent cât de diferiți sunt. Accesul la educație trebuie să fie flexibil, fiecare să învețe în funcție de grupa de vârstă și de capacitatea sa de a învăța, de ritmul de învățare al fiecăruia.

În timp educația s-a realizat în funcție de interesele epocilor parcurse:

- în antichitate se urmărea dezvoltarea armonioasă a personalității pe plan estetic, militar și fizic;
- în feudalism se însușeau prin educație cele șapte arte liberale și cele șapte virtuți cavalești;
- în renaștere omul era privit ca unul universal
- în epoca modernă oamenii erau formați pentru a face față industrializării;
- actualmente nu există un model impus, doar că trebuie să ne adaptăm cerințelor pieței muncii.

Școlile trebuie să includă toți copiii în sistemul de învățământ, indiferent dacă sunt supradotați, cu handicap, copiii străzii sau copiii din grupuri marginalizate sau dezavantajate. E important să conștientizăm ca profesori, părinți, membrii ai societății că orice copil poate fi educat.

Prin educație în sistemul de învățământ sunt oferite conținuturile ce trebuie asimilate de către elevi, dar și competențele ce vor fi dobândite în urma activității de învățare. La fel de important ca și elevul care trebuie să vrea sau să fie convins să învețe, este și profesorul care trebuie să aducă cunoștințele la nivelul de accesibilitate al elevilor pe grupe de vârstă. Elevii cu dificultăți de învățare trebuie de asemenea ajutați și integrați în învățământul de masa.

Principiile care stau la baza educației ne ajută ca profesori să accesibilizăm conținuturile, să ținem cont de vârsta educabililor și de capacitățile fiecăruia. Reușim să aducem egalitatea de șanse în cadrul educabililor ținând cont de personalitatea fiecăruia, îndrumând pe fiecare după vârstă, sex, nivel de pregătire anterioară, potențial fizic și intelectual.

Metodele de predare învățare sunt de asemenea importante. Utilizând metode active participative stimulăm creativitatea și ingeniozitatea elevilor, iar dacă mai avem la dispoziție și instrumente moderne de implementare ne putem asigura de atenția elevilor. Școala ar trebui să creeze condiții pentru ca fiecare elev să-și dezvolte personalitatea și să-și arate individualitatea.

Școala trebuie orientată spre elev, formarea personalității elevului pentru integrarea acestuia pe piața muncii, iar profesorul trebuie să descopere potențialul fiecărui elev și să-l ajute în dezvoltarea sa canalizându-l pe direcția potrivită personalității sale.

Scopurile educației sunt strâns legate de finalitățile acesteia care nu se văd pe termen scurt, ci mai degrabă pe termen mediu și lung. Scopurile educației rezidă în următoarele:

- achizițiile elevilor la finele procesului de instruire;
- competențele achiziționate pe parcursul educării;
- schimbările în conduita și conștiința elevilor;
- atitudinea și capacitatea educabililor pe perioade mari de timp.

Atunci când realizăm educația elevilor pe lângă scopurile menționate anticipăm prin obiective comportamentul elevilor după parcurgerea secvenței de învățare. Fiecare scop poate avea o multitudine de obiective. Relația dintre scopuri și obiective se observă în următoarele aspecte:

- scopurile sunt corelate cu obiectivele și nu pot fi identificate direct;
- scopurile au ca indicatori obiectivele pentru a delimita importanța acestora;
- formularea scopurilor este obligatorie;
- scopurile fără obiective sunt abstracte.

Obiectivele ne ajută să concretizăm în cadrul lecției și nu numai ce dorim să știe elevul. Obiectivele educaționale sunt cunoscute ca obiective generale, obiective specifice, obiective cadru, obiective de referință, obiective operaționale și alături de cele cognitive, afective și psihomotorii pun în evidență scopurile educației.

Actualmente atragerea elevilor către școală a devenit un lucru mai greu decât în alte perioade. Unii nu își permit să acceseze studiile din cauza sărăciei, alții nu sunt motivați. Ce putem face noi profesorii?

Relația profesor-elev trebuie să fie una deschisă, bazată pe sprijin reciproc, cooperare, dialog constructiv. Astfel prin educația modernă se dorește o colaborare strânsă între școală, comunitatea locală, părinți, elevi încurajând discuțiile, renunțând la control profesorul fiind moderatorul, iar elevul implicat permanent pentru propria dezvoltare.

Școala trebuie să știe cum să motiveze elevul să învețe, cum să ușureze procesul învățării, cum să pună accent pe utilitatea cunoștințelor pentru a se descurca în viață. Rolul profesorului este acela de a le arăta elevilor cum să utilizeze noțiunile acumulate în practică.

Dacă este să vorbim de atragerea elevilor trebuie să avem în vedere disponibilitatea acestora pentru utilizarea mijloacelor moderne de comunicare. Elevii sunt cei care dispun de echipamente moderne de comunicare cu acces la internet. Dacă punem la dispoziția lor platforme (Moodle) a căror instalare se realizează gratuit, dar pentru care noi profesorii trebuie să ne documentăm activitatea didactică va fi mai interesantă și pentru noi și pentru elevi. Elevii sunt stimulați să lucreze în echipe, să acceseze informații pe platformă, internet, etc, să solicite informații suplimentare, să-și pună anumite probleme, sau să găsească soluții.

În ce mă privește ca experiență pentru elevi lucrez prin firmele de exercițiu. Aceste firme sunt creații ale elevilor clasei eventual împărțită pe grupe pentru a lucra mai ușor. Profesorul este doar un supraveghetor al activității desfășurate de elevi. Ei au cunoștințele necesare (cls XI) pentru a desfășura activități într-o firmă simulată. Orice decizii iau constituie experiență pentru practica ulterioară finalizării liceului pentru că și din greșeli se învață. Responsabilitățile fiecărui elev în cadrul firmei sunt bine stabilite. La diverse intervale de timp rolurile se schimbă pentru ca fiecare să treacă prin experiența posturilor dintr-o firmă, constatând totodată și ce i se potrivește mai bine.

Bibliografie

- Joița Elena, *Pedagogie și elemente de psihopedagogie școlară*, Ed. Arves Craiova 2003
 Neculau A., *„Educația adulților*”, Ed. Polirom Iași 2004
 Cucos Constantin, *„Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*”, Ed. Polirom Iași 2005
 Cerghit Ioan , *„Metode de învățământ*”, Ed. Polirom Iași 2006

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI

*Prof. Porneală Ramona
Liceul Matei Basarab, Craiova, Dolj*

În sistemul social de educație și învățământ profesorii trebuie să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relații de cooperare cu elevii și părinții acestora și cu alți factori interesați ai societății. Ei nu educă numai la catedră, în clasă, ci prin fiecare contact relațional cu copiii și părinții desfășoară o muncă de creștere și dezvoltare, de conducere și direcționare. Activitatea cadrelor didactice se desfășoară în fața unor individualități psihice umane în formare. De aici derivă necesitatea unei maxime responsabilități față de comportamentele și intervențiile educatorului. Procesul de conducere, managementul, fiind o caracteristică a oricărei activități organizate, dar și a oricărei acțiuni ce tinde către eficiența maximă, prezintă o serie de trăsături și funcții comune, identificabile și într-o analiză efectuată asupra clasei de elevi. Problemele de maximă responsabilitate care diferențiază procesele manageriale din învățământ față de procesele izomorfe din alte sectoare ale vieții sociale, față de industrie spre exemplu, unde între conducător și executant se interpune mașina, sunt că, în procesul de învățământ conducerea se realizează nemijlocit asupra personalităților în formare ale copiilor și tinerilor. Iar dacă în industrie reburile pot fi recondiționate și reintroduse în circuitul economic, în educație eșecurile înregistrate în procesul de formare pot avea consecințe individuale și sociale nefaste: incompetență, analfabetism, inadaptare, delincvență. Apreciem, pornind și de la aceste considerente, că perspectivele de abordare ale activităților din clasa de elevi într-o formulă nouă și modernă, aceea a *managementului clasei*, vin în întâmpinarea unei nevoi obiective de perfecționare și de eficiență.

Investigațiile realizate pe domeniul managementului clasei de elevi au început să atingă și anumite subiecte considerate până în prezent elemente conexe procesului instructiv-educativ. Aceste probleme, dintre care le amintim pe cele ale structurii ergonomice (dispunerea mobilierului din clasă, vizibilitatea și pavoazarea sălii de clasă), nu pot fi considerate ca secundare sau lipsite de importanță pentru succesul activității la catedră a cadrului didactic. Suporturile investigaționale moderne aduc probe certe în favoarea acestor dimensiuni, considerându-le fundamentale în economia generală a procesului didactic, ca proces managerial. Analiza unor subiecte, cum ar fi cele anterior menționate: dispunerea mobilierului din sala de clasă, vizibilitatea, în sensul poziționării elevilor în bănci și pavoazarea sălii de clasă, au determinat reconsiderarea unor structuri dimensionale ale managementului clasei de elevi.

Constituită pornindu-se de la premisa teoretică a elaborării în dinamica interacțiunilor de grup, cultura de grup trebuie să se situeze în centrul atenției cadrului didactic. Acesta trebuie să orienteze prin demersurile de tip managerial, elementele incipiente ale culturii grupale în sensul prescris de obiectivele sociale și educaționale ale activității instructiv-educative, punând la baza structurării culturii instrumental-normative elementele de cultură expresivă, simple la o primă constatare empirică, dar foarte complexe la o analiză mai profundă a evoluției fenomenului menționat. Un simbol al clasei, o melodie preferată, un joc preferat, o poveste reprezentativă pentru clasă, câteva seturi de fotografii cu membrii clasei, constituie tot atâtea ocazii de configurare indusa unei culturi expresive și mai tarziu instrumentale la nivelul clasei de elevi, prin intermediul unor pârghii, de construcție și de reglare, de tip managerial.

Elementele centrale ale dimensiunii psihologice prezintă o maximă importanță și sunt reprezentate de cunoașterea, respectarea și exploatarea particularităților individuale ale elevilor. Ca

substrat integrator factorul central este *capacitatea de muncă a elevilor* în clasă, concept utilizat în toate studiile de psihologia muncii și în studiile de randament profesional.

Modul de concretizare structural-integrativă a capacității de muncă a elevilor în legătură directă cu managementul clasei de elevi se prezintă astfel:

-capacitatea de învățare (exp.: "învățarea normativ");

Managementul clasei de elevi se preocupă de învățarea în plan socio-relațional și normativ. Pentru a stabili momentul optim când elevii pot lua contact cu sarcina de învățare, sunt necesare câteva informații despre:

-stadiul dezvoltării psihologice a copiilor;

-concepția de spre învățare și asimilare;

-analiza logico-cognitivă a conținutului de învățat (socio-moral);

Elementul primordial al capacității de învățare îl reprezintă determinarea *stării de pregătire a elevilor* asimilată ca "nivel de dezvoltare psihoeducațională care face posibilă abordarea cu succes a unor obiective sau sarcini de învățare" (Dan Potolea, "Curriculum", note de curs, Universitatea din București, 1991). Aceasta este o precondiție pentru succesul actului de învățare. După opinia aceluiași autor, structura capacității de asimilare este condiționată de următorii factori:

a. *Nivelul dezvoltării biopsihosociale,*

b. *Starea de pregătire la nivel de abilități, cunoștințe în raport cu un conținut predeterminat;*

c. *Componenta motivațională asimilată cu atenția și interesul.*

O foarte interesantă lucrare dedicată domeniului managementului clasei de elevi, ai cărei autori au fost Froyen, L.A., & Iverson, A.M. (1999) *School wide and Classroom Management. The Reflective Educator-Leader* (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, a propus o diferențiere interesantă între două dimensiuni aplicative fundamentale ale managementului clasei de elevi: managementul instruirii (*când profesorul se află în postura de a coordona spațiul, materialele, echipamentele aferente, kinetica și proxemica elevilor, precum și a materialului de studiu propriu-zis, integrate într-o arie curriculară sau într-un program de studiu*) și managementul problemelor disciplinare (*se referă la tehnicile procedurale necesare rezolvării problemelor de disciplină a clasei*). Ideile centrale ale studiului au fost sintetizate pe suport magnetic, într-un CD, coordonat de profesorul Bill Calahan de la Universitatea Northern Iowa (SUA) și realizat sub egida Consiliului Național pentru Pregătirea Profesorilor din cadrul Proiectului de Reformă a Învățământului Preuniversitar cofinanțat de Guvernul României și de Banca Mondială.

În rândurile unor cadre didactice mai dăinuie și acum o idee foarte defavorabilă din punct de vedere instructiv-educativ: greșeala este utilizată ca mijloc de clasificare a elevilor, ca atribut al statutului socio-afectiv al lor, ca element de comparație și de separare a celor "buni" de cei "slabi". Greșeala, indiferent de spațiul educațional unde este detectată, dar mai cu seamă în spațiul clasei de elevi, este frecvent acompaniată de calificative negative și permanent asociată cu curențe ale sistemului educațional. Mai toți specialiștii care și-au propus să studieze aceste fenomene au ales titluri provocatoare pentru studiile lor fără a reuși să ofere însă o soluție în eradicarea greșelilor. Greșeala există ! Și în loc să ne resemnăm cu gândul că este ceva de domeniul iremediabilului ar fi mult mai nimerit să o considerăm ca un fenomen natural de învățare, de educație. E bine să fie depășite accepțiunile greșelii ca neînțelegeri ale normativității ori ca incapacități de transpunere în practică ale acestora și să ne oprim mai mult asupra conținutului psihologic iar mai apoi asupra celui recuperatoriu al său.

Puțini sunt educatorii, care s-au gândit la starea psihologică a tânărului în momentul greșelii. Reacția automată, aproape reflexă a adultului la greșeală este sancțiunea, conferindu-i în această manieră unei tehnici represive valențe educaționale. Stăpânindu-ne însă în acel moment și zăbovind o clipă cu gândul la situație, e bine să ne punem întrebarea dacă sancțiunea poate fi atât de educativă, de formativă încât să conducă la diminuarea, ori chiar la eradicarea greșelii. Eficiența unei intervenții

educative, susțin adepții unor asemenea procedee, se resimte atunci când efectele nu s-au mai produs într-un interval redus de timp. Este însă de dorit să spulberăm efectele înainte de a ne fi oprit mai intens asupra cauzelor care le-au determinat? Probabilitatea de apariție într-un interval mai lung de timp a greșelii ar fi cu mult mai mare. Să nu ne grăbim deci în a apela automat, la mijloace punitive, coercitive, în a sancționa o stare de fapt - greșeala - pe care nici nu o cunoaștem îndeajuns. Au o mare frecvență cazurile în care ne sancționăm adesea pe noi înșine, greșeala copilului fiind o replică în miniatură a comportamentului nostru necontrolat de dinainte. Sancțiunea noastră instantanee îl inhibă pe individ, obligându-l de multe ori să devină irațional, să opereze cu un comportament (catalogat de noi ca fiind corect) impus, străin, pe care nu-l poate înțelege și chiar accepta. Opinăm că ar fi mai eficientă abordarea mai elastică a problemei "greșelii" fără a continua să o mai considerăm o "pacoste", o nenorocire, ba din contră, "un cadou" care trebuie primit cu înțelepciune pentru a-l dăruia, la rândul nostru, în forma reală, corectă și educativă a tânărului. Nu trebuie să evităm nicio greșeală, să le exploatăm pe cele care apar și să le convertim prin tact în instrumente de educație profitabile.

O manieră de a depăși eroarea este aceea de a o înțelege și pătrunde, de a face o "psihanaliză" a disfuncțiilor observate ale acesteia. De aceea, primele și cele mai mari dificultăți consistă în recunoașterea greșelii de către tânăr, acceptarea intimă a acesteia, constientizarea raționamentului ori a comportamentului eronat și, în cele din urmă, adoptarea sau construirea unui răspuns "așteptat" mai aproape de corectitudine la problema respectivă. Efortul de introspecție a raționamentului este o intervenție foarte complicată, dureroasă și aproape imposibil de realizat de unul singur. Nu este deloc agreabil nici chiar pentru un tânăr să-și recunoască și să-și accepte propria greșeală datorită afectivității care impregnează foarte mult aceste procese. E evident că pentru un tânăr e mult mai simplu să admită eroarea și să abandoneze ideea ori comportamentul greșit, decât la un adult. Fără a cădea în capcana unui cult al erorii, fără a încuraja falsul și mediocritatea relevate adeseori prin greșeală, considerăm potrivită schimbarea de optică asupra acestui subiect. Așa cum contemporaneitatea ne obligă să conviețuim cu foarte multe alte elemente psihologice incomparabil mai nocive (stressul), de ce nu ar fi mai convenabilă apropierea de greșeala, acceptarea acesteia și exploatarea ei în favoarea noastră. Aidoma unui material radioactiv, în condiții de grijă și pricepere, greșeala poate deveni energizantă, motivantă, educativă deci, revelatoare și iluminatoare.

Să fim mai indulgenți deci, cu asemenea "cadouri" formative, să le potențăm forțele educative refuzând argumentul vetust al tradiției școlare. Spiritul pedagogic modern ne obligă să înțelegem și să tratăm nu numai diferențiat și situațional greșeala, ci și cu o atitudine schimbată: intransigentă, dar deschisă, motivantă și cooperantă. Temeiurile care fundamentează decizia unei intervenții corective în cazul erorii trebuie să fie deci, cele psiho-pedagogice.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, "Perfecționarea lecției în școala modernă", EDP, București, 1988
2. Iucu, Romiță, Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iasi, 2001
3. Păun, Emil, "Școala, o abordare sociopedagogică", Iași, Editura Polirom, 1999
4. Vlăsceanu, Mihaela, "Psihosociologia educației și învățământului", Editura Paideia, București, 1993
5. Potolea, Dan, Stiluri interacționale în „Structuri, strategii, performanțe în învățământ”, coordonatori, Lazăr Vlăsceanu & Ioan Jinga, Editura Academiei, București, 1989.

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR LA ATELIERUL DE CREAȚIE MÂINI ÎNDEMÂNATICE

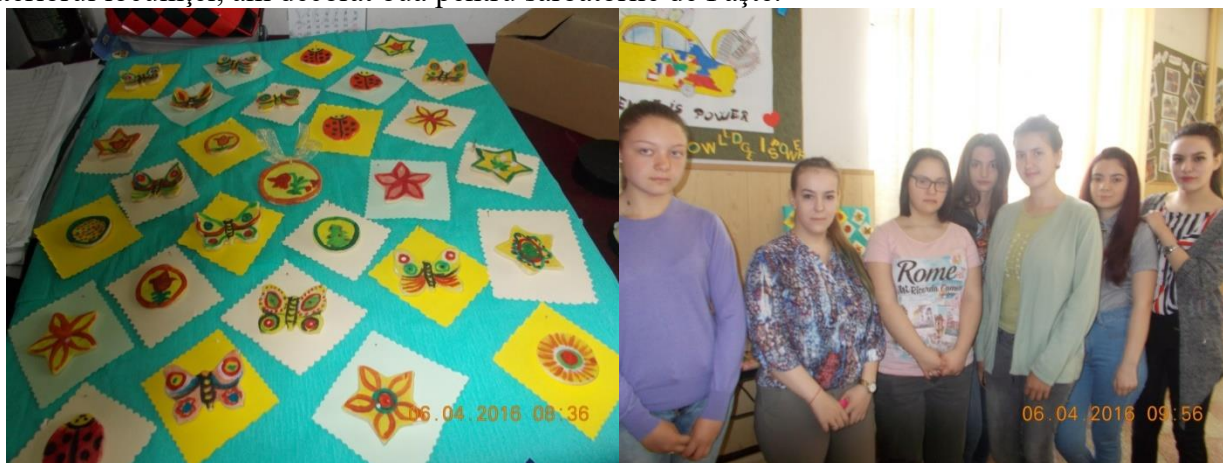
*Prof. Șendroiu Cornelia, Liceul „Matei Basarab” Craiova
Prof. Lazăr Mariana, Liceul „Matei Basarab” Craiova*

În anul școlar 2015-2016 am realizat acest atelier de creație în Liceul “Matei Basarab” cu scopul ocupării timpului liber cu activități de tip recreativ, în mod util și plăcut, menite să valorifice disponibilitățile și abilitățile elevilor, să inițieze elevul în domeniul artistic, să-i formeze o personalitate complexă.

Un argument pentru acest atelier de creație îl constituie multitudinea priceperilor și deprinderilor pe care le formează, odată cu dezvoltarea creativității, a plăcerii de a lucra independent și a simțului estetic.

Un alt argument al acestui atelier este faptul că materialele utilizate cât și sursele de inspirație pot fi la îndemâna oricui, iar desfășurarea lui nu implică o dotare materială specială a spațiului în care se lucrează. Prin aceste ore elevii își organizează locul de muncă, stabilesc un climat favorabil de conlucrare între ei și colegii lor, între ei și profesor. De asemenea, atelierul de creație propune elevilor chiar un mijloc agreabil și util de petrecere a timpului liber, care totodată dezvoltă imaginația, fantezia creatoare și le pune în slujba îmbunătățirii ambientului clasei, școlii și de ce nu, chiar a locuinței. Acest atelier răspunde nevoilor și dorințelor elevilor de a petrece împreună timpul lor liber, de a gândi și de a se exprima liber, în ritmul propriu al fiecăruia. Prin temele pe care ni le propunem și valorificând competențele dobândite la orele de educație plastică, în cadrul acestui atelier se oferă copiilor posibilitatea descifrării altor taine ale artei. În desfășurarea activităților la acest atelier de creație (pe sticlă, pe hârtie, carton, placaj, faianță) se urmărește implicarea copiilor în actul de creație artistică dezvoltându-le percepția vizuală, capacitatea de a recepta și reproduce o imagine plastică, simțul estetic și plăcerea jocului cu forme și culori. Astfel, se urmărește deprinderea tehnicii specifice picturii pe sticlă, tehnica șevețelului, tehnica quilling . Un copil educat în spiritul credinței, al dragostei pentru frumos, va ajunge un om sensibil, tolerant cu cei din jur, cu alte cuvinte, un om mai bun

În cadrul orelor de opțional am realizat lucrări diverse, începând de la simple aplicații practice utilizând materiale din natură – flori și frunze presate cu ajutorul cărora am realizat tablouri și felicitări, lucrări din fire textile, măștișoare modelate din aluat (făină, apă și sare în părți egale), ornamente pentru bradul de Crăciun, produse diverse din materiale reciclabile etc, culminând cu lucrările executate prin *tehnica quilling*, care au avut mare succes în cadrul expozițiilor realizate. Prin această tehnică am realizat lucrări diverse cum ar fi: tablouri, felicitări, ornamente pentru interiorul locuinței, am decorat ouă pentru sărbătorile de Paște.

Lucrările realizate în cadrul atelierului au fost prezentate în cadrul unor expoziții organizate cu diverse ocazii.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în școală și în afara ei. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire și stilul de lucru la clasă, cristalizate în secole de învățământ tradițional, prea puțin preocupat de această latură a personalității elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai importantă.

LUMEA CONTEMPORANĂ OGLINDITĂ ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

*Prof. înv. preșc. Adriana Bucur
Grădinița „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”*

Conținuturile generale ale educației (educația morală, educația intelectuală, educația tehnologică, educația estetică, educația fizică) oglindesc direcțiile constante de evoluție a personalității umane adaptabile la particularitățile oricărei etape istorice, în general, și a fiecărei societăți și comunități, în particular. Acestea pot fi caracterizate ca fiind obiective, dinamice, unitare, dar și deschise. Cea din urmă trăsătură este demonstrată de apariția periodică a noi conținuturi, în același timp cu constituirea unui fenomen complex denumit generic: „problematica lumii contemporane”. Conceptul a fost introdus de „Clubul de la Roma”, instituție ce adună specialiști de pe tot globul, care-și canalizează atenția spre evoluția și destinele omenirii.

În ultimele decenii, realitatea internațională scoate la iveală probleme multiple: explozia demografică, degradarea mediului, proliferarea conflictelor interetnice, accentuarea diferențelor între țările sărace și cele dezvoltate, problema înarmării.

Concomitent cu definirea „problematicii lumii contemporane”, caracterizată prin universalitate, globalitate, complexitate, sistemele educaționale au intuit sarcinile inedite și dificile ce le revin. Au răspuns provocărilor prin constituirea „noilor educații” sau noilor tipuri de conținuturi care sunt nominalizate în programele UNESCO:

1. Educația relativă la mediu își propune formarea unei conduite ecologice, îmbunătățirea calității mediului ambiant, folosirea și consumarea rațională a resurselor naturale.

2. Educația pentru pace și cooperare urmărește formarea și cultivarea atitudinilor civice de rezolvare a problemelor sociale prin promovarea dialogului și participării directe la soluționarea conflictelor declanșate la nivelul comunităților locale, naționale, zonale sau internaționale.

3. Educația pentru participare și democrație vizează responsabilizarea cetățeanului pentru a conștientiza drepturile și îndatoririle sale.

4. Educația demografică este necesară în abordarea problemelor specifice populației (scădere, creștere, migrație etc) și în cultivarea unei atitudini responsabile în această direcție.

5. Educația pentru schimbare și dezvoltare se referă la cerința ca individul să se adapteze rapid și eficient la schimbările, reformele, inovațiile care au loc în multiplele sectoare ale vieții sociale.

6. Educația pentru comunicare și mass-media urmărește formarea capacității de a valorifica informațiile obținute prin intermediul televiziunii, radioului, presei, ținând cont de faptul că nu tot ceea ce ni se furnizează poartă valoare autentică.

7. Educația sanitară modernă face referire la organizarea rațională a vieții în mai multe direcții: educația nutrițională, educația casnică, educația sexuală.

8. Educația pentru timpul liber este menită să determine individul să aprecieze timpul, să-și îmbunătățească modul de organizare a lui, să adopte un stil de viață armonios și eficient.

9. Educația privind drepturile fundamentale ale omului promovează egalitatea demnității umane, cunoașterea interculturală și respectul pentru om, fără deosebire între rase, etnii, religii, sexe, origini sociale.

Practica demonstrează că s-au conturat câteva modalități de introducere a „noilor educații” în sistemele moderne de învățământ: abordarea lor ca discipline școlare distincte; crearea în cadrul disciplinelor tradiționale a unor module specifice conținutului noilor educații tratate interdisciplinar; infuzarea și introducerea de mesaje legate de problematica noilor educații în cadrul disciplinelor clasice.

În grădinița de copii, aceste conținuturi sunt adaptate particularităților de vârstă, oferă preșcolarilor cunoștințele necesare abordării și conștientizării responsabilităților ce le revin într-o societate din ce în ce mai complicată:

1. Educația ecologică se referă la influența omului asupra mediului înconjurător. Viețuitoarele, inclusiv omul, sunt studiate atât în mediul natural, cât și în cel artificial, în vederea înțelegerii cât mai profunde a circuitului energiei și materiei. Copiii trebuie să fie ajutați să pătrundă influența comportamentului lor asupra calității mediului. Educația privitoare la mediu țintește creșterea gradului de conștiință și a responsabilității copiilor față de mediu și problemele sale. Obiectivele urmărite se referă atât la asimilarea cunoștințelor și dobândirea atitudinilor, cât și la demersurile practice. Căci toate eforturile noastre ar fi inutile dacă preșcolarul nu ar interveni și concret în diverse acțiuni spontane sau provocate de educatoare.

Educația relativă la mediu se poate realiza în grădinița de copii prin orice tip de activitate, iar formele de organizare sunt diverse: observații, povestiri, lecturi după imagini, experimente, îngrijirea unor viețuitoare și a unor plante, desene, mulaje, machete, activități practice, plimbări, drumeții, excursii, jocuri de mișcare și distractive, colecții, expoziții, spectacole, scenete ecologice, concursuri.

2. Educația pentru pace în învățământul preșcolar stimulează copiii să demonstreze atitudini superioare, să conștientizeze necesitatea evitării conflictelor, să fie receptivi și flexibili, să respecte viitorul. Le sunt eliminate acele idei și concepții care favorizează agresiunea, xenofobia, rasismul, dar le sunt adăugate comportamente pașnice, de respect și înțelegere între persoane și, extrapolând, între țări și nații.

Finalitățile și obiectivele propuse se referă la formarea la copii a unor reprezentări corecte cu privire la starea de pace și cea de război, cunoașterea unor momente tensionate din istoria poporului nostru și modul în care acesta le-a depășit, conștientizarea pericolului de a folosi forța și amenințarea cu forța, educarea unor atitudini pacifiste. Toate aceste obiective se pot îndeplini prin diverse lecturi ale unor tablouri sau ale unor povestiri istorice, viziunea și comentarea unor filme documentare, desene, audiții muzicale, programe de serbare.

3. Educația pentru participare și democrație conduce la practicarea de timpuriu a unui stil de viață democratic. Preșcolarii sunt educați să participe la toate activitățile desfășurate în instituție, să apeleze la negocieri colective, să fie reprezentați în diferite împrejurări. Copiii pot fi familiarizați cu legile democratice, capătă încredere în acestea și conștientizează faptul că îi pot feri de neplăceri.

Printr-o paletă largă de activități cei mici sunt învățați să fie toleranți, să-i accepte pe cei din jur cu defecte și calități, să relaționeze civilizat cu colegii și cu adulții. „Răzvrătirile” copiilor sunt un bun prilej pentru adulți de a oferi alternative sau modele.

4. Educația în materie de populație la această vârstă se realizează prin dezvoltarea interesului pentru educația familiei. Colectivul este antrenat în: jocuri de rol, memorarea unor versuri adecvate, programe de serbare, dansuri tematice, jocuri didactice.

5. Educația pentru schimbare și dezvoltare are rolul de a-l antrena pe copil să se poziționeze în mijlocul dezvoltării. Tânăra generație trebuie să fie educată și pentru a se adapta la nou, și pentru a construi viitorul. Chiar schimbările prin care trece acum învățământul preșcolar, prin aplicarea unui nou curriculum, testează capacitatea de repliere a copiilor, dar mai ales a educatoarelor.

6. În grădinița de copii, educația pentru comunicare și mass-media presupune formarea unor atitudini selective și responsabile față de informația ce i se oferă, precum și formarea unor competențe de comunicare.

Cu timpul, cei mici își vor concepe un sistem propriu de criterii estetice și morale în eșalonarea valorilor culturale și își vor modela comportamente potrivite de însușire a acestora.

Televizorul și calculatorul ocupă locuri din ce în ce mai ample în viața tuturor, dar trebuie să se înțeleagă necesitatea folosirii mass-media în scopul lărgirii orizontului de cunoștințe, al desăvârșirii personalității umane.

7. Obiectivul de bază al educației sanitare moderne constă în formarea și dezvoltarea capacităților de organizare rațională a vieții. Începând de la cele mai fragede vârste, se acționează asupra copiilor în scopul educării unui comportament corect din punct de vedere nutrițional-alimentar, igienic general, motric și sportiv, sexual.

Sănătatea copiilor se asigură prin diverse deprinderi igienice exersate zilnic și susținut în grădinița de copii: igiena alimentară, igiena muncii fizice, igiena muncii intelectuale. În privința educației casnice moderne, imperativele se referă la inițierea în problematica economiei casnice.

8. Educația pentru valorificarea eficientă a timpului liber intră și în preocupările grădiniței. Ea își manifestă funcția educativă prin tot ceea ce realizează în procesul de învățământ, dar și prin influențarea activității din timpul liber. Trecerea dintre cele două zone se face prin activitățile extracurriculare. Educatoarea trebuie să canalizeze atenția părinților spre modalitățile de ocupare a timpului liber. Este foarte important ca fiecare copil să se simtă în stare să aibă o viață independentă, să beneficieze de odihnă și timp liber, de activități recreative specifice vârstei.

9. Copiii trebuie să beneficieze de drepturile generale ale omului, care ni se cuvin încă din momentul nașterii. Pe de altă parte, copiii se diferențiază de adulți. Ei sunt vulnerabili, își desfășoară întreaga activitate sub formă de joc, sunt în proces continuu de dezvoltare și au nevoie de o oarecare autonomie. De aceea, se simte necesitatea unor drepturi proprii, speciale.

Drepturile copilului menționate în Convenția ONU pot fi grupate în trei categorii principale: a) drepturile de protecție se referă la apărarea copiilor împotriva oricărei forme de abuz fizic sau psihic, precum și împotriva oricărei forme de exploatare; b) drepturile de dezvoltare vizează accesul la toate serviciile de bază (educație, asistență medicală, tabere etc); c) drepturile de participare au menirea de a implica și copilul în deciziile care îl privesc, de a-și exprima liber opinia și de a fi ascultat.

Concluzii. Activitățile organizate și desfășurate în învățământul preșcolar pot : să îi ajute să se simtă importanți, unici și să le fie recunoscută valoarea; să îi stimuleze să lucreze într-o manieră autonomă; să-i ajute să se simtă în siguranță și să dovedească încredere; să cultive relațiile de prietenie și respect; să promoveze lucrul în echipă; să încurajeze exprimarea emoțiilor și sentimentelor.

BIBLIOGRAFIE

- *Țăranu, M.- „Noile educații”(curs „Pedagogie”), pag. 20-21;
- **Văideanu, G. – „UNESCO-50, Educație.”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.

VIOLENȚA – O FORMĂ DE COMUNICARE?

*Lab. Aida Roșianu
Liceul Teoretic „Henri Coandă”, Craiova*

A lupta contra violenței școlare, înseamnă a ameliora calitatea relațiilor și a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educațional. (Dardell, Jaouadi)

Violența există peste tot în lume: pe stradă în școală, în mass-media, în inimile noastre și este din ce în ce mai mediatizată; atrage și îndepartează deopotrivă. Potrivit tezelor lui Freud asupra frustrării s-a constatat ca violența este totdeauna urmarea unei frustrări și că o frustrare antrenează totdeauna un comportament violent. Există diferite tipuri de violență: fizică, emoțională, verbală.... Un tip de violență este legat de copiii care sunt percepuți în mod negativ de părinții lor, uneori chiar de la naștere, iar altul, destul de frecvent, decalajul între aspirațiile/valorile elevului și oferta/practica școlară.

Există cu siguranță o genă a violenței, adică această înclinație e înscrisă undeva în ADN-ul nostru. Într-o emisiune, văzută pe Discovery, arătau despre forme de agresiune gratuită la cimpanzei, ceea ce, considerau specialiștii, îi apropie de oameni, deoarece animalele atacă din motive clare: apărare sau hrănire. De fapt, întreaga istorie a omenirii este un șir de violențe mai mult sau mai puțin justificate: jertfe aduse zeităților, cucerirea unor teritorii noi, apărarea unor credințe, idealuri etc. Astăzi, o vedem peste tot: în presă, televiziune, spectacole, deci este o formă de manifestare a spiritului uman, de aceea cred că este o formă de comunicare, ce e drept codificată. Ca să o putem combate ar trebui să o putem traduce în limbajul nostru, să știm ce vrea să ne spună o persoană care recurge la o asemenea formă extremă de comunicare. Acest lucru este dificil, deoarece fiecare vrea să ne comunice altceva: că e neînțeles, că e obosit, că e marginalizat, că vrea să fie respectat, că este un om care vrea să impună altora etc.

Creșterea fără precedent a cazurilor de violență din școli este un motiv de îngrijorare pentru toți factorii educativi. Ultimul studiu realizat de specialiștii Institutului de Științe ale Educației pune în evidență următoarele aspecte: - în 90,8% din școlile generale ale României se manifestă violența între elevi, în 38% elevii fiind violenți față de profesori, în 26,8% cazuri profesorii fiind violenți față de elevi. Conform aceluiași sondaj al CNA, 67% dintre elevii de școala primară, 77,1% dintre cei de gimnaziu și 75% dintre liceeni au declarat că urmăresc programele televizate, în medie, câte 3 ore pe zi și chiar mai mult în week-end. Elevii de toate vârstele asociază televiziunea cu vedetismul, sexualitatea, lipsa de scrupule, violența (între 67-77%), vulgaritatea/agresivitatea (între 55-66%), minciuna, senzaționalul, îmbogățirea.

Cum putem combate aceasta cultură dominată de violență?

În primul rând, trebuie să conștientizăm dimensiunile fenomenului și efectele sale negative asupra comportamentului copiilor (evident, alături de alte cauze). În al doilea rând, rezolvarea problemei - violența școlară - nu se poate realiza decât prin efortul comun al tuturor factorilor implicați în educație, cei mai importanți fiind școala și familia. Parteneriatul familie-școală are în acest context un rol foarte important.

În practica școlară există mai multe modalități de colaborare cu familiile elevilor: - ședințe cu părinții – cadrul organizat al unor analize riguroase asupra influenței exercitate de diferiți factori, printre care familia, anturajul, media, asupra copiilor. Se pot aplica teste/chestionare din care să rezulte cât își cunosc părinții copiii și cât își cunosc copiii părinții. - lecțiile și serbările ținute în fața părinților permit familiei să vadă manifestările elevilor, rezultatele muncii lor, trăirile și comportamentul acestora; aceste activități vor fi urmate de analize bazate pe discuții sincere.

- vizitele la domiciliul elevilor sunt momente în care se realizează o cunoaștere amănunțită a împrejurărilor de viață pe care le trăiește copilul. Acum pot fi discutate și probleme legate de prezența TV în viața sa.

Învățătorul/dirigintele va afla care sunt emisiunile la care membrii familiei se uită la TV, făcându-se diferența între emisiunile văzute ocazional și cele la care se uită frecvent sau dacă există un mod selectiv de a urmări emisiunile.

Cadrele didactice trebuie să acționeze pentru combaterea efectelor negative ale TV-ului asupra comportamentului elevilor, ajutându-i să distingă emisiunile valoroase de cele mai puțin valoroase. De regulă, acest lucru se întâmplă în orele de dirigentie. Încă de la cele mai fragede vârste, elevii trebuie să înțeleagă că libertatea reprezintă atributul cel mai de preț al omului, că nu își poate alege singur conduita, deoarece libertatea sa de acțiune ar putea restrânge libertatea aproapelui său.

Școala ca sursă a violenței

Fenomenul violenței școlare este extrem de complex, iar la originea lui se află o multitudine de factori. Școala însăși poate reprezenta o sursă a unor forme de violență și acest lucru trebuie luat în considerație în conceperea diferitelor programe de prevenire și stăpânire a violenței. Școala este un loc unde elevii se instruiesc, învață, dar este și un loc unde se stabilesc relații, se promovează modele, valori, se creează condiții pentru dezvoltarea cognitivă, afectivă și morală a copilului. Clasa școlară constituie un grup al cărui membri depind unii de alții, fiind supuși unei mișcări de influențare reciprocă ce determină echilibrul funcțional al câmpului educațional. Fiecare grup cere de la membrii săi diferite forme de comportament. Comportamentele violente ale elevului își pot avea originea și într-un management defectuos al clasei școlare, mai exact într-o lipsă de adaptare a practicilor educaționale la o populație școlară considerabil schimbată. Potrivit unor autori (Kaes, Anzieu, Thomas, 1980), prima dorință a formatorului este aceea de a-și exercita puterea. Dând curs acestei dorințe inconștiente, profesorul poate influența negativ relația sa cu elevul, deoarece va căuta să-l mențină într-o situație de dependență, de subordonare necondiționată. În grupurile conduse autoritar, se acumulează tensiuni, frustrări ce determină comportamente agresive, ostilități între membrii grupului. Relația de autoritate influențează și tipul de comunicare, aceasta devenind unilaterală, adică profesorul e cel care emite și monopolizează comunicarea, iar elevul rămâne doar un receptor pasiv.

Și alte componente ale atitudinii profesorului față de elevi pot genera situații conflictuale ori comportamente violente ale elevilor: atitudinea profesorului de ignorare disprețuitoare a elevilor, corelată cu tendința de evaluare a lor în termeni constant negativi și depreciativi, atitudini care pot antrena un ansamblu de consecințe în plan comportamental: lipsa de comunicare, pasivitatea la lecție, indiferența sau, dimpotrivă, perturbarea lecțiilor, dezvoltarea unor atitudini ostile, provocatoare.

Parkay și Stanford (1992, p. 349) evidențiază câteva atitudini ale profesorilor care îi defavorizează pe elevii cu realizări mai modeste: acordă mai puțin timp elevilor cu realizări mai modeste; are mai puțină răbdare cu aceștia; ignoră elevii cu realizări mai modeste; le acordă mai puțin interes; discriminează elevii cu realizări mai modeste.

Această atitudine a profesorului poate determina din partea elevilor sustragerea de la activități, indiferența față de ceea ce se întâmplă în clasă, absentismul, refuzul de a-și face temele, violențele verbale față de colegi și chiar față de profesori, comportamentele agresive.

G. Weil vorbește despre *sindromul eșecului școlar* ca un factor de risc important în privința creșterii violenței școlare. Autorul plasează originea sindromului de eșec școlar în situația de învățare. Elevul suferă pentru că și-a decepționat părinții și profesorii, pentru că este disprețuit de colegi, își pierde stima de sine, încrederea în capacitatea de a reuși, chiar și în domeniile în care nu se află în situația de eșec.

Nu în ultimul rând, modul în care profesorul distribuie sancțiunile, abuzul de măsuri disciplinare, de pedepse, influențează climatul și calitatea vieții școlare.

Pierre-Andre Doudin și M. Erkothen-Markus (2000, pp. 11-12) vorbesc de trei tipuri de prevenție pe care le poate asigura școala și care se completează reciproc:

- o *prevenție primară*, care se poate realiza foarte ușor de către fiecare profesor și se referă la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de fiecare elev, exprimarea încrederii în capacitatea lui de a reuși;

- o *prevenție secundară*, ce pleacă de la faptul că școala reprezintă un post de observație privilegiat al dezvoltării intelectuale și afective a elevului, iar profesorul, printr-o observare atentă a acestuia, poate repera efectele unor violențe la care elevul a fost supus în afara mediului școlar;

- o *prevenție terțiară*, ce are în vedere sprijinul direct adus elevilor care manifestă comportamente violente; acesta urmărește prevenirea recidivei și presupune adoptarea unor măsuri după producerea comportamentului violent.

Pentru ca școala să își asume acest rol de prevenire și de stăpânire a fenomenului violenței, prima investiție trebuie făcută în domeniul formării profesorilor. Este nevoie de o formare specifică, în măsură să permită satisfacerea cerințelor elevilor „cu probleme”.

Organizarea unor cursuri de formare a profesorilor pentru a face față lucrului cu clase sau elevi dificili trebuie să pornească de la următoarele obiective: - observarea mai atentă a comportamentului elevilor, pentru o mai bună înțelegere a cauzelor actelor de violență; ameliorarea comunicării cu elevii ce manifestă comportamente violente și stabilirea unor relații de încredere; detensionarea conflictelor cu ajutorul formatorilor de opinie; dezvoltarea parteneriatului școală-familie; colaborarea cu specialiști în cadrul lucrului în rețea.

Dacă la clasele mici părinții sunt implicați, deci parteneri adevărați ai școlii, lucrurile se schimbă pe măsură ce copiii cresc: părinții le oferă din ce în ce mai puțin timp, ajungând chiar să nu mai știe nimic despre preocupările lor, prietenii lor sau, mai rău, să nu îi mai poată controla. Probabil că ei, copiii, sunt frustrați din cauza lipsei de atenție, pe care și-o traduc printr-o lipsă de afecțiune și încearcă să facă semne disperate pentru a atrage atenția asupra lor. Poate că uneori asertivitatea ar fi o soluție pentru combaterea unor forme de violență. Asertivitatea este abilitatea de a ne exprima emoțiile și convingerile fără a afecta și ataca drepturile celorlalți, fără a fi agresiv sau pasiv. A fi asertiv presupune:

- a spune NU fără să ai sentimentul vinovăției
- a avea încredere în tine și în ceilalți
- a le comunica și celorlalți opiniile și experiențele personale
- a face complimente și a ști să le accepți
- a recunoaște și a respecta drepturile celorlalți
- este dreptul fiecăruia de a avea valori, convingeri sau opinii proprii
- este dreptul fiecăruia de a fi acceptat ca imperfect
- este dreptul fiecăruia de a spune NU sau NU ȘTIU sau NU ÎNTELEG sau NU MĂ INTERESEAZĂ
- este dreptul fiecăruia de a se schimba, de a-și dezvolta viața așa cum dorește.

BIBLIOGRAFIE

- Sălăvăstru, Dorina, *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași, 2004
- http://articole.famouswhy.ro/mjloace_de_combatere_a_violentei_școlare_cauzate_de_televizie
- <http://www.scribbr.com/sociologie/Definitia-violentei-si-tipuri-2222121516.php>

CE ÎNSEAMNĂ EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ?

*Lab. Prunaru Victoria
Liceul Teoretic „Henri Coandă” Craiova*

- * Deschide noi piste de manifestare a diversității și diferențelor și cultivă atitudini de respect și de deschidere față de diversitate;
- * Este și un răspuns specific, pedagogic la încercarea de soluționare a unor consecințe socio-culturale impuse de amploarea fenomenelor migraționiste;
- * Este o modalitate de prevenire și atenuare a conflictelor;
- * Presupune educație socială și civică, învățarea drepturilor omului, pregătirea și participarea la viața socială, formarea formatorilor în perspectiva interacțiunii culturale, educația și dezvoltarea culturală a imigranților, educația într-o societate multiculturală.
- * Presupune o nouă abordare a orizontului valorilor.

CUM ESTE O ȘCOALĂ INTERCULTURALĂ?

- * Are ca obiective păstrarea și apărarea diversității culturale a populației și prezervarea unității școlii;
- * Realizează un proces de integrare prin preluarea prechizițiilor culturale pe care le posedă elevii;
- * Invită profesorii să înțeleagă și să valorifice potențialurile culturale ale elevilor;
- * Presupune o nouă manieră de concepere și implementare a curriculum-urilor școlare și o nouă atitudine relațională între profesori, elevi, părinți;

Societatea noastră devine din ce în ce mai complexă. Explozia circulației oamenilor și a ideilor, multiplicarea contactelor, dispariția frontierelor sunt realități evidente. Problema identității culturale este complexă și presupune rezolvarea de comun acord. Trebuie să învățăm modalități de conviețuire în această pluralitate a culturilor. Ca membrii ai Uniunii Europene trebuie să înțelegem interculturalismul ca „un instrument pentru ameliorarea egalizării șanselor și a inserției optimale a populațiilor străine, europene sau nu, în viața economică și socială, punând în practică dorința de întărire a drepturilor pentru toți și, de aici, chiar dezvoltarea democrației” (Eric Bouchez, Andre de Peretti, 1990).

Educația interculturală constituie „o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextele multiplicării sistemelor de valori” (Constantin Cucuș, 1996). Atât „minoritățile” cât și „majoritatea” sunt puse în situația de a se adapta la mutația și diversitatea culturală. În funcție de multiple perspective de referință, toți indivizii pot fi minoritari, racordându-se la subcoduri culturale oarecum diferite. (Constantin Cucuș, 1996).

Perspectiva interculturală de concepere a educației conduce la evitarea conflictelor și eradicarea violenței. Încă de la vârsta preșcolară, copilul este sprijinit să-și formeze deprinderea de a comunica (a asculta și a vorbi), de a lua decizii în mod democratic în cadrul grupului, de a se implica în rezolvarea problemelor interpersonale. Profesorul trebuie să acorde o atenție deosebită educării copiilor pentru a-și stăpâni emoțiile primare și a evita altercațiile, educării respectului de sine și al altora, toleranța față de opiniile diferite. Toleranța înseamnă cunoașterea, recunoașterea și acceptarea modului de a fi al persoanelor și grupurilor. Aceasta presupune alegerea deliberată de a nu interzice, a nu împiedica, a nu interveni în comportamentul unei persoane sau al unui grup chiar dacă noi dezaprobăm acea purtare și avem și cunoștințe și puterea de a interzice sau împiedica.

Educația interculturală vizează dezvoltarea unei educații pentru toți în spiritul recunoașterii deosebirilor ce există în sânul aceleiași societăți. Educatorea va continua munca cu preșcolarii și în rândul părinților subliniind faptul că grădinița, școala în general, se călăuzește pe principii precum toleranța, respectul mutual, egalitatea sau complementaritatea valorilor, exploatează diferențele spirituale și valorile locale. Orice valoare locală autentică trebuie păstrată de cei ce aspiră la

apropierea de cultura mondială. Copiii trebuie învățați să evite tendințele de dispreț a unor culturi minoritare, deosebit de interesante pentru zestrea culturală a umanității.

Pentru cadrele didactice este esențial să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identități.

Modul de învățare este organizat din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare și nicidecum de marginalizare a unor copii. Deschiderea spațiului școlii către comunitate și specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural dar nu în detrimentul majorității, urmărește realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație.

Diversitatea culturală este o realitate necesară a fi fructificată și în mediul preșcolar. Pentru a satisface cu succes scopurile unei educații interculturale la nivelul vârstei preșcolare, curriculumul trebuie să asigure un loc cert diversității în structurile sale, să-i facă vizibili pe minoritari și să dezvolte capacități interculturale în rândul tuturor.

Este bine ca toți copiii să vină în contact și să cunoască și aspecte legate de alte culturi, dar pentru o bună conviețuire, pentru a se preveni și evita conflictele interetnice și de altă natură este necesară implementarea educației interculturale, prin promovarea toleranței, a bunei înțelegeri și egalității de șanse între membrii aceleiași comunități. În acest context sunt tot mai numeroase ocaziile de implementare și derulare a proiectelor, prin care grupuri de copii, dar și profesorii se implică în acțiuni specifice, bine structurate, bazate pe principii pedagogice, temeinic studiate, elaborate și îndeajuns experimentate și aplicate în timp.

Accesul la educație pentru grupurile dezavantajate constituie o preocupare, atât în lume cât și în țara noastră. Educația interculturală trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice. Ea constituie o prioritate educativă încurajând comunicarea între indivizi, comunități și popoare. Având în vedere faptul că vor fi mereu contacte între cei aparținând populației majoritare și cei ce aparțin minorităților, educația interculturală derulată prin acțiuni la nivelul unităților școlare și preșcolare sau al comunității trebuie să vizeze :

- transmiterea de cunoștințe despre propria cultură și despre alte culturi aparținând altor etnii ;
- promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raporturilor dintre români și minorități ;
- recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate dintre oameni ;
- promovarea unei politici școlare care să favorizeze egalizarea șanselor în educație ;
- demararea unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice;
- inițierea în demersuri pentru cunoașterea culturii etniilor și pentru tratarea cu tact și înțelegere a aspectelor vieții culturale și sociale ;
- promovarea unor relații de cunoaștere și de bună înțelegere între etnii ;
- lupta împotriva prejudecăților etnice.

Conviețuirea împreună cu alte etnii ne dă posibilitatea să ne cunoaștem și să ne obișnuim unii cu alții, să luăm ce e mai bun de la fiecare și să ne ajutăm reciproc. În acest spirit trebuie să creștem copiii și să-i învățăm că toți suntem cetățeni ai Europei și ai lumii. Această nevoie tot mai presantă de interculturalitate nu înseamnă negarea sau eliminarea propriei culturi, ci doar lărgirea perspectivei spre modele culturale și valorile proprii ale altor culturi.

Bibliografie:

Alexandru Hudițean “Educația interculturală – o abordare interdisciplinară” Editura Universității “Lucian Blaga” Sibiu, 2005

„Educația Incluzivă în România” ghid pentru cadrele didactice, elaborat în cadrul proiectului “Acces la educație pentru grupuri dezavantajate”, 2005

Estera Roxana Hetea, Floriana Simedria “Conflictele școlare privind minoritatea romă – înțelegere, cunoaștere și abordare” Alba Iulia 2006

Ministerul Educației și Cercetării, Institutul de Științe al Educației, Institutul de Cercetare a Calității Vieții “Participarea la educație a copiilor romi, probleme, soluții, actori”

INTEGRARE SOCIALĂ PENTRU ELEVII CU DIZABILITĂȚI INTELLECTUALE. COMUNICAREA PRIN SPORT.

*Prof. Boureanu Nicoleta
Liceul Teoretic "Henri Coandă", Craiova*

Școala, societatea în ansamblu, trebuie să răspundă mai bine nevoilor, cerințelor și aspirațiilor tuturor copiilor, inclusiv acelor cu nevoi speciale.

Elaborarea metodologiei învățării centrate pe elev oferă posibilitatea maximizării învățării pentru toți elevii, inclusiv în ceea ce-i privește pe elevii cu nevoi educaționale speciale. Investigațiile întreprinse pe plan mondial cu privire la impactul educației asupra dezvoltării sociale vin să ne arate că este esențial ca ideea de formare a omului să se inspire dintr-o filosofie a pregătirii acestuia pentru o viață completă în raport cu exigențele conviețuirii moderne sau să constate că astfel se plasează în afara realității. În acest context, se conturează principiile fundamentale ale acestui tip de educație incluzivă: egalizare de șanse, acces la orice formă de educație, drepturi egale, intervenție timpurie, cooperare și parteneriat, asigurare de servicii de sprijin.

Pentru a socializa - o persoană cu dizabilități - este important :

1. să beneficieze de intervenție individuală
2. să participe la activități de grup

Considerăm că un factor important al incluziunii sociale este sportul prin abilitățile pe care acesta le dezvoltă: inițierea și întreținerea de relații interumane, integrarea în colectivități variate, autocontrolul reacțiilor pe parcursul activităților sportive, în vederea eliminării oricărei forme de violență.

Domeniul are multiple forme de organizare în afara celor prevăzute în curriculum (în regimul zilei de școală, în timpul liber, în activități independente acasă, în cadrul acțiunilor turistice etc), fapt ce are un impact puternic în rândurile copiilor prin varietate, flexibilitate, diferențierea conținuturilor și a tehnicilor de lucru, prin caracterul opțional sau facultativ. Desigur, aceste conținuturi urmăresc desfășurarea unei activități cu caracter formativ, prin excelență, dirijate de personalul specializat în strânsă legătură cu elevii, părinții, organizațiile socio-culturale.

Sportul este indicat copiilor cu deficit de atenție, de auz, cu autism în faza incipientă, celor deprimați, anxioși dar și celor care au dificultăți de învățare. În cazul lor, jocul le îmbunătățește aptitudinile motorii, facilitează interacțiunea cu alți copii și crește încrederea în propria persoană. Sunt recomandate sporturi precum fotbalul, baschetul, atletismul, dar și forme specifice de competiții ce constau în probe de abilități individuale (șut la poartă, conducerea mingii printre jaloane, pasă la țintă, dribling printre jaloane, bătăi ale mingii pe paletă, mers pe schiuri).

Ideea că persoanele cu nevoi speciale își pot dezvolta potențialul și calitățile sportive prin intermediul programelor de pregătire și a competițiilor a luat naștere în 1960, când Eunice Kennedy Shriver a organizat o tabără pentru copii cu retard mental. Astfel aceasta a avut ocazia să observe faptul că persoanele cu retard mental au o mare înclinație spre activitățile sportive, neobservată de specialiști la acea dată. Ca urmare a acestei experiențe, ea a organizat în anul 1968 primele Jocuri Internaționale Special Olympics. Din acel an, Jocurile Special Olympics se desfășoară o dată la doi ani. Peste un million de sportivi cu dizabilități intelectuale participă anual la competiții. În prezent, vicepreședinte al Comitetului Director S.O. este Nadia Comaneci.

Fundația Special Olympics din Romania a luat ființă în 2003, iar ca inițiativă implementată cu succes în școli de masă în toată țara, menționăm Programul «Sporturi unificate», program ce instruieste peste 6000 de elevi cu privire la toleranță și respectul față de persoanele cu dizabilități intelectuale, încercând să implice elevii în proiecte care să susțină acceptarea și incluziunea.

Activitățile desfășurate dezvoltă abilitățile sportivilor cu dizabilități intelectuale și promovează implicarea lor socială, alături de parteneri fără dizabilități, pentru a demonstra faptul că în sport nu există bariere.

Ca obiective, programul Sporturi Unificate urmărește :

- dezvoltarea abilităților sportive ale ambelor categorii de participanți
- incluziunea socială
- participarea în activitățile de tip comunitar și voluntariat
- implicarea familiilor sportivilor Special Olympics.

Desigur, nu toți elevii cu nevoi speciale pot participa la competiții de o asemenea anvergură, însă prin educație fizică adaptată se realizează programe speciale de monitorizare și atingere a progresului. Oferta educațională este individualizată și adaptată nivelului de dezvoltare al fiecărui elev, dar și predicțiilor asupra dezvoltării acestuia (ținând cont de diagnosticul medical, psihologic) și urmărește creșterea coordonării motorii, îmbunătățirea concentrării, a aptitudinii de a asculta, a stimei de sine și a încrederii, a capacității de a se juca, a abilităților de cooperare și de comunicare cu ceilalți.

Comunicarea interindividuală prin limbajul corpului utilizează termenul *atitudine corporală*, forma de comunicare nonverbală alături de comunicarea prin gesturi, comunicarea afectiv-expresivă (mimica, pantomima) și comunicarea practic-operatorie (acțiuni cu obiecte). Putem vorbi, așadar, despre adevărate tehnici ale trupului, «trupul fiind primul și cel mai natural instrument al omului» (M. Mauss). Într-o anumită interpretare, am putea spune că însuși instrumentul, mijlocitorul comunicării este mesaj.

Atitudinea corporală ca formă de comportament, este prezentă în domeniul activității motrice făcând referiri la postura corectă sau deficientă a corpului, cu apel la starea de sănătate fizică și mental.

Alături de chinestezie și schema corporală, atitudinea corporală este o formă a cunoașterii de sine privind lumea somatică. Acest fapt duce la percepția și imaginea de sine, factori psihocomportamentali ce influențează și dezvoltă integralitatea. Sporturile de expresie (dansul, gimnastica) care cultivă «dialogul cu propria persoană», accelerează atitudinea corporală, integrând conștiința de sine. Corpul și atitudinea sa semnalizează stări afective, caractere, frământări, fiind importante în elaborarea imaginilor sociale, ca sursă de informație și mesaje cu semnificații diferite.

Concluzionăm că, fiecare elev cu nevoi speciale care este stimulat să participe la maxima lui capacitate la orele de educație fizică și desfășoare activități cât mai variate și atrăgătoare, dobândește o experiență care insuflă energie, încredere în sine și bucuria de a trăi.

BIBLIOGRAFIE :

1. Dragnea A., Elemente de psihologie a grupurilor sportive, București, 2005
2. Epuran M., Modelarea conduitei sportive, Ed. Sport-Turism, București, 1990
3. Neveanu P., Dictionar de psihologie, Ed. Albatros, București, 1978
4. Cucuș C., Psihopedagogie, Ed. Polirom, Iași, 2005

VALORI EUROPENE ÎN EDUCAȚIA TRADIȚIONALĂ

*Prof. înv. primar Ciurdea Elena Livia
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Roman*

Puterea Europei unite constă în dezvoltarea comunităților ei și depinde atât de puterea economică și financiară a țărilor membre ale Uniunii Europene, dar și de multiculturalitatea creată și afirmată în cadrul sistemului educațional.

Educational, Uniunea Europeană are rolul de a contribui la dezvoltarea unei educații de calitate, susținând cooperarea statelor membre în acest domeniu de mare răspundere pentru viitorul social al întregii comunități europene.

Uniunea Europeană finanțează acțiuni de politică educațională comunitară prin programe variate, printre care: Socrates, Erasmus, Tempus, Comenius, Leonardo da Vinci, ș.a.

Având convingerea importanței investiției în om prin educație, experții în domeniul educației au supus dezbaterii, în forumurile de conducere ale Uniunii Europene, problematica educației în perspectiva dezvoltării personale a tinerilor, formării profesionale și a integrării lor civice în viața economică și culturală a societății.

Astfel, în cadrul dezbaterilor Consiliului European, la Lisabona, în martie 2000, s-a evidențiat importanța educației pentru promovarea competenței, competitivității și calității profesionale dobândite într-un învățământ de calitate, pentru promovarea incluziunii (integrării) sociale și reducerea excluziunii (marginalizării) sociale. La Stockholm, în martie 2001, Consiliul European a adoptat Raportul „Obiective viitoare ale sistemelor de educație și formare” pentru a direcționa îmbunătățirea calității și eficienței sistemelor de educație și formare în spațiul UE, facilitarea accesului larg la sistemul de educație și formare și deschiderea lor către lume. În anul 2002 s-au adoptat unele documente privind învățarea permanentă și cooperarea în domeniul formării profesionale și obiectivele acesteia.

Prioritățile urmărite prin cooperare sunt:

- consolidarea dimensiunii europene în domeniul educației și formării profesionale;
- recunoașterea competențelor și calificărilor;
- asigurarea calității învățământului.

Factorii educative: familia, școala, universitatea, mass-media, instituțiile de cultură, internetul-pot și trebuie să se implice în formarea conștiinței și a conduitei europene.

Strategia politicii în domeniul educației și învățământului are ca rețere:

-crearea mediului educațional favorabil accesului la valorile culturii și civilizațiilor europene;
-crearea deschiderii spre acceptarea interferențelor cu valorile culturii și civilizațiilor neeuropene;

-cunoașterea și respectarea valorilor culturilor și civilizațiilor neeuropene;

-întărirea identității naționale și acceptarea alterității;

-acceptarea și respectarea valorilor Uniunii Europene;

-cooperarea și colaborarea cu țările lumii pentru securitate, pace și prosperitate.

Agenții educative - părinții, învățători, profesori, mentori – trebuie să aibă deschiderea și pregătirea necesară pentru a favoriza copiii și tinerii asimilarea valorilor culturii și civilizației naționale și europene, cunoașterea și respectarea valorilor culturilor și civilizațiilor neeuropene.

Copiii și tinerii trebuie să înțeleagă și să accepte faptul că dobândirea cetățeniei europene înseamnă aderarea la valorile promovate și respectarea lor, că a fi europeni înseamnă și a merge în Europa și a aduce Europa acasă prin performanțele proprii, a se comporta ca reprezentanți ai naționalităților sau etniilor cărora le aparțin, dar în spirit european, a gândi european, păstrându-și identitatea națională. Ei trebuie pregătiți pentru a-și cunoaște drepturile dar și obligațiile ,pentru a face față concurenței profesionale, pentru a se afirma în condiții de competitivitate.

Integritatea europeană este o provocare atât pentru țările membre cât și pentru cele ce aspiră la un asemenea statut. Acestei provocări i se poate răspunde prin **educația în spiritual valorilor europene și al integrării europene** ce poate fi considerată o componentă a „noilor educații”, dar și un principiu al educației integrale.

Paradigma educației în spiritual valorilor europene și al integrării europene, cu dezideratele ei, oferă perspectivele conceperii și punerii în practică a politicii educaționale direcționate de scopuri și obiective.

Scopul general este conștientizarea identității europene în consonanță cu identitatea națională și dobândirea cetățeniei europene în temeiul cetățeniei naționale.

Scopurile generale sunt:

- Orientarea învățământului românesc, prin structură, conținut, forme de organizare a instruirii și evaluării, metodologia instruirii și educației, metodologia evaluării, spre compatibilizarea cu învățământul țărilor UE (educația formală);
- Crearea oportunităților extrașcolare și extrauniversitare pentru cunoașterea și folosirea modurilor de conectare la exigențele spațiului economic, politic și cultural al UE (educația nonformală);
- Orientarea politicii culturale spre consolidarea unui model cultural care să accepte diferențele, un model multicultural ce nu exclude însă interacțiunea cu alte modele, neeuropene (educația informală).

Politicile și strategiile de asigurare a calității în sistemul național de învățământ din România vor fi permanent corelate cu orientările și acțiunile promovate la nivel european și mondial.

Ministerul Educației, prin politicile promovate și prin strategii specifice de aplicare a acestora, asigură cadrul de realizare a calităților serviciilor educaționale, toate eforturile fiind concentrate pe linia creșterii calității și a compatibilizării sistemului de învățământ românesc cu sistemul european, însă pentru ca strategia de reformă a învățământului românesc să aibă cu adevărat succes este nevoie ca ea să aibă în vedere toate nivelurile învățământului, de la cel preșcolar la post-universitar.

BIBLIOGRAFIE

1. Rodica Șovar - „Educația timpurie între deziderat și realitate - Revista Învățământului Preșcolar” nr. 3-4/2006
2. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului - „Revista Învățământului Preșcolar”, nr.3/2007

PERCEPȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

*Prof înv preșc Aștefănoie Cristina
GPN Neagra Șarului, jud Suceava*

Problema asigurării și menținerii calității serviciilor educaționale este una deosebit de importantă cu un impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți ai acestora- elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecti- comunitatea, societatea etc.

Calitatea și asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opțională, ci este o cerință imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puțin patru motive: *moral* (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educație care să fie „cea mai bună”, *contextual* (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin . Contextul în care acestea își desfășoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituțiile o creștere a interesului pentru calitate.), *supraviețuirea* (societatea de azi este una concurențială), *responsabilitatea* (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate. Școala este un bun al comunității și va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existența unor strategii interne de asigurare și menținere a calității.)

Școala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idei care încă mai stă ca temei de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala să fie locul unde elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaționare.

Valorile instituționale și viziunea sunt importante deoarece ele dau direcție și sens instituției, asigură consecvența în acțiune, motivează și promovează angajații, pun bazele culturii școlii.

Iată destule motive pentru a acorda o mai mare atenție activității didactice în vederea obținerii unui învățământ de calitate.

I. Ce este calitatea educației?

Conceptul de calitate a fost asociat cu un anumit nivel sau grad de excelență , valoare sau merit, deci cu valorile explicite și implicite ale culturii unei comunități sau unei națiuni. Un concept propriu al calității ar trebui să se fundamenteze pe : cultura, tradițiile și valorile naționale, cultura și valorile pe care dorim să le promovăm prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile.

Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate . Beneficiarii și clienții educației de calitate (preșcolarii, părinții, societatea) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcționează sistemul respectiv de educație. Calitatea se realizează pe un anumit subiect, pentru un anumit beneficiar, după anumite interese. Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil al grupului. Forța de muncă să fie competitivă, cu noi competențe în soluționarea problemelor și cu abilități cognitive. Încă persistă discrepanțe între nivelul de pregătire al elevilor din școlile rurale și cei din școlile urbane, între elevii majoritari și cei aparținând grupurilor minoritare defavorizate.

Aceste diferențe privind performanța pot fi puse și pe seama unor distribuții inechitabile și inefficiente a resurselor ceea ce duce la o mare variație în ceea ce privește calitatea educației oferite. Îmbunătățirea managementului resurselor umane în învățământ printr-o planificare strategică și oferirea de stimulente pentru performanță poate contribui semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor în educație. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Sensul educației este dat și de *comunicare*, așa cum menționam mai sus. Calitatea educației este dată de calitatea *actului de comunicare*. Există o multitudine de factori care pot constitui bariere de comunicare. Toate aceste bariere trebuie depășite printr-o educație a comunicării care presupune: favorizarea autocunoașterii prin resursele de comunicare, familiarizarea cu toate formele procesului de comunicare, descoperirea resurselor de comunicare ale celorlalți, activarea aptitudinilor de comunicare, descoperirea disponibilităților personale latente, folosirea optimă a multiplelor canale de emisie și receptare didactică, valorizarea comunicării integrale.

Trebuie înlocuită gramatica scolastică, învățată mecanic, cu o gramatică a comunicării în care să fie pus accentul pe context, pe rolul elementelor nonverbale, pe organizarea complexă a comunicării. În acest sens se impune o altă cerință: pregătirea viitorilor formatori, perfecționarea actualilor educatori într-un cadru specializat, într-un laborator de comunicare educațională.

În vederea realizării eficiente a comunicării pentru educație și a educației prin comunicare, sunt necesare unele sugestii care pot avea rol orientativ:

- schimbarea mentalității privind procesul educativ, de la obiective și conținuturi până la organizare și evaluare;

- trecerea de la caracterul dominant instructiv la educația propriu-zisă, de la informativ la formativ;

- necesitatea unei reforme reale a învățământului, la toate nivelurile;

- abordarea interdisciplinară a instrucției și educației;

- introducerea unor discipline noi, axate pe ideea de comunicare și educație alături de discipline clasice;

- conceperea unor noi modalități de evaluare, în conformitate cu cerințele și exigențele omului modern;

- utilizarea, în continuare, în procesul instructiv-educativ de mijloace tehnice moderne, specifice erei electronice;

- structurarea și derularea modelării educaționale pe modalități întrunite și coordonate

II. Cum asigură calitatea „actorii” implicați la nivelul școlii?

Cadrele didactice prin:

- activitate didactică în conformitate cu documentele normative și bazate pe o metodologie centrată pe elev; formare continuă; adecvarea întregii activități la nevoile elevilor și ale comunității; evaluare și autoevaluare permanentă

Conducerea școlii:

- prin asigurarea resurselor, a bazei logistice și a condițiilor pentru o educație de calitate; realizarea comunicării interne și externe la nivelul grădiniței; conducerea proceselor de dezvoltare instituțională

Părinții:

- comunicare permanentă cu copilul și cu cadrele didactice;

- implicare în viața grădiniței și răspuns prompt la solicitările acesteia

III. Centrarea managementului calității pe valoarea adăugată și pe progres. „Evaluarea calității educației se face pe baza valorii adăugate, adică în funcție de ceea ce are școala, educația adaugă la „zestrea” de cunoaștere, deprinderi, atitudini, competente generale existente deja la nivelul indivizilor, grupurilor și comunităților.” (Simona Josan, 2005, pag.9)

Grădinițele sunt foarte diferite în ceea ce privește premisele și resursele puse în joc. Ca urmare, la eforturi egale, rezultatele obținute vor fi foarte diferite.

Pentru a putea măsura valoarea adăugată este necesară o estimare corectă a condițiilor de intrare, exprimată în factori de risc (de exemplu procentul familiilor care primesc diferite forme de ajutor social, procentul familiilor în care cel puțin un părinte e șomer, procentul familiilor monoparentale, nivelul studiilor părinților preșcolariilor, etc.)

IV. Transdisciplinaritatea- gradul cel mai elevat de integrare a curriculum-ului

„Activitățile transdisciplinare sunt activități care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activități se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat. Termenul poate fi asociat cu cel de activitate tematică.”

Copiii au continuat să lucreze timp de câteva zile la o anumită temă dezvoltându-și capacități diferite prin abordarea acesteia din perspectiva mai multor domenii de cunoaștere.

Caracteristici ale activităților transdisciplinare și argumente pentru integrarea lor în programul activităților zilnice:

-Traversează barierele disciplinelor, aducând aspecte ale curriculumului în asociații semnificative, concentrate pe arii tematice mai largi;

-Crearea unui mediu cu o largă varietate de stimuli și condiții face învățarea interesantă, stimulativă, semnificativă și o consolidează;

-Participarea preșcolariilor se realizează pe tot parcursul activităților desfășurate, fundamentate pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală

-Accentul cade pe activitatea de grup *Valoarea pedagogică a temelor transdisciplinare:*

-Oferă preșcolariilor posibilitatea de a se exprima pe ei înșiși;

-Situează preșcolarul în centrul acțiunii, rezervându-i un loc activ și principal;

-Oferă copilului posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;

-Cultivă cooperarea și nu competiția;

Activitățile transdisciplinare au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare și de verificare a capacităților intelectuale și a aptitudinilor creatoare ale copiilor etc.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință.

Bibliografie

- Adriana Denisa Manea – Managementul clasei de elevi – EIKON, Cluj-Napoca 2011
- Standardele ocupaționale pentru: educator, învățător, profesor, director de unitate de învățământ, MEC, București 2002

SISTEMUL DE EFECTUARE A TEMELOR PENTRU ACASĂ ÎN FRANȚA

*Prof. Neda Marius,
Liceul „Matei Basarab” Craiova, Dolj*

Sistemul „Devoirs faits”(teme făcute) a fost introdus în Franța în noiembrie 2017; se adresează elevilor de liceu care, în cadrul școlii lor, beneficiază de un timp de studiu asistat pentru a-și realiza temele pentru acasă. Acest timp de studiu asistat este gratuit pentru elevi. Fiecare elev va putea studia individual, într-o atmosferă liniștită pentru a rezolva exerciții, a-și repeta lecțiile având posibilitatea de a primi ajutor pe loc atunci când au nevoie.

La introducerea sistemului s-au avut în vedere următoarele considerente:

1. În primul rând, motivul pentru care a fost introdus este acela că munca individuală a elevilor este un factor decisiv de reușită școlară; această muncă începe în clasă iar tema dată pentru acasă prelungește munca din clasă. Temele date pentru acasă reprezintă uneori o sursă de inegalități între elevi și apasă asupra vieții de familie.

Sistemul „Teme făcute” ameliorează sinergia între timpul de la clasă și temele pentru acasă. El vine să întărească sprijinul pe care școala îl datorează elevilor săi și de asemenea reduce inegalitățile de acces la știință ale elevilor.

Sistemul vine de asemenea să asigure atingerea obiectivelor ce se doresc atinse prin „temele pentru acasă”. Această muncă în afara orelor de curs obișnuite, dată elevilor de profesori, trebuie să se integreze natural cu învățătura realizată în clasă.

De asemenea sistemul favorizează coerența între timpul petrecut la școală, pe de o parte, și timpul petrecut în familie, pe de altă parte; totul se realizează într-o manieră care permite elevilor să perceapă sensul activităților propuse și beneficiile pe care le pot obține.

2. Ce reprezintă sistemul

Sistemul „Teme făcute” reprezintă un timp dedicat, în afara orelor obișnuite de curs, de realizarea de către elevi a sarcinilor cerute de profesorii săi. Are loc în cadrul școlii pe baza unor orare aprobate. Elevii beneficiază de ajutor calificat în sânul școlii înainte de a se întoarce acasă. Oferta este concepută în funcție de nevoile elevilor.

„Teme făcute” nu este un curs suplimentar ci un timp dedicat realizării temelor, în legătură cu competențele și cunoștințele exersate în clasă. Dacă un elev are dificultăți de a înțelege, sistemul permite revenirea la ce s-a predat de data aceasta „au fir de l’eau”(fără grabă, în ritmul de lucru al elevului).

„Devoirs faits” reprezintă un moment deosebit prin care munca personală a elevului capătă un sens special: își pune la încercare propriile metode de lucru, pune la încercare ce a înțeles, totul beneficiind de sprijinul profesionist apt să-i asigure tot ce are nevoie.

În toate cazurile elevii fac un progres referitor la nivelul de atingere al obiectivelor și nivelul de stăpânire a materiei.

În scopul de a favoriza autonomia elevilor:

- în unele momente, elevii își organizează singuri munca în legătură ce s-a învățat în clasă.
- obiectivele învățării sunt explicitate și se dă un sens clar muncii lor.
- elevul este ajutat să își formalizeze/conștientizeze mizele muncii pe care o face: ce înțelege el că trebuie să facă?; ce ar trebui să realizeze odată ce și-a terminat munca?
- elevul începe să conștientizeze de maniera în care lucrează, în care memorează, prin care își organizează gândirea, de modul în care concepe strategii diferite pentru a depăși dificultățile întâmpinate.
- cooperarea este încurajată între elevi.

Sistemul „Devoirs faits” nu exclude munca de acasă; se realizează o articulare a celor două munci.....**Elevul pleacă acasă știind ce i-a rămas de realizat..**

Există o anumită autonomie a elevului referitor la ce vrea să facă în cadrul „Devoirs fait”; el poate cere un sfat în acest sens; totuși se acordă prioritate temelor de făcut.

Se va realiza o legătură între sistem și familiile elevilor în maniera de a informa ceea ce s-a realizat și de a asigura coordonarea cu ceea ce va realiza mai departe elevul sub supervizarea familiei.

3. Cui se adresează?

Sistemul se adresează tuturor elevilor care aderă la acest sistem voluntar în funcțiile de nevoie acestora și de mijloacele necesare.

4. Modalități de desfășurare stabilite de fiecare școală

Fiecare școală își fixează modalitățile de punere în operă a sistemului „Devoir faits”, în concordanță cu obiectivele generale ale sale. Modalitățile sunt discutate în Consiliul pedagogic apoi prezentate de director în Consiliul de Administrație

Mărimea grupelor este stabilită în funcție de sarcinile de îndeplinit și de elevii interesați.

DEVOIRS FAITS AU COLLÈGE

c'est parti !

LES DEVOIRS À LA MAISON, CE N'EST PAS TOUJOURS SIMPLE...

Je ne suis pas certain d'avoir réussi à faire mes exercices hier.

À partir de maintenant, j'irai faire mes devoirs AU COLLÈGE.

Nous serons AIDÉS pour faire nos exercices et réciter nos leçons...

Tu as raison, moi aussi JE VEUX Y ALLER !

AVEC DEVOIRS FAITS, ON PROGRESSE DE JOUR EN JOUR !

DEVOIRS FAITS c'est

<p>Pour tous les collégiens volontaires</p>	<p>Gratuit</p>	<p>Après les vacances de la Toussaint 2017</p>
<p>Encadré par des professeurs, des assistants d'éducation, des volontaires du service civique et des associations répertoriées sous la coordination de l'équipe éducative</p>		<p>En lien avec les parents</p>
		<p>Horaires fixés par l'établissement en dehors des heures de cours</p>

Maintenant...

POUR L'ÉCOLE DE LA CONFIANCE

Ministère de l'Éducation nationale - novembre 2017

Bibliografie

[http://www.education.gouv.fr/cid118686/devoirs-faits-un-temps-d-etude-accompagnee-pour-realiser-les-devoirs.html#Le travail personnel des eleves un facteur de reussite au college](http://www.education.gouv.fr/cid118686/devoirs-faits-un-temps-d-etude-accompagnee-pour-realiser-les-devoirs.html#Le%20travail%20personnel%20des%20eleves%20un%20facteur%20de%20reussite%20au%20college)

EDUCAȚIA, ÎNCOTRO... ÎN 2018

*Prof. Gherlan Felicia
Lic. Tehnologic "Petre Baniță" Călărași*

Învățământul unei țări este chemat să îndeplinească trei scopuri. În primul rând, el trebuie să formeze buni cetățeni. În al doilea rând, el trebuie să procure tuturor tinerilor fondul de cunoștințe care este indispensabil oricărui om în viață, fără deosebire de treapta socială: acesta este învățământul obligatoriu. În fine, el mai trebuie să formeze contingente pentru toate carierele care sunt necesare pentru viața completă și armonică a statului. Acestea au fost ideile care au stat la baza reformelor realizate de Spiru Haret în timpul mandatelor sale de ministru al Instrucțiunii Publice, în perioada 1897 - 1910. Vom începe anul 2017 cu un nou guvern și, desigur, cu un nou ministru la educație!

Un lucru bun, aș spune, pentru că avem mare nevoie de o abordare coerentă, strategică și, mai ales, holistică a transformărilor care să îmbunătățească educația din România. Misiunea noului ministru nu a fost deloc ușoară, la fel cum nu a fost nici cea a lui Spiru Haret – ministrul care a realizat reformele cu cel mai mare impact asupra națiunii române, care au atras admirația întregii Europe. Spun acest lucru gândindu-mă la câteva aspecte de care noul ministru va trebui să țină cont.

Problemele grele cu care se confruntă educația din țara noastră, aflată în declin de ani buni; Așteptările aproape disperate ale societății cu privire la o reformă reală, profundă și sustenabilă a sistemului educațional. Promisiunile făcute în campania electorală, legate de: statutul profesorului în societate, reforma curriculară, investiția în resursa umană și...finanțarea sistemului educațional – un salariu de intrare de 2500 lei pentru profesori! Spiru Haret și-a fundamentat demersul reformator pe înțelegerea profundă a contextului educațional național și internațional de la acea vreme, pe identificarea obiectivă a problemelor cu care se confrunta sistemul educațional și, apoi, pe stabilirea unor soluții strategice realiste și realizabile. O astfel de abordare ar merita a fi încercată de viitorul ministru al educației, cred eu! Urmărind cu atenție agenda publică educațională din ultimul an, exprimată prin discursuri oficiale, rezultatele elevilor, proiecte și demersuri ale societății civile, îndrăznesc să punctez câteva dintre principalele probleme ale sistemului educațional, probleme ce s-ar putea constitui în ținte strategice ale noii conduceri ce se va instala în curând la ministerul educației.

Analfabetismul funcțional – o problemă majoră a sistemului educațional românesc

Analfabetismul funcțional, definit ca incapacitatea unei persoane de a înțelege ceea ce citește și de a aplica în contexte non-școlare informațiile extrase din text, este una dintre problemele dificile cu care ne confruntăm în sistemul educațional românesc. La nivel european, suntem pe primul loc, cu cel mai mare procent de analfabeți funcțional (peste 35%), în rândul elevilor de 15 ani, ne spun testele PISA. Mai mult, 25% dintre absolvenții de gimnaziu, conform PISA 2015, se situează sub nivelul 2 la cele trei discipline evaluate: lectură, matematică și științe. Altfel spus, acești copii sunt analfabeți funcțional la nivelul cel mai profund și, mai grav, așa vor rămâne dacă nu intervenim cu măsuri de sprijin, la nivel sistemic. Cu toate acestea, problema analfabetismului funcțional este în continuare insuficient abordată, doar în ultimul an ea fiind adusă pe agenda publică, prin intermediul unor proiecte și inițiative care vin, în principal, din zona societății civile. Nu avem soluții pentru diminuarea acestui fenomen și...continuăm să sacrificăm serii întregi de elevi care sunt analfabeți funcțional, condamnându-i la sărăcie și nefericire în viață. În tot acest timp, țările europene implementează programe de reducere a analfabetismului funcțional și campanii naționale de promovare și susținere a importanței lecturii în procesul de învățare. Toate aceste demersuri au un singur scop: alfabetizarea funcțională a cetățenilor – condiție fundamentală pentru dezvoltarea economică a oricărei țări.

Formarea profesorilor – prima cheie de îmbunătățire a calității educației

Calitatea unui sistem educațional este dată, în primul rând, de calitatea resursei umane, în speță, de calitatea profesorilor. Este știut faptul că resursa umană din educație este din ce în ce mai puțin pregătită. Cauzele sunt multe, prima dintre ele fiind legată de faptul că absolvenții de liceu cu cele mai slabe rezultate se îndreaptă către facultățile care îi vor pregăti ca profesori. Acest aspect se corelează, desigur, cu salarizarea redusă din educație, cei mai buni absolvenți de liceu îndreptându-se către profesii în care munca lor este recunoscută și apreciată, inclusiv financiar! O a doua cauză este pregătirea profesorilor: inițială și continuă. Astfel, formarea inițială a profesorilor nu răspunde nevoilor sistemului preuniversitar, este lipsită de relevanță, nu promovează învățarea vizibilă, gândirea critică și nici dezvoltarea creativității viitorilor profesori. Cu tristețe trebuie să afirm că mulți dintre absolvenții de facultate sunt ei înșiși analfabeți funcțional – persoane care pot reproduce cu fidelitate ceea ce memorează, dar care sunt incapabile să analizeze, să facă corelații sau să aplice creativ și critic ce au învățat... Formarea continuă a profesorilor este o altă mare problemă a sistemului educațional.

Goana după credite și certificate, necesare umplerii dosarelor pentru gradațiile de merit sau pentru anumite concursuri, dar și calitatea incredibil de scăzută a programelor de formare oferite de pseudo-furnizorii de formare, au condus la compromiterea totală a ceea ce trebuia să fie dezvoltarea profesională continuă a resursei umane din educație.

Profesionalizarea managementului școlilor – a doua cheie de îmbunătățire a calității educației

Chiar dacă, după mulți ani, am avut un concurs pentru ocuparea funcției de director, problema managementului școlilor rămâne, în continuare, una extrem de vulnerabilă! Managementul educațional este o știință ce trebuie învățată de către cei care vor să fie directori de școli, iar acest lucru trebuie să fie reglementat la nivelul ministerului educației. Cunoștințele și competențele de bază necesare managerilor educaționali trebuie să fie aceleași, indiferent de zonă, școală sau furnizorul de formare.

Așadar, o școală de management educațional, corelată cu profesionalizarea funcției de director, este o nevoie și o condiție pentru creșterea calității școlilor noastre. Directorul școlii trebuie să fie un profesionist în management educațional, așa cum sunt directorii din sistemele educaționale performante!

Mai mult, directorii trebuie să fie preocupați continuu de perfecționarea și dezvoltarea lor profesională ca manageri ai sistemului educațional, aspect ce trebuie, de asemenea, reglementat de la nivelul ministerului.

Descentralizarea sistemului educațional – un mijloc prin care se poate îmbunătăți calitatea educației

Școlile sunt foarte diferite între ele, iar aceste diferențe sunt generate de nevoile elevilor, de mediul din care ei vin, de zona geografică în care se află școala, dar și de nivelul de pregătire al cadrelor didactice. Plecând de la această realitate, este evident faptul că deciziile cu privire la îmbunătățirea calității educației trebuie să fie corelate cu o cunoaștere autentică a contextului în care se desfășoară actul educațional.

De asemenea, aceste decizii trebuie luate la nivelul cel mai apropiat de cei care realizează serviciul educațional, adică școala. Este, așadar, necesară descentralizarea sistemului educațional pe cele trei mari componente: curriculum, resursă umană și financiar. Un astfel de demers ar asigura identificarea și implementarea celor mai eficiente soluții pentru problemele concrete cu care se confruntă școala. Din această perspectivă, descentralizarea nu trebuie văzută ca un scop în sine, ci ca un mijloc de îmbunătățire a calității serviciilor educaționale oferite de școală.

Desigur, sistemul educațional are multe alte probleme, iar sarcina viitorului ministru este să identifice care sunt acele probleme care, dacă ar fi abordate, ar putea conduce la o transformare reală și de substanță a educației din țara noastră. Mi-ar plăcea ca anul 2017 să fie un an al transformărilor

de fond din educație, transformări care să conducă la ceea ce și-a propus (și a realizat) Spiru Haret în calitate de ministru al educației și exprimat atât de simplu prin următoarele cuvinte „Contăm să apropiem școala de popor, să o facem să fie iubită și respectată, să fie centrul de unde să pornească curente cele bune și sănătoase pentru învățarea și întărirea neamului.” Oare așa va fi școala românească în 2018?

Bibliografie

Le Monde, 13 aprilie 2010 , Evaluarea învățământului liceal , webografie

CALEA SPRE O EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE

Prof. Gherlan Ionel, Liceul Tehnologic Petre Baniță

Când vorbim de educație la standarde europene ne gândim la :

- Baza materială
- Cadre didactice
- Curriculum (obiective, conținuturi, metode, evaluare)

La primul punct putem spune că avem în țară multe școli, reabilitate la norme europene, laboratoare noi, construite sau reabilitate și dotate corespunzător, ateliere etc. La Liceul Tehnologic Petre Baniță din comuna Călărași – Dolj s-a construit cu fonduri europene, în anii 2007, clădirea nouă pentru patru laboratoare care au fost dotate tot cu fonduri europene, laboratoare destinate domeniilor servicii și industrie alimentară. Au fost amenajate două săli de clasă și transformate în laboratoare TIC.

Cadrele didactice din liceul nostru sunt calificate, cu gradul didactic I sunt 49 din 70 , 6 cu gradul II, 6 cu definitivatul. Patru cu gradație de merit. Majoritatea au participat la cursuri de pregătire. Am avut participare la programul Firma de exercițiu, Erasmus etc. Cu toate acestea procentul de absolvire a Bacalaureatului este foarte slab.

În Franța se consideră că un liceu bun se judecă după rezultatele sale la bacalaureat, spune Marie DuruBellat, profesoară de științe la Paris și sociolog specializat în probleme educaționale.

La liceul nostru ne-am gândit că elevii vin cu serioase lacune la fizică, matematică, chimie, biologie. Totuși, scriptic ei au obținut medii la examenul de capacitate mai mari decât cele obținute apoi la simulări și bacalaureat, adică statistic apare o scădere a mediilor. Și aici ar fi o explicație, că examenele naționale de capacitate nu sunt la nivelul de exigență al bacalaureatului, lucru care trebuie remediat. Este o problemă de evaluare obiectivă.

Apoi elevii când ajung la vârsta adolescenței trec prin niște etape specifice vârstei care îi deturneză de la scopul pentru care au venit în liceu: educație, cunoștințe, competențe, abilități adică dobândirea unei calificări reale nu pe hârtie. Mai sunt și mulți elevi cu familii monoparentale sau cu părinți plecați la muncă în străinătate care prezintă devieri de comportament.

Privind la nivel național, elevii români s-au situat la testele PISA pe ultimul loc din UE, locul I fiind ocupat de finlandezi. Cheia succesului în educație, spun finlandezii, provine din calitatea profesională a profesorilor. Este interesant că, între țările OECD, elevii finlandezi petrec cel mai mic număr de ore la școală. Educația școlară se bazează pe dezvoltarea gândirii și a expresiei, nu pe acumularea masivă de informație. Multe teme pentru acasă au formă de proiect.

Este cunoscut faptul că elevii, la ultimele ore nu mai sunt atenți, sunt dezinteresați și trebuie regândit orarul în sensul ca numărul de ore pe zi să nu depășească cinci.

Nu trebuie dată toată vina pe elevi, vina revine și cadrelor didactice, unele fiind, conservatoare, comode sau interesate numai de adăugarea de hârtii la dosar. Se spune că de mulți ani în învățământ nu mai vin vârfurile, elevii buni orientându-se spre facultăți care le oferă o slujbă bine plătită. Întrădevăr în UE profesorii sunt mult mai bine plătiți, în Luxemburg de exemplu fiind chiar de 15 ori mai bine plătiți decât în România dar și cerințele sunt mai mari. Bani alocăți din buget pentru învățământ în țara noastră sunt cei mai puțini din UE.

Programe școlare sunt învechite și stufoase. Nu pentru toate modulele de specialitate există manuale. Sunt programe la care anumite teme se suprapun, nu există o viziune unitară interdisciplinară asupra curriculum-ului. Cunoștințele cerute în programe, cel puțin la clasele cu profil mecanic sunt prea generale, elevii la terminarea liceului nefiind capabili să se integreze în producție. Practica desfășurată la agenții economici lasă de dorit neavând în zonă agenți economici mari. La ora actuală pentru clasele a XI a tehnologic anul școlar 2018-2019 nu se cunosc programele.

Regulamente școlare trebuie să fie clare, simple și respectate. Disciplina trebuie pusă la rang de lege. În Anglia regulamentele sunt foarte stricte, elevii sunt foarte disciplinați la ore, în școală și de la școală spre casă, orice abatere ducând la exmatriculare.

În concluzie putem spune că nu numai la liceul nostru dar și la nivel de țară, obiectivele UE pe termen lung, privind pregătirea absolvenților necesari pentru piața muncii, sunt neîndeplinite.

Trebuie început prin creșterea atractivității meseriei de profesor, nu doar prin mărirea salariilor ci și prin recunoașterea statutului acestuia pe scara de la 1 la 12 a salarizării. Este nevoie de profesori bine pregătiți, motivați și întreprinzători.

Activitatea de orientare profesională trebuie întărită, elevii să afle date concrete și precise despre meseriile căutate, despre evoluția pieței muncii. Nu în ultimul rând refacerea prestigiului învățământului profesional.

Bibliografie :

- Petre Frangopol ; Școala finlandeză, exemplu fără cusur,- <https://itol.ro>
- Le Monde, 13 aprilie 2010 ; Evaluarea învățământului liceal

CALITATEA EDUCAȚIEI ÎN ROMÂNIA

*Prof. Popescu Monica
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Școala - furnizor de calitate în educație

Organizația reprezintă o colecție structurată pe resurse umane și non-umane dirijate spre atingerea unor finalități prestabilite. Astfel, ea constă, în esența din scopuri, structura (de comunicare, decizionale, de raportare, de roluri, de putere) și interacțiuni (relații rezultate efectiv în cadrul sistemului).

Privind școala din perspectiva sistemică, principala ei funcție este de a transforma "intrările" (elevii, profesorii, cunoașterea și valorile culturale, resursele financiare etc) în "ieșirile" dorite (rezultatele educației școlare, oameni educați cu noi informații și cunoștințe, noi valori, alte elemente culturale, chiar produse și bani).

Întreaga structură este subordonată misiunii organizaționale, care este educația. Pentru aceasta managerul îndeplinește funcțiile manageriale în cadrul domeniilor funcționale prin care sunt atinse finalitățile organizaționale (proiectul, organizarea, conducerea operațională, controlul).

Prin urmare, școala este o organizație în comunitate dar și o instituție care reprezintă o activitate socială structurată printr-un set de norme și modele de comportament socialmente recunoscute.

Școala este o organizație înalt diferențiată (pe niveluri și ani de studii, pe clase și grupe, pe tipuri de unitate școlare) dar și înalt integrată – trecerea de la o structură organizațională la alta, fiind subiectul unor condiții foarte precise.

Pentru a realiza un "produs finit" de calitate, adică omul educat, este necesară o colaborare foarte strânsă între "elementele organizaționale si, ca urmare trebuie foarte clar definite substructurile organizaționale, precum și rolul fiecăreia (legăturile dintre ele, prin neclaritate ducând la disfuncții majore.

Astfel modul concret de organizare internă pe subunități organizaționale (pe catedre sau arii curriculare pentru profesori și "clasele" pentru elevi la care se adaugă structura matriceală (sau pe proiecte) definește autoritatea funcțională a unei școli.

Principii în formarea calității educaționale

Formarea continuă a personalului din sistemul de învățământ, ca răspuns la nevoile și interesele indivizilor, dar și la cerințele specifice ale pieței muncii, trebuie să respecte un curriculum specific care să se sprijine pe principii similare celor care au generat noul curriculum (național și local).

Principii referitoare la politica educațională:

- Principiul descentralizării și al flexibilizării (caracterul orientativ al parcursului și demersului curricular, astfel încât formarea continuă să răspundă nevoilor specifice).
- Principiul eficienței - o folosire cât mai profitabilă a resurselor umane și a materialelor suport care prin modalități structurale și procedurale să asigure atât formarea de calitate, cât și formarea și dezvoltarea personalităților.
- Principiul compatibilității sistemului de formare românesc cu standardele europene.

Principii curriculare :

- Principiul selecției și al ierarhizării culturale = formarea continuă în raport cu domeniile cunoașterii umane și cu interesele și nevoile identificate ale formabililor.
- Principiul funcționalității – racordarea temelor propuse la vârste, la stadiul de dezvoltare personală al participanților, la punctul în evoluția în cariera în care se află aceștia, la particularitățile psihologice specifice generațiilor diferite.

- Principiul coerenței – integrarea tematicilor de formare oferite pe diferite componente și filiere de formare, articularea experiențelor de învățare pe verticală și pe orizontală astfel încât să se formeze învățarea deplină, dobândirea de deprinderi și cunoștințe funcționale, operaționale.
- Principiul egalizării șanselor prin educație și al asigurării parcursului individualizat – perfecționarea atât pe domeniul de cunoaștere propriu cât și pe domenii secundare, cerute pe piața muncii, asigurând posibilitatea schimbării locului de muncă fără traumatisme și frustrări ale indivizilor.
- Principiul racordării la social, reducându-se eșecul social și frustrările consecutive acestui eșec.

Scoala – instituție pentru formarea continuă de calitate

Comunitatea care învață, respectiv organizația care învață reprezintă un concept nou în prezent, concept care poate fi integrat realității școlare ca potențial loc de formare împreună a oamenilor școlii.

O comunitate școlară în care angajații își părăsesc atitudinea competitivă pentru a-și împărtăși experiențele de învățare, demersurile care i-au condus la succes, respectiv situațiile – problemă care au rămas probleme reprezintă un mediu de învățare activă, centrată pe nevoile indivizilor, este o comunitate care învață. Membrii unei organizații care învață participă activ la învățare nu pentru că le este cerut de către autoritate sau li se impune din afară, ci pentru că doresc să exploreze situațiile enumerate de comun acord pe agenda grupului.

Organizațiile care învață nu pot fi obligate să existe; presiunea exercitată de autoritate (inspector, director), ca deținător al informației corecte, unice, precum și presiunea exercitată de oferirea continuă de informații gata digerată, explicate blochează, paralizează învățarea activă a grupului.

Școala încurajează, prin regulile și procedurile stabilite prin consens, prin responsabilitățile și rolurile liber asumate, prin procedurile și instrumentele de monitorizare și evaluare a procesului – un tip diferit de inteligență față de abordările educaționale tradiționale; în loc să se apeleze la recunoașterea cunoștințelor sau la manevrarea detaliilor, școala se focalizează pe capacitatea participanților de a învăța, de a înțelege situația – problemă cu care se confruntă.

Majoritatea profesorilor și elevilor sunt interesați de învățarea unor informații utile și relevante și de exersarea unor deprinderi ca fiindu-le necesare.

Predarea care integrează formarea și dezvoltarea deprinderilor cu un context relevant este cunoscută sub numele de instruire contextualizată. Deși aceasta oferă celor care învață oportunități pentru a-și lărgi cunoștințele proprii și să construiască scheme sau cunoștințe structurate (proceduri de structurare) a cunoștințelor care largesc înțelegerea, deoarece îmbunătățește deprinderile de bază, există puține resurse (materiale suport) care să integreze ambele componente.

Profesorii au nevoie să-și înțeleagă propriul mod de gândire pentru a deveni mai eficienți și pentru a facilita și amplifica dezvoltarea gândirii elevilor lor. Dacă au dobândit o înțelegere a naturii sociale și situaționale a învățării, o apreciere a importanței contextelor autentice, obișnuință de a reflecta asupra propriilor experiențe și dorința, disponibilitatea de a se interoga asupra propriilor credințe și supoziții, atunci ei vor fi mai pregătiți să creeze pentru elevi medii de învățare care să faciliteze elevilor să învețe lecții care contează într-adevăr și care să fie de calitate.

Proiecte care asigură un învățământ de calitate

În domeniul educației se disting 3 tipuri de proiecte:

- **Proiectul educațional**, cu activitate de interes general ce configurează orientările esențiale ale educației: concepția despre om, idealul educațional, valorile societății. El ține de politica educațională și se concretizează în programe de reformă sau de dezvoltare a sistemului educațional ca întreg.

Educația personalității umane se înfăptuiește în ciclul: a ști, a învăța să faci, a vrea să fii, a învăța să fii împreună cu alții, a învăța să fii și să devii.

Orientarea educațională a evoluat în mod considerabil sub influența schimbărilor sociale fundamentale, de la simpla achiziție de cunoștințe (“a ști”) și de la formarea deprinderilor (“a învăța să faci”) la dezvoltarea atitudinilor (“a vrea să fii”) și a personalității în întregul ei (“a învăța să fii”) și a competențelor sociale și profesionale (“a învăța să fii împreună cu alții”), toate aceste domenii concurând la potențarea dezvoltării și devenirii individului în cadrul societății (“a învăța să devii”).

- **Proiectul curricular**, ca acțiune de configurare și anticipare a activităților și procesele educaționale concrete privind îndeosebi activitatea educatorilor și a educabililor precum și relațiile între aceștia.

Constituie reprezentarea demersului cu caracter aplicativ ce urmărește dezvoltarea de deprinderi, abilități în activitatea pe o anumită temă.

Calitatea actului educațional depinde de aceste proiecte, care sunt nu numai extrem de utile, dar absolut necesare în perioadele de tranziție punându-se accent pe calitate în actul educației școlare.

- **Proiectul instituțional**, ca instrument al politicii manageriale a directorului, centrat pe schimbare, pe inovarea și dezvoltarea școlii în plan structural și funcțional, fiind un instrument de coordonare a tuturor activităților din școală

BIBLIOGRAFIE

1. Tudorică, Roxana, *Managementul educației în context european*, Editura Meronia, București, 2007;
 2. Neculau, Adrian, (coord.) *Noi și Europa*, Editura Polirom, Iași, 2002;
 3. Cucoș, Constantin, *Pedagogie, ediția a II-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2006;
- *** Management educațional pentru instituțiile de învățământ, Ministerul Educației și Cercetării, Ș. Iosifescu (coord.), București, 2001;
- *** Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.75/2005, Monitorul Oficial nr.642 din 20.07.2005;
- *** Legea nr.87/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.75/2005, Monitorul Oficial, nr.334 din 13.04.2006;
- *** www.ec.europa.eu
- *** www.wikipedia.com
- *** www.euractiv.com
- *** www.gnac.ro

ȘCOALA ȘI EDUCAȚIA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL MODERN

*Prof. Vîrvoreanu Camelia, Școala Gimnazială „Anton Pann” Craiova
Prof. Bică Dana-Liana, Școala Gimnazială „Anton Pann” Craiova*

Funcțiile educației sunt diverse și se referă la transmiterea valorilor pe care societatea le posedă, la pregătirea și la formarea oamenilor sau la valorizarea creațiilor culturale. Educația trebuie să țină cont de particularitățile individuale și de vârstă ale copiilor, folosind metode și strategii optime de dezvoltare ale acestora. Ea trebuie, de asemenea, să stimuleze imaginația și exprimarea elevilor, oferindu-le un cadru favorabil creșterii, fără a le impune un cadru rigid, prestabilit.

Dacă altădată metoda predominantă de desfășurare a lecției era expunerea, pentru că oferea posibilitatea profesorului să-și etaleze bagajul de cunoștințe, astăzi se pune accent pe metode moderne, care să transforme profesorul în manager al învățării, iar elevului să i se creeze cadrul unei manifestări proprii, pentru a-și putea forma puncte de vedere personale.

Însuși procesul de învățământ se îmbogățește cu o nouă latură, evaluarea, care vine să completeze predarea și învățarea, astfel încât cadrul didactic își sporește atribuțiile, dar, pe de altă parte, dă posibilitatea elevului să ia parte la instruirea proprie, profesorul coordonând acest proces. Lecția, ca formă de bază a desfășurării instrucției și educației, devine o suită de evenimente care pot fi segmentate, fiecare având coerență și conducând elevii spre realizarea obiectivelor. Acest demers se află sub incidența unor principii didactice, care îl orientează și care vizează alegerea unor metode specifice, selectarea celor mai utile strategii. Astfel, principiul caracterului educativ al instruirii ține cont nu de cunoștințele pe care elevul le va fi asimilat la sfârșitul procesului educativ, ci de modul în care aceste cunoștințe vor fi aplicate. Tot acest principiu insistă asupra formării unor priceperi și deprinderi de muncă individuală și intelectuală, mutând accentul de pe informativ pe formativ.

Un alt principiu este cel al însușirii conștiente și active. Învățământul tradițional se axa pe respectarea intervalului de timp alocat orei, în dauna elevilor, care nu asimilau în mod corect informațiile transmise. Acest principiu, însă, insistă asupra unei apropieri între elevi și conținutul curricular și cere ca ambii parteneri să se implice în procesul didactic. Efortul este dublu. Pe de o parte, profesorul trebuie să cedeze o parte din atribuții, renunțând la poziția centrală care i se atribuia în învățământul tradițional. De cealaltă parte, elevul este stimulat să aibă încredere în posibilitățile proprii și să-și depășească pasivismul.

Câmpul școlar educativ modern se desfășoară, așadar, între două elemente care trebuie să participe în egală măsură. Profesorul, manager și formator al procesului instructiv-educativ, și elevul, obiect și subiect al acestui proces, dobândind autonomie și formându-se în spiritul responsabilității și al culturii civice.

Pedagogia activă, caracteristică învățământului modern, face posibilă trecerea de la transmiterea de cunoștințe la formarea de deprinderi și de abilități, accentuând astfel latura formativă a educației. Modelul magistricentric, al dascălului aflat în centrul procesului instructiv – educativ, este considerat depășit și este înlocuit de o viziune pedagogică nouă, în care elevul joacă rolul cel mai important, devenind parte activă a instruirii sale.

După 1989, școala românească s-a văzut în situația ingrată de a se confrunța cu o societate a cărei dezvoltarea era mult mai rapidă. Mentalitatea, încătușată și îndoctrinată de sistemul comunist, a fost influențată de schimbările economice și sociale. Paradoxal, școala a cunoscut o schimbare mai lentă, mai ales în planul actorilor educaționali, care au găsit un refugiu în paradigma tradiționalistă a educației. “Pragul psihologic cel mai greu de trecut este acceptarea autentică a elevilor ca factori reali în derularea evenimentelor proprii câmpului educativ școlar. ... Se pare că indiferența este caracteristica dominantă atât a elevilor, cât și a profesorului: lipsa de entuziasm a primilor, dar și

neputința corpului profesoral de a declanșa o reacție controlată și eficientă în raport cu factorii care îi erodează statutul sunt semnul crizei profunde din sistemul nostru de învățământ.”¹

Total diferită de pedagogia tradițională, pedagogia modernă modifică rolul jucat de polii educaționali, mutând accentul pe elev. Abandonarea limbii de lemn, folosirea unui discurs nou, mobilizarea elevilor în procesul educativ sunt numai câteva dintre caracteristicile acestei pedagogii. Întrebarea dominantă a învățământului modern este ce rol alege școala să joace în societatea actuală și cât de pregătită este ea să facă față schimbărilor provocate de globalizare. Idealul educațional este legat de valorile culturale ce trebuie asimilate, de tipul de personalitate impus de societate, dar și de nevoile elevului. Nu mai este vorba de un model educațional standard, ci de unul dinamic, în concordanță cu noile realități și capabil să reziste la schimbări.

Dacă învățământul tradițional era privit ca un proces de transmitere de informații, în cadrul căruia profesorii reprezentau poziția dominantă, învățământul modern primește alte trăsături. Cadrul didactic nu mai este transmițător, ci facilitator de cunoștințe, folosind dialogul și cooperarea în relația cu elevii. Acest profesor va ști să coordoneze procesul educativ, astfel încât toți elevii să atingă obiectivele stabilite și va fi capabil, de asemenea, să-l ajute pe elev să-și formeze capacități de muncă individuală și să folosească ceea ce a dobândit.

Din perspectiva pedagogiei moderne, a preda devine un demers educativ în cadrul căruia sunt mobilizate resursele clasei de elevi, aceasta fiind motivată permanent să parcurgă procesul instructiv. A altă componentă a învățării este evaluarea, modalitate prin care profesorul stabilește măsura în care obiectivele au fost atinse și prin care va pune la punct o strategie didactică mai eficientă pentru următorul proces instructiv. Activitatea independentă desfășurată de elevi devine, astfel, concludentă și necesară, ea dând dovada utilității metodelor abordate. Profesorul va organiza și va coordona acest demers instructiv, exercitând funcții diverse, de organizare a activității, de impunere a unor metode, de dezvoltare a unor capacități și de personalizare a activității didactice.

Învățământul modern nu caută să scoată în evidență rolul profesorului, ci vine în întâmpinarea cerințelor societății, propunând strategii didactice potrivite pentru formarea elevilor. Experiența tradiției și capacitatea de inovare și de creativitate sunt noile repere ale școlii, care propune educații noi, în acord cu societatea globală: educația pentru pace, educația ecologică ori educația pentru o societate multiculturală. De asemenea, metoda predominantă de desfășurare a instrucției este metoda euristică, deoarece învățarea prin descoperire asigură elevilor o dobândire conștientă a conținutului curricular, acesta fiind ușor de reactualizat, o dată trecut prin filtrul propriu. Școala trebuie să încurajeze formarea unui spirit critic, a unor atitudini pozitive și a studiului individual, antrenând elevii în activități diverse și diversificate, pentru a-i face să renunțe la rolul pasiv.

Bibliografie

- Albu, Gabriel, *În căutarea educației autentice*, Polirom, 2002.
 Cojocaru, Venera Mihaela, *Teoria și metodologia instruirii*, E.P.P., 2002.
 Cucoș, Constantin, *Educația, dimensiuni culturale și interculturale*, Polirom, 2000.
 Oprea, Crenguța Lăcrămioara, *Pedagogie*, Editura Universității din București, 2003.
 Potolea, Dan, *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Polirom, 2002.
 Ulrich, Cătălina, *Managementul clasei – Învățarea prin cooperare*, Corint, 2003.

EDUCAȚIE LA STANDARDE EUROPENE PRIN ANTREPRENORIAS

*Prof. Barbu Mirela
Prof. Ilinca Adnana
Liceul "Matei Basarab", Craiova, Dolj*

Antreprenoriatul creează noi întreprinderi, deschide noi piețe și aduce noi competențe. Cele mai importante surse de locuri de muncă sunt întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile). În acest sens este important de a încuraja absolvenții să devină antreprenori și, de asemenea, de a facilita înființarea și creșterea afacerilor.

Antreprenoriatul este capacitatea unei persoane de a-și transpune ideile în acțiune. Acest lucru presupune creativitate, inovație, asumarea riscurilor, capacitatea de a planifica și gestiona proiecte cu scopul de a atinge anumite obiective.

Antreprenoriatul este o competență care poate fi învățată. Nu trebuie să te naști cu această abilitate pentru a fi un antreprenor de succes, dar poți deveni antreprenor de succes prin învățarea și antrenarea unor abilități.

Educația antreprenorială ne pregătește să fim persoane responsabile și cu inițiativă. Aceasta îi ajută pe oameni să-și dezvolte abilitățile, cunoștințele și aptitudinile necesare pentru realizarea obiectivelor pe care și le-au propus. Datele arată, de asemenea, că persoanele cu educație antreprenorială se angajează mai ușor decât cele fără o astfel de educație.

În învățământul preuniversitar cu profil economic cel mai des utilizată este metoda firmelor de exercițiu, prin intermediul căreia elevii au posibilitatea de a-și exersa competențele antreprenoriale și de a-și le dezvolta, acest lucru facilitând tranziția de la școală la locul de muncă. Practic, firma de exercițiu este utilizată în ultimii doi ani de liceu, pe modulele de specialitate: planificare operațională, organizarea resurselor umane, marketing, în clasa a XI-a, și mediu concurențial, finanțarea afacerii și negocierea afacerilor, în clasa a XII-a. Obiectivul general al învățării prin firma de exercițiu îl reprezintă dezvoltarea spiritului antreprenorial, prin: o familiarizarea elevilor cu activitățile specifice unei firme reale o simularea operațiunilor și proceselor economice specifice mediului real de afaceri o perfecționarea limbajului de afaceri o dezvoltarea de competențe și atitudini necesare unui întreprinzător dinamic:

- ♣ creativitate;
- ♣ gândire critic;
- ♣ rezolvarea de problem;
- ♣ luarea de decizii;
- ♣ asumarea responsabilității;
- ♣ lucrul în echipă;
- ♣ inițiativă;
- ♣ perseverență;
- ♣ auto-organizare și auto-evaluare a resurselor individuale;
- ♣ flexibilitate.

Obiectivele specifice ale aplicării acestei metode de învățare se referă la: o dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor din învățământul profesional și tehnic o facilitarea trecerii absolvenților în învățământul profesional și tehnic de la școală la viața activă o dezvoltarea spiritului antreprenorial al adulților prin programele de formare profesională continuă.

Implementarea conceptului de "firmă de exercițiu" își propune crearea tipului de întreprinzător dinamic, capabil să dezvolte un nou proces de producție, să aducă pe piață un nou produs sau serviciu sau să descopere o nouă cale de distribuție.

Rezultatele preconizate în urma aplicării acestei metode sunt: o creșterea gradului de inserție pe piața muncii a absolvenților o reducerea perioadei de acomodare la locul de muncă o mai bună

*Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor.
Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit*

adaptabilitate la schimbarea locului de muncă o flexibilitate o asumarea inițiativei și a riscului Firma de exercițiu în învățământul profesional și tehnic, profilul servicii, reprezintă o componentă a curriculumului național pentru profilul servicii și a curriculumului în dezvoltare locală pentru celelalte profiluri. La nivel extracurricular elevii participă la târguri interne și internaționale ale firmelor de exercițiu.

Toate firmele de exercițiu din România sunt înregistrate pe platforma consacrată lor, și anume: Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu (ROCT) Centrala Rețelei Firmelor de Exercițiu (ROCT) este un compartiment în cadrul Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și a fost înființată în 2008.

Scopul Centralei ROCT: autorizarea, coordonarea, consilierea firmelor de exercițiu din România, dar și integrarea și reprezentarea acestora în rețeaua națională și internațională a firmelor de exercițiu. Atribuțiile ROCT o coordonează activitatea rețelei naționale a firmelor de exercițiu; o simulează activitățile desfășurate de instituțiile statului, în vederea asigurării serviciilor necesare funcționării firmelor de exercițiu: – Registrul Comerțului; – Inspectoratul Teritorial de Muncă; – Casa de Pensii; – Casa de Asigurări de Sănătate; – Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă; – Administrația Finanțelor Publice; o îndeplinește rolul de bancă, facilitând circulația corespunzătoare a plăților pentru activități de decontare interne și internaționale; o asigură schimbul de informații și comunicarea dintre firmele de exercițiu din rețeaua națională și dintre firmele de exercițiu românești și cele din rețeaua internațională; o sprijină, organizează și monitorizează participarea firmelor de exercițiu la târguri, programe și proiecte de profil din țară și din străinătate; o organizează, desfășoară și monitorizează competițiile care se adresează firmelor de exercițiu (de exemplu, Competiția Business Plan); o verifică și certifică gradul de îndeplinire a standardelor de calitate de către firmele de exercițiu (Evaluarea Marca de Calitate); o organizează activități și programe în scopul formării continue a cadrelor didactice privind metoda de învățare „firma de exercițiu”; o participă la manifestări și proiecte internaționale legate de activitatea firmelor de exercițiu.

BIBLIOGRAFIE:

- Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, ediția a III-a, E.D.P. R.A., București, 2007;
- Cerghit, Ioan; Neacșu, Ioan; Negreț-Dobridor, Ion; Pânișoară, Ion Ovidiu, *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iași, 2001;
- Moisin, Anton, *Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007;
- Ionescu, Miron; Radu, Ion, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC – PREMISA UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT EUROPEAN

*Prof.înv.preș. Bocioroagă Lăcrămioara
Prof.înv.preș. Baidoc Daniela
Școala Gimnazială Nr.308 București*

„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu.. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață “

(Child’s Appeal)

Societatea umană, la început de mileniu III, se confruntă cu o serie de probleme capitale și fără precedent. Aceste probleme capitale nu pot fi rezolvate doar prin reforme structurale macro și micro – sociale exterioare individului, fără o schimbare și interioară a indivizilor implicați fapt ce ține de competența pedagogiei.

Evaluarea educației contemporane și a proiectelor naționale sau concepute de organisme internaționale, care prefigurează educația deceniilor mileniului III, sensibilizează asupra unui fapt deosebit și anume asupra aceluia că, în producerea și menținerea decalajelor de dezvoltare dintre țări, decalajele din domeniul educației vor deține un rol de prim rang. Așa se explică faptul că, pretudindeni în lume, în ultimi ani, s-a înregistrat un process accelerat de expansiune și de schimbare în conținutul învățământului.

Învățământul românesc prezintă premisele unui învățământ European prin sistemul de valori pe care le promovează, prin tipul de instituții educative, prin predilecția pentru cultură și deschidere interculturală, prin calitatea elitelor pe care le formează. În perspective alinierii la exigențele Uniunii Europene.

Idealul educațional vizează finalitatea activității educative în asamblu, la nivelul întregii societăți, în timp ce scopurile și obiectivele orientează desfășurarea unor activități educative determinante și concrete.

Progresul uimitor al civilizației contemporane, explozia informațională, se resimt și în învățământul preșcolar românesc, acesta cunoscând, în ultimul deceniu, o continuă transformare și dezvoltare sub aspectul conținutului, metodologiei și strategiilor didactice. Astfel au apărut noi concepte de o deosebită importanță în activitatea cadrelor didactice: „ educația timpurie”, „ educația centrată pe copil”, „ învățarea prin descoperire”, „ inteligența emoțională”, „parteneriat educațional”.

Jacques Delors, în Raportul UNESCO pentru secolul XXI a avansat patru axe pentru educația viitoare, educația fiind înțeleasă ca experiență globală, în plan cognitiv, practic, personal și social. Aceste axe se referă la: a învăța să cunoști, a învăța să faci, a învăța să trăiești împreună cu ceilalți, a învăța să devii.

Contextul actual ne cere să formăm personalitatea copiilor pentru ca aceștia să fie capabili să-și exprime liber gânduri, emoții, sentimente, opțiuni. Altfel spus, în fața acumulării de cunoștințe primează aplicarea informațiilor în contexte diferite, capacitatea de socializare a copilului, dobândirea autonomiei și spiritul critic.

Un copil independent manifestă încredere în forțele proprii și este capabil să comunice și să relaționeze cu cei din jur cu multă ușurință.

. Grădinița reprezintă prima treaptă, primul pas al copilului în afara orizontului restrâns al familiei, prima formă de „școlarizare” și socializare: realizarea unui dialog deschis între grădiniță și școală (preșcolari – elevi, preșcolari – învățătoare, educatoare – învățătoare), formarea unei atitudini corecte ale preșcolarilor față de noul mediu educativ, prin familiarizarea acestora cu diferite aspecte ale școlarității mici. Colaborarea dintre cele două instituții se poate concretiza prin schimburi de experiență dintre învățătoare și educatoare, activități sau lecții demonstrative, mese rotunde, ateliere de lucru, vizite la școală, concursuri, expoziții, întreceri sportive, proiecte

educative („Să citim pentru mileniul III!”, „O mare și frumoasă prietenie!”, „Școlar pentru o zi”, „Copilărie, vis de bucurie”, etc.). b) parteneriate cu Primăria se implică în dezvoltarea și întreținerea bazei materiale a grădiniței, dar poate sprijini și diferite acțiuni sau proiecte educative. Aceasta, în colaborare cu Inspectoratul Școlar și cu alte instituții, poate iniția programe: concursuri, expoziții, simpozioane, acțiuni care îmbunătățesc procesul educațional derulat în grădiniță.

Ca acțiune educația se interpune între societate și individ, mijlocind transferul de valori de la un pol la altul. Urmărind integraea omului în societate, ea se ocupă în aceeași măsură de formarea personalității, ale cărei trăsături permit fiecărui individ să asimileze în mod creator, valorile sociale, contribuind în același timp la depășirea și dezvoltarea lor în concordanță cu sensul general al dezvoltării sociale.

Între educație și societate există o interdependență, o relație, care cu timpul a început să se complice în sensul creșterii, pe de o parte, a rolului educației în dezvoltarea societății, iar pe de altă parte a complicării sarcinilor pe care însăși această dezvoltare le pune în fața educației.

Bibliografie:

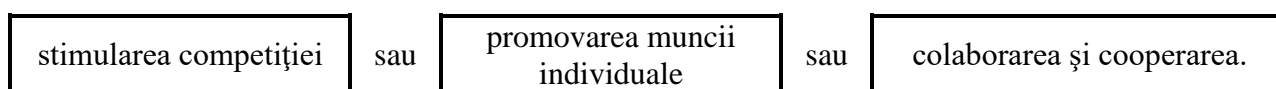
- * Văideanu, George, - „Educația la frontiera dintre milenii”, Ed. Politică, București,
- * Popovici, Dumitru, - „Soluții noi la probleme controversate”, Ed. Aramis, Colecția 2000;
- * Neacșu, I(coord.), Stanciu E, Miriță O, 1997, Școala românească în pragul mileniului III, Ed. Paideia, București.

INSTRUMENTE ON-LINE ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂRII COLABORATIVE

Prof. Doinița Bălășoiu, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Majoritatea accepțiunilor clasice ale învățării se raportează la experiență, comportament și schimbare. Din punct de vedere pedagogic, învățarea este definită ca achiziție de experiență sau acumulare a cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor, capacităților, competențelor și atitudinilor. Sensurile moderne ale învățării sunt: proces complex de însușire a experienței sociale în forme generalizate; achiziție nouă în comportament ca urmare a interiorizării experienței externe; proces individual care presupune participarea persoanei la construcția și deconstrucția, destructurarea și restructurarea, integrarea și reintegrarea de structuri cognitive și operaționale; asimilarea unui sistem de cunoștințe, culturi, modele comportamentale, priceperi, deprinderi ce vor fi folosite drept instrumente în activitate.

Strategiile didactice de învățare pot avea la bază:

Aceste variante de strategii didactice nu se exclud, toate fiind necesare la un moment dat. Dintre ele însă, **învățarea prin cooperare** trebuie să fie dominantă în clasa de elevi. Numeroase studii demonstrează superioritatea strategiilor didactice bazate pe colaborare și cooperare față de cele competitive și individuale în dezvoltarea proceselor cognitive superioare, a abilităților de comunicare, în îmbunătățirea motivației, a stimei de sine, în dezvoltarea personalității.

Cooperarea este înțeleasă ca aplicație specifică a colaborării, ca nivel superior al realizării scopurilor comune prin ajutor reciproc într-un grup mai restrâns, în timp ce competiția este definită cel mai adesea ca o concurență în atingerea unui scop indivizibil. Interacțiunile profesori-elevi se dezvoltă benefic în cadrul unor situații de colaborare și cooperare. Este vorba de coordonarea eforturilor în vederea realizării unui scop comun, iar aceste situații evită competiția, adică manifestarea rivalității, a concurenței în atingerea unei ținte individuale sau chiar apariția conflictelor/a neînțelegerilor grave prin raportare la un scop indivizibil.

Definirea web-ului colaborativ

La fel ca tehnologia, în general, internetul evoluează continuu. Unii numesc generația actuală a internetului „Web 2.0” sau „web citește-scrie”. Colaborarea este trăsătura comună a noilor aplicații web – și ceea ce distinge internetul actual de web-ul static din trecut.

Diferențele dintre „vechiul” web și web-ul actual, colaborativ sunt:

<p>Vechiul „web”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comunicare într-o singură direcție – de la autorul paginii web la cititor • După ce paginile web sunt create, rămân statice sau se schimbă rareori • Conținutul este publicat de „experți” • Autorii de pagini web au nevoie de soft-uri și cunoștințe speciale 	<p>Web-ul colaborativ de astăzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comunicare în două direcții – autori multipli pot crea conținuturi web și primi feed-back de la vizitatori • Utilizatorii pot colabora și comunica sincron și asincron • Există numeroase aplicații bazate pe web – și care sunt deseori gratuite • Oricine poate crea conținuturi pe web – fără cunoștințe tehnice sau soft-uri speciale
--	---

Instrumente de colaborare on-line

Deși un site dedicat unei colecții de aplicații Web 2.0 a documentat peste 8.000 de instrumente de colaborare grupate în 74 de categorii, câteva categorii specifice câștigă popularitate și sunt folosite de milioane de oameni zilnic – precum și de școli din toată lumea. Cu ajutorul acestor instrumente, elevii sunt atrași în conversații pe teme educaționale cu alți elevi, experți și alte categorii, descoperind, explorând și clarificându-și cunoștințele.

Web colaborativ

Tim O'Reilly, care a introdus expresia *Web 2.0*, a scris un articol (2005) care rezumă opinia sa despre Web 2.0. Această imagine de tip hartă mentală sau *nor de cuvinte-cheie (tag cloud)* identifică principalele teme și puncte centrale de interes ale web-ului colaborativ.

Imaginea se bazează pe o alta creată de Luca Cremonini și este un derivat al originalului realizat de Markus Angermeier (Cremonini, 2006). Imaginile create de aplicația web Wordle.net web au licența de tip Creative Commons Attribution 3.0 United States Licence.

Blog

După Blogger (Blogger, 1999), care oferă spațiu pentru utilizatorii de blog de peste 10 ani, un blog este „o agendă personală. O confesiune zilnică. Un spațiu al colaborării. O tribună politică. Un buletin de știri de ultimă oră. O colecție de link-uri. Gândurile tale intime. Mesaje către lume ... În termeni simpli, un blog este un website, unde scrii continuu diverse lucruri. Lucrurile noi apar la început, astfel încât vizitatorii pot citi ce e nou. Apoi comentează ceea ce au citit sau creează un link către blog și îți trimit un e-mail. Sau nu.”

Wiki

Conform explicației de pe cel mai cunoscut wiki, Wikipedia, un proiect de enciclopedie, gratuit cu conținut deschis – un wiki permite scrierea de pagini web în colaborare, folosind instrumente simple din cadrul unui web browser. O pagină menținută de site înregistrează automat istoricul tuturor editărilor, inclusiv utilizatorul care le-a făcut. O caracteristică definitorie a paginilor wiki este că acestea pot fi create și actualizate cu ușurință.

Bookmarking social

Site-urile de bookmarking social permit salvarea, etichetarea (clasificarea în funcție de termeni cheie), organizarea, căutarea, accesul comun și comentarea conținuturilor web – și accesarea bookmark-urilor (a semnelor) de la orice computer conectat la internet. Unele site-uri permit utilizatorilor să adauge propriile evidențieri și comentarii la paginile marcate. Puteți căuta conținuturi și în funcție de utilitatea și popularitatea lor în rândul celorlalți utilizatori de bookmark.

Microblog

Conținutul micoblogurilor este asemănător unor scurte conversații textuale pe care doar un grup aprobat de autor – sau toată lumea – le poate „asculta”. Fiecare mesaj trebuie să aibă mai puțin de 140 de caractere și este în mod normal trimis de pe un computer, un telefon mobil sau alt dispozitiv cu acces la internet. De obicei, „tweets-urile” (mesajele) comunică ceea ce se întâmplă *chiar acum*, pun întrebări legate de viața comunității sau împărtășesc idei ori resurse. **Twitter** este cel mai cunoscut site de microblogging, deși încep să apară și site-uri special concepute pentru educație, ca **Twiducate**.

Conferință vocală și video

Vocea prin IP (Voice Over IP) sau vorbitul pe internet și conferințele video sunt acum disponibile pentru oricine are acces la internet de mare viteză, câteva echipamente care nu sunt scumpe și soft instalat gratis de pe web. Acest tip de soft permite conectarea prin internet la alte computere (și linii normale de telefon, contra cost) pentru convorbiri doar vocale sau și video, prin care poți vedea și vorbi cu persoana de la celălalt computer – indiferent dacă se află pe aceeași stradă cu tine sau în orice parte a lumii.

Podcast

Termenul **podcast** vine de la utilizarea inițială a fișierelor digitale: acestea erau transmise, broadcast, pe web astfel încât puteau fi descărcate și ascultate de pe un Apple iPod (sau alt media player portabil), conținând muzică sau alte înregistrări digitale. Denumirea este totuși înșelătoare. Poți asculta podcast-uri și direct de pe un site sau le poți salva în calculator pentru a le asculta offline. Un podcast poate să însemne și o înregistrare *video*.

Diferența dintre un podcast și alte fișiere audio sau video de pe web este că noile înregistrări podcast sunt afișate de obicei regulat și poți să te abonezi pentru a primi automat orice înregistrare nouă. Termenul *podcast* se poate referi la o singură înregistrare sau la o serie de înregistrări.

Bibliografie:

1. Joița, Elena (2005). Instruirea constructivistă-o alternativă. Fundamente. Strategii. București: Aramis
2. Joița, Elena (coord.), Vali Ilie, Ecaterina Sarah Frăsineanu, Remus Florentin Mogonea, Florentina Mogonea, Alexandrina Mihaela Popescu, Mihaela Aurelia Ștefan. 2007. Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă. București: Editura Didactică și Pedagogică
3. Frăsineanu Ecaterina Sarah (2005). Activitatea de învățare independentă individuală – fundament pentru instruirea prin cooperare și colaborare în grup. În Analele Universității din Craiova, Seria Psihologie Pedagogie. 7-8: 90-104

ÎNVĂȚĂTOR EFICIENT, EDUCAȚIE EFICIENTĂ

*Prof. Popescu Vasilica
Școala Gimnazială „Mihai Viteazu” Strehaia*

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educațional se impune tot mai pregnant ca, profesorii/învățătorii în general și dirigintele în mod special să se raporteze la cei educați, să stabilească relații de cooperare cu părinții lor și cu alți factori interesați din societate. Astfel, rolul dirigintelui nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare contact relațional cu elevii și familiile acestora (desfășurând o muncă de dezvoltare și îndrumare). Profesorul/învățătorul are, deci, o poziție specială, unică, deoarece lucrează cu individualități psihice umane, aflate în prim proces de formare, de unde derivă necesitatea unei maxime responsabilități în ceea ce privește comportamentul și intervențiile sale educative. În procesul său de proiectare, organizare și conducere a activității educaționale, un rol deosebit de important îl au relațiile profesor/învățător- elev și profesor/învățător- familie. Relațiile educaționale nu se desfășoară într-un cadru educațional stabil și inert, ci într-unul dinamic și în permanentă schimbare. Astfel, dirigintele trebuie să cultive o atitudine activă față de elevii săi.

În zilele noastre, problema profesorului cunoaște două orientări principale, una tradiționalistă, iar alta angajată. Privit de pe pozițiile orientării tradiționaliste, rolul profesorului este de a păstra cunoștințele și a le transmite generațiilor tinere. Cu alte cuvinte, profesorul apare ca un mijlocitor menit a străbate spațiul spiritual dintre generații pe același drum bătătorit, condamnat a rămâne, în acest fel, împreună cu cei pe care îi educă, într-o stare continuă de precaritate culturală și de cunoaștere.

În opoziție cu aceasta, orientarea angajată vede în profesor un agent social dinamic, participant activ și responsabil nu numai la viața școlii, ci și la cea a comunității sociale din care face parte, contribuind prin munca sa la toate prefacerile ce au loc în ea. Profesiunea de educator, exercitarea ei, solicită din partea celor care o practică să răspundă la cerințe de bază, printre care menționăm: pregătire temeinică de specialitate, pregătirea psihopedagogică corespunzătoare, precum și priceperi și deprinderi de muncă pedagogică, tact pedagogic și măiestrie pedagogică, bogat orizont cultural. Cunoașterea precisă a scopului, claritatea și puterea lui mobilizatoare, stimulativă și selectivă, în același timp, trebuie să-l conducă pe profesor, în mod neabătut, la eforturi susținute și continue de perfecționare și autoperfecționare a întregii sale activități în vederea realizării scopului educativ. Profesorul, indiferent de specialitate, trebuie să studieze și să se familiarizeze cu problemele generale ale pedagogiei, cu cele ale didacticii și teoriei educației, cu metodică de specialitate, cu psihologia copilului, psihopedagogia, igiena școlară și alte obiecte înrudite cu pedagogia, urmând ca apoi utilizând cunoștințele dobândite să desfășoare o activitate practică complexă ce prin eforturi continue îl conduce spre ceea ce se cheamă măiestrie pedagogică, expresie concretă a armonizării la nivel optim a teoriei educației cu tactul pedagogic, cu priceperile și deprinderile pedagogice de a organiza și desfășura în așa fel activitatea instructiv-educativă încât să se asigure obținerea celor mai bune rezultate. Modul particular de manifestare al personalității fiecăruia dintre profesori, ca expresie a gradului de satisfacere a cerințelor și de afirmare a calităților constituie variabila dependentă ce introduce în viața școlii variația, plăcutul și interesantul. Privită prin optica prin care profesorul a reușit să-i transforme pe elevi în purtători ai unui sistem de cunoștințe despre lume, ai unui cod de norme morale, priceperi și deprinderi de muncă fizică și intelectuală cu gustul pentru comorile culturii, gata să contribuie la emanciparea reală a societății, personalitatea lui dobândește valoare deosebită, nu atât prin ceea ce reprezintă el ca individ, ci prin ceea ce a realizat și realizează pentru alții. Eficiența muncii profesorului depinde între altele și de respectarea unor cerințe pedagogice

generale cum sunt: a) alegerea, pregătirea și organizarea unor acțiuni variate și interesante la nivelul clasei respective; b) stabilirea unor obiective clare, cuprinzătoare și realizabile, precum și adecvarea acțiunilor întreprinse în mod planificat; c) îmbinarea acțiunilor educative cu cele individuale și folosirea unor metode și procedee variate, active și eficiente; d) mobilizarea tuturor factorilor educativi care lucrează cu clasa și asigurarea unei conlucrări sistematice și rodnice a acestora pe tot parcursul anilor, realizându-se o acțiune unitară și coordonată; e) evaluarea sistematică a rezultatelor obținute și transformarea acestora în puncte de sprijin ale acțiunilor viitoare; f) asigurarea unui dialog permanent cu clasa și crearea unui climat favorabil oricărei acțiuni educative. Dând un sens creator activității sale profesorul/învățătorul se va folosi de orice prilej apărut în viața școlii prin care ar putea accentua și consolida influențele pozitive exercitate asupra clasei pe care o conduce. El va recurge la o serie de instrumente verificate și eficiente de natură să sporească valoarea formativă a acțiunilor întreprinse: discuții, dezbateri, chestionare, compuneri etc, și în special se va folosi de unele documente de natură să-i ușureze și sistematizeze munca: caietul dirigintelui, fișe psiho-pedagogice de cunoaștere și caracterizarea a elevilor, planificări ale acțiunilor educative, portofoliu cu toate testele pe care le-a dat clasei la disciplina pe care o predă cu graficele aferente prin care poate să observe mai ușor progresul sau regresul fiecărui școlar și de ce nu chiar eficiența muncii sale la un anumit capitol. Profesorul/învățătorul trebuie să-și creeze propria bază de date despre colectivul pe care îl conduce, adică materialele de care are nevoie el personal și nu neapărat ceea ce este impus de minister sau inspectorat, pentru a eficientiza munca lui și a elevilor lui. Instruirea școlară eficientă este cea care stabilește obiectivele educaționale comparabile pentru toți și pentru fiecare în parte, le acordă șanse egale în învățare și atinge rezultate comparabile, în cea mai mare măsură posibilă, la cât mai mulți dintre elevii clasei, dacă nu este posibil la toți. Cu cât cadrul didactic își structurează și își prezintă sarcinile învățării mai aproape de condițiile optime necesare ale unui elev, putem spune chiar personalizate, cu cât calitatea instruirii este mai eficientă. Un elev învață bine dacă înțelege bine. Dacă nu avem tactul și înțelepciunea necesare să ne apropiem de elev să-i comunicăm cunoștințele așa cum poate el înțelege, nu vom avea niciodată rezultate care să ne satisfacă.

Societatea prezentului, dar mai ales a viitorului se circumscrie unui timp al informației, al complexității. De aceea investiția în inteligență, creativitatea și capacitatea în inovare a indivizilor, a grupurilor va fi extrem de rentabilă în viitor. Copilul este un proiect „aruncat” în lume, aflat într-o stare de „facere”, pentru ca apoi, devenit adult, să se formeze continuu de-a lungul vieții. Transformările prin care a trecut procesul de învățare, mai ales în ultimele decenii, au pus problema elaborării și apoi utilizării unor noi metode de predare și învățare școlară. În învățământul românesc, a devenit o necesitate promovarea metodelor moderne de instruire care au capacitatea de a stimula participarea activă și deplină, fizică și psihică, individuală și colectivă a elevilor în procesul învățării. Elevii trebuie să fie învățați să gândească critic, creativ, constructiv, eficient. Strategiile, metodele și tehnicile utilizate în activitatea didactică, pentru dezvoltarea gândirii critice promovează învățarea prin cooperare și colaborare. Învățând să colaboreze cu alții în rezolvarea problemelor, elevii constată că scopurile personale ale fiecăruia pot fi realizate într-o muncă în echipă, că succesul grupului depinde de contribuția fiecărui membru al său. Astfel, elevii, din „singuratici care învață”, pot deveni „colegi care învață împreună”, care ating niveluri ale competenței academice în cadrul grupului și ca membri ai echipelor. Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul. În mod obișnuit, o asemenea activitate este izvorâtă din nevoia de acțiune, de mișcare a copilului - o modalitate de a-și consuma energia – sau de a se distra, un mod plăcut de a utiliza timpul liber și nu numai. Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală, fizică a copilului. Incorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și bucurie, de destindere ceea ce previne apariția monotoniei și a plictisului, a oboselii. Jocul didactic este un tip specific de activitate prin care învățătorul consolidează, precizează și chiar verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera lor de cunoștințe, pune în valoare și le

antrenează capacitățile creatoare ale acestora. Învățarea activă- obiectiv al procesului-instructiv-educativ, dinamismul fără precedent al timpului istoric actual impune învățarea de tip inovator care are drept caracteristici esențiale: caracterul anticipativ și participativ. Cei patru piloni ai educației secolului XXI sunt: a învăța să cunoști, a învăța să faci, a învăța să fii, a învăța să conviețuiești. Experiența îndelungată la catedră ne-a demonstrat că trebuie să-i învățăm pe elevi să învețe, să-i abilităm cu tehnici de învățare eficientă, pregătindu-i în același timp pentru autoînvățare și educație permanentă. Consider că învățarea ar trebui să fie tot mai mult un proiect personal al elevului, asistat de un educator ce este mai degrabă un organizator, un animator, un manager al unor situații de instruire, care să faciliteze învățarea eficientă. În activitățile desfășurate cu elevii la diferite discipline am folosit cu precădere metode activ-participative pe care nu le-am rupt de cele tradiționale, ci am considerat că marchează un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice. Prin metodele activ-participative înțegem toate situațiile, nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puși și care-i scot pe aceștia din ipostaza de obiect al formării și-i transformă în subiecți activi, coparticipanți la propria formare. Am fost și suntem preocupați permanent de găsirea unor metode și procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii sunt puși.

Învățământul ca domeniu prioritar al vieții sociale ca „întreprindere” de lungă durată de care depinde formarea celui mai important factor al națiunii-omul pregătit prin studii, forța de muncă și specialiști- nu se poate și nici nu trebuie să-și permită să aibă eșecuri.

Bibliografie:

1. Neacșu, I.-Metode și tehnici de învățare eficientă, Editura militară, București, 1990;
 2. Ionescu, M.-Instruire și educație, Paradigme, strategii, orientări, modele, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003;
- Cerghit, I.- Metode de învățământ, Editura didactică și pedagogică, Bucur

CALITATE ÎN EDUCAȚIE

*Prof.înv.presc.Cătănescu Simona Dana
Școala Gimnazială„Mihai Viteazu”,Strehaia,Jud.Mehedinți*

„Învățământul ar trebui astfel conceput, încât ceea ce oferă să fie perceput ca un dar neprețuit, nu ca o datorie apăsătoare.” (Albert Einstein)

Viitorul fiecărei națiuni depinde ,fundamental,de măsura în care sistemul sau educațional este capabil să asigure propriilor cetățeni un nivel performant de instruire,care să-i facă să devină competitivi oriunde în lume.

În contextul Declarației de la Lisabona,conform căreia Uniunea Europeană își propune să devină cea mai importantă economie ,bazată pe cunoaștere,din lume,au apărut în cadrul oamenilor de știință din Europa o serie de preocupări pentru a crea tehnologii și metodologii care să crească gradul de competitivitate . Uniunea Europeană promovează cunoașterea și inovația,ca elemente ce joacă un rol esențial și demonstrează importantă dezvoltării unei societăți ,în care tehnologiile informaționale și comunicarea să aibă un rol important.

Asigurarea calității educației în context formal, se realizează mai ales prin modalități în care cadrul didactic organizează demersul didactic,pentru atingerea competențelor vizate în programă.În viziune modernă, rolul profesorului este de a facilita și intermedia învățarea,de a fi partener în învățare,de a-i asigura pe elevi să înțeleagă lsa argumenteze punctul propriu de vedere,de a alege strategii adecvate prin care să-i pregătească pe elevi să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamică fără precedent.

Modalitățile de realizare a învățării urmăresc formarea de competențe și deprinderi practice, cu accent pe învățarea prin cooperare, situațiile de învățare create trebuie să-i încurajeze pe elevi să colaboreze la realizarea sarcinii de lucru,să-i incite la căutare,la descoperire.

Rolul școlii în realizarea finalităților învățământului obligatoriu constă în conducerea elevilor către:dezvoltarea gândirii creative,folosirea diverselor modalități de comunicare în situații reale și contexte variate,construirea unui set de valori individuale și sociale.

În elaborarea strategiilor didactice, orientarea modernă a determinat noi roluri pentru fiecare participant la actul învățării.

În instruire,datorită multiplelor valențe formative pe care le au,strategiile interactive sunt indispensabile pentru asigurarea calității în educație.Strategiile didactice interactive sunt caracterizate prin dinamism,stimulează o cunoaștere activă.

Spre deosebire de situațiile de învățare când elevii sunt doar ascultători,atunci când sunt implicați activ,copiii învață cu plăcere și mai temeinic.

Interesele elevilor,curiozitatea acestora sunt stimulate, prin aceste strategii.

„Strategiile didactice interactive presupun crearea unor programe care să corespundă nevoilor de interrelaționare și răspuns diferențiat la reacțiile elevilor”(Oprea,C.L.,2008,pg 28)

Pentru a asigura succesul interacțiunii,profesorul trebuie să dezvolte copiilor abilități cum ar fi:capacitatea de comunicare,capacitatea de a trimite și primi feedback-uri,capacitatea de ascultă activ(prelucrând informația),capacitatea de a fi receptiv,de a reflecta, de a primi și oferi ajutorul colegilor.

Calitatea serviciilor educaționale este un imperativ major al prezentului ce preupune dezvoltarea durabilă a societății în viitor. Accelerarea schimbărilor din viața economico-socială, necesită practicarea unei politici în domeniul resurselor umane care să asigure personal de calitate. Într-o lume a globalizării și internaționalizării afacerilor, performanța nu se mai poate obține fără o resursă umană competentă,

Calitatea educației în școala românească vizează finalități ancorate în context european deschizând drumul către oportunitățile oferite de societatea europeană a cunoașterii. Elevii, studenții

și formatorii trebuie să conștientizeze necesitatea studiilor corespunzătoare care să poată fi folosite eficient în întreaga Europă. Managementul calității în educație și formare inițială, deci asigurarea calității demersului educațional în ansamblul său, constituie un domeniu de intervenție care necesită cu precădere dezvoltarea și implementarea sistemelor și procedurilor interne de evaluare, de management și asigurare a calității activităților de educație și formare inițială și continuă, precum și profesionalizarea activităților manageriale la nivelul furnizorilor de educație.

„Omul devine om numai prin educație, dar —educația la rândul ei trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce”. (Pestalozzi)

BIBLIOGRAFIE:

Oprea ,C.L.,„Strategii didactice interactive”,București,Editura Didactică și Pedagogică
S. Ciurea, N. Dragulanescu „Managementul calității totale”, Editura Economică, București,1995

METODE DE ÎNVĂȚARE PRIN COLABORARE

*Prof. Stăncioi Mihaela
Prof. Ion Oana Claudia
Liceul "Matei Basarab", Craiova, Dolj*

Din experiența didactică am constatat că organizarea unui mediu de învățare stimulat, activizant, bazat pe strategia învățării prin colaborare va genera ca efect o învățare de calitate. Învățarea prin colaborare (cooperare) „reprezintă mai degrabă o filosofie instrucțională decât o metodă aparte” (Negreț-Dobridor, Pânișoară, 2005, 168), o „filosofie” care trebuie implementată în practica educațională întrucât le oferă elevilor posibilitatea „să se deplaseze” către centrul activității didactice, să se implice efectiv în „construcția” propriilor competențe cognitive, instrumental aplicative și atitudinale.

Învățarea prin colaborare (cooperare) este „o strategie pedagogică ce încurajează elevii să lucreze împreună în microgrupuri în vederea îndeplinirii unui scop comun” (Oprea, 2006, 138). Cooperarea/colaborarea și competiția sunt pârghii pe care le-am folosit în procesul instrucțional, alocându-le însă ponderi diferite.

Am constat că elevii se implică în mod frecvent în experiențe de învățare bazate pe competiție. Cu siguranță că și această strategie are efectele ei benefice, însă consider că utilizarea învățării prin colaborare (cooperare) se dovedește a fi mult mai avantajoasă pentru beneficiarii direcți ai actului educațional. Voi încerca să nominalizez în continuare principalele avantaje ale utilizării învățării prin colaborare (cooperare), avantaje care evidențiază faptul că aceasta reprezintă o strategie instrucțională ce poate contribui în mod evident la asigurarea unui proces educațional de calitate, așa după cum le-am observat eu în activitatea mea didactică la catedră, ca profesor.

Astfel, învățarea prin colaborare permite: realizarea unor interacțiuni sociale multiple; ameliorarea relațiilor interpersonale; dezvoltarea competențelor cognitive și sociale; dezvoltarea competențelor de comunicare; dezvoltarea inteligenței interpersonale; ameliorarea calității învățării; participarea activă, implicarea în realizarea sarcinilor de învățare (auto)propuse; împărtășirea experiențelor; realizarea transferului de cunoștințe; confruntarea ideilor; analiza, compararea modurilor de a învăța, a achizițiilor realizate; reformularea ideilor, opiniilor; asimilarea unor noi valori, modele culturale; dezvoltarea responsabilității individuale; dezvoltarea autonomiei; asumarea și interpretarea unor roluri variate în cadrul grupului; cultivarea toleranței, a respectului pentru diversitate; formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă; dezvoltarea gândirii critice; dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare; dezvoltarea bazei motivaționale a învățării; consolidarea încrederii în propriile forțe; consolidarea stimei de sine etc. (Drăghicescu, Petrescu, 2007).

Pentru a realiza deci un învățământ fundamentat pe standarde cât mai înalte de calitate, pentru a-i ajuta pe elevi să practice o învățare de calitate care să-i „instrumenteze” în vederea unei inserții optime în mediul socio-profesional este necesar să creăm un mediu instrucțional stimulat în care învățarea prin colaborare să devină o strategie de bază.

Implementarea acestei strategii reprezintă garantul unei învățări de calitate deoarece oferă elevilor posibilitatea să aplice și să sintetizeze cunoștințele în variate moduri; să verifice și să analizeze critic propriile idei; să-și confrunte propriile opinii cu ale celorlalți; să-și dezvolte inteligența interpersonală; să dezvolte atitudini și comportamente bazate pe valorizarea propriei persoane, dar și a celorlalți; să-și formeze competențe superioare de învățare; să dezvolte conduite bazate pe toleranță respect și acceptarea diversității .

Învățarea prin colaborare își subsumează o serie de metode și tehnici menite să optimizeze calitatea învățării, implicându-i activ pe elevi în procesul propriei formări. Voi descrie succint, în cele

ce urmează, o metodă de învățare prin colaborare , pe care le-am folosit la clasă și am constatat că poate asigura achiziții durabile. Este vorba despre metoda mozaic.

Mozaicul

Structurile cooperative de tip mozaic (Johnson, Johnson & Holubec, 1993; Kagan, 1992; Slavin, 1990) presupun formarea unor grupuri cooperative în cadrul cărora fiecare membru al grupului devine expert în anumite probleme specifice materialului propus spre învățare.

În folosirea acestei metode, am avut în vedere schema specifică procesului mozaic : Grupuri cooperative (distribuirea materialelor), Grupuri expert (învățare și pregătire), Grupuri cooperative (predare și verificare) (Steele, Meredith, Temple, 1998a, 42).

Am realizat diverse variațiuni pe tema mozaicului. În cele ce urmează, voi prezenta însă etapele mozaicului de bază:

1. Formarea grupurilor cooperative și distribuirea materialelor de lucru :

- am împărțit tema de studiu în 4-5 subteme;
- am solicitat elevilor să numere până la 4 sau 5 (în funcție de numărul de subteme) și am distribuit fiecărui elev materialul ce a conținut detalierea subtemei corespunzătoare numărului său (elevul cu numărul 1 va deveni expert în subtema 1 etc.); i-am atenționat că vor învăța și vor prezenta materialul aferent numărului lor și celorlalți colegi, fiind responsabili de rezultatele învățării acestora;
- fiecare grup de 4 sau 5 elevi a constituit un grup cooperativ; am solicitat elevilor să rețină grupul cooperativ din care fac parte.

2. Formarea grupurilor de experți și pregătirea prezentărilor :

- elevii care au avut același număr și, respectiv, aceeași subtemă de abordat, s-au constituit în grupuri de experți (Obs.: numărul grupurilor de experți trebuie să fie același cu numărul de subteme stabilite);
- experții au studiat și au aprofundat materialul distribuit împreună, au identificat modalități eficiente de „predare” a respectivului conținut, precum și de verificare a modului în care s-a realizat înțelegerea acestuia de către colegii din grupul cooperativ.

3. Realizarea prezentărilor (predarea) și verificarea rezultatelor învățării

- s-au reconstituit grupurile cooperative;
- fiecare expert a „predat” conținuturile aferente subtemei sale; am precizat că modalitatea de transmitere trebuie să fie concisă, stimulativă, atractivă;
- fiecare membru al grupului cooperativ a avut sarcina de a reține cunoștințele pe care le transmit colegii lor, experți în diferite probleme.

4. Evaluarea

- am solicitat elevilor să demonstreze ceea ce au învățat;
- uneori ,am realizat evaluarea evaluarea printr-un test, alteori , prin răspunsuri orale la întrebările adresate de mine, printr-o prezentare a materialului predat de colegi, prin elaborarea unui eseu etc..

Principalele avantaje ale utilizării metodei mozaicului sunt următoarele: dezvoltarea competențelor psihosociale; dezvoltarea competențelor cognitive; dezvoltarea competențelor de comunicare; dezvoltarea inteligenței interpersonale; promovarea interînvățării; participarea activă, implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor de învățare; analiza, compararea modurilor de a învăța, a achizițiilor realizate; formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă; dezvoltarea gândirii critice și creative; dezvoltarea bazei motivaționale a învățării; consolidarea încrederii în propriile forțe; formarea și dezvoltarea capacității de cooperare, a spiritului de echipă; formarea și dezvoltarea capacității reflectivă; dezvoltarea responsabilității individuale etc.. În absența monitorizării atente a lucrului în grup, este posibil să se manifeste și anumite limite în utilizarea acestei metode: abordarea superficială a materialului de studiu; înțelegerea și însușirea greșită a unor idei, concepte etc.; apariția unor conflicte între membrii grupurilor; crearea unui climat educațional caracterizat printr-o aparentă dezordine etc.

Alături de această metodă, consider că pot fi folosite cu succes la clasă și următoarele metode: Fishbowl (tehnica acvariului), Turul galeriei, Interviu în trei trepte, Creioanele la mijloc

Strategiile didactice interactive au efecte formative evidente, aspect care nu exclude și posibilitatea manifestării unor limite ale acestora, în condițiile în care profesorul nu deține solide competențe de aplicare a acestora în practica educațională.

Bibliografie:

1. Cucuș, C. (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ed. a II-a revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași, 2008.
2. Drăghicescu, L., Petrescu, A.M., *Învățarea prin cooperare – garant al unei învățări de calitate în volumul Conferinței Științifice Internaționale Perspective ale educației sociale și emoționale*, Analele Universității din Oradea, Fascicula departamentului pentru Pregătirea și Perfecționarea Personalului Didactic, Psihologie și Psihopedagogie Specială-Pedagogie-Metodică, Tom XI, Partea I, Editura Universității din Oradea, Oradea, pp. 375 – 385, 2007
3. Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I. O., *Știința învățării, De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iași, 2005
4. Oprea, C.L., *Strategii didactice interactive*, E.D.P., București, 2006
5. Pânișoară, I. O., *Comunicarea eficientă*, ed. a III-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008
6. Steele, J.L., Meredith, K.S., Temple, C., *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice*, vol. I., Casa de Editură și Tipografia GLORIA, Cluj-Napoca, 1998
7. Steele, J.L., Meredith, K.S., Temple, C., *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice*, vol. II., Casa de Editură și Tipografia GLORIA, Cluj-Napoca, 1998

PREDAREA ACTIV-PARTICIPATIVĂ A ISTORIEI

*Prof. Prisacariu Elena Mihaela,
Colegiul Tehnic „D. Ghika” Comănești, jud. Bacău*

Noile cerințe ale demersului educațional impun restructurarea lecției de istorie în direcția folosirii mai frecvente a metodelor interactive de predare- învățare. Ele schimbă rolul profesorului în clasă, acesta devenind o moderator al unei dezbateri de idei și probleme, susținător al motivației și interesului elevilor pentru istorie, ghid al elevilor în procesul de dobândire de noi competențe, deprinderi și cunoștințe. Odată cu deplasarea accentului de pe activitatea profesorului pe cea a elevului, noile metode îi determină pe elevi să înțeleagă mai bine logica fenomenelor și faptelor istorice, stimulează formarea de opinii personale argumentate, încurajează munca individuală, însă în funcție de situații și spiritul de echipă, contribuie la formarea de deprinderi și atitudini durabile.

Prezentăm, în continuare, trei dintre metodele ce pot fi folosite în cadrul orelor de istorie.

1. **Brainstorming-ul** cunoscut și sub numele de **asaltul de idei**, acesta constă în formularea a cât mai multe idei, chiar și fanteziste, ca răspuns la o problemă de rezolvat prin participarea membrilor grupului, respectiv clasa de elevi. Avantajele folosirii acestei metode sunt: stimulează creativitatea în grup, implică participarea activă a tuturor participanților, permite exprimarea personalității și eliberarea de prejudecăți, exersează analiza și capacitatea de a lua decizii și imprimă dinamism lecției. Pentru o mai bună aplicare a metodei, trebuie parcurse două etape: prima fază a producției de idei în care are loc alegerea temei și a sarcinilor, precum și solicitarea exprimării ideilor legate de tema în discuție sau de rezolvarea unei situații problemă, conturate în legătură cu aceasta. Urmează înregistrarea ideilor în scris, apoi anunțarea unei pauze care poate fi între 15 minute și o zi. A doua fază este cea a aprecierii critice a ideilor, în care are loc reluarea ideilor emise și gruparea lor pe categorii, simboluri, cuvinte cheie, imagini sau alte criterii. Această etapă este urmată de analiza critică, evaluarea, argumentarea, contraargumentarea ideilor emise anterior, la nivelul clasei sau a grupurilor mai mici. După analiză, are loc selectarea ideilor valoroase, originale sau a celor mai apropiate soluții pentru problema supusă atenției. Se recomandă în această etapă discuțiile libere, urmate de afișarea ideilor rezultate în forme cât mai variate și originale cuvinte, propoziții, colaje, imagini, desene joc de rol, în funcție de nivelul clasei. Pentru o mai bună aplicare a metodei se recomandă încurajarea exprimării a cât mai multor idei, preluarea ideilor celorlați și îmbunătățirea. Prezentăm în continuare un exemplu de aplicare a acestei metode.

Unitatea de învățare : Marile conflicte ale secolului XX - clasa a X a

Lecția : Primul război mondial

Secvența : Războiul total

Scenariu didactic:

Prima etapă - profesorul scrie pe tablă conceptul de război total și solicită elevilor să enunțe în maxim 5 minute toate ideile care le vin în minte în legătură cu acest concept.

A doua etapă – sunt reluate ideile expuse de elevi, grupate pe categorii și se realizează o analiză critică și de evaluare a ideilor.

A treia etapă – în urma selectării ideilor expuse de către elevi, sub îndrumarea profesorului, se ajunge la concluziile referitoare la acest concept.

Aspecte economice : mobilizarea populației în vederea dezvoltării capacității economice.

Teritoriile ocupate sunt obligate să susțină economic efortul de război al inamicului, intervenția statului în economie, slăbirea capacității economice și de luptă a inamicului, blocadă economică.

Aspecte politice : implicarea în război a numeroase state organizate în alianțe, statele monarhice devin republici, desființarea imperiilor multinaționale.

Aspecte sociale : implicarea întregii populații atât în industrie cât și agricultură, folosirea muncii prizonierilor de război, raționalizarea bunurilor de primă necesitate, rechiziții, victime, propagandă.

Aspecte militare: folosirea tuturor resurselor militare și umane, producerea unor noi tipuri de arme.

2. **Mozaicul** presupune învățarea prin cooperare, la nivelul unui grup și predarea achizițiilor dobândite de fiecare membru al grupului unui alt grup. Dintre avantajele folosirii acestei metode amintim încurajarea înțederii în sine a elevilor, dezvoltarea abilităților de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului, dezvoltarea gândirii critice, logice și independente, a răspunderii individuale și de grup, optimizarea învățării prin achizițiile alcuiva.

Etapele aplicării acestei metode sunt următoarele:

- a. Împărțirea clasei în grupuri eterogene de câte 4 elevi, fiecare dintre aceștia primind o fișă de învățare numerotate de la 1 la 4. Fișele cuprind părți ale unei unități de învățare.
- b. Explicarea sarcinilor care constau în înțelegerea unității de cunoaștere .
- c. Regruparea elevilor, în funcție de numărul fișei primite, în grupuri de experți, astfel încât elevii care au numărul 1, vor forma un grup, la fel cei cu numărul 2, 3, 4, 5, 6, 7 .
- d. Învățarea prin cooperare a secțiunii care a revenit fiecărui grup. Strategiile de predare rămân la latitudinea grupului de experți, fiind foarte important sa fiecare membru al grupului să înțeleagă că este responsabil de predarea cunoștințelor membrilor grupului inițial.
- e. Revenirea în grupul inițial și predarea secțiunii pregătite pentru ceilalți.
- f. Trecerea în revistă a unității de cunoaștere prin prezentare orală. Este important de monitorizat ca în cazul predării, informațiile să fie transmise corect.

Ca metodă de cunoaștere a efectului acestei metode se recomandă utilizarea metodei ciorchinelui, profesorul având posibilitatea de a verifica dacă elevii și-au însușit corect și complet cunoștințele esențiale pentru subiectul predat.

3. **SINELG** este o metodă care permite eficientizarea lecturii și gândirii, reprezentând o modalitate de decodificare a textului, permitându-i celui care învață să asculte, să citească și să înțeleagă în mod activ și pragmatic un anumit conținut. Ca metodă este specifică etapei de realizare a sensului în cadrul unei lecții. Se folosesc ca bază de plecare pentru lectura sau ascultarea textului, cunoștințele anterioare ale elevilor. Dintre avantajele acestei metode amintim facilitarea muncii în echipă, valorifică cunoștințele anterioare ale elevilor, asigură învățarea conștientă, angajează procese psihice complexe – analiza, sinteza, comparația. Etapele aplicării metodei sunt :

- a. În timpul lecturii / ascultării, elevii marchează în text sau notează pe hârtie :
 - cunoștințele confirmate de text √
 - cunoștințele infirmate sau contrazise de text -
 - cunoștințele noi, neîntâlnite până atunci +
 - cunoștințele incerte, confuze care merită să fie cercetate ?
- b. După lectură se trec într-un tabel :

√	-	+	?

- c. Informațiile obținute individual se discută în perechi sau grupuri, apoi se comunică de către perechi profesorului care le centralizează într-un tabel similar pe tablă.
- d. Cunoștințele incerte rămân ca temă de cercetare pentru lecțiile următoare. Această metodă poate fi folosită mai ales la analiza documentelor scrise.

Folosirea metodelor active atât în predare cât și evaluare, pe lângă avantajele menționate mai sus implică și alte elemente cum ar fi o mai bună organizare a timpului în cadrul orelor, o reșezarea a

mobilierului în cadrul sălii de clasă precum și implicarea elevilor indiferent de nivelul de pregătire. Utilizarea acestui tip de metode poate deveni, în timp, baza unui nou sistem de predare – învățare în învățământul preuniversitar

Bibliografie selectivă :

1. *Demersuri didactice la disciplina istorie. Ghid pentru profesori și învățători*, Râmnicu Vâlcea, 2006.
2. Iuțiș, Gh., Pânzariu, A., Iriciuc, V., *Istorie. Ghid pentru studenți și profesori debutanți*, Iași, 2005.
3. Manea, M., Palade, E., Sasu, N., *Predarea istoriei și educația pentru cetățenia democratică – demersuri didactice inovative*, București, 2006.
4. Păcurari, O. , *Învățarea activă. Ghid pentru formatori*, MEC CNPP, 2001.
5. Păcurari, O., Țârcă, A., Sarivan, L., *Strategii didactice inovative – suport de curs*, București, 2003.

IMPORTANȚA MANUALELOR DIGITALE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

*Prof. Andrițoiu Leontina-Codruța
Prof. Băbăț Andrei-Florin
Liceul Teoretic „Șerban Cioculescu”, Drobeta-Turnu-Severin*

Un studiu foarte bine documentat spunea că: „...expunerea în copilărie la o educație și o îngrijire de înaltă calitate favorizează succesul copilului mare în cariera școlară. (Mullis et al., 2012).”

Introducerea manualelor digitale ridică și unele probleme pedagogice, dincolo de cele de ordin economic, sociologic sau de politică educațională. O schimbare a suporturilor de învățare se cere a fi evaluată din perspectiva psihologiei învățării și a unui cadru didactic, pentru a identifica atât consecințe benefice, cât și unele eventuale pericole pe termen mediu sau lung.

Trecerea de la manualul clasic la cel digital se înscrie într-un curent mai larg, cel al digitalizării și al virtualizării culturale. Suporturile culturale actuale, ca și mediul de transmitere a acestora, nu aveau cum să nu fie influențate de inovările tehnologiilor de informare și de comunicare. Mai toată cultura clasică a fost transpusă, din punctul de vedere al transmisibilității acesteia, și într-o versiune digitalizată. Cum este firesc, și suporturile curriculare au fost influențate de aceste evoluții. Învățământul nostru dispune deja de numeroase ocazii de instruire pe baza computerului (secvențe sau lecții facilitate de calculator, platforme specializate în care unele materii sunt stocate etc.).

Ideea introducerii învățării pe bază de suport informatic se așază pe un orizont de așteptare care ar putea favoriza sau motiva învățarea, cel puțin pentru unele categorii de vârstă. Manualul digital nu trebuie înțeles ca o dublură sau un substitut al celui real, tipărit, obiectual, ci se constituie într-un alt produs, construit pe baza a noi principii de explicitare a materiei, după didacticizări suplimentare ale conținuturilor și mulat pe o filozofie a învățării care să potențeze activismul, interactivitatea, progresivismul, creativitatea. Manualul digital, mai evident decât cel clasic, se constituie nu într-un depozitar de informații, ci într-un instrument de învățare și de prelucrare a acestora.

În raport cu manualul clasic, nu trebuie dezvoltată o ideologie a alternativității sau înlocuirii totale a suportului tradițional cu cel nou, ci una a complementarității, a anexării progresive în spațiul învățării, pe lângă ceea ce există (cărți, manuale, alte mijloace de învățământ) a noi surse sau prilejuri de învățare.

Învățarea prin intermediul manualelor digitale favorizează structurile metacognitive, competențele de asociere și de integrare a cunoștințelor, pe orizontală sau verticală, intra sau interdisciplinare. Aceasta înseamnă că elevii trebuie să posede deja competențe de bază, de citire, recunoaștere, interpretare a semnelor etc. ce pot fi achiziționate prin intermediul suporturilor tradiționale. Mai mult chiar, la un moment dat, informația poate fi dată doar parțial, aceasta fiind generată împreună cu elevul. Din acest punct de vedere, apare întrebarea: de la ce vârstă (clasă) ar deveni optimă introducerea învățării pe bază de manual informatizat? Pe de altă parte, ușurința cu care copiii de vârstă preșcolară se atașează de doritele și omniprezentele tablete poate fi considerat unul din argumentele care ar încuraja implementarea mai timpurie a digitalului în procesul educațional.

Unele cercetări de psihologia învățării arată faptul că studiul pe bază de suport real este mai profund și asigură o durabilitate mai mare a ceea ce se încorporează.

Un alt avantaj al manualelor digitale este că pot valorifica deplin componenta „activă”. În această viziune, diferența dintre un manual digital și un manual tipărit este dată de faptul că un manual digital nu poate fi tipărit fără a i se pierde calitatea definitorie de a fi interactiv.

Dacă la începuturile informatizării educației, accentul era pus pe modul de realizare și de organizare a conținutului ne așteptăm ca manuale digitale din ziua de astăzi să ofere un plus de valoare prin proiectarea corespunzătoare a sarcinilor de lucru propuse elevilor. Astfel, manualul se transformă dintr-un simplu instrument de suport într-un adevărat „mijloc de învățământ”, fiind expresia unei strategii didactice și având funcții pedagogice în adevăratul sens al cuvântului.

În plus, este cert că crearea unor texte în format digital care copiază conținutul manualelor tipărite existente nu motivează suficient elevii și profesorii să facă trecerea la utilizarea manualelor electronice. Această variantă de abordare a problemei digitizării conținuturilor învățământului conduce la ratarea obiectivului afirmat de a impulsiona procesul de educație prin valorificarea posibilităților noilor tehnologii.

Aspectul și modul de organizare a informațiilor de învățare sunt caracteristici importante, care pot susține sau, dimpotrivă, pot îngreuna parcursul de învățare. În ceea ce privește interactivitatea materialelor de învățare în format electronic, aceasta se referă la interactivitate didactică și trebuie înțeleasă ca un atribut al manualului de a interacționa cu cel care parcurge materialul, pentru a determina o schimbare în comportament (cognitiv, afectiv, psihomotor) sau pentru a contribui la formarea unei atitudini, concepții etc.

Modul de realizare a unui „manual digital” poate fi diferit, iar rezultatele glisează pe o arie largă care poate include o serie mare de produse de învățare etichetabile ca „e-manuale”. Însă, din mai multe puncte de vedere (pedagogic, organizațional, economic etc.), în analiza acestor produse și într-o analiză de nevoi care să preceadă un program național, ar trebui să ne îndreptăm atenția către preocupările simple și fundamentale care guvernează educația.

Studiile au arătat că există dubii serioase că trecerea conținutului pentru învățare în format electronic ar putea avea un impact semnificativ asupra procesului educațional în condițiile în care inovația nu este integrată și susținută de diverse alte componente din sistemul de învățământ – suport managerial (susținerea inovației de către managerii școlari, factorii de decizie din Ministerul Educației, lideri de opinie în educație), suport metodologic (ghiduri și instrumente pentru cadrele didactice, oportunități de formare și de schimb de experiență, exemple concrete de practici etc.), conținut de calitate, conectivitate în școli. Este aproape cert că, cel puțin o perioadă de 1-2 ani, efectul va fi contrar așteptărilor entuziaștilor. În toată lumea, programele de introducere a noilor tehnologii care nu au fost pregătite din timp au avut ca efect o scădere a rezultatelor școlare ale elevilor sau, în cel mai bun caz, nu au determinat schimbări semnificative în ceea ce privește procesul didactic sau efectele asupra performanței în învățare (McFall, 2005; Bellaver and Gillette, 2002; Young, 2001).

Suntem conștienți de faptul că noile tehnologii vor reforma atât suporturile de învățare, cât și mecanismele bazale de accesare de ordin psihologic. Noi înșine suntem susținători și beneficiari al acestor înnoiri. Vom asista, în vremurile ce vin, cu siguranță, la o „cotitură antropologică”, din acest punct de vedere. Schimbarea va fi mare, de anvergură, dar trebuie întâmpinată, chiar provocată, printr-o pregătire pe măsură.

Bibliografie

- Răilean, Elena, (2013), Manualele (cărțile) electronice versus manualele, cărțile și monografiile tradiționale;
- McFall, Ryan, (2005), Electronic textbooks that transform how textbooks are used;
- Maynard, Sally & Cheyne, Emily (2005), Can electronic textbooks help children to learn?

ASPECTE ALE INTERCULTURALULUI ÎN PREDAREA/ ÎNVĂȚAREA LIMBII FRANCEZE

*prof. Nicoleta Adriana Pătru
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Societatea contemporană se confruntă cu procese de amploare cum ar fi migrarea, rapiditatea creșterii mijloacelor de comunicare și globalizarea. Țările dezvoltate trebuie să facă față mai mult ca înainte fenomenului multiculturalității. Este evident că, pentru predarea/ învățarea limbilor străine se pune problema adaptării la cosmopolitismul în creștere.

Profesorul de limba franceză trebuie să se pregătească să-și aprofundeze propria cultură și pe a altuia. Nu este suficient să predai limba și cultura. Dar este necesar și să pui în evidență mecanismele de intervenție ale celor două limbi și culturi.

Consiliul Europei, prin activitățile sale tinde să adapteze predarea la nevoile lumii contemporane. Cadrul European Comun de Referință pentru limbi prezintă liniile esențiale pentru predare, învățare și evaluare. Această publicație promovează noile orientări care vizează înțelegerea interculturală și acceptarea diferențelor constatate în societățile multilingvistice și multiculturale. Cadrul oferă teme de reflecție, facilitează abordarea problemelor și răspunde la întrebări de interes metodologic puse de profesori. Această publicație subliniază importanța conștientizării dimensiunii interculturale și a competenței existențiale. Este important ca elevii să știe nu numai să întrețină un dialog lingvistic, dar și de asemenea să comunice cu locutori care aparțin altor culturi, ca și de altfel să-i facă conștienți de propria lor identitate.

Atunci când doi locutori din două țări distincte dialoghează, ei sunt conștienți de identitatea lor națională și de identitatea lor socială. În această situație, competența gramaticală și cea socială nu sunt suficiente, aceștia trebuind să utilizeze un limbaj adecvat țării și culturii străine la care se face referire. Noțiunea de *cultură* cuprinde în prezent sensul modului de viață colectiv al unui popor. În aceste condiții, predarea limbii franceze va trebui să pregătească medietari interculturali, capabili să facă față într-un cadru complex, să evite stereotipurile. Respectul egalității tuturor în ceea ce privește drepturile omului este un aspect important al oricărei relații sociale în democrație.

Interculturalul reprezintă de asemenea capacitatea a-și relativiza propriile valori, de a recunoaște că nu sunt singurele valabile, altfel spus de *a se descentra*. Trebuie să manifestăm deschidere, curiozitate și să renunțăm la neîncrederea în ceea ce privește celelalte culturi.

Profesorul poate sublinia implicitele culturale prin intermediul unui demers progresiv. Poate începe prin elemente cum ar fi simbolurile, arhitectura, gastronomia, hainele tradiționale pentru a ajunge în final la gesturi, la relații, sentimente, la gestionarea spațiului și a timpului.

Robert Galisson este un reprezentant al concepțiilor orientate spre elaborarea noilor instrumente didactice în vederea introducerii culturii în predarea/ învățarea unei limbi. El reliefează importanța dimensiunii culturale a limbii străine și a integrării acesteia într-o manieră mai adecvată în procesul de achiziție. El pune în centrul concepției sale calitatea lexicului ca fiind suport privilegiat al conținuturilor culturale. Cuvintele, în afară de semantica lor obișnuită includ un conținut cultural.

Competența de comunicare a elevului se îmbogățește dacă cadrul didactic îi descoperă realitatea socioculturală ascunsă, care nu este evidentă a discursului lingvistic. Pentru a putea decoda implicitele și simbolurile, este necesar să accesăm la o competență culturală.

Noțiunea de *cultură* este foarte complexă, dar cercetătorii nu sunt de acord cu o singură definiție. Cultura este un ansamblu format de din limbaj, artă, știință, religie, raporturi economice și reguli matrimoniale. Putem adăuga și modurile de viață, sistemele de valori, tradițiile, drepturile fundamentale ale omului. Cultura ne permite să discernem valorile, să facem alegeri și să ne comportăm ca ființe etice.

Elevul asociază cultura sa maternală cu cultura-țintă prin intermediul textelor-suport, materiale vizuale, video, etc.

Lexicul este dotat cu o încărcătură culturală care impune cunoașterea unei culturi și acordurilor de interpretare specifice locutorilor nativi.

O limbă constituie o anumită viziune a lumii și o anumită analiză a experienței care oferă locutorilor săi o manieră specifică de a-și reprezenta realitatea. Viziunea realității se operează conform unor coduri definite dinainte cu ajutorul limbii materne, aceasta fiind condiționată de cultură. Fiecare limbă posedă și structurează diferit realul și datele experienței. Locutorii unei limbi manifestă aceeași viziune a lumii legată de identitatea lor individuală.

Una din problemele care se pune referitoare la o predare interculturală este de a-i face pe elevi să accepte toleranța față de identitatea celui alt, adică a valorilor sale, a convingerilor, a religiei, de altfel ca și refuzul etnocentrismului, a rasismului afirmând în același timp egalitatea tuturor oamenilor.

Orice individ interiorizează scheme mentale, sentimente, reprezentări care constituie viziunea lumii, cultura, parte din identitatea sa. Dar această dinamică, evoluează, se transformă sub influența unui număr de factori, unul din aceștia fiind învățarea unei limbi și a unei alte culturi.

Integrarea interculturalului are ca și consecință o confruntare între reprezentările elevului raportate la propria sa cultură și aceea a limbii studiate, ceea ce semnifică o adevărată abordare interculturală. Competența interculturală presupune posibilitatea de a se adapta unor valori diferite, de a cunoaște nu numai limba, dar și de asemenea valorile interculturale cu scopul de a deveni un adevărat actor social. Toate aceste cunoștințe practice permit elevului să interacționeze într-un alt mediu cultural.

Cunoașterea este o componentă a competenței interculturale care înglobează cunoașterea modurilor de viață la fel ca și recunoașterea culturii-țintă și de a o respecta.

Priceperea constituie capacitatea de a compara trăsături culturale și de a le pune în relație cu acelea ale propriei sale culturi, astfel ca elevul să devină un intermediar între propria sa cultură și cultura celui alt.

Modul de a se comporta presupune achiziția unei atitudini de toleranță și respect vis-a vis de diferență.

Dobândirea unei strategii didactice interculturale trezește acest spirit critic care consolidează cunoașterea propriei sale culturi și pe cea a celui alt. În această manieră, interculturalitatea în didactica limbii franceze, se dovedește un factor de evoluție și evaluare mai conștient al complexității propriului său patrimoniu cultural și pe acela al celorlalte culturi.

Achiziția unei competențe culturale și interculturale favorizează dezvoltarea competenței lingvistice, comunicative și transversale. O practică corectă și autentică a limbii depinde numai de componenta sintactică.

Maddalena de Carlo propune utilizarea la ora de limba franceză a documentelor autentice selecționate conform unor criterii, cum ar fi:

- << relevanța pentru a verifica dacă conțin cel puțin un element deja cunoscut de elev dacă poate să-i sugereze altceva decât sau să-i trezească o cunoștință prin contiguitate.
- performanța, pentru a determina limitele timpului fracționat, să prevadă gradul de participare și calitatea receptării;
- exploatarea cu scopul de a stabili până unde să meargă în propunerea activităților ținând cont de varietatea exercițiilor, utilitatea în interiorul programului, de motivația elevilor.

Aceste criterii nu sunt absolute, sunt în funcție de obiectivele vizate.>>

O problemă specială în abordarea interculturalului în predarea FLE este reprezentată de stereotipurile care sunt strâns legate de identitatea elevului. Este important să cunoaștem aceste mecanisme care se traduc printr-o atitudine mentală specifică.

Extinderea în masă a stereotipiei face din ea un pasaj obligatoriu al oricărui demers metodologic. A preda limba franceză și oricare altă limbă străină, înseamnă a transmite cunoștințele teoretice și cele practice cele mai importante.

Clara Gollini propune această definiție a stereotipului:

<<Este vorba mai degrabă de o construcție culturală care elaborează materiale simbolice sub forma stereotipului a cărui natură nu este rațională sau cognitivă dar constituită din identități individuale și colective. A-i recunoaște specificitatea în plan simbolic înseamnă a-i atribui propriul adevăr care se articulează potrivit altor limbaje decât acelea ale adevărului obiectiv: limbajul ficțional al unei imagini reprezintă relațiile între om și om și îi conferă un sens social împărtășit.>>

Adesea, suntem tentați să considerăm că *prejudecată* și *stereotip* sunt identice. Etimologia informează că *prejudecată* ar fi o judecată emisă înainte de a dispune de datele experienței. Se consideră că prejudecata face referire la grupuri sociale pentru a le devaloriza. Ea este legată de generalizări și constituie un fel de etichetă, persoana fiind caracterizată pornind de la diversitatea sa.

Stereotipul este o necesitate mentală de a organiza și a selecționa informațiile pentru a obține idei vaste.

Mijloacele de comunicare în masă au contribuit în răspândirea unei conștiințe stereotipe a celuilalt. Îmbogățirea culturală datorată cunoașterii culturilor diferite facilitează de asemenea o criză identitară.

Formarea profesorilor rămâne un aspect foarte important. Un ajutor substanțial este oferit de site-urile care își propun să prezinte o imagine globală a culturii franceze, cum ar fi site-ul *Civilisation française*. Numărul mare de fotografii, de extrase audio și video, cântecele și activitățile propuse le recomandă.

Site-ul *Online* propune clipuri video în jurul temelor de mediere a conflictelor, muncă, tradiții, gastronomie.

Să nu ometem faptul că există o adevărată diversitate culturală a țărilor francofone prezentată pe canalul TV5!

Concluzionând, se poate afirma că interculturalul în predarea/ învățarea limbii franceze deține un rol major în formarea elevilor ca cetățeni ai lumii multiculturale și toleranți.

Bibliographie:

Bârlea, Petre Gheorghe, *Multilingvism și interculturalitate*, Editura Grai și suflet-Cultura națională, București, 2010.

Gallini, Clara *Giochi pericolosi*, Manifesto libri, Rome 1996.

Claude, Clanet, *L'interculturel: introduction aux approches interculturelles en éducation et en sciences humaines*, Presses Universitaires du Mirail, Toulouse, 1993.

Conseil de l'Europe, *L'interculturalisme: de l'idée à la pratique didactique et de la pratique à la théorie*, Strasbourg, 1986.

De Carlo, Maddalena, *L'interculturel*, Clé International, Paris, 1998.

Jilinschi Rebeca Loredana, *Enseigner les éléments de civilisation en classe de FLE- Problématique de l'interculturel avec des fiches-outil*, Editura Sf Ierarh Nicolae, Brăila, 2010.

Mauger, G., *Cours de langue et de civilisation française*, t. I-IV, Hachette, Paris, 1953.

CREȘTEREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

*Prof. Olah Teodora Andreea,
Colegiul Național Economic „Theodor Costescu”, Dr. Tr. Severin*

Cuvântul „educație” provine din limba latină, „educatio”, care semnifică creștere, hrănire, cultivare. Educația este un fenomen social, specific uman, care apare odată cu societatea, dintr-o anumită necesitate proprie acesteia - aceea a dezvoltării omului ca om, ca forță de muncă și ființă socială. Prin intermediul educației este necesar să se dezvolte în mod conștient potențialul biopsihic al omului, precum și formarea unui anumit tip de personalitate cerut de condițiile prezente dar și de perspectiva societății.

În ceea ce privește problema educației, aceasta are următoarele caracteristici importante, și anume: pune accentul pe oameni, își dorește dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor, urmărește pregătirea oamenilor pentru viață și are în vedere, în principal găsirea unor răspunsuri la întrebări asupra existenței, aceasta vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse, iar astfel finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung. Cu alte cuvinte, activitatea aceasta educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi și a deveni”. Educația diferă de la o etapă istorică la alta în funcție de condițiile materiale și spirituale ale societății.

Creșterea calității educației este una dintre principalele probleme pe care societatea în care trăim își dorește să o soluționeze. Educația este un atribut important în formarea personalității tinerilor din societatea viitoare, o societate care se vrea dezvoltată în toate domeniile de activitate. Educația are menirea de a pregăti tinerii pentru viitor, aceștia fiind un element important și activ al vieții sociale.

Calitatea și asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opțională, ci este o cerință imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puțin patru motive: *moral* (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educație care să fie „cea mai bună”), *contextual* (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin). Contextul în care acestea își desfășoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituțiile o creștere a interesului pentru calitate.), *supraviețuirea* (societatea de azi este una concurențială), *responsabilitatea* (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate).

Cu privire la îmbunătățirea calității educației, aceasta se referă evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu.

În zilele noastre, învățământul nu se referă numai la tineret, acum se pune accentul pe formarea profesională continuă, pe tot parcursul vieții, aceasta devenind un element important în procesul instructiv-educativ. Astfel, acest proces educativ nu se mai limitează doar la spațiu și timp, ci din contră, problema aceasta a locului în care se desfășoară studiile nu mai este atât de importantă pentru elevi și studenți.

În această perioadă, problema majoră pe care trebuie să o avem în vedere este ce să învețe, dar și cum să învețe elevii și studenții. Putem spune că, în cadrul educației se pune accentul mai mult pe cerere decât pe ofertă. Așadar, etapa finală a procesului instructiv-educativ nu o mai reprezintă liceul sau facultatea, ci acestea se află pe drumul dobândirii unui sistem instructiv-educativ continuu.

Este necesar ca școala românească să iasă din legile stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, această idee care încă există la baza a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala trebuie să fie locul în care elevii să primească informații, însă accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din contră să atingă din ce în ce mai mult noțiuni de formare, integrare în viața socială și relaționare.

În acest sens, o astfel de școală ar trebui să fie părtașă la transformarea elevilor săi în: persoane care să gândească, persoane capabile să comunice, persoane care să posede principii precum responsabilitate, onestitate, demnitate, persoane care să poată lua decizii logice, persoane deschise, cu toleranță și înțelegere a altor culturi, persoane care să poată combina cât mai bine dezvoltarea fizică și psihică cu cea intelectuală, oameni capabili să se autoevalueze și să se poată dezvolta și nu în ultimul rând oameni capabili de respect, empatie și compasiune pentru semenii lor.

Școala românească trebuie să ajungă la standardele europene, în care accentul cade pe competențele dobândite, și anume:

- spiritul de întreprinzător;
- spiritul de cooperare;
- capacități de comunicare, de viață în societate și de participare;
- capacitatea de a rezolva problemele;
- facultatea de a organiza lucrul propriu în mod autonom;
- capacitatea de colaborare cu colegii de origine culturală și națională diferită;
- capacitatea de a utiliza noile tehnologii de informare și de comunicare;
- competențe lingvistice.

Competențele menționate mai sus trebuie să fie achiziționate în cadrul studiilor generale și în cadrul formării profesionale. Școala și universitatea trebuie, de asemenea, să permită tinerilor să capete competențe antreprenoriale și participative.

Așadar, este necesar ca sistemul instructiv-educativ să se îmbunătățească și să se îndrepte spre dezvoltarea competențelor elevilor pentru o mai bună funcționare a acestora în cadrul societății și pentru încadrarea în standardele europene.

BIBLIOGRAFIE:

1. Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației” , „Tribuna învățământului” nr.649, 2005;
2. <http://euromentor.ucdc.ro/vol2nr1martie2011/eur-ro/politici-in-domeniul-calitatii-educatiei-cezar-mil.pdf>;
3. „Tribuna învățământului” nr. 884, 2007.

ȘCOALA, PEDAGOGIA ȘI TEHNOLOGIA ÎN EDUCAȚIA LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Lelioara Nicola,
Ing. Belețu Lelia
Liceul Tehnologic "Petre Baniță", Călărași, Dolj*

A educa înseamnă a fi un artizan al personalității, un poet al inteligenței, un semănător de idei!

Școala nu este un lucru, ci este un spațiu, în care dascălii transfera elevilor, arta de a comunica, de a înțelege și a descoperii noi noțiuni în direcția în care vor să se pregătească.

Pedagogia nu este un lucru, ci este un mod prin care profesorii, din toate colțurile lumii, pot comunica direct sau indirect, între ei prin intermediul tehnologiei, produselor și actelor educaționale.

Tehnologia nu este un lucru, ci este o alta etapa a creativității, prin care școala se definește în timp și spațiu și care oferă elevilor un alt mod de comunicare, învățare, socializare.

De-a lungul timpului, societatea s-a bucurat de diversele domenii din evoluția culturală precum: pictura, grafica, sculptura, arhitectura, teatrul, dansul, cinematografia, muzica, literatura.

Criza prin care trece educația în zilele noastre, necesită schimbări la nivelul sistemului de învățământ. Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor. Un prim pas trebuie făcut în formularea obiectivelor instructiv-educative, astfel încât cultivarea creativității să stea alături de educarea gândirii, prin combaterea conformismului cultural manifestat la mulți dintre profesori. Astfel, chiar progresul gândirii în soluționarea problemelor depinde de factorul creativitate.

Educarea creativității la copiii de toate vârstele, presupune atingerea următoarelor obiective cu caracter general:

- formarea unei atitudini pozitive față de progres, față de elementele de noutate și față de introducerea acestora în propriile acțiuni;
- pregătirea lor pentru a accepta noul ca un indiciu al progresului, al inovațiilor și al creativității umane;
- încurajarea manifestărilor elevilor caracterizate prin caracter și rezultate originale;
- formarea și dezvoltarea aptitudinilor și capacităților de a crea, de a regândi strategiile de lucru și de a le integra în sisteme dinamice, flexibile și eficiente;
- formarea și dezvoltarea capacităților creative, a capacităților de a realiza ceva nou: conexiuni, idei, teorii, modele ideale sau materiale, produse materiale etc.

Cum poate supraviețui învățământul în era tehnologiei?

Modernizarea învățământului impune regândirea fundamentală a tehnologiei didactice. Nu modernizăm făcând apologia metodelor moderne și respingând pe cele clasice, ignorând unele adevăruri clasice și preluând teze adesea neînțelese, aplicate trunchiat, neadecvat, nediferențiat. Tot

secretul noilor orientări metodologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoștințelor și a deprinderilor cerute de programa școlară - cum se exprima pedagogul V. Bunescu - de a-i orienta activitatea didactică în așa fel încât nimic - pe cât posibil - să nu i se pară de-a gata și să fie dirijat să cucerească cultura prin efort propriu.

Didactica actuală pune accentul pe mobilurile interioare, pe atitudinea activă, izvorâtă din interiorul elevului, pe activitatea din proprie inițiativă. Problema esențială de care depinde producerea învățării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învață în actul învățării.

Asigurarea calității reprezintă un mijloc puternic de ameliorare a eficienței educației. Principiul său cheie este acela că principalii actori din primele rânduri ale sistemului de învățământ –

cum sunt profesorii și alți factori de la nivelul școlii (elevi, părinți, comunitatea) – sunt responsabili pentru îmbunătățirea performanțelor educaționale.

Pe măsură ce se conturează consensul legat de faptul că asigurarea calității este o abordare puternică menită a ameliora educația și realizarea scopurilor educației în mod eficient, acest concept evoluează diferit în Europa, în funcție de principiile și prioritățile fiecărui sistem de învățământ

În societatea modernă, arta se îmbină cu tehnologia, creând capodopere care, nu demult, depășeau limitele gândirii umane.

Mulți oameni creativi și talentați au fost descoperiți în mediul online și mulți dintre ei continuă în a-și îmbunătăți palmaresul prin documentarea rapidă și eficientă pe care evoluția a creat-o.

Conform unor afirmații, tehnologia este blamată pentru dezinteresul pe care oamenii încep să îl aibă față de anumite forme ale învățământului

Cum poate supraviețui profesorul în era tehnologiei?

Problema educării deliberate a puterii de producție creatoare a fost pusă încă de la începutul secolului trecut. Prin însăși trăsătura ei definitorie – originalitatea – ca ceva nou și imprevizibil, creativitatea pare a fi incompatibilă cu ideea de educare deliberată.

Multă vreme creația a fost considerată apanajul exclusiv al unei minorități restrânse.

Distingând însă mai multe trepte calitative în creativitate și observând cum și eforturile de gândire obișnuită implică ceva nou, cel puțin pentru persoana aflată într-un impas, astăzi nu se mai face o separare netă între omul obișnuit și creator.

Factorul intelectual (imaginație, gândire, tehnici operaționale) este relativ mai ușor educabil, deși persistența în timp a efectelor unui curs sau a unei metode nu este mare. Factorii de personalitate în sensul larg al noțiunii, care țin de atitudini, motivații, caracter, deprinderi de lucru se lasă mai greu influențați în direcția și cu intensitatea dorită de noi, dar odată achizițiile educative dobândite, persistența lor nu se mai măsoară în luni, ci în ani sau etape de vârstă.

La educarea creativității sunt importante, deopotrivă, metodele, relația profesor-elevi (autentic democratică și de cooperare), atitudinea adultului față de elev (deschisă și receptivă față de copil și de valorile creativității sale) și atmosfera pe care cadrul didactic o instaurează în clasă.

Trebuie să fim conștienți și să combatem anumite piedici în calea manifestării imaginației, creativității. Asemenea obstacole exterioare sau inerente individului sunt denumite, de obicei, blocaje.

Creativitatea pedagogică însă, definește modelul calităților necesare educatorului/cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativității o constituie *imaginația*, dar creația de valoare reală mai presupune și *o motivație, dorința de a realiza ceva nou, ceva deosebit*, și cum nouitatea nu se obține cu ușurință, o altă componentă este *voința, perseverența* în a face numeroase încercări și verificări.

Rolul școlii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl folosește pentru cultivarea creativității la membrii ei tineri, de vârstă școlară.

Preocuparea de formare a independenței în gândire și exprimare implică și o legătură cu familia. Părinții trebuie convinși că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii și fanteziei lui, factori esențiali în dobândirea viitoare a unei autentice competențe profesionale.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în școală. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire și stilul de lucru în clasă, cristalizate în secole de învățământ tradițional, prea puțin preocupat de această latură a personalității elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.

Putem spune așadar că, creativitatea trebuie încurajată și cultivată prin respectul de sine, ea nu este doar un har dăruit de Dumnezeu unui Eminescu, Enescu, sau Edison, ci este însăși exprimarea de sine a ființei umane, în orice domeniu se manifestă.

Dezvoltarea creativității în învățământ

Câtă vreme creația era socotită un privilegiu dobândit ereditar de o minoritate, școala nu s-a ocupat în mod special de acest aspect, deși s-au creat și clase speciale pentru supradotați. Pe lângă efortul tradițional de educare a gândirii critice, stimularea fanteziei apare și ea ca un obiectiv major.

Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și în ce privește metodele de educare și instruire.

În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale și emotive, puternice în școala din trecut. Se cer relații destinse, democratice, între elevi și profesori. Apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor prin folosirea metodelor. În fine, fantezia trebuie și ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoștințelor, de raționamentul riguros și de spiritul critic.

Produsul creator de tip pedagogic angajează cel puțin nivelul inventivității, situat între creativitatea semnificativă doar în sens individual și cea relevantă (și) în plan social, La acest nivel "nu ajung decât puțini indivizi" și anume „cei mai flexibili și mai receptivi la prelucrări simbolice pe spații largi" (Landau, Erika).

Învățământul determină creșterea numărului acestora tocmai datorită exercițiului de creativitate angajat permanent la nivelul lecției, orei de dirigenție etc., care solicită educatorului adaptarea continuă la situații noi, imprevizibile, în regim de viteză rapidă.

Produsul creator reflectă complexitatea corelațiilor subiect-obiect. corelații angajate la nivelul acțiunii educaționale/didactice prin multiplicarea corespondențelor pedagogice necesare între obiectivele pedagogice - conținuturile pedagogice - strategiile de predare-învățare-evaluare, direcționate special pentru realizarea unui învățământ prioritar formativ.

Domeniul educației dezvoltă un spațiu și un timp pedagogic deschis creativității în plan individual (creativitatea cadrului didactic, creativitatea elevului), colectiv (creativitatea colectivului didactic, creativitatea clasei de elevi, creativitatea microgrupurilor de elevi) și social (creativitatea organizației școlare, creativitatea comunității educaționale, naționale, teritoriale, locale).

Procesul creator de tip pedagogic este angajat la nivelul proiectării didactice/educației care presupune valorificarea etapelor de pregătire-incubație-iluminare-verificare a modului de realizare a lecției, orei de dirigenție etc în sens prioritar formativ.

Primele două etape - *pregătirea și incubația* - impun un anumit (auto)control pedagogic, exercitat de cadrul didactic în diferite contexte educaționale.

Etapa *iluminării* presupune înțelegerea deplină a situației didactice/educative create stimulând decizia originală și eficientă, condensată afectiv într-un anumit moment. de eliberare, „la care nu se poate ajunge dacă lipsesc premisele obținute în faza de incubație" (Landau, Erika).

Etapa *verificării* definitivează procesul creator, exprimat printr-un produs specific – simbol, sens verbal, obiect, acțiune, relație socială etc. - care respectă particularitățile domeniului de referință (ciclu, disciplină de învățământ), acționând la nivelul perfecționării corelației subiect-obiect, angajată în mediul școlar și extrașcolar

Produsul creator de tip pedagogic este situat la nivelul inventivității care reflectă capacitatea educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, de „a produce" corelații instructive și educaționale noi (vezi corelația subiect-obiect. dezvoltată la nivelul structurii acțiunii educaționale/didactice) în raport cu realizările anterioare).

În această accepție, valorificând o teză de bază, afirmată la nivelul praxiologiei - „orice lucru bine făcut este un lucru nou" (Kotarbinski, Tadeusz) - orice activitate didactică/educativă (lecție, oră de dirigenție etc.) eficientă este o activitate nouă care asigură adaptarea proiectului pedagogic la situațiile concrete ale clasei și ale câmpului psihosocial, aflate într-o continuă schimbare și

transformare. Această tendință susține în timp (auto)perfecționarea permanentă a activității didactice/educative cu efecte optimizante nu numai în plan psihopedagogic, ci și în plan social (cultural, politic, economic).

Bibliografie

1. A. Cury, *Părinți străluciți, profesori fascinanți*, Ed. For You, București, 2005, p. 53
2. M. Ionescu, *Demersuri creative în predare și învățare*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000, p.129
3. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976;
4. Cucuș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2001;
5. Maria, Gârboveanu, *Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ*, Editura didactică și pedagogică, București, 1981;
6. Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilități de cunoaștere și educare*, Editura didactică și pedagogică, București, 1983;
7. Voiculescu, Florea, *Analiza resurse-nevoi și managementul strategic în învățământ*, Editura „Aramis”, București, 2004.

MODERNIZAREA ȘI RIDICAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNESCĂ LA NIVELUL STANDARDELOR EUROPENE

*Prof. Creac Mic Zenovia Adela
Prof. Staicuț Laura Maria
Liceul Tehnologic „Petre Baniță” Călărași, Dolj*

Educația devine esențială în modelarea viitorului sporind șansele de a apropia viitorul de aspirațiile și trebuințele oamenilor. J. Dewey consideră că „școala nu pregătește pentru viață, este însăși viața”.

În contextul reformei educaționale din țara noastră, cunoștințele, mai exact, conținuturile instructiv-educative, nu mai sunt elementul central al activităților de proiectare didactică la macronivel. Din dorința de a asigura, atât pe planul discursului teoretic, cât și pe cel al praxisului educațional, o reală și o semnificativă deplasare de accent de pe dimensiunea informativă pe cea formativă a procesului de învățământ, actuala abordare curriculară nu mai centrează acțiunea educațională pe conținuturi, ci pe formarea de competențe educaționale complexe. În contextul educațional actual, „a ști” nu mai este un scop în sine, ci un factor intermediar care asigură premisele pentru „a ști să faci”, „a ști să fii” și „a ști să devii”.

Omul devine om numai prin educație, dar “educația la rândul ei trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce”. (Pestalozzi)

Modernizarea și ridicarea calității învățământului românesc la nivelul standardelor educaționale europene, mereu reînnoite, cer o examinare atentă și mereu actualizată în concordanță cu evoluția sistemelor de învățământ din celelalte țări europene. Eficiența actului educativ este dată de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare.

Școala are rol primordial în asigurarea educației copiilor. Educația este o acțiune care se realizează, în școală dar și în societate. Colaborarea între toți factorii educaționali, în primul rând între școală și familie, este stridentă. Familia îi dă copilului primele informații despre lume înconjurătoare, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar satisfacerii trebuințelor și dorințelor sale. ”Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii și profilului spiritual-moral al personalității propriilor copii se menține toată viața”. (M. Golu) Familia este cea care mediază și condiționează comunicarea și interacțiunea cu celelalte componente sociale, în special cu școala.

Elevul este beneficiar al învățării prin intermediul scolii, de aceea trebuie să i se identifice cu adevărat nevoile, interesele profesionale și personale, pentru a fi îndeplinite.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

Ioan Cerghit afirmă: „Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă consideră că fixarea metodelor ,conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte ea nu se opune în nici un fel inițiativei originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond creația în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reînnoire și îmbogățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare.”

Scopul învățământului de azi și dintotdeauna constă în dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor, a capacității de a gândi, pentru a rezolva probleme, a înțelege, a inova, a lua decizii și a comunica eficient.

Pentru a atinge acest țel, școlile și clasele de elevi trebuie să ofere o atmosferă cât mai favorabilă dezvoltării gândirii, să încurajeze discutarea și exprimarea ideilor, convingerilor și rezolvarea de probleme. Școala devine astfel un centru de stimulare a gândirii și învățării, în care informația constituie catalizatorul gândirii în primul rând și nu punctul final al acesteia.

Menirea procesului de învățământ este să angajeze elevii în trăirea unor noi experiențe, organizate pedagogic, încât acestea să realizeze învățare. Procesul de învățământ se prezintă ca un autentic act creator, constructiv, generator de noi comportamente, ceea ce conferă școlii semnificația unui grandios „laborator viu”, loc al unor ample și profunde metamorfoze umane, la nivel individual și de grup.

În accepția învățământului contemporan, este modern tot ceea ce-l pune pe elev în situația de a învăța, pe cât posibil, prin efort propriu cu mobilizarea la maximum a capacităților sale.

Spre deosebire de învățământul tradițional, centrat pe cunoaștere, pe distribuirea cunoștințelor, în școala modernă procesul de învățământ se ridică mult deasupra nivelului simplei cunoașteri, simplei transmiteri și asimilări de cunoștințe.

Principala preocupare este acum de a face din funcția cunoașterii un element motor al dezvoltării gândirii, al formării atitudinilor și comportamentului, al promovării dezvoltării personalității elevului.

În accepția didacticii actuale, contextul psiho-social în care are loc învățarea, clasa de elevi, cu multitudinea interrelațiilor ei umane, constituie premisa unei vieți colective reale, încărcate cu atâtea elemente emulative și stimulative, care contribuie la dezvoltarea simțului datoriei, al răspunderii, al disciplinei, al respectului reciproc, al prieteniei și colegialității. Modernizarea învățământului impune regândirea fundamentală a tehnologiei didactice. Nu modernizăm făcând apologia metodelor moderne și respingând pe cele clasice, ignorând unele adevăruri clasice și preluând teze adesea neînțelese, aplicate trunchiat, neadecvat, nediferențiat. Tot secretul noilor orientări metodologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoștințelor și a deprinderilor cerute de programa școlară - cum se exprima pedagogul V. Bunescu - de a-i orienta activitatea didactică în așa fel încât nimic - pe cât posibil - să nu i se pară de-a gata și să fie dirijat să cucerească cultura prin efort propriu.

Didactica actuală pune accentul pe mobilurile interioare, pe atitudinea activă, izvorâtă din interiorul elevului, pe activitatea din proprie inițiativă. Problema esențială de care depinde producerea învățării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învață în actul învățării.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit I., „Creativitatea-trăsătură de bază a personalității profesorului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
2. Pintilie M., „Metode moderne de învățare evaluare”, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2009

PROIECTAREA DIDACTICĂ ȘI MANAGEMENT EUROPEAN ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC

*Prof. Burulean Mariana – Luminița
Grădinița nr 35, București, sector 5*

Învățământul preșcolar are un rol esențial în formarea copiilor în spiritul valorilor europene, astfel că este necesar și putem să dezvoltăm conștiința europeană în rândul copiilor, să-i învățăm despre valorile europene, să punem bazele unor proiecte în colaborare cu alte state europene și să integrăm dimensiunea europeană în activitatea noastră curentă, participând la activități de ordin pedagogic.

Rolul Uniunii Europene este ameliorarea calității educației, prin încurajarea cooperării între instituțiile educaționale din țările membre, prin promovarea dimensiunii europene în educația și crearea unui sistem de cooperare între statele membre, lăsând la latitudinea fiecărei țări modul de organizare, conținutul sistemului educațional și formarea profesională. Copii, de la cea mai fragedă vârstă, vor fi pregătiți pentru a trăi, a învăța și a munci într-o Europă largită, manifestând profunzime și spontaneitate în dorința de a găsi explicații pentru toate fenomenele și evenimentele ce apar în jurul lor.

Calitatea educației și formarea profesională este considerată în toate statele membre să fie o preocupare prioritara. Nivelul ridicat de cunoștințe, competențe și abilități sunt considerate a fi o bază pentru ocuparea forței de muncă. Învățarea pe tot parcursul vieții este un mijloc important de modelare a viitorului pe plan profesional și personal. O educație de înaltă calitate este esențială în lumina politicilor pieței forței de muncă, și libera circulație a forței de munca în cadrul Uniunii Europene. Nu este vorba nicidecum despre copierea unuia sau a altuia dintre modele, nici măcar despre căutarea unor „modele europene” în plan sectorial. Dimpotrivă, se încurajează diversitatea, elaborarea unor soluții adaptate la nevoile concrete ale fiecărei țări în parte. Statele membre ale UE sunt responsabile de propriile sisteme de educație și formare profesională, însă UE le ajută să stabilească obiective comune și să facă schimb de bune practici.

Dimensiunea europeană în învățământul preșcolar se poate realiza prin promovarea unor deziderate cum ar fi:

- Cunoașterea și respectarea drepturilor copilului;
- Realizarea integrării sociale;
- Egalitate, liberate, dreptate;
- Formarea unui comportament tolerant care să stimuleze respectul, înțelegerea și cooperarea;
- Eliminarea discriminării de orice tip;
- Susținerea și facilitarea accesului copiilor la acțiunile comunității;
- Asumarea de roluri și responsabilități în viața socială.

Perioada cuprinsă între 0-6/7 ani este cea în care copiii de dezvoltă rapid, iar dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, mai târziu este mult mai dificilă și mai costisitoare compensarea acestor pierderi.

Acțiuni recomandate pentru îmbunătățirea accesului la educația timpurie:

- Revizuire și reforma în Legea învățământului românesc;
- Dezvoltarea unei ample campanii de informare a opiniei publice în legătură cu importanța educației timpurii;
- Înființarea de instituții pentru educație timpurie, cu standarde și criterii bine definite și cu personal didactic calificat;
- Accesul la educație în mod egal a copiilor și nevoi speciale;

- Soluții comunitare eficiente în vederea sprijinirii accesului la educație a copiilor proveniți din cele mai dezavantajate grupuri;
- Facilități în domeniul transportului, factor important care afectează înscrierea și participarea copiilor din mediul rural la învățământul preșcolar.
- Programe de educație a părinților.

Deși formarea cadrelor didactice care lucrează în grădinițe a fost restructurată prin trecerea la sistemul universitar de pregătire a educatoarelor/institutorilor/ profesori pentru învățământul preșcolar, în zonele rurale și nu numai, pentru cei care lucrează cu copiii cu vârste cuprinse între 0-3 ani încă nu există niciun fel de formare a cadrelor didactice.

Politicile și strategiile de asigurare a calității în sistemul național de învățământ din România vor fi permanent corelate cu orientările și acțiunile promovate la nivel european și mondial.

Un învățământ de calitate este acela în care instituțiile și programele lor de studii:

- Demostrează capacități de realizare, în contexte diverse, a obiectivelor planificate;
- Satisfac exigențele și așteptările beneficiarilor interni și externi;
- Garantează realizarea standardelor și normelor de calitate.

Având ca punct de plecare competiția și competitivitatea, din ce în ce mai frecvente în sfera educației, devine necesară fundamentarea politicilor educaționale pe paradigme specifice calității, totul pornește de la instituirea unei culturi a calității, ce poate fi asimilată prin concept și prin manipularea unor instrumente specifice.

Grădinița este o mică societate, un loc unde se poate practica educația europeană, un loc unde se asigură nu numai un volum important de cunoștințe, dar se și formează mentalități moderne și deschise.

Bibliografie:

1. RODICA ȘOVAR, *Educația timpurie între deziderat și realitate* – Revista Învățământului Preșcolar nr 3-4/2005;
2. MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE, *Asigurarea calității în educație, vol.1 și 2*, Ed. Școala Gălățeană;
3. INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, *Asigurarea calității-Ghid pentru unitățile școlare, Partea I: Concept și cadru metodologic*, București, 2006.

EVALUAREA CA PARTE COMPONENTĂ A REFORMEI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC

*Prof. Ene Carmen-Monica
Prof. Gugu Viorica
Grădinița Nr.35, Sector 5, București*

Preocuparea fără precedent pentru sporirea eficienței învățământului, se canalizează în special pe valorificarea potențialului educativ al copilului. Planificând procesul de învățământ asigurăm o perspectivă socială și economică a acestuia, obiectivele fiind realizabile în timp pe măsură ce condițiile și acțiunile concrete ne permit. În amplul proces de raționalizare a învățării, principala componentă a reformei procesului de învățământ a devenit evaluarea. Întrucât constituie o modalitate de punere în evidență a randamentului obținut, evaluarea nivelului de pregătire al preșcolarului are un rol esențial.

Trecerea de la actul educațional în care copilul era "ascultător" iar, cadrul didactic avea propriul discurs, la un act educațional bazat pe experiențe și acțiuni și apoi la un act educațional interactiv bazat pe cercetare și învățare prin cooperare face obiectul studiului amănunțit al specialiștilor în domeniul educațional. Astfel s-a făcut trecerea de la achiziționarea de cunoștințe la dobândirea de capacități și competențe, aceasta din urmă reprezentând finalitatea procesului instructiv-educativ. Ca și consecință pot menționa faptul că problematica evaluării școlare a devenit tot mai diversificată și complicată trecând de la „ceea ce știe copilul” la „ceea ce știe el să facă” și mai ales punându-se accent pe felul în care el procedează pentru a fi performant și cum reușește să obțină rezultate excelente.

Prin această schimbare ne-am văzut obligați să adoptăm noi metode de evaluare care să aprecieze și să valorizeze competențele preșcolarilor. Acesta este și motivul pentru care suntem din ce în ce mai preocupați de găsirea unor noi metode moderne (metode alternative) care să fie obiective în valorizarea competențelor, evaluând la justă valoare performanța. Aceste metode reprezintă o alternativă la cele clasice. Acest termen de „modern” nu trebuie înțeles ca ceva mai bun sau ceva mai nou, ci ca ceva alternativ, complementar, ceva care să satisfacă curiozitățile tot mai mari ale preșcolarilor. Folosind metode moderne de evaluare, alternative alegem să evaluăm rezultatele învățării diferit, dar într-un raport de interdependență cu cele clasice.

Activitatea educativă în grădiniță este complexă și solicită forme de evaluare variate, multiple și nu în ultimul rând adaptate particularităților de vârstă ale preșcolarilor. Ca și celelalte trepte de învățământ, învățământul preșcolar se află într-un proces de restructurare și revalorizare, de racordare la nivel mondial.

Dacă am privi puțin asupra studiilor realizate de D. Ausubel care afirma că "Evaluarea merită un loc important în învățământ, din care face parte integrantă. Ea are întotdeauna un raport direct sau indirect cu progresul, în extensie și în calitate al învățării", putem afirma cu certitudine că evaluarea este o componentă importantă a procesului de învățământ. Astfel putem lua decizii de reglare, ameliorare și perfecționare a activității preșcolarilor în cunoștință de cauză. După D. Ausubel ea este punctul final dint-o succesiune de evenimente ce debutează cu stabilirea obiectivelor prin prizma comportamentelor dezirabile urmând apoi proiectarea și executarea programului, încheindu-se cu măsurarea și aprecierea rezultatelor. Dar nu putem spune că întreg procesul a luat sfârșit deoarece pe baza evaluării el va fi reluat într-un mod adecvat nevoilor de educație și posibilităților reale de satisfacere a acestor nevoi. Evaluarea are astfel rolul unei legături, unei conexiuni inverse (feed-back) între etapa deja parcursă și etapa următoare.

Evaluarea nu trebuie văzută ca o cale de control a cunoștințelor acumulate sau ca un mijloc de măsurare obiectivă, ea trebuie să devină o cale de perfecționare. Evaluarea nu trebuie să fie supusă procesului de învățare ci să constituie un act integrat întregului proces instructiv-educativ. În vederea

conceperii și aplicării adecvate a evaluării în activitățile preșcolare, ar trebui să se țină cont de câteva aspecte ce au ca scop redimensionarea și regândirea strategiilor evaluative și anume:

- acțiunea de verificare și apreciere a rezultatelor să fie extinsă către evaluarea procesului, a strategiei care a condus la obținerea unor anumite rezultate;
- vizarea și altor indicatori cum ar fi conduita, personalitatea copiilor, atitudinile în concordanță cu achizițiile cognitive;
- centarea evaluării pe rezultatele pozitive și nesancționarea celor negative;
- transformarea preșcolarului într-un partener al cadrului didactic prin autoevaluare, interevaluare etc.;
- raportarea rezultatelor la obiectivele stabilite și la evoluția societății.

În învățământul preșcolar evaluarea este văzută prin prisma raportului dintre obiective și rezultatele obținute de către preșcolari. Existența unui feed-back între obiective și rezultatele procesului de învățământ, îl fac pe acesta să fie un sistem regrabil și autoregrabil. Evaluarea performanțelor copiilor de vârstă preșcolară se realizează prin modalități specifice acestui nivel de instruire, transmiterea și evaluarea cunoștințelor nefiind o preocupare majoră, aceste cunoștințe ajutând copilul să se integreze mai ușor în mediul social și declanșând și stimulând dezvoltarea potențialului biopsihic de care dispune copilul.

Procesele evaluative pun astfel în evidență progresele pe care le realizează copilul în învățare, fapt ce pune în evidență îmbunătățirea parametrilor generali ai dezvoltării psiho-fizice și în dobândirea unor autonomii în acțiunile întreprinse.

Dezvoltarea cognitivă a copiilor din grădiniță, după A. Gesell este un rezultat al maturizării sistemului nervos și reprezintă desfășurarea pură a atitudinii înnăscute. Se poate afirma că activitatea din grădiniță nu ar scoate în evidență mecanisme de învățare. Altfel spus dacă avem în vedere gradul de înțelegere atins de o persoană, trebuie să ne raportăm la întrebările pe care aceasta le formulează cu privire la dezvoltarea cunoașterii sale la curiozitatea provocată de efortul depus pentru a înțelege, la acțiunile practice pe care le întreprinde având la bază cunoștințele dobândite.

Aceste aspecte ne preocupă în lucrarea de față, în mod deosebit dezvoltarea cognitivă, fizică și afectivă ce este într-o dinamică și schimbare permanentă atât datorită evoluției copilului, dar și mediului socio-cultural actual și viitor. Există factori externi precum mass-media, calculatorul care solicită accelerarea dezvoltării cognitive. În aceste condiții ne vedem obligați să ținem cont în desfășurarea procesului instructiv-educativ de acest ritm accelerat de maturizare. Sunt determinate astfel componente specifice asimilării conținuturilor și implicit formarea copilului pentru instruirea continuă și educația permanentă.

Ca acestea mai sus menționate să fie finalizate ale procesului instructiv-educativ, cadrul didactic trebuie să fie preocupat de anticiparea eficienței demersului didactic, având ca punct de plecare evaluarea reală a nivelului de dezvoltare a copiilor. Evaluarea devine astfel punctul de plecare al proiectării demersului didactic. Evaluarea devine componenta esențială a procesului de învățământ în general și a procesului didactic în special. Evaluarea interacționează și cu celelalte componente nefiind o etapă suprapusă procesului de învățământ ci este un act integrat al acestuia.

Bibliografie:

- Birzea, C., *Reforme de învățământ contemporane. Tendințe și semnificații*, EDP, R.A. București, 1976.
- Bîrzea, C., (coord.), *Reforma învățământului în România: condiții și perspective*, Institutul de Științe ale Educației, București, 1993.
- De Peretti, A., *Educația în schimbare*, Editura Spiru Haret, Iasi, 1996.
- Manolescu, M., Potolea, D., *Teoria și practica evaluării*, Ministerul Educației și Cercetării Proiectul pentru Învățământul Rural 2006

ABORDAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIN NOILE EDUCAȚII

*Prof. Nica Emilia
Grădinița Nr.35, Sector 5, București*

Parcurgem cu pași repezi o nouă eră, un nou mileniu, în care societatea umană „să producă” un nou tip de om „flexibil, ușor adaptabil la accelerația dată de progresul tehnologic. Împlicit această „accelerație” trebuie să creeze un mediu total nou și un alt tip de conștiință racordată la mediu.

În acest context, Europa unită în care se află și România, a deschis larg un „drum” de oportunități, în care politicile educaționale, din țările care promovează ideea europeană, au ca țintă strategică realizarea unei dimensiuni europene în educație. Această țintă derivă din faptul că se tinde spre o aspirație legitimă și anume spre „o societate perfectă” în care educația este considerată un „factor esențial al evoluției individului care servește în principal lărgirii perspectivei asupra vieții și sporirii satisfacției de a trăi”. Deci, educația (cu toate formele și sub toate aspectele) reprezintă de fapt un factor esențial al dezvoltării economice, politice și sociale.

Educația privită din această perspectivă, a condus la apariția termenului de „educații noi” ce sunt definite în programele UNESCO ca : „răspunsuri ale sistemelor educaționale la imperativele lumii contemporane”.

Acest nou concept definit prin termenul de „noile educații” a fost adoptat de către statele europene (implicit România) tocmai pentru a marca prin obiective, conținuturi, strategii, mesaje noi, transformările lumii contemporane. Acestea marchează domenii prioritare ale educației putând fi aplicate în funcție de specificul fiecărei vârste.

„Noile educații” – conform Văideanu G., 1996, Cucuș C., 1999, Stanciu M. m 1999 – se referă la :

- Educația ecologică;
- Educația pentru schimbare și dezvoltare;
- Educația pentru tehnologie și progres;
- Educația pentru comunicare și mass-media;
- Educația demografică;
- Educația economică și casnică modernă;
- Educația pentru timp liber;
- Educația nutrițională;
- Educația pentru pace și colaborare;
- Educația pentru democrație și drepturile fundamentale ale omului;
- Educația sanitară modernă;
- Educația interculturală;
- Educația pentru calitate.

Conținuturile specifice ale acestor tipuri de educație sunt integrabile la toate nivelurile de învățământ, începând cu perioada preșcolară (3-5/6 ani), la toate dimensiunile și chiar formele educației. Conținuturile, de asemenea, se pot include în toate tipurile de educație tradițională: educație intelectuală, educație morală, educație estetică, educația fizică, acestea venind în completarea lor, concepute în plan disciplinar, interdisciplinar și trans disciplinar.

Această nouă abordare a educației, prin obiectivele, conținuturile și strategiile specifice orientează copilul spre dobândirea de valori socio-umane necesare adaptării la noul mediu, îl orientează spre investigație și performanță prin încurajarea competiției ce favorizează încrederea.

În România, abordarea „noilor educații” se face prin infuzia și interconectarea acestora cu conținuturile tradiționale, nefiind cuprinse în planul de învățământ ca niște categorii de activități de sine stătătoare.

La acest nivel de vârstă, pentru atingerea acestei noi viziuni și implicit pentru obiectivarea acesteia în comportamente și atitudini pozitive, educatorului îi revine cea mai importantă sarcină și anume ca, prin strategii didactice diverse și specifice să reușească să-l conecteze pe copil la realitățile lumii contemporane.

O sarcină deloc ușoară, dar realizabilă în contextul evoluției sistemelor de învățământ europene ce proiectează „o societate a cunoașterii științifice” caracterizată prin ”mobilitate socială care tinde să devină fără margini (...) și de un mediu al libertății care necesită implicarea activă și responsabilitate.”

Într-o societate a informației și a tehnologiilor înalte, educația este de fapt un element cheie, un element al noilor politici educaționale la nivel european ce promovează sisteme de învățământ moderne în care resursele umane, prin inteligență, creativitate, flexibilitate, adaptabilitate, să devină „motorul” unei noi ere, o eră a păcii și a cunoașterii mai profunde a spiritului uman.

BIBLIOGRAFIE:

- DRUCKER PETER, *Realitățile lumii de mâine*, Editura Teora, București, 1999;
 VĂIDEANU GEORGE, *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, 1988;
 CRISTEA SORIN, *Noile educații în pedagogia post modernă, în Didactica Pro... – Revista de teorie și practică educațională*, Nr.4, 2009.

O EDUCAȚIE ROMÂNEASCĂ LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Codreanu Mihaela
Liceul Tehnologic „Petre Baniță” Călărași, Dolj*

Școala, spațiu al interacțiunii actorilor ei, a elevilor și a profesorilor deopotrivă, are un rol hotărâtor, în opinia noastră, în definirea identitară a fiecărui membru al societății. Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut. Studii efectuate în ultimii ani, care au analizat educația și învățământul românesc, fie pe toți parametrii învățării (a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și a învăța să trăim împreună, cum ar fi: “The ELLI Index – Europe 2010”) fie pe parametri independenți: “a învăța să știi” sau “a învăța să faci” au scos în evidență cam aceleași probleme: că există o strânsă corelație între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. Cum să facem acum, când harta etnică și chiar socială a Europei unite se tot schimbă, să ne păstrăm identitatea și valorile naționale și să le adăugăm valorilor internaționale? Să ne găsim un loc și o direcție. În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților. Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor românești dar și la integrarea celor universale în cultură noastră. Recomandăm celor interesați lucrarea profesorului Ion Albulescu de la Cluj, “Istoria pedagogiei românești”. În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale. Astfel, experiență reformelor din țări ca Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, și aici trebuie avute în vedere și experiențele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorința ei legitimă de a-și decide propriul destin prin generațiile viitoare. Astfel, este necesară:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”; Singapore a avut “trecerea de la lumea a treia la lumea întâi “iar în ultimii zece ani se concentrează pe menținerea la acest nivel. De aceea, orice dezbatere publică trebuie să contribuie la conturarea acestei viziuni care, odată articulate, să reprezinte punctul de referință al direcției de dezvoltare și perfecționare a învățământului pe termen mediu și lung. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.
2. Stabilirea de **standarde ridicate** și deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.
3. **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).
4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli – parte din cerințele pentru acordarea diplomei.
5. **Alinierea curriculumului** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curriculum, aceasta din urmă devenind doar o

înșiruire de conținuturi. Se perpetuează la catedră idea că cea mai importantă misiune a dascălului este transmiterea informației, iar pedagogia și metodică sunt doar niște decorațiuni ulterioare.

6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc).
7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern. Inspectorii au ca misiune principală sarcina de a verifica dacă ceea ce școala a evaluat este adevărat și de a-i ajuta pe cei ce au nevoie să se îmbunătățească prin recomandări specifice. Tot aici, este necesară creșterea gradului de obiectivitate în evaluările elevilor și corelarea evaluărilor școlilor și liceelor cu evaluările de la testele naționale.
8. **Eficiențizarea folosirii resurselor.** Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine ineficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.
9. Crearea unui **“portret de caracter”**, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului**. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată. Cu ce poate contribui caracterul viitorului cetățean român la bagajul umanității? O să ne referim la puțin mai jos la ce ar trebuie să includă el pentru că experiența ne-a convins că acest “caracter” implicit și explicit exprimat în programele școlare poate deveni coloana vertebrală a oricărui sistem educațional ce are ca scop desăvârșirea individului ca membru al unei societăți democratice.
10. **Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării** (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărui carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de “comunități de învățare” după modelurile Marzano)

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună. Dacă aceste trăsături ar deveni prioritare, șansa de a nu repeta greșelile din trecut despre care Mihai Eminescu ne atenționa, ar crește: Copiii români sunt încărcăți cu materii atât de multe și atât de diverse, încât nici profesorii, nici școlarii nu se pot orienta în capetele lor. Acești copii nu învață nimic, pentru că memoria nu păstrează nimic nepriceput, nerumegat, unde interesul viu și judecata copilului n-au jucat nici un rol. Singurul efect al încărcării memoriei cu lucruri pe care nu le poate mistui e *sila și scârba copilului de carte*. Pe de altă parte, nu ar trebui căzut nici în greșeala că “de pe timpul lui Eminescu tot așa era”. Nu trebuie ignorat nici faptul că, în ciuda multor critici, multe aspecte ale sistemului de învățământ socialist, nu în ultimul rând cultură generală și, de asemenea, multe dintre schimbările din ultimii 25 de ani au fost pozitive. Le-au lipsit însă coerența, flexibilitatea și viziunea pe termen lung. Toate acestea ar trebui discutate în dezbaterile publice, iar acelea dintre ele care se potrivesc cu noua viziune de țară, să fie păstrate. Astfel, am dori să sugerăm câteva direcții pentru eventuale dezbateri, direcții ce ar putea conduce către o schimbare de paradigmă și, implicit, către o apropiere a celor cu energie și bine intenționați din societatea românească către un scop comun de a educa românii de astăzi pentru societatea românească de mâine:

1. De la o supra-specializare timpurie să se treacă la o cultură generală mai largă până în clasa a X-a și la un sistem liceal mai flexibil (printre altele, vezi schimbările din Polonia începute în 1999 și care au dat rezultate după doar câțiva ani).
2. De la ierarhizarea școlilor pe baza de “rezultate” fără punerea în context, către o evaluare pe baze de analize ale progreselor fiecărei școli, în funcție de specificul ei și al nivelului elevilor pe care îi are în momentul admiterii; inclusiv al valorii adăugate, cu rezervele de rigoare, bineînțeles. Există metode testate și folosite ale acestor măsurători ale valorii adăugate (de exemplu “de Courcy analysis” în Australia pentru învățământul liceal sau studiile RÂND Europe pentru învățământul superior european).

3. De la o pedagogie separată de curriculum către o pedagogie axată pe conținuturi și competențe integrate. Aceasta, credem noi, este cheia către succes la nivel de clasă și apoi de școală. Poate fi exprimată explicit și se poate stabili un program metodic de implementare și evaluare.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit I., „Creativitatea-trăsătură de bază a personalității profesorului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
2. Pintilie M., „Metode moderne de învățare evaluare”, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2009
3. A Cury , Părinți strălucii, profesori fascinanți, Ed. For YOU , București, 2005
4. A. Bandura, *Self-Efficacy: The Exercise of Control*, W.H. Freeman, New York, 1997
5. I. Albulescu, note de curs ‘Istoria pedagogiei românești’, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, p. 21, https://beyondreamz.files.wordpress.com/2010/01/istoria_pedagogiei_romanesti.pdf
6. C. Iosifufescu, C. Novak, D. Stroie, Z Viăduț, F. Nicula, & O. Jidveian, ‘Raport național privind starea calității în unitățile de învățământ preuniversitar public din mediul rural’, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar ARACIP, Tracus Arte, București, 2015.
- 7 UNESCO, ‘Education Systems in ASEAN+6 Countries: A Comparative Analysis of Selected Educational Issues’, Education Policy and Reform Unit UNESCO Bangkok, 2004, <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002267/226757E.pdf>

INTERDEPENDENȚA FORMELOR EDUCAȚIEI

*Prof. Tudor Monica-Alina
Liceul Tehnologic “Petre Baniță” Călărași*

Raportate una la cealaltă, educația formală și educația nonformală se regăsesc fiecare într-un cadru instituționalizat, structurat și organizat din punct de vedere pedagogic, deosebindu-se prin formele și modalitățile lor de realizare. Mai puțin structurată și organizată din punct de vedere pedagogic, educația informală este situată în afară unui cadru instituțional de tip școlar. Ea are ponderea cea mai mare în timp și spațiu, însă, neîndeplinind deziderate de ordin pedagogic, nu poate susține singura procesul formării și dezvoltării personalității umane. Esențiale în acest scop sunt educația formală și cea nonformală prin care se asigură: însușirea cunoștințelor științifice, a valorilor culturii naționale și universale; formarea capacităților intelectuale, a disponibilităților afective și a abilităților practice prin asimilarea de cunoștințe umaniste, științifice, tehnice și estetice; asimilarea tehnicilor de munca intelectuală, necesare instruirii și autoinstruirii pe durata întregii vieți; profesionalizarea tinerei generații pentru desfășurarea unor activități utile, producătoare de bunuri materiale și spirituale.

Relația dintre cele trei forme generale ale educației este una de complementaritate, înregistrându-se tendințe de interpenetrare și de deschidere a uneia față de cealaltă – dinspre educația formală către integrarea și valorificarea informațiilor și experiențelor de viață dobândite prin intermediul educației nonformale și informale și invers, existând tendința de instituționalizare a influențelor informale. Efectele fiecăreia dintre ele se repercutează asupra celorlalte, în condiții în care pot fi de acord sau în dezacord.

Fiecare formă are “rațiunea ei de a fi și câmpul propriu de acțiune în ansamblul procesului de educație”. Toate își justifică rolul în formarea și dezvoltarea personalității, conturând deziderate educaționale și/sau sociale și răspunzând nevoilor de educație și civilizație. (Ioan Cerghit, 1988, p.29)

Formele educației permit realizarea conținuturilor generale ale educației (educația intelectuală, educația morală, educația estetică, educația tehnologică, educația fizică), îmbogățite permanent prin contribuția tuturor disciplinelor de învățământ și a “noilor educații” (educația ecologică, educația pentru democrație, educația sanitară, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația pentru pace etc.)

Interdependența formelor de educație creează premisele desfășurării eficiente a activității de formare și dezvoltare socio-culturală a individualității umane, în mod direct sau indirect.

Modalitățile de realizare ale educației nonformale se regăsesc în afara școlii, incluzând însă și activități desfășurate în școală (cluburi, televiziunea școlară, “constituind o punte “ (vezi George Văideanu, 1988, p.232) între formal și informal; educația informală, extinzându-se pe toată durata vieții, beneficiază și include toate rezultatele influențelor educației formale și nonformale.

Educația informală depășește celelalte forme ale educației, ca durată, conținut și modalități de realizare dar nu și ca valoare. Aria de influențe a educației informale este în continuă creștere, fiind susținută de “o masă enormă ca volum dar eterogenă, foarte variată și inegală de la zi la zi și de la persoană la persoană” (George Văideanu, 1988, pp. 232–233)

Asistăm în timpurile societății moderniste și postmoderniste la ascensiunea massmediei, fenomenul de supraaglomerare informațională atingând proporții greu controlabile din punct de vedere pedagogic. Față în față cu efervescenta informațională, elevul/studentul acționează ca un filtru. În acest context, un rol foarte important revine cadrului didactic. El devine “ un factor care mediază toate dependențele între determinanții sociali și procesele educaționale, agentul care reglează interacțiunile din clasă, controlează corectitudinea comportamentelor cognitive și morale și definește criteriile de evaluare” . El este cel care, alături de elev/student, poate coordona echilibrul între formativ, nonformativ și informativ. (vezi Crenguța Oprea, 2003, p. 53)

Educația formală asigură condiții favorabile pentru realizarea educației nonformale și informale, acestea din urmă oferindu-i achiziții necesare unei bune desfășurări a activității din școală. “Educația formală nu are decât de câștigat” dacă ține seama de informațiile și modalitățile educației spontane și nonformale. Pe lângă faptul că educația formală corectează și completează achizițiile obținute prin celelalte două forme ale educației, ea exercită o “funcție integrativă, de sinteză a diferitelor experiențe trăite.

Experiența acumulată în cadrul educației școlare, adaptată și valorificată în mod corespunzător este în măsură să contribuie la creșterea celorlalte forme de educație.” (vezi Ioan Cerghit, 1988, p. 29).

Interdependența formelor educației poate fi analizată prin raportarea sa la trei niveluri de referință, astfel (vezi Ioan Cerghit, 1988, p. 30):

- la **nivel formal**, *educația formală* se realizează prin organizarea sistemului de învățământ pe “trepte școlare ierarhice”, *educație nonformală* se concretizează prin elaborarea de “certificate și diplome”, iar cea *informală* se desfășoară la “locurile de muncă”;

- la **nivel nonformal**, *educație formală* include și “activitățile extracurriculare”, educația nonformală cuprinde “activitățile extrașcolare”, iar *educația informală* se referă la activitățile de educație din familie;

- la **nivel informal**, *educația formală* include “influențele de grup”, *educația nonformală* cuprinde “participări” la diverse manifestări din viața culturală a societății și *educația informală* reunește “experiențele cotidiene”.

Depășind *interpretările clasice* care acordă educației formale rolul prioritar în formarea și dezvoltarea personalității umane, “*interpretările moderne* evidențiază posibilitatea preluării unor priorități și pe terenul educației nonformale care oferă un câmp motivațional mult mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, altfel, într-o expansiune cantitativă greu controlabilă.” (Sorin Cristea, 2002, p. 157)

Educația nonformală este mult mai mult centrată pe interesele și dorințele celui care învață. Așa și trebuie să fie, căci altfel îți pierde audiența. Ea prevede în acest scop o mai mare posibilitate de opțiune în ceea ce privește curriculumul, față de situațiile create în sistemul formal. În cadrul educației nonformale, relațiile interumane sunt mult mai degajate. Cursanții și “profesorii” își exercită rolul mai puțin rigid și mai mult adaptabil situațiilor, în comparație cu sistemul școlar tradițional, unde elevii/studentii și profesorii își au bine definite statutul și rolurile, în mod ierarhic, de la care rareori se înregistrează abateri și această petrecându-se în situații informale. Educația nonformală este preocupată mai mult de formarea și dezvoltarea capacităților practice, de trezirea interesului pentru cunoaștere, în timp ce în sistemul formal tradițional se pune încă accentul pe transmiterea de informații și cunoștințe cu aplicabilitate întârziată.

Chiar dacă sunt oarecum diferite, educația formală și cea nonformală nu sunt opuse. Ambele pun accent pe învățarea organizată și intenționată, implică o anumită structurare și dispun de profesioniști investiți cu realizarea ei. Responsabilitatea învățării este împărțită între educator și educat.

În cazul educației nonformale și celei informale, învățarea este controlată într-o mai mare măsură de către educat, acesta putând decide singur când/cum dorește să continue. Având în vedere acest fapt, educatorii trebuie să stimuleze dorința, curiozitatea, atitudinile pozitive și să dezvolte capacitățile de învățare.

Interpretările postmoderne pun în lumină tendințele de acreditare a educației nonformale și chiar de instituționalizare a educației informale.

Toate cele trei forme ale educației furnizează oportunități de învățare. De acest lucru trebuie să țină cont *educatorul* în procesul de formare și dezvoltare a personalității individului. Cel mai eficient profesor este cel care permite și sprijină apariția învățării în situații de intersecție dintre

formal, nonformal și informal. Acest lucru poate fi făcut în mod intenționat sau instinctiv. Un educator trebuie să fie flexibil pentru a fi eficient în toate cele trei tipuri de educație. Este necesar ca el să adopte stiluri diferite de conducere a activității în funcție de situație. Stilul directivist se potrivește mai bine educației formale, iar celele democratice și nondirectiviste (laissez faire) sunt cerute pentru a stimula învățarea în situații nonformale și informale. Majoritatea educatorilor par a fi aplecați pentru a se adapta situațiilor.

Mulți profesori însă, sunt eficienți în clasă, dar mai puțin eficienți ca educatori nonformali, deoarece încearcă folosirea stilului directivist și metodele formale în ambele situații. Pe de altă parte, anumiți profesori care obțin rezultate bune în situații nonformale, își pierd eficiența în clasă, deoarece nu se adaptează la cerințele și necesitățile de rigurozitate ale acestui tip de activitate și învățare formală.

În orice situație (mai ales în cele formale și nonformale), profesorii trebuie să dispună de competențe profesionale, pedagogice, empatice, să își desfășoare activitatea cu entuziasm și cu plăcere îmbinând metode și tehnici tradiționale și alternative de predare-învățare-evaluare, favorizând instruirea interactivă.

La nivelul procesului de învățământ manifestarea interdependențelor formelor educației ar putea fi pusă în evidență prin găsirea unor modalități de corelare și articulare optimă a acestora din perspectiva noilor deziderate ale educației permanente, organizând: lecții tematice, interdisciplinare, pluridisciplinare; lecții care se bazează pe valorificarea informațiilor obținute de elev pe căi nonformale și informale; lecții conduse de echipe de profesori pe teme de interes general; lecții în care să fie incluse noile tehnologii de comunicare; activități de sinteză; activități extradidactice/extrascolare care valorifică adecvat cunoștințele dobândite formal-nonformal-informal.

BIBLIOGRAFIE

- Constantin Cucoș- "Pedagogie", Editura: Polirom, Iași, anul apariției: 2014;
- Ioan Cerghit –, „Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii” Editura: Polirom, Iași, an apariție: 2008;
- George Vaideanu- "Educația la frontiera dintre milenii", Editura: Politica, București, an apariție: 1988;
- Oprea, Crenguța (2003). Pedagogie. Alternative metodologice interactive. București: Editura Universității din București,
- Noveanu, Eugen, Potolea, Dan (coord.) (2007). Științele Educației: dictionar enciclopedic, vol. I, București: Editura Sigma, autoare a termenului: hărțile conceptuale
- Noveanu, Eugen, Potolea, Dan (coord.) (2007). Științele Educației: dictionar enciclopedic, vol. II, București: Editura Sigma

CALITATEA ȘI INOVAȚIA – PREMISE ALE PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE

*Tuță Silviu – Marinel, Școala Gimnazială Giubega
Tuță Anișoara - Ionela, Școala Gimnazială Giubega*

În programul actual de reformă a educației, calitatea educației, accesul la educație, educația timpurie, parteneri în educație, în contextul mare al educației pentru dezvoltare durabilă, sunt considerate priorități.

Este dovedit faptul că factorul principal al performanțelor și unul dintre elementele cheie ale competitivității îl reprezintă calitatea. De-a lungul timpului și mai acut la ora actuală se manifestă o tendință din ce în ce mai pronunțată în creșterea exigenței beneficiarilor educației în ceea ce privește calitatea. Această tendință este însoțită de înțelegerea crescândă a faptului că îmbunătățirea continuă a calității este necesară pentru a atinge, a menține și a crește performanța fiecărei instituții de învățământ și fiecărui individ, în perspectivă. Succesul întregii activități derulate în instituțiile de învățământ depinde în mare măsură de modul în care se asigură un management adecvat al calității.

Calitate în educație înseamnă asigurarea pentru fiecare educabil a condițiilor pentru cea mai bună, completă și utilă dezvoltare.

Valorile calității în educație sunt: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, individul ca membru critic și responsabil al comunității etc.

Asigurarea calității educației în context formal se realizează mai ales prin modul în care cadrul didactic organizează demersul didactic, pentru atingerea competențelor vizate de programă. În viziune modernă, rolul profesorului este de a facilita și intermedia învățarea, de a fi partener în învățare, de a-i ajuta pe elevii săi să înțeleagă, să argumenteze puncte de vedere proprii, de a alege strategii adecvate prin care să-i pregătească pe elevi să facă față și să se integreze optim unei societăți aflate într-o dinamică fără precedent.

Modalitățile de realizare a învățării urmăresc formarea de competențe și deprinderi practice cu accent pe învățarea prin cooperare. Situațiile de învățare create trebuie să-i încurajeze pe elevi să exprime puncte de vedere proprii, să colaboreze în rezolvarea sarcinilor de lucru, să-i incite la căutare.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu.

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese: planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor și prin îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcționează sistemul respectiv de educație. Calitatea se realizează pe un anumit subiect, pentru un anumit beneficiar, după anumite interese. Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil al grupului. Forța de muncă să fie competitivă, cu noi competențe în soluționarea problemelor și cu abilități cognitive. Încă persistă discrepanțe între nivelul de pregătire al elevilor din școlile rurale și cei din școlile urbane, între elevii majoritari și cei aparținând grupurilor minoritare defavorizate.

Cheia spre calitatea învățământului preuniversitar constă în termenul de “adaptare”: o adaptare la vârsta elevilor, la stilurile lor de învățare, la valorile societății românești, la nevoile elevilor, la perspectivele lor de viitor, etc.

Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a școlilor contemporane. Stimularea creativității tinerilor se poate realiza printr-o susținută și elevată pregătire teoretică și practică; dinamizarea inițiativei și muncii independente, a spiritului critic științific; dinamizarea activității de documentare și experimentare independentă; receptivitatea față de nou; pasiune pentru știință în concordanță cu aptitudinile fiecăruia. Deosebit de importantă este atitudinea profesorului, relația sa cu elevii. Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât și ceea ce privește metodele de educare și instruire. În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale și emotive, puternice în școala din trecut. Se cer relații distinse, democratice, între elevi și profesori, ceea ce nu înseamnă a coborî statutul social a celor din urmă, apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, inițiativa elevilor – e vorba de acele metode active, din păcate prea puțin utilizate în școala românească.

Dascălii au un rol central în dezvoltarea unei educații de calitate. Învățarea centrată pe elev, care presupune cunoașterea îndeaproape a acestuia, a culturii, a capacităților și înclinațiilor sale către anumite domenii, reprezintă o metodă actuală care dă posibilitatea profesorului să răspundă cerințelor și nevoilor sale de cultură, precum și să-l evalueze corect. În acest caz, corectitudinea evaluării depinde în mare măsură de imaginea pe care profesorul și-o creează despre elev.

Calitatea se produce, se generează permanent, se măsoară și se îmbunătățește continuu, iar organizația furnizoare de educație trebuie să asigure calitatea, să implementeze propriul sistem de management și de asigurare a calității, să se autoevalueze continuu și să propună măsuri ameliorative.

Așadar, calitatea și inovația sunt premise ale performanței în educație deoarece acestea presupun integrarea valorilor și principiilor democratice, a drepturilor și obligațiilor partenerilor, fiind conceput într-un spirit de transparență, responsabilizare și implicare, atât a școlii ca furnizor de educație, cât și a familiei – elev și părinte – ca beneficiar al serviciului educațional.

Bibliografie:

1. Ciolan Lucian- „Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii”, în revista „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999.
2. Hassenforder, J., ”Inovația în învățământ”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976.
3. Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației”, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005 .
4. Miclea, M., Vlăsceanu, L, Potolea,. D., Petrescu. P. (coord.), ”Nevoi și priorități de schimbare educațională în România” – fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar 2006.
5. „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc” (studii de specialitate), Botoșani, 2004.

EDUCAȚIA DE CALITATE - INOVAȚIE ȘI DIVERSIFICARE

Prof. Pîrvu Veroniva, Școala Gimnazială Henri Coandă, Perișor
Prof. Ion Maria - Cristina, Școala Gimnazială Moțăței

Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Beneficiarii și clienții educației de calitate (elevii, părinții, societatea) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Calitatea și eficiența sunt doi piloni importanți ai reformelor educaționale din toată lumea, care trebuie avute în vedere la construirea sistemelor naționale de management și de asigurare a calității și în învățământul românesc.

Îmbunătățirea managementului resurselor umane în învățământ printr-o planificare strategică și oferirea de stimulente pentru performanță poate contribui semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor în educație. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicați în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanța, eficiența, echitatea educației.

Educația de calitate :

- Este centrată pe clienții și beneficiarii serviciilor educaționale;
- Este oferită de instituții responsabile;
- Este orientată pe rezultate;
- Respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională;
- Este promovată de lideri educaționali;
- Asigură participarea actorilor educaționali și valorizarea resursei umane;
- Se realizează în dialog și prin parteneriat;
- Se bazează pe inovație și pe diversificare;
- Abordează procesul educațional unitar, în mod sistemic;
- Are ca obiectiv îmbunătățirea continuă a performanțelor;
- Înțelege interdependența între furnizorii și beneficiarii implicați în oferta de educație;

Calitatea în educație este asigurată prin următoarele procese:

- a) planificarea și realizarea efectivă a rezultatelor așteptate ale învățării;
- b) monitorizarea rezultatelor;
- c) evaluarea internă a rezultatelor;
- d) evaluarea externă a rezultatelor;
- e) îmbunătățirea continuă a rezultatelor în educație.

Școala trebuie să contribuie la egalizarea șanselor tuturor copiilor la educație și la dezvoltarea potențialului lor, precum și la orientarea pregătirii școlare și profesionale. În învățământul contemporan se pune accentul pe funcția formativă a acestuia.

În elaborarea strategiilor didactice orientarea modernă a determinat noi roluri pentru fiecare participant la actul învățării, noi modalități de realizare a învățării, alte perspective de evaluare.

Pentru asigurarea calității proceselor care se desfășoară într-o instituție de învățământ preuniversitar este necesară existența unei structuri minimale la nivel de unitate, constând într-un Consiliu (comisie) al calității, din care să facă parte atât managementul școlii, cât și toate cadrele didactice care contribuie la desfășurarea activităților educative din unitate. Acest consiliu ar trebui să aibă prerogative extinse la nivelul: stabilirii programelor de învățământ ce vor fi utilizate în școală; al manualelor ce vor fi studiate la clasă, la toate disciplinele; stabilirii standardelor de evaluare atât pentru cadrele didactice, cât mai ales pentru elevi; identificării, analizei, deciziei și rezolvării oricărei probleme care apare în școală înainte de a atinge faza de conflict; identificării căilor de urmat, a metodelor și tehnicilor ce vor fi folosite pentru îmbunătățirea continuă a calității procesului educativ;

evaluării programelor de dezvoltare pe termen mediu și lung etc. Pentru realizarea tuturor sarcinilor ce revin acestui „consiliu”, în mod operativ, este necesară înființarea cercurilor de calitate la nivelul fiecărei clase, care să acționeze ca organ operativ la nivelul școlii.

Totalitatea metodelor și instrumentelor, grupate într-un sistem coerent, utilizate pentru menținerea și ridicarea calității educației oferite de către școală constituie sistemul de management al calității. Sistemul de management și de asigurare a calității are ca funcție principală orientarea dezvoltării unității școlare în direcția creșterii calității educației oferite membrilor comunității și comunității în ansamblul ei.

Privit ca un ajutor important în desfășurarea activității didactice la clasă, materialul didactic și mijloacele de învățământ trebuie folosite ca un stimulent pentru elevi, pentru crearea unui mod atractiv de a învăța, fiind o necesitate.

Acestea nu trebuie să existe doar pentru a decora clasa, ci trebuie utilizate în mod concret la lecții. Implicarea elevilor în crearea materialelor, le trezește interesul și le facilitează înțelegerea mesajului pe care urmărim să-l transmitem.

În asigurarea calității educației sunt avute în vedere trei domenii fundamentale de organizare și funcționare. Criteriile, standardele și indicatorii de performanță trebuie să fie astfel formulați, încât accentul să nu fie pus numai pe conformarea unei organizații la un set predeterminat sau predefinit de condiții cantitative și calitative, ci și pe angajarea deliberată, voluntară și proactivă a instituției pentru realizarea anumitor performanțe demonstrabile prin rezultate efective. Aceste domenii sunt:

- a) capacitatea instituțională care rezultă din organizarea internă și infrastructura disponibilă pentru a îndeplini obiectivele programelor educaționale;
- b) eficacitatea educațională care constă în mobilizarea de resurse umane și financiare, cu scopul de a determina elevii să obțină rezultate cât mai bune în învățare;
- c) managementul calității care rezultă din structurile, practicile și procesele prin care se asigură în instituție îmbunătățirea continuă a serviciilor educaționale.

Așadar, calitatea reprezintă nivelul de satisfacție pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învățământului și formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente care sunt solicitate și la care contribuie participanții la procesul de învățare și ceilalți factori interesați.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, „Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii”, în revista „Învățământul primar” nr. 1-2, 1999.
2. „Tribuna învățământului” nr. 884, 2007.
3. Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației”, „Tribuna învățământului” nr.649, 2005.
4. „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc” (studii de specialitate), Botoșani, 2004.

ȘCOALA – INSTITUȚIE PENTRU FORMAREA CONTINUĂ DE CALITATE

*Institutor Chatzidimitriou Georgiana
Grădiniță Nr. 35, Sector 5, București*

Educația a fost dintotdeauna un interes major al societății și al elitei ei. În perioada modernă, de când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța că individul să se poate ridică deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

Dacă o școală își propune țeluri, conținuturi, obiective și cadre cheie la fiecare materie și, pe lângă activitățile extrașcolare despre care se poate discuta separat, are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală este o școală bună. Elevii ar trebui să devină, persoane care gândesc, sunt capabili să comunice, deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi, persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poată lua decizii logice și etice.

Învățarea pe tot parcursul vieții ia diverse forme, ea desfășurându-se atât în, cât și în afară sistemelor tradiționale de educație și formare. Punctul forte al programelor de învățare permanentă este faptul că plasează responsabilitatea individului în centrul procesului de învățare. Lucru valabil și pentru educația nonformală, care se regăsește că metodă de formare în cadrul unor activități ale programelor europene de învățare pe tot parcursul vieții .

Realizarea calității unui proces sau serviciu presupune existența unui complex organizațional focalizat pe îndeplinirea cerințelor stabilite pentru acel proces sau serviciu. Acest lucru este cu atât mai important cu cât este vorba despre procesul educațional, care, trebuie să recunoaștem, este un proces de importanță vitală în viața fiecărei generații, un proces care formează caractere, personalități și care modelează societatea.

Cei trei piloni ai reformelor educaționale necesari în vedere construirii sistemelor naționale de management și de asigurare a calității, inclusiv a celui din România sunt: calitatea, echitatea și eficiență.

Distingem 3 tipuri de proiecte în domeniul educației :

Proiectul educațional , cu activitate de interes general ce configurează orientările esențiale ale educației: concepția despre om, idealul educațional, valorile societății. El ține de politică educațională și se concretizează în programe de reformă sau de dezvoltare a sistemului educațional că întreg.

Proiectul curricular, că acțiune de configurare și anticipare a activităților și procesele educaționale concrete privind îndeosebi activitatea educatorilor și a educabililor precum și relațiile între aceștia.

Proiectul instituțional , că instrument al politicii manageriale a directorului, centrat pe schimbare, pe inovarea și dezvoltarea școlii în plan structural și funcționale, fiind un instrument de coordonare a tuturor activităților din școală.

Calitatea procesului educativ poate fi caracterizată prin răspunsul pe care fiecare îl poate da efectiv la cerințe de genul: spune ceea ce faci; fă ceea ce spui; dovedește ceea ce ai făcut; descrie sistemul tău de calitate; fă acest sistem să funcționeze; analizează; optimizează; implementează; controlează; corectează elementele sistemului; certifică sistemul.

Bibliografie:

- Bîrzea C. Artă și știința educației. București: Editura didactică și Pedagogică R.A., 1995.
- Dulamă M.-E. Metodologie Didactică. Clusium, 2008
- 32. Stanciu M. Reforma conținuturilor învățământului. Iași: Polirom, 1999.

ACTIVITĂȚILE OUTDOOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

*Prof. pt. învă. preprimar Bida Liliana Ramona
Grădinița P.P. "Sf. Stelian" Moldova Nouă*

Kurt Hahn, fondatorul primei școli de Educație Experimentală Outdoor, considera că societatea modernă suferă de mai multe boli: declinul condiției fizice, al spiritului de antreprenoriat, al imaginației, creativității și abilităților practice, al autodisciplinării și al compasiunii interumane. După părerea sa, "principala sarcină a educației este să asigure supraviețuirea următoarelor calități: o curiozitate inovatoare, o voință invincibilă, tenacitate în atingerea țelului, lepădare de sine și deasupra tuturor: compasiune!"

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de educație outdoor, însă pentru a da o definiție simplă putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de educație outdoor, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, aventură, etc.

Caracteristicile cheie ale educației outdoor:

- Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu conștientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;
- Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun "cei 4 pereți ai unei săli de clasă" poate oferi copiilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;
- Educația outdoor facilitează procesul de învățare al elevilor care întâmpină dificultăți în acest sens – educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite elevilor care în mod uzual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili;
- Contribuie la dezvoltare personală atât a celor care o aplică, cât mai ales a elevilor;
- Facilitează dezvoltarea spiritului de echipă – conexiunea între copii, copiii-profesori duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii;
- Educația outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății

Obiectivele generale ale educației outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea muncii în echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere, etc
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare
- Oferirea unui cadru stimulativ de învățare
- Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată – permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse.

Aspecte practic-aplicative de realizare a educației outdoor

De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic (cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase numeroase.

În educația outdoor copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește experiențial-Înveți cu creierul, mâinile și inima!

În cadrul domeniului Limbă și comunicare, la grupele mari de preșcolari, în funcție de nivelul vârstei, activitățile se pot ține în aer liber și pot îmbrăca diferite modalități de realizare:

- punerea în scena a unei povești, după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de clasă – - - putem solicita copiilor, să schimbe firul epic al poveștii (pentru a evita haosul și dezorganizarea, pregătim copiii pentru activitate cu o zi înainte, sprijinim copiii în acest proces, fără însă a interveni în deciziile lor pentru stabilirea unui nou fir epic - activitatea nu presupune o repetiție propriu-zisă, este indicat să lăsăm copiii să fie spontani, ei se vor gândi în prealabil cum să schimbe firul epic, însă pentru exemplificare ei vor fi încurajați să improvizeze)

- identificăm anumite elemente naturale cu care elevii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze

- începem o poveste alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc) și încurajăm elevii să continue povestea - poveste cu început dat

- creem împreună cu elevii un loc sau mai multe locuri de citit (atunci când avem ca mijloc de realizare Lectura educatoarei la grădiniță, putem merge în acel loc)

- încurajăm elevii să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarba, etc).

Matematica oferă și ea oportunități care mai de care mai diversificate, prin compunerea sau rezolvarea de probleme, preșcolarii, elevii sunt puși în situația de a evalua în cifre exacte anumite aspecte, spre exemplu:

- se pot aduna o gramadă de pietre din care profesorul și fiecare elev își vor alege una, compară piatra aleasă de noi cu cea a copiilor, cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică, se desenează cu creta (la școală) semnele $< > =$ a pentru a exemplifica

- în curtea școlii sau grădiniței copiii sunt puși să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv

- se poate măsura curtea școlii sau poate grădina cu flori, etc.

Educația outdoor reprezintă suma acțiunilor întreprinse de profesori, într-un mediu natural, folosind metode experiențiale, pentru a produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra și interpersonal și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Educația din școală rămâne săracă dacă nu este completată de ceea ce se poate adăuga dinafara perimetrului ei. O școală inovativă va prelua și va integra astfel de situații, le va face aliat, sursă de întărire, de revigorare, de extensie a ariei ei de acțiune.

Bibliografie:

1. Baze teoretice ale Educației Outdoor –<http://outdoorlife.ro>
2. Cucuș, C-Doxologia, decembrie 2012
3. Curriculum pentru învățământ preșcolar
4. Ionescu, M. , Radu, I. (coord)-Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001
5. Manual de educație outdoor-www.slideshare.net
6. Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012

DETERMINAREA VITEZELOR DE REACȚIE CU AJUTORUL MODELELOR ȘI MODELĂRII MATEMATICE

prof. Ghinea Marina, Liceul „Matei Basarab”, Craiova

Conceptul de „model”, atât de des folosit în știința modernă, este relativ nou, dar metoda modelării este tot atât de veche pe cât sunt preocupările oamenilor pentru cunoașterea științifică. Putem considera că modelul este o reprezentare izomorfă a realității, care, oferind o imagine intuitivă și totuși riguroasă, în sensul structurii logice, a fenomenului studiat, facilitează descoperirea unor legături imposibil sau foarte greu de găsit pe alte căi. Preocupările legate de modelarea matematică sunt justificate de utilizarea acestora în foarte multe domenii de activitate.

Formarea de competențe cheie de matematică și științe presupune crearea de abilități pe care fiecare individ are nevoie pentru dezvoltarea personală, incluziune socială și inserție pe piața muncii. Se poate constata însă că programele disciplinelor din cadrul ariei curriculare „Matematică și științe” nu au întotdeauna în vedere identificarea și sprijinirea elevilor potențial talentați la disciplinele din cadrul științelor. Totuși, studiul matematicii a evoluat în exigențe până a ajunge să accepte provocarea de a folosi noile tehnologii în procesul de predare-învățare-evaluare pentru a face matematica mai atractivă. În acest context, analiza flexibilității curriculei, însoțită de analiza metodelor și instrumentelor folosite pentru identificarea și motivarea elevilor talentați la matematică ar putea răspunde deopotrivă cerințelor de masă, cât și celor de elită.

Viziunea pe termen lung pentru determinarea unor schimbări în abordarea fenomenului matematic pe mai multe planuri trebuie să aibă ca treaptă de început informarea și conștientizarea unui număr cât mai mare de elevi în legătură cu rolul și locul matematicii în procesul instructiv-educativ de bază și în descoperirile științifice menite să îmbunătățească calitatea vieții, inclusiv popularizarea unor mari descoperiri tehnice, și nu numai, în care matematica cea mai avansată a jucat un rol hotărâtor. De asemenea, ar trebui realizate aplicații pentru evidențierea a noi motivații solide pentru învățarea și studiul matematicii la nivelele de bază și la nivel de performanță;

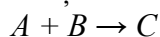
Modelele matematice sunt întâlnite în toate ramurile de activitate științifică, și nu numai, iar în activitățile școlare reușesc cu succes să stimuleze creativitatea și formarea unor atitudini deschise față de însușirea aspectelor specifice științelor, a unor abordări de cercetare inter și multi disciplinare.

Modele matematice folosite în domeniul cineticii chimice reușesc cu succes să determine, spre exemplu, rata existentă a concentrațiilor molare de reactanți la un moment dat.

Cinetica chimică este ramura chimiei care se ocupă cu studiul vitezelor reacțiilor chimice și cu mecanismele prin care reactanții sunt transformați în produși. În timp ce termodinamica chimică poate oferi informații asupra posibilității realizării unei transformări chimice, cinetica furnizează informații asupra vitezei cu care decurge transformarea chimică. Factorii care influențează vitezele de reacție sunt:

- natura substanțelor care reactionează;
- concentrațiile substanțelor care reactionează;
- temperatura la care are loc reacția;
- prezenta unui catalizator.

Viteza de reacție se poate defini ca fiind cantitatea de substanță dintr-o unitate de volum care suferă o transformare în unitatea de timp (secundă, minut, ora, zi). Viteza de reacție este o mărime variabilă deoarece pe măsura ce reacția avansează reactanții sunt consumați, iar produșii se formează în cantități din ce în ce mai mari. Considerăm o reacție de forma:

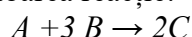

în care concentrațiile speciilor chimice prezente, exprimate în mol/l sunt notate cu [A], [B] și respectiv [C]. Viteza de reacție se poate exprima fie ca viteza de formare a produsului C, fie ca viteza de consumare a unuia dintre reactanți (A sau B):

$$v_C = d[C]/dt \text{ respectiv } v_A = -d[A]/dt \quad (1)$$

În acest caz particular, datorită stoechiometriei reacției vitezele de apariție a lui C sau de dispariție a lui A sunt egale.

Daca stoechiometria reacției este mai complicată relațiile între vitezele de apariție a produsului respectiv de dispariție a reactanților vor fi afectate de coeficienții stoechiometrici, așa cum va rezulta în continuare. Să considerăm următoarea reacție:

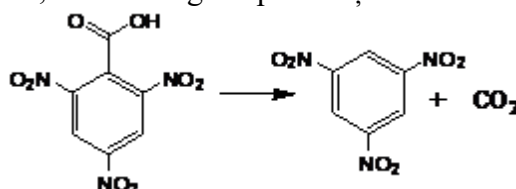

Atunci între vitezele de apariție și dispariție a produsului de reacție, respectiv al reactanților există următoarea relație:

$$-d[A]/dt = -1/3(d[B]/dt) = 1/2(d[C]/dt) \quad (2)$$

Viteza de reacție trebuie privită ca o mărime instantanee determinată de variația concentrației reactanților (sau produșilor) Δc într-un interval scurt de timp Δt .

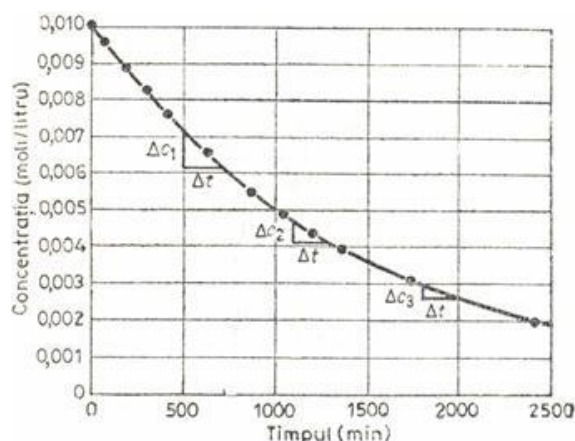
Pentru exemplificare vom considera reacția de descompunere a acidului 2,4,6-trinitrobenzoic în trinitrobenzen și dioxid de carbon, care decurge după ecuația:

Desfășurarea procesului este urmarită prin prelevarea de probe, în care se determină variația acidității amestecului de reacție prin dozarea rapidă a acidului 2,4,6-trinitrobenzoic nereacționat. Datele obținute sunt prezentate în următorul tabel:

Timpul (min)	Concentratia acidului (mol/l)	Δc	Δt
0	0,00998		
58	0,00959	0,00039	58
172	0,00888	0,00071	114
275	0,00828	0,00060	103
405	0,00759	0,00069	130
618	0,00658	0,00101	213
870	0,00555	0,00103	252
1040	0,00495	0,00060	170
200	0,00444	0,0051	160
1360	0,00398	0,00046	160
1740	0,00308	0,00090	380

Prin reprezentarea grafică a variației cantității de reactant prezentă în unitatea de volum în funcție de timp se obține o curbă așa cum este prezentată mai jos:

Prin calcularea raportului $\Delta c/\Delta t$ la diferite intervale de timp pe baza curbei obținute, se poate determina viteza de reacție pentru un anumit interval de timp foarte scurt Δt . Dacă acest interval tinde spre zero se poate determina viteza instantanee de reacție la un anumit timp t .

Analiza modelului matematic înseamnă elucidarea existenței, unicității, comportării soluțiilor ecuațiilor modelului precum și calcularea numerică a soluțiilor. Mai mult analiza conduce și la predicții privind desfășurarea fenomenului. Dacă aceste predicții se adevăresc, ele conferă autenticitate modelului.

Modelele matematice sunt des utilizate în diverse domenii de activitate datorită în special a capacității acestora de a condensa riguros esențialul, cât și posibilității lor de a fi programate cu ajutorul calculatoarelor electronice, alcătuind împreună un instrument de investigație științifică de o putere necunoscută până în prezent, o prodigioasă „prelungire” a inteligenței umane.

Bibliografie:

1. Andrei Gluck, *Metode matematice în industria chimică*, Ed. Tehnică, 1988;
2. Nicoleta Breaz, Marian Crăciun, Păstorel Gașpar, Maria Miroiu, Iuliana Paraschiv-Munteanu, *Modelarea matematică prin matlab*, 2011;
3. I. A. Scheneider, *Cinetică chimică*, Ed. Didactică și Pedagogică Bicurești, 1974;
4. www.creeaza.com/.../ELEMENTE-DE-CINETICA-CHIMICA366.p.

METODE INTERACTIVE DE GRUP

*Prof. înv. preșc. Stancovici Adela Olivia
Grădinița PP Sf. Stelian Moldova Noua*

Pentru stimularea creativității copiilor, în procesul didactic putem folosi diferite metode și tehnici interactive, cum ar fi:

1. Invatarea prin cooperare - Aceasta metoda reprezintă o formă de învățare în grup a copiilor, prin interacțiuni, astfel încât aceștia să poată lucra împreună, urmând ca fiecare membru al grupului să-și îmbogățească performanțele proprii și să contribuie la creșterea performanțelor celorlalți membri ai grupului.

Învățarea prin cooperare are loc atunci când copii lucrează împreună pentru a învăța una și aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă sau a crea idei noi, combinații noi sau chiar inovații autentice.

Învățarea prin cooperare se poate aplica cu succes mai ales la temele de recapitulare, sistematizare, consolidare, fixare, formare de abilități intelectuale și practice, pe parcursul unei ore întregi sau secvențial.

Ce fac copiii?

Copiii studiază individual situația prezentată, își împartășesc ideile, se ajută unii pe alții să înțeleagă și să găsească soluții.

Stau unii lângă alții explică celorlalți ceea ce știu, discută împreună fiecare aspect al temei pe care o au de rezolvat, se învață unii pe alții.

Ce face educatoarea?

Asigură ambianța propice muncii în echipă, aranjând mobilierul din clasă în mod corespunzător. Ideale sunt grupurile în număr de 4-5 copii așezați în jurul mesei. Stabilește criteriul de grupare. Stabilește regulile de lucru. Explică foarte clar obiectivele activității, specifică timpul pe care îl au copiii la dispoziție.

Avantajele învățării prin cooperare:

Discuțiile în grup ajută pe membrii acestuia să-și repete și să-și fixeze noi cunoștințe, să le proceseze pe cele noi și să-și extindă bagajul de informații. Pe măsura ce membrii grupului pun întrebări și oferă explicații, ei se vad obligați să realizeze conexiuni logice, să-și organizeze cunoștințele, activându-li-se procesele de revizuire rapidă, care susțin procesarea informației și mecanismele memoriei.

Aplicatie :Poster –Padurea

Copiii își verifică cunoștințele despre pădure, realizând un poster. Ei sunt împărțiți în grupuri mici, fiecare grup având sarcini diferite.

- un grup desenează și decupează vietățile pădurii;
- un grup desenează și decupează plantele;
- un grup desenează și decupează casa și pe cel ce îngrijește pădurea;
- un grup pregătește fondul planșei în culori potrivite, apoi assemblează rezultatele celor trei grupe.

Totii copiii analizează dacă ceea ce au realizat împreună reflectă cunoștințe corecte și dacă au fost redată corespunzător.

2. Brainstorming

Este o metodă utilizată pentru a-i ajuta pe copii să emită cât mai repede, cât mai multe idei, fără ca, inițial, să se considere valoarea acestora.

Este cea mai simplă metodă de a stimula creativitatea și de a genera noi idei într-un grup; se poate practica oral și se folosește pentru a găsi cât mai multe soluții la o problemă.

Etapetele brainstormingului:

1. Se hotaraste tema brainstormingului si se formuleaza sub forma de intrebare.
2. Se comunica sarcina de lucru.
3. Se comunica regulile.
4. Se desfasoara activitatea frontala de prezentare a ideilor.
5. Se inregistreaza ideile enuntate de copii.
6. Se evaluiaza ideile.

Aplicatii practice:

Intrbari adresate la diferite activitati:

- Ce s-ar intampla daca nu ar ploua niciodata?
- Ce s-ar intampla daca nu ar exista alfabetul?
- Ce drepturi credeti ca au copiii?
- Cum putem sa ajutam pasarile iarna?

Evaluarea ideilor:

Dupa ce educatoarea asculta toate ideile, impreuna cu copiii stabileste raspunsul la intrebarea formulata.

Evaluarea nu este obligatorie, pot fi acceptate toate ideile, iar in diferite activitati ele pot fi confirmate sau infirmate.

3. Harta conceptuala

Este o metoda ce structureaza cunostintele copilului, iar important este nu cat cunoaste copilul, ci legaturile care se stabilesc intre cunostintele asimilate. Desi a fost recunoscuta ca o potentiala metoda de evaluare a cunostintelor copilului, harta conceptuala poate fi utilizata si ca instrument de invatare a unor elemente noi. Poate fi inteleasa ca un grafic ce include concepte centrale si concepte secundare, legaturile intre respectivele notiuni comunica felul in care este inteleasa relatia intre concepte.

Aplicarea hartii conceptuale: Copacul

Se poate lucra individual sau in grupuri. Un copil deseneaza un copac in mijlocul colii si prin sageti duse spre margine, deseneaza tot ce stie despre acesta. Fiecare copil contribuie prin cunostintele pe care le are.

4. Metoda „palariilor ganditoare”

***Palarea albastra**-conduce activitatea. Este palarea responsabila cu controlul discutiilor. Formuleaza concluzii-clarifica

***Palarea alba**-este povestitorul, reda pe scurt continutul actiunii. Este neutru-informeaza.

***Palarea rosie**-isi exprima emotiile, sentimentele, supararea, fata de personajele intalnite. Nu se justifica –spune ce simte.

***Palarea neagra**-este criticul, prezinta aspectele negative ale intamplarilor-identifica greselile

***Palarea verde** –este ganditorul , care ofera solutii alternative, da frau imaginatiei –genereaza idei noi.

***Palarea galbena** –este creatorul, simbolul gandirii pozitive si constructive, exploreaza optimist posibilitatile. Creeaza finalul –efortul aduce beneficii.

Aplicatie: „Scufita Rosie” –povestirea copiilor

Palarea alba –reda pe scurt textul povestirii.

Palarea albastra –o caracterizeaza pe Scufita Rosie in comparatie cu lupul: vesela, prietenoasa, dar neascultatoare, in timp ce lupul este rau, lacom, siret, prefacut. Arata ce se intampla cand un copil nu asculta sfaturile parintilor.

Palarea rosie –arata cum Scufita Rosie isi iubea mama si bunica; iubeste florile si natura, isi exprima compasiunea fata de bunica, bucuria pentru vanator si supararea fata de lup.

Palaria neagra - critica atitudinea Scufitei Rosii, care trebuia sa asculte sfaturile mamei, trebuia sa ajunga la bunicuta bolnava. Considera ca nu trebuia sa aiba incredere in lup si nu trebuia sa dea informatii despre intentiile ei.

Palaria verde –acorda variante Scufitei Rosii: daca dorea sa ofere flori bunicii trebuia sa ceara mamei sa cumpere un buchet de flori; daca dorea sa culeaga flori trebuia sa-i ceara mamei sa o insoteasca in padure; lupul o putea ajuta sa culeaga flori mai repede pentru bunicuta.

Palaria galbena –gasaste alt final textului. Scufita Rosie putea sa nu stea de vorba cu lupul ; lupul putea sa-i arate drumul cel mai scurt spre casa bunicutei; animalele din padure o sfatuiesc pe Scufita Rosie sa nu asculte de lup etc.

5. Metoda R. A. I. „Raspunde –Arunca –Interogheaza”

Este o metoda de fixare si sistematizare a cunostintelor, dar si de verificare. Are la baza stimularea si dezvoltarea capacitatii copiilor de a comunica prin intrebari si raspunsuri ceea ce au invatat. Participantii activi se selecteaza printr-un joc de aruncare si prindere a mingii. Copilul care arunca mingea adreseaza o intrebare copilului care o prinde. Copilul care prinde mingea raspunde la intrebare apoi arunca mingea altui coleg adresandu-i o alta intrebare.

6. Metoda bulgarelui de zapada

Presupune impletirea activitatii individuale cu cea desfasurata in mod cooperativ in cadrul grupelor.

Faze de desfasurare:

- a) –**Faza introductiva.** Expunerea problemei.
- b) –**Faza lucrului individual.** Copii lucreaza individual timp de 5 minute.
- c) –**Faza lucrului in perechi.** Discutarea rezultatelor la care a ajuns fiecare. La intrebarile formulate se incearca sa se dea raspuns.
- d) –**Faza reuniunii in grupuri mai mari.** Grupurile initiale se aduna in grupuri mai mari si se reiau temele abordate, recapituland raspunsurile.
- e) **Faza raportarii solutiilor in colectiv.** Intregul grup, reunit, analizeaza si concluzioneaza ideile emise.
- f) **Faza decizionala.** Se alege situatia finala si se stabilesc concluziile.

7. Ciorchinele

Stimuleaza realizarea unor asociatii noi de idei si permite cunoasterea propriului mod de a intelege o anumita tema.

Etape:

- a) –Se alege o tema si se reprezinta printr-un desen ori un cuvânt plasate in partea de sus a tablei (titlu).
- b) –Copiii, individual sau in grupuri mici, emit idei, prin cuvinte sau desene, legate de tema data.
- c) –Se fac conexiuni intre titlu si desenele facute de copii, legaturile se fac prin linii trasate de la titlu la realizarile copiilor sau ale grupurilor.
- d) –Este bine ca tema propusa sa fie cunoscuta copiilor, mai ales cand se realizeaza individual.

Aplicatii practice: ANUL

Se stabileste cate anotimpuri are un an, cate luni are fiecare anotimp. Copiii numara de la unu la patru impartindu-se in 4 grupuri, fiecare grup reprezentand un anotimp. Fiecare grup deseneaza elemente specifice unei luni din anotimpul pe care il reprezinta, apoi aranjeaza desenele in ordinea corespunzatoare.

8. Predictiile

Metoda stimuleaza imaginatia copiilor, asociatiile de idei, originalitatea.

Se citeste sau se povesteste primul fragment al unei povestiri, apoi educatoarea stabileste cuvintele-cheie reprezentative pentru fragmentul citit. In functie de acestea copiii raspund la intrebarea din prima coloana. Se argumenteaza raspunsul de catre copii si educatoarea

completeaza a doua coloana. Citind un alt fragment al povestirii, copiii afla de fapt ce s-a intamplat iar educatoarea noteaza in coloana a treia a tabelului. Se continua astfel pana la terminarea povestirii. In final, educatoarea cu ajutorul copiilor reda povestirea cu intamplarile cele mai originale.

9. STAD –Metoda invatarii pe grupe mici

Educatoarea anunta tema si stabileste obiective la nivelul grupei. Se formeaza grupuri mici de 3-4 copii. Copiii din fiecare grup discuta tema timp de 2-3 minute apoi fiecare dintre ei spun ce contributie aduc la rezolvarea ei. Ei pot desena, modela, construi, canta. Fiecare grup realizeaza sarcina primita. Rezolvarea sarcinii se analizeaza de fiecare grup prin „Turul galeriei”. Se fac completari, corecturi, etc.

10. Ganditi / lucrati in perechi prezentati

Se formeaza perechi dupa preferintele copiilor. Aceasta metoda se poate folosi de mai multe ori in timpul unei activitati, oral, prin desen sau scris. Educatoarea transmite sarcina, care este aceeași pentru toate perechile. Copiii dezbat subiectul si dupa ce cad de acord rezolva sarcina. Daca sarcina se rezolva oral, fiecare pereche expune concluzia apoi se fac completari. Daca sarcina se realizeaza prin scris sau desen se face „Turul galeriei”, perechea expune lucrarea, celelalte perechi o analizeaza si completeaza daca este cazul.

Aplicatie:Joc –Sunetul interzis:

Copilul 1 spune un sunet; copilul 2 spune un cuvânt care nu contine sunetul respectiv; apoi se inverseaza rolurile.

CONCLUZII:

Crearea unei ambiante bine organizate incurajeaza copiii sa exploreze, sa aiba initiativa si sa creeze. Experienta a demonstrat de fiecare data ca orice copil poseda potential creativ, iar creativitatea este educabila.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, Ioan, Neacșu Ion, Prelegeri pedagogice, Polirom, Iași, 2001
2. Cucos, Constantin, Pedagogie, Polirom, Iași, 2002
3. Niculescu, Rodica, Pedagogie preșcolară, Ed. Pro Humanitate, București, 1999;
4. Revista „Învățământul preșcolar” nr. 2-3/2007
5. Sălăvăstru, Dorina, Didactica psihologiei, Polirom, Iași 2002
6. Tomșa, Gheorghe, Psihopedagogie preșcolară și școlară, M.E.C, București, 2005
7. Vrăsmaș T., „Școala și educația pentru toți”, Editura Miniped, București, 2005
8. Vrăsmaș E., „Strategiile educației incluzive”, Editura Multiprint, Iași, 1998

PROIECTUL EDUCAȚIONAL ÎN C.D.I. “CERC DE LECTURĂ ȘI ARGUMENTARE”

*Zaharia Anamaria, profesor documentarist,
Liceul Tehnologic "Erechia Grigorescu" Mărășești, județul Vrancea*

Ca profesor documentarist m-am lovit de a anumită inapetență pentru lectură a elevilor, fie ei elevi de gimnaziu sau de liceu. Cu părere de rău am realizat că sunt din ce în ce mai solid argumentate afirmațiile de genul “*tinerii de azi nu mai citesc nimic*”, atâta timp cât mulți dintre copii și adolescenți alocă cea mai mare parte a timpului liber muzicii, jocurilor pe calculator, rețelelor de socializare etc. Fără a afirma că aceste preocupări sunt inutile, consider că pot deveni dăunătoare atunci când ele se substituie total actului și plăcerii de a citi.

De regulă, o mare parte dintre elevi citesc din “constrângerea” notei din catalog. Astfel, de multe ori lectura se transformă în asimilarea de cunoștințe noi, fără ca cititorii să fie cu adevărat afectați de lectură. Prin urmare, este absolut necesar să-i învățăm pe elevi cum să citească de plăcere, cum să se relaționeze cu textul și cum să acționeze ca răspuns la ceea ce au citit, cum să treacă de la reproducerea naivă la analiza complexă a textului.

Așadar, consider că este de datoria școlii și cu atât mai mult a profesorului documentarist, în colaborare cu profesorul de limba și literatura română, de a găsi strategia adecvată și puntea de comunicare prin care să cultive la elevi plăcerea de a citi. Acesta a fost și scopul **Proiectului Educațional în C.D.I. “Cerc de lectură și argumentare. Șoriciei de bibliotecă”**, proiect derulat pe parcursul programului Școala Altfel, în perioada 23-27 octombrie 2017 în cadrul Liceului Tehnologic „Erechia Grigorescu” din Mărășești, județul Vrancea.

Proiectului Educațional în C.D.I. “Cerc de lectură și argumentare. Șoriciei de bibliotecă” - având drept scop cultivarea și stimularea în rândul elevilor a plăcerii de a citi și conștientizarea de către aceștia a importanței pe care o are lectura în construirea și desăvârșire personalității lor - a fost inițiat, coordonat și aplicat de către profesor documentarist Zaharia Anamaria și prof. Iacob Daniela prin implicarea elevilor de gimnaziu și liceu (clasa a V-a, clasa a VI-a, clasa a VIII-a, clasele a IX-XII), deci circa 76 elevi de gimnaziu și 71 de liceu.

Dintre activitățile derulate în cele cinci zile “altfel” enumerăm: audiție, lectură orală și cartea pop-up “Cărțile cu Apolodor”, exersarea abilităților de comunicare scrisă în limba română și în limba engleză “Scrisoarea unui cititor către un prieten personaj”, realizarea unei scrieri de tip eseu care să îmbine caracterul personal cu cel argumentativ “Ție ce îți place să citești?”, valorizarea potențialului elevilor printr-un concurs de tipul “Cel mai bun recitator”, promovarea Centrului de Documentare și Informare și a cărții prin activități de tipul recenzie de carte, digitale cum ar fi “Călătorie în lumea cărții” / “Povestea unei cărți” / “Prietenă mea, cartea”, exersarea abilităților IT și de documentare în mediul on line prin realizarea unor prezentări de tip PPT sau Prezi “Calendarul scriitorilor britanici și americani” sau “Calendarul scriitorilor români”.

Impactul și rezultatele **Proiectului Educațional în C.D.I. “Cerc de lectură și argumentare. Șoriciei de bibliotecă”** au constat în identificarea propriilor gusturi literare, valorificarea și identificarea prin autoanaliză a capacității de înțelegere a mesajului unui text literar, înțelegerea valorii gnoseologice și ontologice a lecturii, stimularea capacității argumentative prin raportare la lectura unui text literar, cultivarea interesului pentru alte arte în relație interdisciplinară cu literatura.

Astfel, sustenabilitatea **Proiectului Educațional în C.D.I. “Cerc de lectură și argumentare. Șoriciei de bibliotecă”** constă în sporirea interesului elevilor pentru lectură; familiarizarea elevilor cu mediul cultural (prin vizitarea CDI și a depozitului de carte, a bibliotecilor orașenești și municipale, case de cultură, muzee), stabilirea unor relații de prietenie și colaborare între elevi dar formarea elevilor ca cititori pe tot parcursul vieții.

Am dori ca în anul școlar următor, 2018-2019, să extindem acest proiect **“Cerc de lectură și argumentare. Șoriciei de bibliotecă”** la nivelul unității de învățământ prin implicarea catedrelor de limba și literatura română, limbi moderne, istorie, geografie și discipline socio - umane, arte, dar și catedrele de științe, matematică și educație fizică și sport din perspectiva abordării interdisciplinare a lecturii, documentării și realității produselor documentare. De exemplu putem propune ca activitate în cadrul unui astfel de proiect interdisciplinar realizarea unui dosar documentar cu titlul **“Apa în toate formele sale”**: științe - circuitul apei în natură, geografie – apă în lume, în România și în localitatea noastră, protecția mediului - calitatea apei, matematică – abordarea noțiunii de volum și calculul consumului de apă al unei familii, limbă și comunicare – poezie, texte științifice, descrieri, istorie – evoluția **“drumului apei”** pe parcursul secolelor, arte plastice – lucru asupra culorilor și a reprezentării grafice, studierea reprezentărilor apei, muzică – audiție de piese muzicale evocatoare, educație fizică – sporturi acvatice.

De asemenea ne propunem și unțierea unui Club **de lectură “Cafeneaua literară”** destinat elevilor de liceu pentru cultivarea și stimularea în rândul acestora a plăcerii de a citi și conștientizarea de către aceștia a importanței pe care o are lectura în construirea și desăvârșire personalității lor.

PREDAREA-ÎNVĂȚAREA LIMBII FRANCEZE PRIN METODE ACTIVE – JOCUL TEATRAL

*prof. Băncilă Ana-Mirela
Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi” Onești*

Învățământul modern românesc se realizează prin metode moderne de predare-învățare a limbii franceze, care au rolul de a spori gradul de implicare a elevilor, de a le stimula gândirea divergentă și libertatea de a-și exprima cunoștințele, gândurile și acțiunile. Metodele moderne de predare-învățare oferă oportunitatea favorabilă pentru organizarea pedagogică a unei învățări ușoare și plăcute cu caracter accentuat activ-participativ din partea elevilor. De asemenea, acestea permit deschiderea spre dimensiunea culturală și emoțională a limbii franceze.

Metodele active și interactive au câteva valențe formative care contribuie la dezvoltarea gândirii critice a creativității. Aceste metode implică în mod activ elevii în procesul de predare-învățare. Elevii sunt puși în situații de a gândi critic, de a produce idei și opțiuni proprii, să argumenteze, să sintetizeze informații. Metodele active și interactive se bazează pe învățarea independentă și pe cooperare.

Folosirea jocului teatral în predarea și învățarea limbii franceze ca limbă străină este un instrument excelent pentru a promova învățarea acestei limbi într-un mod distractiv și motivant. Activitățile distractive facilitează achiziționarea limbii franceze într-un mod plăcut. Jocul didactic este o metodă ce poate fi utilizată la toate nivelurile de învățământ pentru a consolida abilitățile lingvistice. Putem vorbi aici despre jocurile fonetice, jocurile ortografice, jocurile gramaticale, jocurile morfologice, jocurile lexicale și jocurile semantice. Există, de asemenea, jocuri de creație: șarade, ghicitori. Și există, desigur, jocuri derivate din teatru care pot reînvia interesul celor care învață o limbă străină, în acest caz vorbim despre limba franceză, determinându-i și pe cei timizi sau anxioși să participe activ în procesul de predare-învățare. Prin joc, elevii se află în poziția de actor și nu doar spectator, care corespunde dinamismului gândirii, creativității, nevoii de afirmare. Este o activitate didactică cu multe implicații psihologice care contribuie la formarea elevilor. Jocul pune totul în mișcare. Acționează gândirea, evidențiază voința, imaginația, inteligența creativă. Jocul teatral reprezintă un alt mod de a aborda învățarea limbii franceze în raport cu învățarea doar prin scris sau învățarea audio-vizuală. Claparède afirmă că jocul este singura atmosferă în care elevul poate respira și, prin urmare, poate funcționa.

Noua provocare în predarea unei limbi străine nu este numai de a comunica, de a vorbi, ci de a acționa. Oportunitatea formidabilă de a se exprima și de a comunica în limba franceză este jocul. Este vorba în special despre jocul teatral. Jocul teatral pune elevii în poziția de a-și exprima sentimentele și emoțiile prin vorbire, ceea ce favorizează încrederea în sine și în grup. Prin jocul teatral se realizează eliberarea discursului, plăcerea de a comunica în întregime în limba franceză și de a trăi mai degrabă cuvintele sau noțiunile de gramatică decât de a le intelectualiza.

Sesiunile de activități teatrale în timpul orelor de limbă franceză pot conține exerciții sau jocuri de dinamizare, jocuri de descoperire, mici scenete vorbite sau non-verbale. Practica teatrală este o creație estetică care poate fi folosită pentru predarea-învățarea limbii franceze. Competența orală aduce beneficii elevilor la un nivel ridicat de activitate la clasă. Acest lucru implică, în majoritatea cazurilor, lucrul în grup sau în echipă. De exemplu, în momentul descoperii textului, lucrăm cu competența de înțelegere a unui text scris. Dacă vrem să personalizăm textul, se trece la competența de producere de mesaje scrise. Prin memorarea textului, elevii lucrează cu dicția. Cu primele exerciții de pregătire pentru joc, interacțiunea orală intervine. Trebuie, bineînțeles, să aducem aminte și de ascultarea care este solicitată în mod constant. Încrederea pe care reușim să o stabilim în timpul activităților de joc teatral poate determina profesorul să utilizeze strategii accesibile și mai apoi strategii mai dificile. Folosirea diferitelor strategii și proceduri, folosirea diferitelor mijloace, metode

moderne active-participative, toate acestea și mai ales jocul favorizează creativitatea și dezvoltă interesul pentru studiul limbii franceze ca limbă străină. Este important ca profesorul să ofere elevilor cunoștințe temeinice și să-și pună elevii în centrul procesului de predare-învățare. Activitățile legate de jocul teatral, atât ca metodă de comunicare cât și de acțiune orientată, reprezintă o soluție bună pentru studierea limbii franceze ca limbă străină.

Jocul teatral este o resursă capabilă, eficientă și satisfăcătoare, care duce la o învățare completă a unei limbi străine.

Bibliografie:

- Boiron, Michel, Le Français, une langue à vivre et à partager, dans Le Français dans le Monde, N° 348
- Payet, Adrien, Activités théâtrales en classe de langue, Clé International, Paris, 2010
- Weiss, François, Jouer, communiquer, apprendre, Paris, Ed. Hachette, 2002

EDUCAȚIA LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Lăpădat Silvia, Școala Gimnazială Șuța-Seacă
Prof. inv. primar Coman Simona-Roxana, Școala Gimnazială „Șeban Cioculescu” Găești*

Educația este activitatea de disciplinare, cultivare, civilizare a omului, iar scopul educației este de a dezvolta în individ toată perfecțiunea de care este susceptibil. (cf. I. Kant). Cu alte cuvinte, o parte din trăsăturile unei personalități este formată direct prin educație, însă foarte multe dintre calitățile acesteia sunt opera propriei formări, care depinde, în ultimă instanță, tot de educație. Există mai multe circumstanțe de formare și de informare a copiilor și a tinerilor. Acțiunea acestor medii: familia, școala, biserica, instituțiile culturale, mass-media, internetul, structuri asociative (forme de asociere informală care au un caracter cultural, social, economic) trebuie să se conjuge pentru a modela comportamente și conștiințe în acord cu marile idealuri ale epocii.

Calitatea educației și formarea profesională este considerată în toate statele membre o preocupare prioritară. Nivelul ridicat de cunoștințe, competențe și abilități sunt considerate a fi o bază pentru ocuparea forței de muncă. Esențial pentru o educație la standarde europene este principiul educației pe tot parcursul vieții- lifelong learning. Acest principiu este un mijloc important de modelare a viitorului pe plan profesional și personal. O educație de înaltă calitate reprezintă un factor important în favoarea stimulării forței de muncă și a spiritului antreprenorial în cadrul Uniunii Europene.

Orice persoană, de orice vârstă, ar trebui să aibă această oportunitate de a se dezvolta, de a acumula cunoștințe și abilități pentru a-și îndeplini propriile aspirații și pentru a contribui la evoluția societății.

În societățile trecute, se puteau delimita clar etapele de viață și activitățile specifice lor, ca în poezia lui Blaga: Copilul râde: înțelepciunea și iubirea mea e jocul/ Tânărul cântă: "Jocul și-nțelepciunea mea-i iubirea!/ Bătrânul tace: "Iubirea și jocul meu e-nțelepciunea!"... Deși învățarea este un tip de activitate specific umană, desfășurată continuu de-a lungul interiorizării experiențelor de viață, se subînțelege faptul că învățarea se derula susținut mai cu seamă pe timpul școlarității, pentru ca, după terminarea studiilor formale, preocuparea centrală să devină munca.

În societatea contemporană de tip european, considerată una a cunoașterii, în acord cu schimbarea care se impune cu o dinamică accelerată, învățarea este una dintre modalitățile de adaptare, iar de faptul că ea trebuie să se desfășoare pe tot parcursul vieții, nimeni nu trebuie convins în mod special. În orice domeniu ai lucra, este necesar să cunoști noutățile, să aplici metodele inovative, să poți utiliza noile tehnologii. Chiar și la nivelul vieții private, învățăm în mod constant cum este posibil să beneficiem de ceea ce este nou, pentru a ne ridica în mod susținut calitatea vieții.

În Strategia Națională de Învățare pe tot Parcursul Vieții, 2015-2020, se menționează: că aceasta se referă la toată activitatea de învățare desfășurată pe parcursul vieții, pentru îmbunătățirea cunoștințelor, abilităților și competențelor din motive personale, sociale și profesionale și are un obiectiv social dublu: inserție profesională și incluziune socială.

Mai mult, sistemele de Învățare pe tot Parcursul Vieții ar trebui să le furnizeze oamenilor oportunități de învățare, flexibile pe toată durata vieții, combinând învățarea în context formal cu abilitățile și competențele dobândite la locul de muncă și oportunitățile ample de învățare pe toată durata vieții și în diferite contexte.

Pentru actorii care participă în procesul educației, a învăța este chiar preocuparea de bază, pe care o desfășoară ca modalitate de dezvoltare a celor pe care îi formează, dar și pentru îmbunătățirea prestației lor, iar de aici efortul de a învăța la rândul lor în mod constant este o dimensiune a activității profesionale. Mai mult, la nivelul comunității, școala ar trebui să se constituie ca un centru de resurse educaționale deschis tuturor celor interesați să dobândească noi competențe.

Preocuparea pentru a fi mereu în pas cu ceea ce are loc în mod inovator, identificarea tendințelor de schimbare în domeniul în care activează este manifestată și în întâlnirile cu un caracter metodic. Este necesară o optimizare a curriculumului și a metodelor de predare utilizate în învățământul preuniversitar. Intenția de principiu este de a constitui un cadru de comunicare și dialog între cadrele didactice din învățământul preuniversitar și cele din învățământul universitar, astfel încât se fie evitată o posibilă discontinuitate între cele două paliere educaționale. Interesul comun este acela de a fi în acord cu tendințele actuale de schimbare a politicilor educaționale .

Pentru elevi, standardele europene presupun îmbunătățirea condițiilor de acces la educație, modernizarea școlilor, asigurarea unui învățământ de calitate care să reducă absenteismul și abandonul școlar. Pentru toate acestea trebuie stimulată motivația învățării. Elevul nu mai este decât obiectul educației, ci reprezintă un participant activ în acest proces de instruire. Profesorul nu mai este un depozitar de informații, ci un facilitator al informației. S-a trecut de la abordare pasivă la abordarea activă, de la acțiunea de a ști (savoir), la a ști să faci (savoir faire). Acela a fost momentul de conștientizare a faptului că educația școlară trebuie să se articuleze cu educația postșcolară, înscriindu-se în contextul învățării depline. Școala va avea ca sarcină să formeze indivizi capabili de a se adapta, de a-și asuma responsabilități, de a se strădui permanent pentru ameliorarea vieții.

Programele școlare, documentele care reglementează curricula pentru disciplinele de studiu sunt într-o continuă dinamică. În ultimul an se accentuează transdisciplinaritatea. Acesta este o oportunitate pentru elev de a realiza conexiuni și analogii între obiectele de studiu: limba română cu elemente de istorie și geografie, desen, muzică și TIC, creionând o abordare globală asupra unui fenomen studiat. Demersul didactic este întotdeauna de la particular la general.

În concluzie, „programele de dezvoltare a organizației școlare trebuie să fie elaborate ținând cont de diversitatea culturilor și interacțiunilor culturale care există între populațiile din interiorul unei țări sau între diferite regiuni ale lumii. Acesta presupune nașterea unei noi mentalități, la scară planetară, mai atentă la aspectele calitative și umane ale dezvoltării și la formarea unui curent de opinie conform căruia progresul trece prin educație și cultură.”

ROLUL EDUCAȚIEI FIZICE ÎN DEZVOLTAREA CALITĂȚILOR MOTRICE LA ELEVII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ

*Profesor Vlăduț Mirela Mădălina,
Școala Gimnazială "Anton Pann" Craiova, Dolj*

În prezent, educația fizică și sportul cunosc un amplu proces de modernizare, tocmai din dorința de a răspunde cu eficiență noilor sarcini în formarea personalității. Începerea activității școlare la nivel primar supune elevul unui efort intelectual și de aceea se impune realizarea unui echilibru rațional cu ajutorul mișcării. Prin influențele pe care le exercită asupra copilului, educația fizică devine un mijloc de formare a trăsăturilor pozitive ale personalității omului modern, care să fie animat de curaj, implicare, prietenie și colegialitate, întrajutorare și inițiativă în activitate. Elevii care participă la diverse întreceri sportive trebuie să facă eforturi deosebite de voință pentru obținerea unor rezultate bune, să își mărească capacitatea de efort și să își dezvolte spiritul de disciplină prin respectarea unor norme de joc. Orele de educație fizică au un rol important în dezvoltarea armonioasă a organismului, contribuie la dezvoltarea calităților fizice: îndemânarea, rapiditatea, precizia în execuție, rezistența la efort, precum și formarea unor deprinderi și obișnuțe de igienă personală. Dezvoltarea calităților motrice au un rol important în dezvoltarea armonioasă a școlarului mic, proces ce se poate realiza folosind o gamă variată de exerciții, jocuri și ștafete simple apelând la o bază materială destul de redusă.

Calitățile motrice sunt însușiri ale organismului care oferă individului posibilitatea executării diferitelor acte motrice legate atât de activitatea sa zilnică cât și de cea sportivă și sunt materializate în posibilitatea organismului de a executa acțiuni motrice care pretind într-o măsură mai mică sau mai mare rezistența, forța, viteza sau îndemânarea. Unul din principalele obiective ale procesului de pregătire fizică a micului școlar îl reprezintă perfecționarea calităților motrice, realizată concomitent cu formarea priceperilor și deprinderilor motrice, ca rezultat al practicării exercițiilor fizice. Pentru fiecare calitate motrică sau forma de manifestare a acesteia, trebuie selectate, bineînțeles în raport de vârsta elevilor, numai acele metode, procedee și mijloace care și-au dovedit eficiența. Optime, în funcție de modelul pe care fiecare profesor de educație fizică și sport vrea să-l realizeze. Este important ca efortul fizic să crească treptat, atingând apogeul în partea de bază a lecției (în realizarea temei) datorită solicitărilor impuse, iar revenirea să se facă mai lent mai repede, în funcție de nivelul de pregătire al elevilor. De obicei, se folosesc exerciții pentru dezvoltarea vitezei și îndemânării chiar în verigă, iar exercițiile pentru forță și rezistență se realizează înainte de revenirea organismului la normal, după realizarea temelor lecției. Tocmai plecând de la cunoașterea particularităților de vârstă anatomo-fiziologice și psihice ale elevilor, se impune alegerea acelor exerciții fizice care se bazează pe viteză și îndemânare pentru școlarii de vârstă mică iar pentru școlarii de vârstă mare trebuie alese acele exerciții care apelează la forță și rezistență.

Viteza este calitatea caracterizată prin iuțeală, rapiditatea cu care se efectuează acțiunile motrice, în structurile și combinațiile cele mai diverse. Perfecționarea vitezei prezintă interes pentru toate ramurile sportive, ea fiind hotărâtoare mai ales în probele de atletism, patinaj, înot, ciclism dar și pentru realizarea unor acțiuni tactice și tehnice specifice. Cele trei forme de manifestare a vitezei sunt:

- viteza de reacție
- viteza de execuție
- viteza de repetiție

Factorii de care depinde realizarea unei viteze mari în efectuarea mișcărilor țin atât de zestrea ereditară a fiecărui individ, cât și de rezultatul influențelor obținute în urma unei pregătiri sistematice. Viteza poate depinde și de forță. Creșterea forței este favorabilă creșterii vitezei numai până la un moment dat, după care, orice sporire a forței frânează dezvoltarea vitezei prin modificarea

raportului dintre masă, viteză și forță. La școlarii de vârstă mică, câștigul în dezvoltarea vitezei se obține în contul vitezei de reacție și de execuție, iar la cei de vârstă mare acest câștig se înregistrează în contul vitezei de repetiție. Pentru îmbunătățirea vitezei de reacție se folosesc exerciții care pretind reacții prompte la diferite semnale vizuale sau auditive, dinainte stabilite, indicate spontan sau prin surprindere. Jocurile de mișcare cu deplasări și opriri la diferite semnale, exercițiile de atenție și pornire în sensuri și direcții diferite, cele din pozițiile șezând sau culcat contribuie la îmbunătățirea vitezei de reacție. Pentru îmbunătățirea vitezei de execuție și de repetiție cele mai bune exerciții sunt sprinturile și accelerările pe diferite porțiuni. La clasele cu elevi de vârstă școlară mică este recomandat lucrul frontal, în care profesorul de educație fizică indică ritmul de execuție al unor exerciții sau procedee tehnice prin numărătoare, accelerând treptat ritmul. Pentru dezvoltarea vitezei sub toate formele ei de manifestare este recomandabil folosirea elementelor de întrecere care sporesc eficiența prin caracterul mobilizator al concursului și prin mărirea numărului de repetări. Calitățile motrice ale elevilor de vârstă școlară mică pot fi îmbunătățite prin folosirea unor jocuri, precum: „Labirintul”, „Ștafeta simplă”, „Tunelul”, „Cine-i mai iute”, „Turturica fără cuib”, „Cursa pe numere”, „Leapsa cu ghemuire”, „Crabii și creveții”, etc.

Calitatea cea mai frecvent solicitată în activitatea motrică o reprezintă **forța**. Forța este definită ca fiind capacitatea organismului de a învinge o rezistență prin efortul mușcular sau posibilitatea motrică de a ridica, de a transporta, de a împinge, de a trage unele greutăți pe baza contracției mușculare. Forța apare sub două forme principale de manifestare în activitatea practică:

- *forța generală*
- *forța specifică*

Cele două forme ale forței trebuie dezvoltate cu precădere în cadrul lecțiilor de educație fizică dar cu mare atenție deoarece pot apărea unele tulburări în dezvoltarea coloanei vertebrale, în creștere, în reducerea mobilității și chiar a unor tulburări cardiace în cazul dezvoltării materiale a grupelor musculare. Forța și viteza se găsesc în raport invers proporțional. Pentru ca forța să aibă o influență favorabilă, ritmul de execuție trebuie să fie mediu sau mic, să se acorde pauze între repetări și să fie completate de exerciții de respirație și relaxare. Pentru dezvoltarea forței generale se recomandă efectuarea unor sărituri în lungime, în înălțime, pe și peste aparate cu îmbrăcăminte îngreunată, împingerea unor greutăți, alergare cu încălțăminte îngreunată, în general exerciții special efectuate cu alte materiale decât cele specifice și în acest sens se pot folosi jocurile: „Lupta cocoșilor”, „Transportul bușteanului”, „Voinicii”, „Ferește picioarele”, „Vrăbiuțele săltărețe”, „Lanul de sărituri” sau „Ștafetele cu mingi medicinale”.

Rezistența reprezintă capacitatea organismului de a efectua timp îndelungat o activitate fizică, fără a scădea eficacitatea sau capacitatea de a face față oboselei, sau de a efectua eforturi de intensitate mare într-un timp mai îndelungat și este determinată de posibilitățile sistemului cardiovascular, respirator și a celorlalte sisteme și funcții care susțin efortul, precum și de nivelul de dezvoltare a unor calități și trăsături de voință. Rezistența se manifestă sub două forme principale :

- *rezistența generală*
- *rezistența specială*

În clasele primare se lucrează pentru dezvoltarea rezistenței la eforturi cât mai diferite. Pentru dezvoltarea rezistenței se poate folosi alergarea în tempo uniform moderat, măbind treptat distanța sau timpul, scurtând pauza sau antrenarea elevilor de vârstă școlară mică în jocuri dinamice practicate sub forma de întrecere bilaterală, pe parcursul a 20 de minute sau ștafete cu caracter aplicativ : „Lupta cocoșilor”, „Automobilele”, „Sfârlează”, „Hai odată cu mingea”, „Cursa într-un picior”, „Cursa broscuțelor”, „Panglicuțele”, etc.

Îndemânarea este o calitate motrică ce presupune posibilitatea individului de a-si însuși și efectua acțiuni motrice complexe, dirijând precis și economic mișcările în timp și spațiu, cu viteza și încordarea necesară, în concordanță cu situațiile care apar pe parcursul efectuării acțiunii.

Îndemănarea condiționează și este condiționată de nivelul de dezvoltare a celorlalte calități motrice. Formele principale de manifestare a îndemănării în cadrul acțiunilor motrice sunt :

- *îndemănarea generală*
- *îndemănarea specială sau specifică*

Spre deosebire de celelalte calități motrice, dezvoltarea îndemănării se poate realiza în orice moment al lecției, deoarece executarea unor exerciții pentru îndemănare nu supune organismul elevului la un efort prea mare. Pentru a dezvolta îndemănarea se recomandă exerciții libere cu mingea, pe banca de gimnastică, folosind aruncarea și prinderea, alergarea cât și jocuri și ștafete cum ar fi : „*Minge stai*”, „*Culesul recoltei*”, „*Cursa în saci*”, „*Cei mai iuti*”, „*Cine este cel mai îndemânatic*”, „*Păsările călătoare*”, etc.

Dezvoltarea calităților motrice la elevii de vârstă școlară mică se realizează simultan cu consolidarea deprinderilor și priceperilor motrice și cu efectuarea exercițiilor de dezvoltare fizică.

Bibliografie:

1. Cârstea, Gheorghe, *Teoria și metodică educației fizice și sportului*, Editura An-Da, București, 2000.
2. Dragnea, Adrian, Bota, Aura, Teodorescu, Silvia, Stănescu, Monica, Șerbănoiu, Sorin, Tudor, Virgil, *Educație fizică și sport – teorie și didactică*, Editura FEST, București, 2006.
3. Epuran, Valentina, *Jocuri de mișcare*, IEFS, București, 1977.
4. Oprea, Laurențiu, Șulea, Roxana, *Ghid pentru profesorii de educație fizică*, Editura Semne, București, 2009.

DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE ÎN CADRUL ORELOR DE ISTORIE CU AJUTORUL METODEI SINELG

*Profesor Ciurea Viorica,
Școala Gimnaziaă "Anton Pann" Craiova, Dolj*

Unul dintre obiectivele importante ale procesului educațional îl reprezintă dezvoltarea gândirii critice. Gândirea critică presupune înțelegerea informației, emiterea de raționamente, capacitatea de argumentare și evaluarea ideilor. Pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor, profesorul trebuie să asigure un demers didactic adecvat învățării active și interactive folosind metode, procedee și tehnici de învățare eficiente. Pentru a realiza un act educațional adecvat schimbărilor sociale și a menține viu interesul elevilor, profesorul trebuie să folosească strategii didactice moderne fără însă a exclude strategiile didactice tradiționale.

SINELG (Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii) reprezintă una dintre metodele și tehnicile de dezvoltare a gândirii critice: *Metoda "Știu /Vreau să știu/ Am învățat", Tehnica ciorchinului și Ghidul de anticipație*. Această metodă / tehnică de dezvoltare a gândirii critice permite eficientizarea lecturii și gândirii, deoarece reprezintă o modalitate de decodificare a textului, care îi permite celui care învață să asculte, să citească și să înțeleagă în mod activ și pragmatic un anumit conținut. Ca metodă este specifică etapei de realizare a sensului în cadrul unei lecții. Cunoștințele anterioare ale elevilor sunt folosite ca bază de plecare pentru lectura sau ascultarea textului. Această procedură începe cu momentul rememorării cunoștințelor anterioare asupra subiectului, continuă cu formularea unor întrebări și marcarea diferitelor tipuri de informație găsite în text.

Etapele aplicării metodei **SINELG** sunt următoarele:

- ✚ **Prezentarea temei și a textului ce urmează să fie lecturat.**
- ✚ **Inventarierea cunoștințelor deja posedate în legătură cu textul:**
 - înainte de începerea lecturii, elevilor li se cere să noteze ceea ce cred că știu referitor la informațiile din text.
- ✚ **Notarea ideilor:**
 - ideile sunt notate de profesor pe tablă.
- ✚ **Lectura textului:**
 - elevii primesc textul pe care îl au de lecturat, iar lectura trebuie însoțită de adnotări marginale cu anumite semnificații:
 - semnul „√” (bifă) - conținutul confirmă cunoștințele sau opiniile elevului;
 - semnul „-” (minus) - conținutul textului infirmă opiniile lor, contrazice sau diferă de ceea ce știu sau cred că știu;
 - semnul „+” (plus) – informația citită este nouă;
 - semnul „?” (semnul întrebării) – se consideră că un anumit aspect al informațiilor primite este confuz sau există un anumit aspect despre care elevii ar dori să afle mai multe informații.
- ✚ **Realizarea unui tabel sintetic:**
 - elevul reflectează asupra celor citite și își face un tabel pentru a categoriza informațiile, asemănător celui de mai jos:

√	-	+	?
cunoștințe confirmate de text	cunoștințe infirmate de text	cunoștințe noi, neîntâlnite până acum	cunoștințe incerte, confuze, care merită să fie cercetate

- ✚ **Înțelegerea/ realizarea sensului și monitorizarea înțelegerii:**
 - elevii trebuie să realizeze o monitorizare a propriei înțelegeri, introducând noile informații în schemele de cunoaștere pe care deja le posedă, apoi realizează corelații între

noile informații și cele cunoscute. În această etapă a metodei didactice sunt încurajate stabilirea de scopuri, analiza critică, analiza comparativă și sinteza.

✚ **Reflecția:**

- în această etapă se revine la ideile emise la începutul activității și au loc discuții în legătură cu acestea (ce idei au fost confirmate, ce idei au fost infirmate);
- elevii își consolidează cunoștințele noi și își restructurează active corpusul cunoștințelor deja cunoscute, în vederea integrării noilor concepte
- în această etapă se însușesc cu adevărat cunoștințele noi, are loc procesul învățării durabile.

✚ **Discuții finale**

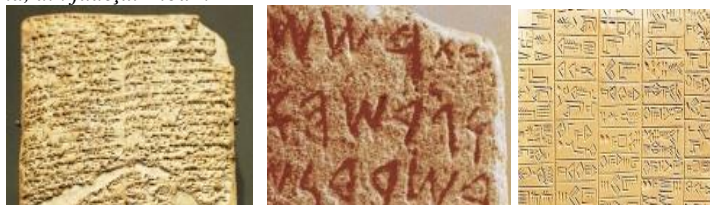
Introducerea metodei didactice SINELG într-o lecție la disciplina Istorie la clasa V-a ”*Inventarea scrierii- de la pictograme la alfabet*”, poate avea loc în etapa *realizării sensului*, după ce în cadrul *evocării prin metodele brainstorming sau clustering* au fost actualizate cunoștințele dobândite. Elevii vor fi ghidați de către profesor în înțelegerea textului primit după etapa *brainstorming-ului* individual, în care elevii timp de 3-5 minute notează tot ceea ce știu sau cred că știu despre subiect. Elevii sunt invitați apoi să inventarieze și să comunice clasei ceea ce știu sau cred că știu despre acel subiect, poate fi văzut ca un *brainstorming* colectiv, eventual se poate realiza completarea primei coloane dintr-un tabel de tipul ”*Știu/ Vreau să știu/ Am învățat*”.

Profesorul le adresează întrebări pentru a le direcționa gândirea către alte idei la care nu s-au gândit și le oferă textul spre lectură. De exemplu, ziarul ”Lumina”, articolul ”De la pictograme la litere” lui Dan Cârlea, 22 februarie 2013, Ziarullumina.ro/de-la-pictograme-la-litere-79296.html

„Primele dovezi ale unei scrieri sunt niște tăblițe de argilă care datează din anul 3.200 î.Hr. descoperite de arheologi în orașul Uruk, din Mesopotamia. Aceste tăblițe de argilă erau acoperite de pictograme, „strămoși” scrierii așa cum o știm astăzi, mai precis niște semne înfățișând animale, unelte, plante. Cercetătorii civilizațiilor vechi consideră că diferențierea dintre oraș și sat s-a făcut prin astfel de înscrisuri, considerându-se pe bună dreptate că la sate nu exista nici necesitatea, dar nici posibilitatea de a se transmite informații prin scris, pe când la orașe acestea existau. Din pricina faptului că era dificil de trasat linii complexe pe argilă, semnele s-au tot stilizat, ajungând să aibă aspectul unui cui, de unde și numele de scriere cuneiformă. La început, scrierea se făcea de la dreapta la stânga și se citea vertical, apoi s-a făcut trecerea la succesiunea orizontală a semnelor, care a atras după sine citirea de la stânga la dreapta. Însă textele foarte importante, care se scriau pe suporturi mai prețioase, cum ar fi metal sau piatră, au continuat să fie scrise în varianta „tradițională”, și așa a luat ființă prima diferențiere între scrierea oficială și cea curentă. Încetul cu încetul, scrisul a devenit o meserie în sine, practică de scribi, care aveau un statut aparte, se bucurau de privilegii, astfel că interesul acestora nu era ca scrierea să se simplifice și să devină tot mai accesibilă, ci dimpotrivă, să rămână doar apanajul inițiaților. De aceea, pentru un timp scrierea s-a tot complicat, procesul se învăța în mulți ani, unele semne având mai multe înțelesuri.

Babilonienii și cuneiformele: În mileniul al III-lea î.Hr., Mesopotamia a fost unificată de regele Sargon I, care a întemeiat Imperiul Akkadian, iar akkadienii au dezvoltat scrierea cuneiformă, scriind în special texte militare. Limba akkadiană s-a dezvoltat, devenind limba diplomației, și era folosită chiar și de egipteni, care aveau propria scriere, așa că limba sumeriană folosită pe scară largă până atunci a mai fost folosită doar în grupuri restrânse de preoți și literați. Un rol important în dezvoltarea scrisului l-au avut babilonienii a căror scriere cuneiformă a atins forma clasică, așa cum apare ea în celebrul Cod al lui Hammurabi (cea mai veche culegere de legi din lume). Tot ei au inventat dicționarele și gramatica, studiind limbile străine. Cuneiforma a fost scrierea de largă circulație a Orientului pentru multe secole, cele mai noi texte scrise în acest fel au fost descoperite tot în cetatea Uruk, în secolul I î.Hr. **Scrisul pe papirus în Egiptul Antic.** În Egiptul Antic a apărut scrierea hieroglifică, la destul de puțină vreme după apariția scrierii în Mesopotamia, cele mai vechi tăblițe cu astfel de scriere fiind datate din 3100 î.Hr. În scrierea cu hieroglife semnele erau atât ideograme, cât și fonetice. În Egiptul Antic, scrierea s-a dezvoltat din rațiuni deosebite față de cele din Mesopotamia. Egiptenii acordau o mare atenție tuturor acțiunilor faraonului, pe care-l considerau zeu, iar faptele acestuia trebuia să rămână consemnate pentru posteritate. Moartea faraonului era un eveniment extrem de important, așa încât preoții, pe lângă acțiunea de îmbălsămare a trupului faraonului, mai scriau și texte cu ajutorul hieroglifelor, iar aceste texte aveau pentru ei valoare magică, însoțind în mormânt mumia regelui defunct. Și pentru că egiptenii aveau papirusul din abundență, au început să scrie pe acesta, ceea ce a însemnat că nu mai erau presați din lipsa spațiului să stilizeze scrisul, să comprime ceea ce au de spus, așa cum făceau locuitorii Mesopotamiei. Prin urmare, civilizația egipteană antică a scris pe papirusuri folosindu-se de cerneală, utilizând complicate hieroglife. Scribul egiptean (sau *sesh*) pune pe genunchi papirusul și scria cu ajutorul unei tulpini de trestie înmuiată într-o soluție făcută din negru de fum sau, pentru a scrie cu roșu, o soluție de oxid de fier. **Apariția literelor :** La jumătatea mileniului al II-lea î.Hr. erau prezente două forme de alfabet: cel cuneiform din Ugarit și cel linear al fenicienilor. În anii 1920, la Ugarit, Siria, s-au găsit tăblițe de argilă, unele cu o formă de scriere cuneiformă cunoscută, altele cu o scriere diferită de orice formă de scriere cuneiformă, având o structură alfabetică de treizeci de litere. Tăblițele au fost datate 1500-1300 î.Hr. Alfabetul ugaritic a fost folosit de limbi foarte diferite, dar distrugerea civilizației ugaritice în secolul următor și lipsa argilei în Palestina au dus la dispariția acestei scrieri. **Alfabetul fenician** s-a dezvoltat ca urmare a necesității unui schimb de informații pe măsura schimbului de mărfuri ce se realiza între fenicieni și alte popoare, fenicienii fiind cunoscuți pentru negoțul intens pe care îl practicau. Cele mai vechi scrieri cu alfabet fenician datează aproximativ din

anul 1000 î.Hr. Istoricii consideră că acest alfabet a dus la apariția alfabetelor latin, arab, ebraic, grec. De greci ar fi fost adoptat în secolul al VIII-lea î.Hr. Cel mai vechi text grecesc cunoscut este „Inscripția Dipylon” - un scurt text scris pe un vas antic grecesc din ceramică 740 î.Hr. (aproximativ). Textul este zgâriat pe un urciur de vin (oenoche), care a fost găsit în anul 1871, într-un vechi cimitir lângă Poarta Dipylon din Atena. **Chinezii scriau pe carapace de broaște țestoase:** În China au fost descoperite carapace de broaște țestoase purtând inscripții care datează cu 2000 de ani dinaintea celor mai vechi texte mesopotamiene, dar faptul că nu s-a putut realiza descifrarea acestor inscripții a dus la imposibilitatea stabilirii dacă ele constituie efectiv texte sau doar o protoscriere. Primele texte cu scriere chineză datează din anul 1500 î.Hr. și sunt cu grafie diferită de cea din Mesopotamia și Egipt. Cele mai vechi texte scrise descoperite în Europa sunt Tăblițele de la Tărtăria, descoperite de arheologul român Nicolae Vlăssă, în anul 1961, în localitatea Tărtăria, din județul Alba”.

Elevii citesc textul și sunt îndemnați să marcheze pe margine, însemnând pasajele care confirmă ceea ce deja știau (✓), sau contrazic ceea ce credeau că știau (-), pasajele care oferă idei noi (+), și pasajele în legătură cu care au întrebări (?). Elevii realizează un tabel individual pentru a structura și a categoriza informațiile sau discută împreună cu colegii informațiile proaspăt însușite - prin variate tehnici propuse de profesor (pot completa coloanele libere ale tabelului "Știu/ Vreau să știu/ Am învățat").

✓ cunoștințe confirmate de text	- cunoștințe infirmate de text	+ cunoștințe noi, neîntâlnite până acum	? cunoștințe incerte, confuze, care merită să fie cercetate
Toate civilizațiile antice și-au inventat sisteme proprii de scriere.	Scrierea era cunoscută doar de scribi, funcționari, negustori și preoți, oamenii de rând nu știau să scrie și să citească.	Scrierea a apărut în Orientul Antic, în mileniul IV î. H. în Egipt și Mesopotamia. Sisteme de scriere erau: scrierea hieroglifică, scrierea cuneiformă, alfabetul fenician și scrierea chineză. Materialele utilizate în scriere erau: piatra, lemnul, tăblițele de lut, papirusul, pergamentul, carapacele de broască, hârtia.	Cum a preluat alfabetul latin literele din cel grec și acesta din alfabetul fenician? Oare Tăblițele descoperite la Tărtăria reprezintă dovezi ale celei mai vechi scrieri din Europa?

Etapa *reflecției* - poate fi parcursă mai întâi prin revizuirea celor cunoscute înainte de lectură pentru a vedea ce s-a confirmat sau ce s-a infirmat. Poate urma o discuție de grup pentru a decide dacă e nevoie de informații suplimentare. Prin aceste activități, elevul este obligat să revadă textul și să reflecteze asupra conținutului. Posibilitatea de utilizare a metodei este evidentă, pentru diverse discipline de învățământ, atât la vârste mai mici cât și la vârste mai mari.

Valențele formative ale metodei didactice SINELG sunt multiple, vizând atât individul, cât și grupul. După momentul însușirii metodei de către elev, în cadrul colectivului clasei sunt observabile activizarea, socializarea elevilor, monitorizarea înțelegerii și facilitarea trecerii spre învățarea autodirijată, pe care se va clădi întregul proces al eutoeducației. Încheierea se face prin reluarea listei inițiale și, prin colaborare între elevi, se trag concluziile finale.

Așadar, metoda implică participare individuală și interactivitate. Se poate proceda diferențiat, utilizând un număr de semne diferit, după vârsta și experiența de învățare a elevilor. Această metodă poate fi folosită mai ales la analiza documentelor scrise. Folosirea metodelor active atât în predare

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit

cât și evaluare, pe lângă avantajele menționate mai sus implică și alte elemente cum ar fi o mai bună organizare a timpului în cadrul orelor, o reșezare a mobilierului în cadrul sălii de clasă precum și implicarea elevilor indiferent de nivelul de pregătire.

Această metodă de dezvoltare a gândirii critice conține o multitudine de **avantaje**: implicarea activă a elevilor în actul învățării și a interactivității, facilitarea muncii în echipă, valorificarea cunoștințelor anterioare ale elevilor, asigură învățarea conștientă, angajează procese psihice complexe – analiza, sinteza și comparația, dezvoltarea creativității participanților (în timpul primei etape), realizarea unei lecturi profunde, conștiente, formarea și dezvoltarea capacității reflective, dezvoltarea capacităților de transfer și de reorganizare a cunoștințelor, înțelegerea textului lecturat, monitorizarea nivelului de înțelegere pe parcursul lecturii textului, restructurarea cunoștințelor, prin intermediul comparației între ideile exprimate în text cu cele deținute de către elevi, etc. Utilizarea acestei metode/tehnice didactice presupune și apariția unor **limite**: lipsa de concentrare a elevilor poate duce la eșecul metodei și apariția unor ambiguități sau confuzii.

Utilizarea acestui tip de metode poate deveni, în timp, baza unui nou sistem de predare – învățare în învățământul preuniversitar.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin (coordonator), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2009.
2. Prisăcariu, Elena-Mihaela, *Strategii didactice moderne în cadrul orelor de istorie* "Columna", nr. 4, 2015, p. 360, columna.crifst.ro/sites/columna.crifst.ro/files/articole/columna_2015_3_05.pdf, accesat februarie 2018.
3. Stăncescu, Ioana, *Metode și tehnici de dezvoltare a gândirii critice*, în volumul coordonat de Dogaru-Ulieru, Valentin Drăghicescu, Luminița, *Educație și dezvoltare profesională*, Scrisul Românesc Fundația Editura, Craiova, 2011, p. 151-152.
4. Steele, Jeannie L., Temple, Charles, Meredith, Kurtis S., *Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice*, volumele I și II, Casa de Editură și Tipografie GLORIA, Cluj-Napoca, 1998 a și b.
5. Temple, Charles, Steele, Jeannie L., Meredith, Kurtis S., *Inițiere în metodologia gândirii critice*, ediția a II-a, adaptare Cartaleanu, Tatiana, Cartaleanu, Elena, Cosovan, Olga, Crețu, Nicolae, "Didactica Pro...", supliment al revistei „Didactica Pro...”, nr. 1(7), Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Editura RECLAMA S. A, Chișinău, 2003, prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/1.pdf, accesat februarie 2018.

JOCUL DIDACTIC CA METODĂ DE PREDARE A CITITULUI ȘI SCRISULUI

*Prof. înv. primar Chirteș Liliana Severiana
Școala Gimnazială Nr. 24 Timișoara*

„Jocul copilului nu este numai o oglindă fidelă a personalității sale în formare..., ci poate fi utilizat ca și auxiliar educativ și chiar să servească drept bază a metodelor de predare în școala preelementară și elementară”.

Emile Planchard

Formarea capacităților de natură instrumentală se referă la stăpânirea unui ansamblu coerent de cunoștințe, priceperi și deprinderi indispensabile pentru asimilarea în continuare a culturii generale și profesionale. Din cadrul acestora, cele mai importante sunt: însușirea limbii materne, învățarea citit-scrisului, formarea priceperilor și deprinderilor de calcul.

Limbajul oral este principala formă a limbajului dacă este însoțit de mijloace de expresivitate și este folosit cu intonația corespunzătoare. Pentru ca elevul să poată utiliza și limbajul scris trebuie pregătit în scopul de a descifra și redacta un text.

Învățarea citit-scrisului este o tehnică de comunicare care presupune cunoașterea corespondenței dintre foneme și grafeme.

Scrisul presupune cunoașterea semnelor grafice pentru a putea transmite un mesaj iar cititul este un proces de descifrare a acestora și are în vedere totodată înțelegerea și conștientizarea conținutului textului citit. Învățarea corectă a citit-scrisului este condiționată de cunoașterea unora dintre regulile de bază ale limbii.

Particularitățile specifice limbii determină selectarea celor mai adecvate metode de învățământ folosite în procesul de finalizare a elevilor cu cititul și scrisul.

Pentru a învăța corect citit-scrisul copiii trebuie să aibă capacitatea de a delimita cuvintele din propoziții, a le despărți în silabe, apoi în sunete dar și metoda inversă: să alcătuiască silabe cu anumite sunete, să formeze cuvinte cu două sau mai multe silabe și apoi propoziții.

Metoda utilizată este metoda analitico-sintetico-morfologică. Această metodă previne greșelile atât în scriere cât și în citirea și pronunțarea corectă a cuvintelor. Aplicarea acestei metode este deosebit de eficientă și indispensabilă în perioada preabecedară la clasa întâi. Scrisul este mai dificil decât cititul, presupune și însușiri motrice și o sinteză a semnelor grafice și reproducerea lor corectă și estetică.

Scrierea este un act conștient care se automatizează prin exercițiu, alături de alte metode participative. În învățarea scrisului un rol extrem de prețios îl are jocul didactic, o activitate cognitivă specifică vârstei școlare mici, cu largi valențe educative.

Jocul didactic poate fi folosit ca o tehnică atractivă de explorare a realității de-a lungul oricărei lecții și în orice moment al ei.

În scopul analizei articulației și percepției sunetelor, se poate introduce în lecții, printre celelalte forme de activitate și jocul didactic cu conținut adecvat, impus de sarcina dominantă a lecției.

Unele jocuri precum: „Jocul silabelor”, „Spune mai departe”, „Completează cuvântul”, „Unde se găsește cuvântul”, „De-a cuvintele”, „Schimbă prima silabă”, se adoptă în activitatea la clasă, pentru a contribui la formarea și consolidarea abilităților și deprinderilor de articulare corectă a sunetelor, de pronunție corectă a cuvintelor folosite în comunicare, în conformitate cu cerințele programei. Se poate constata că în timpul desfășurării jocurilor elevii depun eforturi de realizare a scopului propus, scapă de timiditate sau chiar de refuzul de a pronunța anumite sunete, silabe sau cuvinte.

Perioada prealfabetară are ca obiectiv principal dezvoltarea și corectarea vorbirii copiilor pe baza însușirii cunoștințelor și deprinderilor cerute la toate celelalte obiecte de învățământ.

Tot sub formă de joc se vor face și exerciții de repetare a anumitor sunete care se pot prelungi. În această perioadă elevii sunt pregătiți în vederea învățării cititului și scrierii prin exerciții de analiză și sinteză fonetică.

Aplicarea metodei fonetice, analitico-sintetice se impune atât oral, cât și în compunerea cu ajutorul alfabetului decupat sau în citirea și scrierea cuvintelor sau a propozițiilor. Acest lucru se realizează pe baza textelor din abecedar și cu ajutorul jocurilor didactice. Aceste jocuri contribuie la dezvoltarea vocii, consolidează deprinderile de pronunțare corectă a sunetelor și a cuvintelor realizate în același timp, relaxarea sistemului nervos.

Pentru dezvoltarea capacității de analiză fonetică a cunoștințelor se folosește jocul „Spune la ce m-am gândit” care are ca sarcină didactică completarea cuvântului început de învățătoare.

Desfășurarea jocului:

Copiii sunt organizați în coloană câte unul iar în fața lor un pod format de învățătoare și un copil cu brațele întinse în sus. Copiii merg ținându-se unul de celălalt și trec pe sub pod ascultând versurile:

„ Pe sub pod v-ați învățit
Noi pe tine te-am oprit
Spune la ce m-am gândit
Să vedem dacă ai ghicit!”

Cei ce formează podul prind între brațe copilul, iar învățătoarea rostește prima silabă a unui cuvânt bi sau trisilabic.

Exemplu: Floa-(re), ma-(pă), ta-(blă), ca-(iet), ma-și-(nă), po-rum-(bel), trac-to-(rist), va-can-(ță).

La întrebarea „La ce m-am gândit?”, copilul reținut trebuie să completeze cuvântul. Copiii vor repeta cuvintele, vor spune numărul silabelor și vor alcătui propoziții cu acestea.

În jocul „Spune cum face?” se distribuie fiecărui elev cartonașe cu imaginea unui animal sau pasăre, cerându-se elevilor să producă onomatopeea caracteristică.

Prin aceasta se urmărește exersarea pronunției corecte a unor consoane (r, c, g, s, ș, z), activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității de a face legături simple.

Copiii imită glasul animalului, încercând să reproducă toate consoanele prin intermediul onomatopeelor:

-câine:ham, ham
-pisica:miau, miau
-vrabia:cip, cip
-ursul:mor, mor
-oaia:be, be
-șoricelul:chiț, chiț
-albina:zum, zum

Gândirea micului școlar se dezvoltă în strânsă legătură cu limbajul și activitatea pe care o desfășoară. Formele de joc îl pun în situația de a stabili legături între fenomene concrete.

Jocul este fundamental un simbol al luptei cu elementele, cu forțele potrivnice, cu sine. Chiar și atunci când nu urmărește decât simpla plăcere, jocul aduce strălucirea victoriei, cel puțin de partea învingătorului. Acesta constă în crearea unor condiții favorabile pentru aplicarea multilaterală a cunoștințelor și pentru exersarea priceperilor și deprinderilor sub forma unor activități plăcute și atractive.

Bibliografie:

- 1.) Magdalena, Dumitrana, „Educația limbajului în învățământul preșcolar”, Editura Compania, București, 1999
- 2.) Blideanu, Eugen; Șerdeanu, Ion, „Orientări noi în metodologia studierii limbii române în ciclul primar”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975

MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

*Prof. Înv. Primar Trăistaru Daniela
Școala Gimnazială Șelaru*

1. METODE DE PREVENIRE ȘI APARIȚIE A CONFLICTELOR

Pentru rezolvarea conflictelor, oamenii adoptă strategii diferite, unele utilizând nivelul „paraconștient”, altele fiind stabilite în raport e situație, de antrenamentul personal sau de miza care este pusă în joc în timpul conflictului. Orice strategie poate fi oricând schimbată de noile metode de rezolvare. Modul în care se acționează pentru a le putea rezolva este afectat de importanța obiectivelor noastre personale, dar și de importanța situației în sine.

Omul trăiește într-un mediu social care este format din indivizi cu mentalități, caractere și opinii diferite, ceea ce generează în anumite condiții stări conflictuale.

Conflictele sunt neînțelegeri în ceea ce privește aptitudinile, amenințarea valorilor personale, lupta pentru putere, scopurile, în plasarea responsabilității, proceduri metode, roluri etc. Într-un colectiv uman trebuie să acceptăm conflictele ca fiind perfect normale, iar rezolvarea lor trebuie să fie un proces de grup, deoarece orice clasă cuprinde elevi cu personalități diferite, cu diferite motivații și cu un foarte mare potențial de muncă și creație care variază în limite largi.

Școala trebuie privită ca cel mai important spațiu pentru socializarea tinerilor nu doar locul unde elevii primesc informații. De aceea școala este locul unde elevii vor fi implicați în conflicte. Atât noi, cât și elevii noștri, vom fi martorii și, chiar produsul manifestărilor prin care conflictele sunt rezolvate impropriu și, în acest sens, se soldează cu repercursiuni asupra tuturor indivizilor implicați. Atunci când oamenii se gândesc la conflict cuvintele care le vin în minte sunt „scandal”, „ceartă”, chiar „violență”.

Conflictele au cauze foarte diverse :

- informațiile insuficiente prejudecăți,
- interpretarea diferită a realității;
- frustrările repetate,
- stereotipii,
- comunicarea defectuoasă,
- toleranța scăzută,
- lipsa de încredere,
- situațiile stresante,
- invadarea spațiului personal,
- diferențele de temperament și de valori.

Analizând cauzele poate oferi atât modalități de prevenire a conflictelor, cât și soluții ale conflictelor existente. Consider ca fiind oportună prevenirea conflictelor decât căutarea unor soluții de aplanare sau de rezolvare a acestora. Școala are o experiență limitată în prevenirea și combaterea fenomenelor de violență, bazată pe sancțiuni și excludere și mai puțin pe prevenția conflictelor. Pentru prevenirea conflictelor în clasa de elevi se recomandă identificarea din timp a elevilor cu potențial violent, o implicare activă și valorificarea intereselor și aptitudinilor acestor elevi problemă cât și evitarea centrării exclusiv pe sancțiune.

În cadrul modalităților de rezolvare a conflictelor pot fi practicate anumite reguli generale cum ar fi:

- Ø fiecare parte să poată avea posibilitatea să își expună poziția și soluția;
- Ø identificarea intereselor și scopurilor comune;
- Ø să evidențieze motivele care pot face posibilă apropierea dintre părțile implicate;
- Ø să dea sugestii pentru rezolvarea neînțelegerii;

Ø să adopte o soluție și să se aplice în mod progresiv, cu sancționarea celor ce o încalcă (acea soluție poate să se considere și o regulă a clasei).

Totalitatea mijloacelor îmbunătățite în procesul de negociere a soluțiilor țin în mare parte de arbitrul conflictului care poate fi un coleg sau profesorul. Un bun manager al conflictelor ști să asculte fiecare parte implicată sau individ, va trebui să aibă capacitatea de a empatiza (a se pune în locul celuilalt) și de a înțelege motivele fiecărei părți iar în final va propune soluțiile optime, dar nu înainte de a-i pofiti la o conciliere pe acei elevi aflați în tensiune. Totul ține de înțelegerea obiectivă, detașată și superioară a problemei care a apărut, a cauzelor acesteia cât și de capacitatea arbitrului/elevului de mediere a conflictului. Bunul-simț, calmul, logica și respectul sunt prioritare într-un asemenea "joc" al caracterelor încă în formare, care nu trebuie să degereze în spectacol.

Prevenirea și aplanarea/rezolvarea conflictelor în clasa de elevi este o prioritate care impune luarea unor măsuri concrete, în parteneriat, fiind implicați mai mulți factori: școli, servicii de protecție și asistență, biserica, poliția, mass-media, familia, societatea în ansamblul ei. Mediul școlar pregătește viitorul adult astfel încât să fie în stare să preîntâmpine conflictele cu care se confruntă, să le evite când e cazul sau să încerce să le rezolve în cel mai relevant mod, astfel încât atât el, cât și indivizii implicați în conflict să nu fie oprii în acest proces de schimbare și de evoluție și, deci, de dezvoltare personală.

În rezolvarea de orice fel a conflictului școlar trebuie să se țină seama de următoarele reguli, pentru a le asigura reușita:

- părțile implicate trebuie să discute deschis despre adevăratele probleme care îi preocupă;
- să-și prezinte scopurile, punctele lor de vedere și sentimentele cât se poate de deschis și facă tot posibilul pentru a evita repetarea;
- trebuie să încerce să privească conflictul contextual în sens mai larg, toate fiind subordonate interesului general al clasei;
- să-și canalizeze atenția asupra unor acțiuni de viitor mai mult decât evenimentelor din trecut;
- trebuie să asculte reciproc punctele de vedere și să încerce să le înțeleagă;
- să evite pe cât posibil să atace sau să se retragă;
- trebuie să încerce să clădescă unul pe ideile celuilalt;
- să încerce să aibă încredere în buna credință a fiecăruia dintre colegi;
- să planifice acțiuni precise care să urmeze discuțiilor, specificând pentru fiecare cine și ce va face;
- se va stabili o dată pentru revizuirea progresului, iar aceea dată se va respecta cu orice preț..

2. TEHNICI DE ABORDARE ȘI REZOLVARE A CONFLICTELOR

Goodall Jr.(1990) are o tehnică prin care propune câțiva pași privitor la rezolvarea conflictului :

- identificarea sursei de conflict. Aceasta este o etapă importantă în rezolvarea conflictului, deoarece conflictul a fost produs din altă cauză decât ca cea de la care este prezentată.

- profesorul solicită fiecărui elev o scurtă declarație cu privire la consecințele după ce conflictul se încheie -iar dacă există rezultate pe care elevii le așteaptă, fără a fi evidente în acel moment ,atunci când vor fi observate conflictul se poate rezolva mult mai simplu ;

- căutarea unor soluții comune între elevii implicați în conflict.

Cele mai importante tehnici în rezolvarea conflictului sunt negocierea și medierea.

Negocierea este o discuție care încearcă prin acest proces de comunicare să izbutim pentru a obținem ce ne propunem identificând o cale de compromis sau stingerea/rezolvarea unui conflict. Alternativele în negociere sunt :

- convingerea ;
- cedarea ;
- constrângerea ;
- rezolvarea problemei ;
- instriuirea si arbitrarea.

Negocierea poate fi :

- distributivă(cineva pierde și altul câștigă)
- integrativă (ambele părți câștigă)
- structurarea atitudinală
- negociere intraorganizațională (mai multe grupuri de elevi operează în rezolvarea conflictului).

Într-un process de negociere trebuie să urmărim câteva caracteristici proprii unei comunicări eficiente:

- Să folosim argumentelor ambelor părți;
- Să exprimăm concluzii, utilizând unui limbaj comun;
- Să folosim în comunicare caracteristicile de specificitate și adresabilitate ;
- Să evităm lungirea argumentelor, folosirea argumentelor directe și categorice;
- Să formulăm întrebări deschise și o atmosferă pozitivă de respect reciproc .

Pașii cei mai importanți în negociere sunt:

- pregătirea negocierii, cu trei faze:
 - stabilirea obiectivelor negocierii;
 - evaluarea conflictului celeilalte părți;
 - evaluarea punctelor forte și a punctelor slabe.
 - elaborarea strategii;
 - începerea negocierii incluzând începutul propriu-zis și stabilirea a ceea ce se va vorbi;
 - clarificarea pozițiilor a celor două părți implicate;
 - negocierea, cu cele trei etape:
 - a) obținerea concesiilor;
 - b) depășirea impasurilor;
 - c) căutarea de a obține un accord.
 - încheierea negocierii (unde ne aflăm pe formularea unui acord și pe asigurarea îndeplinirii lui).
- Este foarte important ca în încheierea negocierii să fie o atmosferă pozitivă, de tipul câștig-câștig.

Medierea este tot un stil de comunicare, ca și negociere, dar care presupune intervenția unei alte personae neuter pentru rezolvarea conflictului prun ușurarea comunicării dar și oferirea de sugestii.

Profesorul poate folosi în demersul său două drumuri principale de mediere astfel:

- medierea conflictelor spontane dintre elevi sau dintre grupurile formate ;
- medierea conflictului provocat în scopuri didactice.

Tehnicile de mediere ca să poată de-a roade trebuie să ținem cont și de stilurile părților implicate în conflict, cum ar fi:

Stilul evaziv – persoanele care adoptă acest stil sunt persoanele care ignora situațiile conflictuale, nu urmăresc scopuri proprii sau ale altor persoane. Acest stil este folosit atunci când este necesar de mai mult timp pentru a strânge informații și a analiza situația ivită sau când se realizează că sunt puține șanse de a-și realizeze interesele. Avantaje ale acestui stil sunt atunci când nu ești presat de timp.

Dezavantaje – problema nu se poate rezolva, ea ia amploare și poate deveni la un anumit moment imposibil de controlat.

Stilul competitiv – este considerat stilul cel mai adversativ, care urmărește numai perspective proprii. Persoanele care îl utilizează sunt personae foarte organizate, sunt stăpâne pe sine care nu doresc să piardă controlul asupra situației create și se concentrează pe obținerea ceea ce vrea și pe păstrarea propriei poziții. Stilul competitive protejează împotriva celor care vor să obține avantaje necuvenite prin aplicarea stilului cooperant. Avantaj – dacă are la bază o viziune dreaptă, aplicarea acestui stil autoritar poate duce la luarea unor hotărâri foarte bune. Dezavantaj – este reprezentat de faptul că cel care a pierdut acceptă foarte greu sau uneori deloc deciziile, astfel conflictul rămâne într-o stare latentă, iar mai târziu va re izbucni.

Stilul cooperant (concesiv) are la temei termenul de compromis. Se utilizează atunci când scopurile celor două părți implicau o importanță redusă și nu este motivată forțarea notei, elevii implicate având putere egală. Se mai poate folosi pentru obținerea unei înțelegeri provizorii, când o soluție trebuie găsită foarte rapid datorită constrângerii timpului. Avantaje – tratarea este oarecum echitabilă, oferind control asupra conflictului, dar nu duce și la rezolvarea lui, oferă timp pentru recunoașterea unei soluții de tipul WIN-WIN. Dezavantaj – elevii implicați în conflict își exagerează pozițiile, iar la sfârșit niciunul dintre ei nu este pe deplin mulțumit, pentru că fiecare parte a trebuit să renunțe la câte ceva. Stilul acesta reprezintă un armistițiu dar nu și o soluție definitivă.

Bibliografie

1. Albu, E., 2002, *Manifestări tipice ale devierilor de comportament ale elevilor preadolescenți – prevenire și terapie*, București, Aramis
2. Cosmovici, A., Iacob, L., (2005), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași
3. Crețu, E., 1999, *Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar*, Editura Aramis, București
4. Dumitru, I., 2008, *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*, Editura Polirom, Iași

ACTIVITĂȚILE NONFORMALE, UȘI DESCHISE SPRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE

Prof.Dr. Dodenciu Mirela, Liceul "Matei Basarab", Craiova
Prof. Jianu Simona, Liceul "Matei Basarab", Craiova

Proiectul Erasmus+ „Open Doors for Non Formal” a adus în prim-plan activitățile nonformale, deschizând astfel ușa spre un învățământ de calitate, atractiv și eficient.

Principalele obiective urmărite și atinse pe parcursul derulării proiectului au fost:

- Sporirea gradului de atractivitate a actului didactic;
- Lărgirea orizontului de cunoaștere;
- Stimularea capacității de exprimare a gândurilor, sentimentelor și emoțiilor;
- Îmbunătățirea abilităților de cooperare și comunicare;
- Încurajarea talentului, a experienței și a talentului în diferite forme de artă;
- Dezvoltarea abilităților aplicative și creative;
- Plasarea elevilor într-o situație ludică cu caracter de instruire;
- Realizarea unui demers trans și pluridisciplinar;
- Valorificarea abilităților elevilor.

Metodele nonformale concepute de profesorii implicați în acest proiect european au urmărit stimularea:

- Învățării într-un context nonformal;
- Curiozității pentru studiul aprofundat al unor domenii diverse existente sau nu în programa școlară;
- Utilizării cunoștințelor acumulate la clasă, în manieră formală, într-un context nou;
- Exprimării într-o limbă străină;
- Înțelegerea dificultăților întâmpinate de persoanele cu dizabilități;
- Interacțiunii între participanți;
- Fanteziei creatoare;
- Spiritului de cooperare;
- Exprimării artistice;
- Autocunoașterii (descoperirii de sine).

Prezentăm în continuare două exemple de metode nonformale:

1. Lecție de interdisciplinară de economie și educație antreprenorială ”Reușita în afaceri”;
2. Lecție de limba română ”Compunerea surpriză”.

1. „Reușita în afaceri”

Grup țintă: elevii clasei a X-a D, Liceul „Matei Basarab”, Craiova

Număr de participanți: 15 elevi

Tipul activității: analiza profilului psihologic al întreprinzătorului de succes;

Durata activității: 6 ore;

Obiective: descoperirea atitudinilor și comportamentelor care favorizează succesul întreprinzătorului; identificarea elementelor generale și specifice care sunt necesare la realizarea unor afaceri de succes.

Locație: cabinetul de științe socio-umane, holul școlii Liceului ”Matei Basarab”, Craiova;

Metode pedagogice utilizate: filmul, descoperirea, jocul de rol;

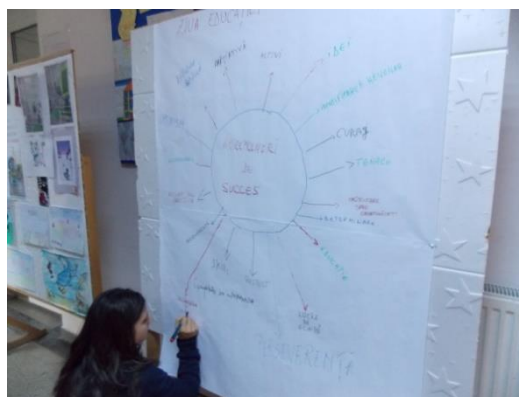
Materiale necesare: foi fliptchart, videoproiector, piese de puzzle, esarfe pentru a lega ochii participantilor, carioci;

Organizator: Ph.D. Dodenciu Mirela

Conținutul detaliat al activității:

Pasul 1: Elevii urmăresc un film documentar cu și despre antreprenori de succes. Pe cartonașe fiecare elev identifică ce calități, ce competențe i-au dus pe tinerii antreprenori la reușită.

Pasul 2: Lecția continuă pe holul școlii unde pe trei foi de fliptchart, elevii notează calitățile și competențele întreprinzătorilor de succes descoperite, pornind de la inițiale sintagmei "Antreprenori de succes".

Pasul 3: Elevii aplică calitățile și competențele întreprinzătorilor de succes identificate în cadrul unei activități de team building.

Profesorul explică regulile jocului, după care leagă toți participanții la ochi. Împarte piesele de puzzle către participanți. Există 5 grupe de piese, (5 culori diferite, 5 forme diferite), a câte 4 piese fiecare grupă.

Regula 1 : Numarul pieselor de puzzle este egal cu numărul participanților, însă piesele se împart în așa fel încât : majoritatea participanților primesc 1 piesă, unii dintre ei câte 2, alții niciuna. Profesorul scoate din joc două piese diferite, spunându-le doar numărul acestora.

Regula 2 : Participanții au dreptul la o singură întrebare (către profesor), referitoare strict la culoare.

Regula 3 : Participanții nu au voie să pipăie decât propria piesă.

Scopul jocului este ca elevii să spună câte piese lipsesc și felul acestora. Astfel, va trebui să găsească modalități de comunicare verbală și nonverbală, să se desprindă un lider care să coordoneze întreaga activitate, să dirijeze întrebările și răspunsurile colegilor de echipă, astfel încât la final să găsească o ordine logică a pieselor de puzzle și să spună ce elemente lipsesc din spațiul jocului.

Pasul 4. Evaluarea este necesară pentru ca a reflecta asupra celor întâmplate, pentru a conștientiza cele învățate (învățare experiențială).

Rezultate: 15 cartonașe care cuprind calități și competențe ale întreprinzătorului de succes identificate de elevi; 15 formulare de feedback post-activitate; 3 foi flipchart cu calități și competențe sintetizate de elevi sub forma unui arbore;

Feedback de la participanți: Elevii conștientizează rolul și importanța abilităților antreprenoriale în succesul unei afaceri. Ei descoperă că succesul în afaceri nu vine pe neașteptate. Este nevoie de muncă, încredere în forțele proprii, curaj, asumarea riscurilor, optimism, creativitate, spirit de inițiativă.

2. ”Compunerea surpriză”

Grup țintă: elevi, cls. a V-a

Numărul de participanți: 15 elevi

Tipul de activitate: joc creativ

Durata activității: 1 oră

Obiectiv principal: dezvoltarea abilităților creative, formarea competențelor de exprimare scrisă, vizând încurajarea talentului, a imaginației

Locație: holul școlii

Metode pedagogice utilizate: brainstormingul, jocul didactic, exercițiul de creativitate

Materiale necesare: creioane colorate, foi de flipchart

Organizator: prof. Simona Jianu

Conținutul detaliat al activității:

Elevii creează o compunere narativă, urmând etapele următoare:

Pasul 1: elevii sunt distribuiți în trei grupe: prima grupă stabilește *locul* desfășurării întâmplării, indicând un substantiv care să-l denumească; a doua grupă alege *protagonistul* întâmplării.

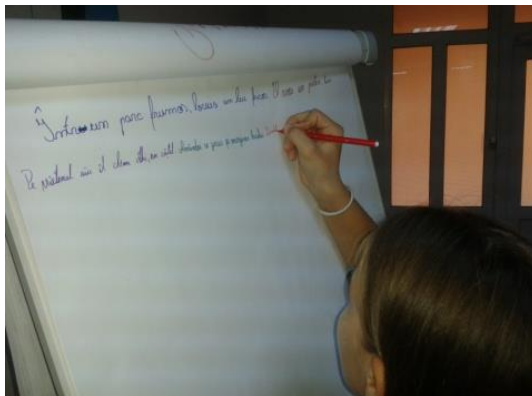
Pasul 2: elevii din grupa a III-a găsesc adjective cu rol de epitet pentru substantivul ce indică spațiul, elevii din grupa I - pentru protagonistul ales anterior, iar cei din grupa a II-a numesc epitete pentru *finalul* întâmplării.

Pasul 3: elevii din grupa a III-a stabilesc perechile substantiv + adjectiv (loc + epitet, protagonist + epitet, final + epitet), care se constituie în repere pentru realizarea compunerii.

Pasul 4: ținând cont de reperele stabilite, elevii realizează compunerea, prin înlănțuirea și continuarea ideilor celorlalți, după fantezia proprie fiecăruia; compunerea având, în final, autor colectiv.

Rezultate: compunerea narativă, plasarea elevilor într-o situație ludică cu caracter de instruire.

Feedback de la participanți: elevii constată că învățarea care implică jocul devine plăcută, desfășurându-se într-o atmosferă destinsă, prietenoasă, favorabilă gândirii inventive și imaginației creatoare.

În cadrul proiectului, au fost valorificate spațiile nonformale și au fost concepute și utilizate metode nonformale în predarea diferitelor discipline.

Bibliografie:

<http://nonformalopendoors.eu/>

EDUCAȚIA FUNCȚIONALĂ

Prof.înv. preșcolar Bucur Cristina, Grădinița nr.35, București

“ Tot ce n-avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri.”

Jean Jacques Rousseau

Condițiile societății contemporane- dezvoltarea în ritm alert a științei și tehnicii, amplificarea și derularea tot mai accelerată a vieții s.a. , impun ca exigentele față de pregătirea omului sa sporească în mod considerabil.

Educația își extinde acțiunea la dimensiunile întregii societăți, prin canale sociale, propulsându-se o cantitate tot mai mare de informație și toți factorii sociali dobândind capacități educative. Educația contemporană este o educație universală, caracterizată prin complexitate și globalitate, concepută într-o viziune holistă și prospectivă, cu sublinierea permanenței ei.

Educația , trebuie să țină seamă de tendințele și direcțiile de evoluție ale societății contemporane, să-și racordeze politică educațională la cerințele social-economice, conținuturile și metodologia pentru:

- pregătirea copiilor și a tineretului în vederea impactului cu tehnologia modernă;
- centrarea educației pe copil;
- extinderea mobilității și flexibilității învățământului prin introducerea activităților opționale;
- asigurarea șanselor de instruire pentru toți copiii, fără nici un fel de discriminare.

Școlile au un rol important în demersul de a-i ajuta pe tineri să-și dezvolte și să-și gestioneze bunăstarea fizică și emoțională, precum și să trăiască și să lucreze alături de alții, în contexte diferite.

Școala modernă are câteva însușiri și anume: autonomie, accesibilitate, creativitate, originalitate, flexibilitate, calitate, performanță, inițiativă.

Procesul instructiv educativ la nivel european este o activitate complexă, ce implică : resurse umane, resurse materiale, metodologie.

Obiectivele educației sunt:

- a învăța cum să acumulezi cunoștințe
- a învăța să cauți ceea ce ai nevoie
- a învăța să faci, să acționezi
- a învăța să folosești ceea ce știi
- a învăța să aplici ceea ce ai acumulat
- a învăța să fii, să devii, pentru a-ți dezvoltă personalitatea.

Metode și mijloace

Să îmbine permanent tradiționalul cu modernul, utilul cu plăcutul, teoria cu practică.

Metodele activ participative sunt acele metode, în care elevii sunt scoși din ipostaze de obiect al formării și sunt transformați în subiecți activi, coparticipanți la propria formare. Aceste metode ajută elevul să caute, să cerceteze, să găsească soluții la probleme, cu alte cuvinte, îl învață pe copil să învețe.

Rolul metodelor centrate pe elev sunt:

- fac lecțiile interesante, atractive;
- sprijină elevii în înțelegerea conținuturilor, pe care se fie capabili să le aplice în viață;
- ajută elevii să realizeze judecăți de valoare.

Învățarea interactivă este procesul de învățare calibrat pe interesele/ nivelul de înțelegere/ nivelul de dezvoltare al participanților la proces.

În cadrul învățării active se pun bazele unor comportamente de altfel observabile:

- comportamente ce denotă participarea(elevul e activ, răspunde la întrebări, ia parte la activități);
- gândirea creativă (elevul are propriile sale sugestii,propuneri, interpretări);
- învățarea aplicată (elevul devine capabil să aplice o strategie de învățare într-o anumită instanță de învățare);
- construirea cunoștințelor(în loc să fie pasiv, levul îndeplinește sarcini, care îl vor conduce la înțelegere).

Avantajele învățării interactive:

- stimulează efortul și productivitatea individului;
- ajută la descoperirea propriilor capacități și limite;
- dezvoltă capacitatea elevilor de a lucra împreună;
- stimulează gândirea critică;
- dă posibilitatea că elevii să-și împărtășească ideile, părerile, strategiile personale de lucru;
- ajută la formarea de priceperi și deprinderi;
- contribuie la formarea personalității;

Rolul profesorului:

- facilitează și intermediază învățarea
- alege strategii adecvate, prin care să-i pregătească pe elevi;
- ajută elevii să înțeleagă;
- este partener în învățare;

Rolul elevului în strategiile bazate pe învățare:

- realizează un schimb de idei cu ceilalți;
- cooperează în realizarea sarcinilor de lucru;
- exprimă puncte de vedere proprii;
- argumentează, pune și își pune întrebări, cu scopul de a înțelege.

Spațiul de învățare trebuie să îndeplinească unele condiții necesare și anume:

- să fie dotat cu mijloace și resurse ;
- să fie estetic și plăcut , confortabil și modern.

Cooperarea scoala- familie

Familia trebuie sa se implice activ in educația copilului. Este cunoscut faptul că strategiile educative în familie determină în mare măsură :

- dezvoltarea personalității;
- rezultatele școlare ale copiilor;
- comportamentul lor social și moral.

Experiențele de învățare pot reprezenta ocazii de dezvoltare a competențelor de reflecție critică și de gestionare a stilului propriu de viață, de comunicare și colaborare cu alții. De asemenea, ele îi pot încuraja pe tineri să aspire și să-și dorească să stabilească și să atingă obiective, să dezvolte o atitudine de toleranță, valorificând diversitatea și respectându-i pe ceilalți, fiind pregătiți să depășească prejudecățile și să ajungă la compromisuri.

Bibliografie:

Joița, E.(2006), „Instruirea constructivistă” – o alternativă. Fundamente. Strategii, Aramis, București
 Tudorica R (2005) „Managementul educatiei in context european” Editura Meronia, Bucuresti
 De Peretti, A.(1996), „Educatia în scimbare”, Iasi, Editura Spiru Haret
 Ionescu, M., Radu, I.(1995) (coord.), „Didactica modernă”, Cluj -Napoca, Dacia.

SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT- TENDINȚE DE EVOLUȚIE

Educ. Tănase Ioana, Grădinița nr.35, București

Încă din anul 1996, în România a început o reforma mai susținută de modernizare a învățământului preuniversitar și a compatibilizării acestuia cu sistemele de învățământ europene.

Cadrul de referință european al competențelor-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții a fost definit și adoptat în 2006. Cadrul identifică opt competențe-cheie și teme transversale, ce combină cunoștințe, competențe și atitudini considerate necesare pentru dezvoltarea și împlinirea personală, pentru cetățenia activă, incluziunea socială și accesul pe piața muncii.

Competențele-cheie au o natură eminentă interdisciplinară și sunt relevante pentru toate disciplinele și activitățile școlare. Deși nicio țară nu a făcut trecerea completă la o educație bazată pe competențe, mai multe țări au înregistrat progrese semnificative. Pe lângă demersul de a introduce cadre legale și curriculare pentru competențele-cheie, unele țări au utilizat diverse strategii pentru a stimula o abordare bazată pe competențe în sala de clasă.

Până în prezent, acțiunile guvernului nostru s-au materializat, în special, în adoptarea și aplicarea unui set de acte normative care au asigurat, parțial, transferul de la nivelul central la cel al unităților de învățământ și al consiliilor locale al unor responsabilități și atribuții cu privire la conținutul și structura procesului de învățământ, la rețeaua școlară, la finanțarea și administrarea unităților de învățământ și la politicile din domeniul resurselor umane. Transferul de decizie de la nivelul central la cel local s-a desfășurat în ritmuri diferite, în diverse domenii ale sistemului- curriculum, resurse, administrarea unităților de învățământ, politici de personal etc.- într-un cadru legislativ în care persistă prevederi contradictorii, generând astfel unele incoerente și disfuncționalități în sistem.

În actuală strategie de descentralizare a învățământului preuniversitar se dorește a se definitiva reforma, într-un mod științific, ținând cont de dificultățile întâmpinate și de problemele apărute.

Domeniile sistemului de învățământ preuniversitar supuse descentralizării sunt:

- a. Curriculum
- b. Resurse umane
- c. Conducere și administrare
- d. Finanțare

- a. Curriculum

În învățământul preuniversitar, Curriculumul Național are două părți și anume curriculumul nucleu, corespunzător trunchiului comun din planul de învățământ și curriculumul la decizia școlii sau curriculumul în dezvoltare locală, în cazul școlilor de arte și meserii.

Curriculumul la decizia școlii se stabilește în școală, dar, de cele mai multe ori, în funcție de “nevoile” de menținere a unor norme didactice și nu în concordanță cu opțiunile elevilor, părinților, ale agenților economici sau ale politicii de dezvoltare a zonei în care se află școală.

Ponderea acestuia este redusă și nu există o logică clară a distribuirii în funcție de nivelul de școlaritate.

În cele mai multe cazuri, elevii, părinții sau agenții economici sunt consultați formal, iar oferta curriculumului la dispoziția școlii nu cuprinde mai multe variante; este aleasă o variantă pe care școală, respectiv conducerea și șefii de catedra, o consideră “la moda” și atractivă, inclusiv din punct de vedere al catedrelor cu deficit de norme didactice în raport cu personalul didactic existent.

Planurile de învățământ și programele școlare sunt elaborate de Comisiile Naționale care se constituie și sunt aprobate la nivelul Ministerului. Consiliul Național pentru Curriculum avizează aceste documente, iar aprobarea se face de către Minister prin ordin de ministru.

Există o serie de disfuncționalități legislative în privința distribuirii rolurilor și responsabilităților în elaborarea și aprobarea curriculumului. Deși există o agenție profesionalizată în subordinea Ministerului- care ar trebui să aibă responsabilitatea elaborării și revizuirii curriculumului, a elaborării politicilor curriculare- această are atribuții de a aviza documentele propuse de Comisiile Naționale constituite la nivelul Ministerului. Astfel, ministerul are rol dublu: constituie comisiile de elaborare și aprobă produsul acestor comisii.

Manualele școlare, pentru a putea fi utilizate în școli, sunt aprobate de Minister, pe bază unor criterii care vizează calitatea conținutului și prețul. Achiziția de manuale se face la nivelul Ministerului, prin licitație publică, în bază comenzilor făcute de profesori (din lista aprobată) și centralizate de inspectorat. Trebuie remarcat faptul că prețul manualelor primează față de calitate. Manualele, din punct de vedere numeric nu corespund niciodată cu solicitările, deoarece comandă se face conform planului de școlarizare, care uneori nu se realizează.

b. Resurse umane

Efectele procesului de învățământ sunt date, în cea mai mare măsură, de calitățile profesionale ale cadrelor didactice, de gradul de angajare a acestora în îndeplinirea responsabilităților privind educarea elevilor. Și deși comunitatea locală și conducerea școlii sunt primele interesate de calitatea și efectele procesului educativ din școală, acestea sunt lipsite de dreptul de decizie în legătură cu normarea și salarizarea personalului didactic.

În Europa sunt peste cinci milioane de profesori. Cunoștințele, competențele și atitudinile fiecăruia dintre ei au o mare importanță, iar calitatea activității lor didactice are un impact direct asupra rezultatelor elevilor. În același timp, ritmul cerințelor adresate profesorilor este în continuă creștere și schimbare, ceea ce înseamnă că aceștia au nevoie de sprijin pentru a-și dezvolta continuu cunoștințele și competențele. Prin urmare, este esențial ca profesorii să aibă parte de activități de formare profesională de cea mai înaltă calitate, începând cu formarea inițială și sprijinul oferit profesorilor-debutanți în primii ani de carieră și continuând cu activitățile de formare continuă desfășurate de-a lungul carierei.

Formarea și dezvoltarea profesională a resurselor umane din sistemul de învățământ este centralizată și nu se corelează întotdeauna cu nevoile și interesele beneficiarilor individuali (cadre didactice, manageri) sau instituționali. Nu există un sistem ascendent de identificare a nevoilor de formare ale cadrelor didactice, care să fundamenteze investițiile și programele în acest domeniu.

c. Conducere și administrare

Cadrele de conducere ale unei instituții sunt o componentă esențială a demersului de creare a condițiilor pentru obținerea de rezultate la toate nivelurile sistemelor de învățământ și formare. Liderii școlilor – care nu se referă doar la directori - joacă un rol major în crearea de legături eficiente între școli, între diferitele niveluri de educație și formare, familii, lumea muncii și comunitatea locală, toate cu scopul comun de a crește performanța elevilor.

În conformitate cu actualul cadru legislativ patrimoniul școlilor – terenurile și clădirile aparțin domeniului public al comunelor, orașelor și municipiilor și este în administrarea consiliilor locale/ județene în a căror rază teritorială își desfășoară activitatea unitatea școlară. Prin bugetele locale se asigură finanțarea școlilor. Administrarea curentă a patrimoniului și a fondurilor școlii se realizează la nivelul consiliilor locale, iar finanțarea școlilor nu este corelată cu obiectivele de dezvoltare ale acestora, stabilite prin planurile de dezvoltare instituțională, corelate cu planurile de dezvoltare ale comunității. Decizia privind prioritățile de dezvoltare ale școlii nu implică de fiecare dată participarea administrației publice locale prin care vine finanțarea.

a. Finanțarea

Bază de calcul a fondurilor alocate unităților de învățământ prin și din bugetele locale o constituie costul standard/ elev sau preșcolar determinat pe bază de indicatori fizici de consum, pe niveluri și tipuri/ filiere de învățământ.

De cele mai multe ori, costul standard pe elev/ preșcolar nu este identic cu necesarul de fonduri pentru finanțarea de bază a elevilor. În prezent, capacitatea de alocare a fondurilor pentru învățământ a bugetului de stat și a bugetelor locale este mai mică decât necesarul fundamentat pe bază de costuri standard.

Efectele descentralizării afectează activitatea tuturor factorilor implicați în special pe a celor care formează publicul intern al organizației școlare.

Profesorii trebuie să participe în mod real la luarea deciziilor privind activitățile profesionale și curriculumul aplicat al școlii; de aceste decizii depinzând succesul material și resursele financiare ale școlii, reprezentate prin sumele alocate per elev.

Părinții trebuie să fie reprezentanți reali în consiliul de administrație al școlii, având toate drepturile asupra deciziilor care se iau în privința școlii (buget, management financiar, angajarea personalului, recompensarea profesorilor, măsuri disciplinare și control intern).

Elevii, ca principali clienți ai serviciului educațional, trebuie să beneficieze de acces sporit la educație, la programele de formare inițială în domeniile cerute pe piața muncii, în concordanță cu potențialul de dezvoltare al zonei și al comunității locale. Ei trebuie să fie implicați activ la deciziile privind curriculumul la decizia școlii, elaborarea planului de școlarizare, a planului de dezvoltare al școlii etc.

Elevii trebuie să aibă acces la informație de actualitate dobândind astfel abilități de prelucrare și valorificare a acesteia, dezvoltându-și conștiința de sine, eul în colectivitate, ceea ce va conduce la creșterea încrederii lor în la formarea spiritului civic, precum la asumarea de responsabilități viitor pentru propria dezvoltare .

Bibliografie:

- Tudorica R (2005) „Managementul educației în context european” Editura Meronia, București
 Romiță I (2005) „Managementul clasei de elevi ”Editura Fundatiei D. Bolintineanu,
 Șerbănescu L(2011)” Formarea profesională a cadrelor didactice-repere pentru managementul carierei, Editura Printech, București
 Marga, A.,(1999) „Educația în tranziție, Cluj-Napoca, Editura Dacia.
 „Problematika reformei”, Revista de pedagogie, nr.1-2/1993,

EDUCAȚIE MODERNĂ

Prof. Dinu Maria, Liceul "Matei Basarab", Craiova

Educația este un drept major, care permite tuturor oamenilor să beneficieze de educație și să înflorească în viața lor socială. Dreptul la educație este vital pentru dezvoltarea economică, socială și culturală a tuturor societăților.

Educația este un drept al omului, care trebuie să fie accesibil tuturor, fără nicio discriminare. Toți copiii trebuie să poată merge la școală și, astfel, să se bucure de aceleași oportunități de a construi un viitor. În plus, educația trebuie, de asemenea, să fie gratuită, astfel încât copiii din medii defavorizate să poată beneficia și de dreptul la educație.

Dintre toți factorii care influențează educația copilului de la naștere la adult, familia și școala joacă un rol-cheie. Cu toate acestea, cu schimbările profunde care afectează atât familia, cât și școala tradițională, există o confuzie tot mai mare cu privire la responsabilitățile lor respective. Ambele adesea nu dispun de repere, mai ales în fața unor provocări, cum ar fi modelele alternative furnizate de mass-media sau fenomenele societale complexe, cum ar fi excluziunea socială, marginalizarea sau violența.

Cu toate acestea, educația aduce o bogăție inestimabilă societății și joacă un rol vital în funcționarea democrației. Prin urmare, autoritățile publice ar trebui să acorde mai multă atenție problemelor din acest domeniu.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

Ioan Cerghit spune: „Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă consideră că fixarea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte ea nu se opune în nici un fel inițiativei originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond creația în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reinnoire și îmbogățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare.”

Fiecare stat membru al Uniunii este responsabil pentru propria politică de educație și formare. UE sprijină acțiunile la nivel național și contribuie la combaterea provocărilor comune, cum ar fi lipsa forței de muncă calificate sau a evoluțiilor tehnologice, prin intermediul cadrului său Educație și formare 2020 (EF 2020). Acest cadru oferă o platformă de schimb de informații și de schimb de bune practici printr-o serie de grupuri de lucru. EF 2020 are patru obiective comune: asigurarea faptului că învățarea pe tot parcursul vieții și mobilitatea devin realitate; pentru a îmbunătăți calitatea și eficiența educației și formării profesionale; promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active; și să încurajeze creativitatea și inovarea, inclusiv antreprenoriatul.

Strategia Europa 2020 propune, de asemenea, un set de obiective menite să contribuie la o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în UE. Educația este unul dintre cei cinci piloni ai strategiei, două obiective specifice fiind utilizate pentru a măsura progresele înregistrate de Uniune; ambele obiective sunt de asemenea criterii de referință EF 2020. Trebuie remarcat faptul că, deși aceste criterii au fost stabilite pentru Uniune în ansamblu, acestea au fost transpuse în obiective naționale (și uneori regionale), care reflectă situația și circumstanțele specifice fiecărui stat membru (sau regiune) a Uniunii.

Pentru a crește și a înflori liber, copilul are nevoie de referințe stabile pe care le iubește, respectă și încredințează. El are nevoie de dragostea adevărată - nu posesivă - de afecțiunea și autoritatea celor doi părinți ai săi, păzitorii săi naturali.

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat,

învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților.

Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor românești dar și la integrarea celor universale în cultură noastră

Educația devine esențială în modelarea viitorului sporind șansele de a apropia viitorul de aspirațiile și trebuințele oamenilor. J. Dewey consideră că „școala nu pregătește pentru viață, este însăși viața”.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit I., „Creativitatea-trăsătură de bază a personalității profesorului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
2. Pintilie M., „Metode moderne de învățare evaluare”, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2009

ÎNVĂȚĂMÂNTUL DESCHIS ȘI LA DISTANȚĂ - O NECESITATE A SOCIETĂȚII MODERNE

Prof. Pătrașcu Costela, Liceul "Matei Basarab", Craiova

"...educația trebuie să prevină utilizările oarbe ale noilor tehnologii informatice în comunicare, să împiedice înstrăinarea omului, să lupte contra dorinței de divertisment permanent, contra fricii nejustificate față de noile tehnologii informatice în comunicare, să prevină diminuarea spiritului creativ."

G. de Landsheere

Societatea modernă poate fi privită ca o societate a modificării continue a cunoștințelor, acest punct de vedere plasând instituțiile de învățământ într-o poziție cheie care implică o imensă responsabilitate și, de asemenea, o provocare. Instituțiile de învățământ trebuie să găsească metodele pentru a "produce" elevi cu noi aptitudini: autonomie, flexibilitate, capacitate de cooperare și dialog. Trebuie să găsească mijloacele de a stimula autoinstruirea și de a păstra echilibrul între "individualism" și "socializare". Trebuie să pregătească individul pentru un nou stil de viață: învățarea continuă.

În sprijinul educației intervin noile tehnologii ale societății informaționale - tehnologiile informațiilor și comunicațiilor. Metodele învățământului tradițional nu pot face față avalanșei de cunoștințe și acestei dispersii accentuate a calificărilor, meseriilor și domeniilor de activitate, care devin tot mai specializate, dar în mod paradoxal tot mai interconectate.

Se conturează în acest moment o soluție de abordare a problemei, bazată pe tehnologiile moderne: Învățământul Deschis și la Distanță. Conceptul încearcă să ofere oamenilor șansa de a învăța în momentul, locul și ritmul care le satisfac cel mai bine cerințele individuale. Și, evident, încearcă să le ofere șansa unei cât mai bune adaptări la noua societate.

Tot ceea ce am spus până acum nu pledează pentru renunțarea la metodele învățământului tradițional, mai ales în cazul primilor ani de educație în școli, când influența personală a educatorului rămâne determinantă. Totuși utilizarea tehnologiilor moderne pentru adaptarea procesului educativ la necesitățile individuale ale fiecărui elev rămâne și în acest caz un deziderat.

Învățământul deschis și la distanță pare a fi răspunsul cel mai potrivit pentru instruirea adulților. În acest sens, să analizăm relațiile de mai jos:

- Același timp + Același loc = Învățământ tradițional
- Timp diferit + Același loc = Învățământ deschis
- Același timp + Loc diferit = Învățământ la distanță
- Timp diferit + Loc diferit = Învățământ deschis și la distanță

Învățământul deschis și la distanță se adaptează necesităților adulților, în condițiile lipsei de timp, a gradului diferit de instruire și a capacității diferite de asimilare. Preocuparea pentru aceste concepte în educație se poate observa din numărul tot mai mare de instituții de învățământ, la nivel mondial, care oferă cursanților tot mai multe posibilități de personalizare a programului de instruire.

Prețul pe care-l plătim este cel dictat de implementarea tehnologiilor moderne, însă avantajele sunt multiple comparativ cu costurile efectelor negative asupra dezvoltării viitoare a societății, în cazul ignorării acestor noi tendințe în educație.

Aceste concepte de Învățământ deschis și la distanță pot primi un impuls semnificativ prin utilizarea facilităților de comunicare, informare și cooperare oferite la nivel public de către Internet, iar la nivel privat de către conceptul de intranet aplicat în rețelele de comunicație ale firmei.

Alături de restricțiile enumerate până acum, mai apare una foarte importantă: pregătirea specialiștilor în aceste noi metode de educație.

Cine îi educă pe educatori?

Răspunsul nu poate fi decât unul singur prin prisma celor discutate până acum. Metodele sunt în faza enunțării lor, așa că specialiștii se educă singuri, zi de zi. Dacă la nivelul firmelor private de cele mai multe ori se înțeleg beneficiile unor astfel de concepte în educație, iar cele mai multe dintre ele prevăd departamente specializate pentru problemele de educație în cadrul firmei în scopul realizării de economii și al obținerii unor rezultate îmbunătățite, la nivel public educatorii trebuie sprijiniți prin elaborarea unor proiecte naționale de cercetare și implementare în domeniu.

Avantajele utilizării noilor metode în educația adulților sunt multiple. Putem enumera reducerea consumului de timp, posibilitatea adaptării programelor personale de educație, posibilitatea acomodării rapide cu schimbările și noile cunoștințe din diverse domenii, posibilități extinse de educație interdisciplinară și nu în ultimul rând reducerea dramatică a costurilor educației continue.

La rândul lor, educatorii se pot concentra pe domeniile lor de activitate, pe dezvoltarea materialelor educative și pot colabora între ei pentru a oferi legături între diversele domenii.

Evident că aceste noi concepte în educație nu le pot înlocui pe cele tradiționale în mod radical. Există domenii în care educația tradițională este de neînlocuit: faza preșcolară, primii ani de școală (în care ar trebui descoperite aptitudinile individuale ale fiecărui individ), fazele de debut în învățarea unor noi concepte atât la tineri cât și la adulți. Îmbinarea tradiției cu noul poate conduce însă cu mult mai multă siguranță la rezolvarea actualei crize a educației, care se manifestă nu numai în România, dar și la nivel mondial.

Educația prin Internet

Un tip de predare-învățare la distanță, care câștigă teren pe zi ce trece, este educația prin Internet, denumită e-learning. Cursurile suport sunt stocate pe un computer într-o formă specifică și un navigator uzual pentru Internet sau, în unele cazuri rare, un program special, permite cursanților să acceseze informațiile în ritmul propriu de asimilare. Materialele de învățare sunt prezentate într-o formă multimedia - prin îmbinare de text, sunet, imagine și chiar scurte filme - și în modul hyperlink - un model structural în care accesul la alte informații se realizează prin legături multiple de la o singură pagină; la rândul lor alte pagini permit revenirea, aprofundarea prin accesarea altor pagini cu subiect similar sau saltul la alte tipuri de informații.

Acest tip de materiale « fără suport pe hârtie » au o serie de avantaje:

- se înlătură necesitatea spațiilor de depozitare și personalului numeros;
- costuri de expediere reduse;
- flexibilitate pentru cursant în sensul posibilității alegerii porțiunilor care se tipăresc și care rămân în format electronic;
- expedierea la cursant exact la timp în sensul accesului la material exact când și unde este necesar;
- integrarea unei varietăți de medii de învățare: text, grafică, imagine statică și animată, sunet, scurte filme;
- acces la materiale din alte sute de mii de surse, unele prin linkuri (legături) directe din situl de origine;
- integrarea legăturilor cu tutorii și cu alți studenți, prin intermediul Web sitului.

○ *Indicatori de comparație*

La un studiu de fezabilitate în vederea implementării uneia dintre formele de educație la distanță, comparația între acestea poate fi făcută printr-o serie de indicatori ce caracterizează, după unii cercetători, o paradigmă a învățământului la distanță:

- scala - numărul participanților implicați într-o activitate de învățare pe o durată determinată;
- simetrie - gradul în care se poate focaliza atenția pe fiecare participant (invers proporțională cu mărimea clasei);
- percepție - calitatea tehnică a materialelor primite de participanți;
- interactivitate - durata de timp minimă în care se poate obține un răspuns într-o interacțiune;
- co-locăție - distanța fizică ce desparte participanții;

- mijloace - evantaiul de mijloace/ instrumente de lucru de care dispun participanții pentru învățare și comunicare;
- costuri - cheltuielile unui cursant pentru atingerea unui set stabilit de obiective;
- timp - nivelul de control al timpului necesar unui cursant pentru a atinge un obiectiv de învățare.

Avantaje

Prin raportare la educația tradițională, se pot reliefa câteva avantaje ale educației la distanță prin Internet, considerând-o aplicabilă, cel puțin deocamdată, la nivelul învățământului universitar și în educația permanentă, după modelul universităților deschise și la distanță din țările tehnologizate:

- Scopul curriculumului va fi mai cuprinzător decât cel curent
- Audiența este considerabil crescută, educația la distanță putând cuprinde și studenți care nu pot participa la cursurile din sistemul tradițional.
- Este facilitată învățarea într-un ritm propriu, într-un stil personal, parcurgerea sau audierea cursurilor putând fi făcută treptat și repetat.
- Interacțiunile sincrone și cele asincrone dintre profesor și studenți se pot complementariza.
- Tehnologiile sunt interactive, permițând un feed-back total, în timp real, și evaluări formative sau sumative, cantitative sau calitative într-un mod facil și de către evaluatorii cei mai avizați.

Bibliografie:

1. Pelgrum, W.J. - Cercetarea internațională despre utilizarea calculatoarelor în învățământ, în "Perspective", vol.XXII, nr.3 (83), 1992
2. <http://www.elearning.ro/societateacunoasterii.php>
3. Niculescu Cristina, Studiu asupra tehnologiei, metodologiei și standardizării în domeniul instruirii asistate de calculator, Tehnologie și Educație, vol 1, nr.1, decembrie 2002
4. Marhan Ana-Maria, Inovație și schimbare în educație, Tehnologie și Educație, vol 1, nr.1, decembrie 2002

TEHNICI DE EVALUARE MODERNE LA ORELE DE LIMBA ENGLEZĂ

Prof. Diaconu Adela, Școala Gimnazială “Anton Pann”, Craiova, Dolj

Pentru noi, profesorii, evaluarea este o parte importantă a procesului de învățământ alături de predare și învățare. Ea are ca scop identificarea și măsurarea obiectivelor atinse și reglarea și eficientizarea procesului instructiv-educativ. Evaluarea determină în ce măsură se ating prin rezultatele concrete obiectivele propuse inițial. Aceste obiective sunt formulate în programele școlare. Consider că evaluarea este la fel de importantă ca predarea și învățarea și trebuie planificată cu multă grijă.

Metoda de evaluare scrisă include diferite forme: *extemporal, teză, test, chestionar, eseu, referat, temă executată acasă, portofoliu, proiect* etc. Un avantaj este posibilitatea de a testa un număr mare de elevi simultan. Este o metodă mai obiectivă decât cea orală. Metoda de evaluare scrisă cea mai tradițională și, totodată, cea mai des întrebuițată de mine este testul. Folosesc testul la sfârșitul fiecărei unități sau a unui modul, iar itemii sunt de cele mai multe ori diversificați, având atât itemi obiectivi, cât și subiectivi. La limba engleză, avem pentru competențele de înțelegere a textului citit și a celui audiat itemi cu alegere multiplă, cu alegere duală sau itemi de completare. În schimb, pentru competențele de producere a mesajelor scrise avem itemi subiectivi. Testele mă ajută să depistez eventualele probleme de scriere, de vocabular sau de gramatică pe care elevii nu le-au aprofundat. Sunt, de asemenea, rapid de corectat și de conceput, ceea ce e un avantaj mare pentru mine. Eseul este o metodă preluată din literatură și cuprinde două tipuri: eseu liber și eseu structurat. Eseul liber dă ocazia elevului de a-și exprima liber opinia în legătură cu o temă dată, fără a ține cont de o anumită structură sau schemă. În schimb, în ceea ce privește eseu structurat, elevul trebuie să se supună unei anumite structuri, care le va fi folositoare pentru a-și organiza mai bine conținutul. Alături de referat, eseu poate evalua doar un anumit aspect din cunoștințele elevului, pentru o viziune de ansamblu a nivelului de pregătire al elevilor este necesară aplicarea și altor metode. La limba engleză, avem două tipuri de eseuri pe care le folosim în predare și evaluare: eseu de opinie (*opinion essay*) și eseu pro și contra (*for and against essay*). Acestea sunt eseuri structurate, ambele având un anumit număr de paragrafe. De exemplu, la eseu de opinie elevii încep cu introducerea, după care 2 paragrafe trebuie să includă părerea lor despre subiect, un alt paragraf despre un punct de vedere opus celui prezentat în eseu, iar la final încheierea.

O altă metodă de evaluare este proiectul. Apărut în secolul XX datorită nevoii de flexibilitate și de relevanță socială a curriculumului, precum și ca o modalitate de egalizare a șanselor, proiectul este o metodă de învățământ complexă favorizând învățarea integrată, înlătură granițele rigide dintre discipline și dă elevilor posibilitatea să descopere complementaritatea cunoștințelor.

Pornind de la identificarea unei probleme, proiectul solicită elevul pentru realizarea obiectivelor propuse atât la școală cât și acasă, sub coordonarea profesorului, atât individual cât și în grup. Organizate în grupuri mici, proiectele sunt benefice deoarece individualizează sarcinile, sunt mai ușor măsurabile, permițând evidențierea progresului realizat. Utilizând metoda proiectelor în orele de limba engleză am respectat următoarele etape:

1. Stabilirea ariei de interes și a tematicii proiectului. Am urmărit ca tema proiectului să fie una care să stârnească interesul elevilor, pentru ca aceștia să se implice activ și să reflecte o problemă sau situație pe care elevii o pot rezolva investigând.
2. Stabilirea premiselor inițiale, a cadrului conceptual, metodologic, a obiectivelor, a tipului de informații de care elevii au nevoie. În planificarea proiectului, am stabilit obiectivele, conceptele și principiile esențiale care urmau a fi abordate. În această etapă am implicat și elevii, pentru ca ei să poată simți că proiectul le aparține și să își asume responsabilitatea reușitei lui.

3. Identificarea și selectarea resurselor materiale. Am stabilit resursele și materialele disponibile (manuale, proiecte realizate pe aceeași temă, cărți de la bibliotecă, mass-media, Internet, etc.) și modalitatea prin care voi ajuta elevii să aibă acces la acestea.
4. Precizarea elementelor de conținut ale proiectului. Am ales activități și conținuturi din cât mai multe discipline, care să asigure atingerea obiectivelor din curriculum și să conducă la găsirea răspunsurilor.
5. Formarea echipelor și atribuirea sarcinilor. Pentru reușită, proiectul trebuie să-și desfășoare activitatea pe grupe iar pregătirea cadrului didactic și a elevului pentru ideea lucrului în comun să se facă minuțios. Grupurile au fost formate din 4–5 membri care au avut de îndeplinit obiective precise. Stabilirea componentei lor am făcut-o în funcție de inteligențele multiple sau ținând cont de interesul manifestat de fiecare elev pentru tema abordată.
6. Realizarea proiectului. Fiecare grup a colectat informațiile necesare, le-au selectat, le-au ordonat, le-au clasificat, adresând întrebări, vizitând diverse obiective (dacă sarcina grupului a cerut-o), creând produsul final.
Am acordat o importanță deosebită colaborării în cadrul grupurilor, să-și aleagă rolul în grup, să-și asume responsabilitatea pentru toată activitatea grupului. Totodată, am urmărit feedback-ul oferit și am apreciat progresul. Am elaborat fișe de monitorizare, precum și criteriile de evaluare, care să fie cunoscute de elevi. Am urmărit o gamă întreagă de caracteristici personale ale elevilor: creativitate și inițiativă; participarea în cadrul grupului; cooperare; flexibilitate și deschidere către idei noi.
7. Evaluarea proiectului. Ori de câte ori a fost posibil, am oferit elevilor posibilitatea de a se autoevalua și de a-și evalua colegii. Am moderat discuții în care elevii să poată analiza ce anume a mers bine în procesul de realizare a proiectului, ce ar schimba dacă ar putea să înceapă din nou, ce întrebări noi s-au ivit în cadrul investigației lor, etc., fără a critica activitatea colegilor. Elevii au fost apreciați atât pentru modul de lucru, cât și pentru modul de prezentare și pentru realizarea produsului final.

Am diferențiat activitatea în funcție de specificul elevilor, astfel:

- Pentru elevii cu stil de învățare vizual: am furnizat materiale vizuale interesante, am utilizat computerul, videoproiectorul, fotografiile, internetul. Elevii cu stil de învățare vizual au făcut fotografii, desene, postere, colaje; au vizionat emisiuni TV, materiale prezentate la videoproiector; au citit reviste, ziare, cărți; au realizat diagrame, rebusuri; au folosit ilustrații, cartonașe colorate, fișe de lucru.
- Pentru elevii cu stil de învățare auditiv: am formulat și reformulat mesajele în mai multe variante. În expunerile folosite, am notat cuvintele “cheie” pe tablă pentru a evita confuziile din cauza pronunției. Elevii cu această inteligență au avut posibilitatea să facă prezentări orale, discuții cu clasa/grupul, dezbateri pro/contra, să cânte, să joace teatru, să spună și să asculte povestiri, poezii.
- Pentru elevii cu stil de învățare practic am respectat dozarea perioadelor de învățare și pauze, permițându-le să facă mișcare, să se relaxeze, i-am încurajat să-și spună opiniile. Am folosit resurse multimedia. Am organizat activități practice în sala de clasă. Elevii cu stil de învățare practic au confecționat obiecte, scheme, desene, au realizat colaje, au organizat expoziții, demonstrații, au colecționat accesorii utilizate de cei despre care se vorbea.

Concluzii. Folosind această metodă de învățare interdisciplinară, am pus elevul să caute, să sintetizeze, să asocieze, să compare și nu în ultimul rând, să utilizeze cunoștințele dobândite la diferite discipline.

În condițiile în care societatea noastră cere persoane responsabile, cu abilități de planificare, gândire critică, creativitate, de comunicare, înțelegerea culturilor diferite, abilități de utilizare a tehnologiei, învățarea bazată pe proiect are avantajul că poate să transforme școala într-un laborator de viață.

Bibliografie:

- Ciolan, L., *Invatarea integrată- fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Bucuresti, 2008
- Crețu, C., *Curriculum diferențiat și personalizat*, Ed. Polirom, Iași, 1998
- Cucuș, C., *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 2002.

ACTUL EDUCAȚIONAL DIN PERSPECTIVA EUROPEANĂ

Prof. Popa Anișoara, Liceul "Matei Basarab", Craiova
Prof. Cocioba Irina, Liceul "Matei Basarab", Craiova

Din perspectiva noilor exigențe ale educației în spațiul european, școala românească a adoptat o nouă abordare curriculară, care a însemnat modificări structurale și de finalitate ale sistemului educațional, în vederea dobândirii de către elevi a competențelor cheie europene, necesare pentru adaptarea la societatea și economia bazate pe cunoaștere. Remarcăm faptul că finalitățile învățământului românesc sunt comparabile cu cele ale sistemelor educaționale europene din perspectiva egalității șanselor în educație, promovării atât a stabilității, cât și a schimbării sociale, pregătirii pentru viața activă și adultă.

Conceptul pedagogic de calitate în educație definește capacitatea sistemului și a procesului de învățământ de realizare a funcțiilor lor generale (cu caracter obiectiv, care determină structura de bază a educației/corelația educator – educator, profesor – elev), la parametri superiori, angajați în sens pozitiv prin intermediul finalităților (cu caracter subiectiv), proiectate valoric la nivel de filosofie și de politică a educației. Avem în vedere: a) funcția de maximă generalitate (formarea-dezvoltarea personalității educatului în vederea integrării sale psihosociale pe termen scurt, mediu și lung) și funcțiile principale de formare-dezvoltare socială (culturală, civică, profesională) și psihică (cognitivă, noncognitivă); b) finalitățile sistemului de învățământ (idealul educației, scopurile generale, strategice) și ale procesului de învățământ (obiectivele generale și specifice, operaționalizate de profesor la fiecare activitate concretă/lecție etc.).

Noul concept de **Europă a cunoașterii** reclamă reformarea sistemului de educație și formare pentru a deveni un reper de aclitate la nivel mondial și pentru a oferi fiecăruia, perspective unei educații de-a lungul întregii vieți.

Calitatea în educație reprezintă deci ansamblul de caracteristici care probează măsura în care sunt îndeplinite sau satisfăcute pedagogic *cerințele obiective*, implicite (funcțiile generale ale educației, structura de bază a educației) și *cerințele subiective*, explicite (finalitățile activității de educație/instruire, angajate de proiectant la toate nivelurile sistemului și ale procesului de învățământ).

Evaluarea calității educației implică un set de criterii axiomatice comune, generale, universale. Cele mai importante vizează eficacitatea, eficiența și echitatea educației, realizate la toate nivelurile sistemului și ale procesului de învățământ.

1. *Eficacitatea educației* probează gradul de realizare a finalităților sistemului și procesului de învățământ. La nivelul sistemului de învățământ vizează evaluarea calitativă a gradului în care: idealul educației (vezi personalitatea deschisă, autonomă, inovatoare) conferă unitate valorică tuturor activităților de educație pe termen lung (minimum două cicluri complete de educație); scopurile generale, strategice ale educației fixează valoric direcțiile de dezvoltare a sistemului și a procesului de învățământ pe termen lung și mediu (un ciclu complet de educației), reflectate prin criteriile valorice care determină structura sistemului de învățământ (de organizare, de conducere etc.) și modul de construcție a curriculumului (în special a planului de învățământ). În cadrul procesului de învățământ, eficacitatea vizează evaluarea calitativă a gradului în care obiectivele generale și specifice ale educației determină stabilitatea valorică a planului de învățământ (conceput global, centrat pe discipline fundamentale, cu deschideri aplicative/opționale, facultative) și a programelor de instruire centrate pe conținuturi de bază, deschise la nivel de conținuturi particulare, metode de predare-învățare-evaluare, forme de organizare, stiluri didactice și manageriale, modele de operaționalizare aplicabile de profesor în raport de context etc.
2. *Eficiența educației* probează gradul de valorificare a resurselor pedagogice (informaționale, umane, didactico-materiale, financiare) existente la nivelul sistemului și al procesului de învățământ, în

cadru fiecărei organizații școlare și clase de elevi. Este un criteriu tipic managementului educației care solicită analiza relației dintre finalitățile propuse (scopuri generale, strategice; obiective generale-specifice-concrete) – resursele pedagogice existente și valorificate în cadrul sistemului și al procesului de învățământ – rezultatele obținute în timp, la nivel global (sistem și proces de învățământ), pe trepte, ani și discipline de învățământ, în cadrul concret al fiecărei organizații școlare și clase de elevi, pe termen lung, mediu și scurt.

3. *Echitatea educației* constituie un criteriu valoric al calității sistemului și procesului de învățământ, angajat special în contextul unei societăți democratice, informaționale, bazată pe cunoaștere. Acest criteriu valoric probează capacitatea sistemului și a procesului de învățământ, a organizației școlare și a clasei de elevi, a fiecărui manager școlar și cadru didactic, de a asigura, prin mijloace pedagogice adecvate, egalizarea șanselor de reușită ale tuturor celor educați (preșcolari, elevi, studenți etc.) în perspectiva educației permanente și a autoeducației.

Proiectarea și realizarea educației de calitate în sistem european angajează cercetarea pedagogică fundamentală și implică elaborarea unui model conceptual care fixează:

- 1) Paradigma educației de calitate;
- 2) Axiomele educației de calitate;
- 3) Axiomele instruirii de calitate;
- 4) Principiile proiectării educației/instruirii de calitate.

Paradigma educației de calitate. Evoluează, în anii 1970. Implică saltul de la paradigma tradițională, a educației reproductivă, la paradigma nouă a educației inovatoare. Paradigma tradițională consideră că dezvoltarea educației depinde de dezvoltarea societății, răspunde la cerințele societății (politice, ideologice, religioase, economice, culturale etc.). Paradigma educației inovatoare consideră că educația de calitate poate să anticipeze, să provoace, să determine dezvoltarea calitativă a societății în plan economic, cultural, politic, comunitar etc. Este urmarea faptului că „pentru prima dată în istoria umanității, dezvoltarea educației, considerată la scară planetară, tinde să preceadă nivelul dezvoltării economice” (Edgar Faure, *A învăța să fii*. EDP, București, 1974).

Axiomele educației de calitate. Sunt afirmate în cadrul teoriei generale a educației prin articularea conceptelor pedagogice fundamentale, la nivel de normativitate pedagogică. Implică:

a) definirea și înțelegerea educației de calitate la nivel de activitate psihosocială, bazată pe valorificarea resurselor psihologice ale educatului pentru integrarea sa socială optimă; b) proiectarea educației de calitate la nivelul interdependenței optime dintre dimensiunea sa obiectivă (funcția și structura de bază) – subiectivă (finalitățile educației); c) realizarea educației de calitate prin valorificarea tuturor conținuturilor și formelor generale ale educației (morală-intelectuală-tehnologică-estetică-psihofizică; formală-nonformală-informală) în perspectiva educației permanente și a autoeducației; d) perfecționarea educației de calitate în context deschis, în cadrul sistemului și al procesului de învățământ, în cadrul fiecărei activități și situații concrete.

Axiomele instruirii de calitate. Sunt afirmate în cadrul teoriei generale a instruirii, ca prin articularea conceptelor pedagogice fundamentale, la nivel de normativitate didactică, în condițiile în care instruirea este abordată ca principal subsistem al activității de educație.

Principiile proiectării și realizării educației și a instruirii de calitate. Implică în principal, principiile proiectării curriculare:

- centrarea educației/instruirii pe finalități concepute la nivelul interdependenței dintre cerințele și resursele psihologice ale celui educat și cerințele și resursele de evoluție ale societății;
- stabilizarea valorică a planificării activității la nivelul interdependenței dintre obiectivele propuse și conținuturile de bază necesare pentru îndeplinirea acestora;
- asigurarea concordanței pedagogice între componentele proiectului (obiective – conținuturi – metodologie – evaluare) în context deschis, supus permanent schimbării;
- individualizarea activității pentru valorificarea optimă a resurselor pedagogice existente;

-evaluarea continuă/formativă, autoformativă; b) principiile realizării educației/instruirii/vezi sistemul „principiilor didactice”: orientarea formativă pozitivă, accesibilizarea, participarea eficientă, sistematizarea, esențializarea, interdependența teorie-practică, interdependența cunoaștere intuitivă-cunoaștere logică; reglarea-autoreglarea.

În concluzie, alinierea învățământului românesc la coordonatele europene trebuie să se facă printr-o abordare comprehensivă a educației românești, creșterea calității proceselor de predare-învățare, precum și a serviciilor educaționale, fundamentarea actului educațional pe nevoile de dezvoltare personală și profesională a elevilor și deschiderea către dimensiunea europeană a educației.

Bibliografie:

1. Chivu, R., 2008, Educația, învățământul și societatea cunoașterii în secolul XXI, D. Potolea, I. Neacșu, Iași, Editura Polirom.
2. Marga, A., 2005, Anii reformei și ceea ce urmează – analize, măsuri și programe educaționale, Cluj-Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene.
3. Miroiu, A., 1998, Învățământul românesc azi, Iași, Editura Polirom.
4. Ministerul Educației și Cercetării, 2004, Calitate și echitate în învățământul românesc, București.
5. Vlăsceanu, L., 2002, Școala la răscruce – schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu.

PROIECTELE ERASMUS PLUS – CATALIZATOR AL EDUCAȚIEI LA STANDARDE EUROPENE

Prof. Mănescu Dorina Nicoleta, Colegiul Național Economic Gh. Chițu

La nivelul UE, fiecare stat membru este responsabil de propriul sistem de educație și formare profesională, însă UE le ajută să stabilească obiective comune și să facă schimb de bune practici.

La nivelul Uniunii Europene în domeniul educației au fost stabilite următoarele criterii de referință pentru anul 2020:

- cel puțin 95% dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta obligatorie de școlarizare ar trebui să frecventeze învățământul preșcolar
- ponderea tinerilor de 15 ani care nu au suficiente cunoștințe de citire, matematică și științe ar trebui să fie sub 15%
- ponderea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani care au părăsit timpuriu școala ar trebui să fie sub 10 %
- cel puțin 40% din persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani ar trebui să fi absolvit o formă de învățământ superior
- cel puțin 15% din adulți ar trebui să participe la activități de învățare pe tot parcursul vieții
- cel puțin 20% din absolvenții de învățământ superior și 6% din cei cu vârsta cuprinsă între 18 și 34 de ani care au o calificare profesională inițială ar trebui să fi urmat în străinătate o parte din studii sau din programul de formare
- proporția de angajați absolvenți (persoane cu vârsta cuprinsă între 20 și 34 de ani, care au urmat cel puțin studii de nivel secundar superior și care și-au terminat studiile în urmă cu 1-3 ani) ar trebui să fie de cel puțin 82%.

Strategia UE pentru tineret promovează egalitatea de șanse în domeniul educației și al integrării profesionale și îi încurajează pe tineri să joace un rol activ în societate. Noul program Erasmus+ își propune să reducă șomajul în rândul tinerilor, ajutându-i să-și amelioreze competențele și șansele de angajare.

Domaniul „Educație și formare profesională” din cadrul programului Erasmus+ este cel care le oferă elevilor, stagiarii și ucenicilor din sistemul de învățământ și formare profesională posibilitatea de a câștiga experiență profesională în străinătate, de a dobândi noi competențe și de a învăța noi limbi străine.

Stagiile de practică în străinătate îmbunătățesc capacitatea de inserție profesională și facilitează trecerea de la educație și formare la viața profesională, consolidând totodată cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale. Pregătirea tehnică și profesională reprezintă calea prin care elevii primesc cunoștințe teoretice și practice necesare adaptării flexibile a acestora la nevoile existente pe piața muncii.

Pe baza acestui concept, pregătirea derulată în școlile IPT trebuie să se potrivească cu procesele de lucru în firme și trebuie planificată luând în considerare cunoștințele pe care elevii trebuie să le dobândească, atât din punct de vedere teoretic și conceptual cât și din punct de vedere al echipamentelor și tehnologiei. Pe perioada efectuării stagiului de practică în firmă, elevii vor dobândi experiența practică referitoare la echipamente și tehnologie, vor executa sarcini profesionale într-un mediu de muncă real și factorii săi determinanți și va dobândi competențe transversale (echipament, organizarea muncii, a lucra cu alte persoane, etc.) pe care cu greu le-ar putea dobândi în alta parte decât în cadrul efectuării unui stagiului de practică la un loc de muncă real.

Există două obiective principale ale stagiului de practică: completarea dobândirii competențelor profesionale învățate în școală (calificare profesională) și sprijinirea elevului în găsirea unui loc de muncă (integrare ocupațională).

Stagiul de practica este sursa complementara esentiala pentru a asigura o pregatire cuprinzatoare elevilor care participa la cursuri de pregatire profesionala si tehnica. Stagiul de practica trebuie sa genereze: imbunatatirea si sporirea cunostintelor teoretice invatate in scolile IPT, elevii dobandesc experienta practica cu privire la echipamentele de productie, o posibilitate pentru elevi de a experimenta mediul de lucru si sistemul de relatii

sociale si de munca ale acestuia, permite firmelor sa cunoasca deprinderile si atitudinea unui potential viitor angajat, sprijina elevii din invatamantul profesional si tehnic sa obtina calificari profesionale si sa gaseasca un loc de munca, elaborarea de strategii pentru a apropia invatamantul academic de piata fortei de munca

Pentru firme, stagiul de practica implica: gasirea unei corespondente intre firma si stagiul de practica al elevilor, cunoasterea, in mediul de lucru, a persoanelor care pot fi potentiali viitori angajati calificati la finalizarea perioadei de practica, oferirea primului loc de munca al tinerilor, pastrarea relatiei cu scolile din IPT.

Efectuarea stagiului de practica in forma locale este foarte importanta atat pentru firme cat si pentru elevi, dar in situatia in care plasamentul are loc in strainatate, pe langa obiectivele mentionate mai sus pot fi atinse si altele: firma beneficiaza de o abordare internationala; introducerea de noi idei, cunostinte si metode; largirea competentei culturale; cunoasterea altor metode de lucru, cunoasterea altor culturi, imbunatatirea abilitatilor generale de comunicare in limbi straine si deprinderea jargonului profesional in alte limbi, imbunatatirea CV-urilor personale, perceperea mobilitatii ca posibilitate reala de dezvoltare personala, adaptare la o piata a muncii largita, promovarea conceptului de apartenenta la Uniunea Europeana, dezvoltare in afara mediului familial si social obisnuit, dezvoltare personala.

In perioada 10.04.2017 – 28.04.2017, 7 elevi, filiera tehnologică, profil servicii, domeniul pregătirii economic, calificarea tehnician în administrație, nivelul 4 din cadrul Colegiului Național Economic Gheorghe Chițu Craiova au participat la un stagiul de practica de 3 săptămâni in Schkeuditz, Germania.

Plasamentul elevilor in strainatate s-a facut in cadrul proiectului Erasmus Plus 2016-1-RO01-KA102-023921 „Servicii de calitate prin dobândirea de competențe cheie în context european”. instituția in cadrul careia au facut practica elevii fiind firma Vitalis GmbH. Proiectul cuprinde 7 fluxuri a câte 7 elevi pe flux, mobilitățile având loc în țări precum: Italia, Portugalia, Germania, Spania, Cipru, participantii fiind de la specializari precum: tehnician in turism, tehnician in activitati economice, tehnician in administratie, tehnician in activitati de comert, tehnician in gastronomie si organizator banqueting.

In cadrul practicii la locul de munca, elevii au dobandit urmatoarele abilitati si competente: utilizarea programului File Maker Pro pentru întocmirea unor documente specifice activității de secretariat și administrației publice, au lucrat pe computere Apple folosind sistemul de operare Mac, crearea de baze de date cu clienți, produse, întocmirea de cataloage de produse precum si de oferte de pret. Comunicarea elevilor cu clientii si cu personalul organizatiei s-a facut atât in limba germană cât și în limba spaniola, elevii respectand normele de organizare impuse de organizatie si

In acest context, stagiile de practica internationala au un rol esential în dezvoltarea elevilor atat din punct de vedere cultural, profesional cat si personal, asigurându-se astfel o educație la standarde europene ceea ce îi va ajuta pe absolvenții de licee tehnologice să se integreze cu mai multă ușurință în domeniile pentru care s-au pregatit.

Bibliografie

1. Băluțoiu, Valentin, Copoeru Lucia, Aurel Constantin Soare, Stănescu Ecaterina, Vitanos, Constantin, *Istoria secolului al XX-lea și educația pentru cetățenie democratică*, Editura Educația 2000+, București, 2006.
2. http://www.q-placements.eu/pdf/results/ROMANIAN/3_stagiul-de-practica-international.pdf
3. http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_ro

METODE, TEHNICI ȘI INSTRUMENTE MODERNE DE EVALUARE ÎN BIOLOGIE

Prof. Săvoiu-Vlăescu Cristina, Liceul „Matei Basarab”, Craiova

Rolul metodelor și tehnicilor moderne de evaluare în optimizarea procesului de învățământ

Evaluarea reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățământ, statutul ei în cadrul acestuia fiind reconsiderat, mai ales în ultimele decenii, datorită numeroaselor cercetări, studii, lucrări elaborate pe această temă. Evaluarea școlară este percepută astăzi ca fiind organic integrată în procesul de învățământ, având rolul de reglare, optimizare, eficientizare a activităților de predare-învățare.

Metodele și tehnicile moderne de evaluare (*hărțile conceptuale, metoda R.A.I., tehnica 3-2-1, proiectul, portofoliul, jurnalul reflexiv, investigația, observația sistematică a comportamentului elevilor, autoevaluarea etc.*) au multiple valențe formative care le recomandă ca modalități adecvate de optimizare a practicilor evaluative, fiind susceptibile, în primul rând, să faciliteze coparticiparea elevilor la evaluarea propriilor rezultate.

Informațiile obținute prin intermediul metodelor alternative constituie repere consistente pentru adoptarea deciziilor de ameliorare a calității procesului de predare-învățare.

Metoda R.A.I.

Metoda R.A.I. vizează „stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica (prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat.”

Denumirea acestei metode provine de la asocierea inițialelor cuvintelor *Răspunde – Aruncă – Interoghează*.

Poate fi utilizată în orice moment al activității didactice, în cadrul unei activități frontale sau de grup. Un demers evaluativ realizat prin intermediul acestei metode implică respectarea următorilor pași (în cazul unei activități frontale):

- se precizează conținutul/tema supus/ă evaluării;
- se oferă o minge ușoară elevului desemnat să înceapă activitatea;
- acesta formulează o întrebare și aruncă mingea către un coleg care va preciza răspunsul; la rândul său, acesta va arunca mingea altui coleg, adresându-i o nouă întrebare;
- elevul care nu va putea oferi răspunsul corect la întrebare va ieși din „joc”, răspunsul corect fiind specificat de cel ce a formulat întrebarea; acesta are dreptul de a mai adresa o întrebare, iar în cazul în care nici el nu cunoaște răspunsul corect, va părăsi „jocul” în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea;
- în „joc” vor rămâne numai elevii care demonstrează că dețin cunoștințe solide în legătură cu tema evaluată;
- la final, profesorul clarifică eventualele probleme/întrebări rămase fără răspuns.

Pe parcursul activității, profesorul-observator identifică eventualele curențe în pregătirea elevilor și poate adopta astfel deciziile necesare pentru îmbunătățirea performanțelor acestora, precum și pentru optimizarea procesului de predare-învățare.

Această metodă alternativă de evaluare poate fi utilizată în cadrul oricărei discipline de studiu, cadrul didactic atenționând însă elevii în ceea ce privește necesitatea varierii tipurilor de întrebări și a gradării lor ca dificultate. Pot fi sugerate, de asemenea, următoarele întrebări:

- Cum definești conceptul.....?

- Care sunt noțiunile cheie ale temei.....?
- Care sunt ideile centrale ale temei.....?
- Care este importanța faptului că.....?
- Cum argumentezi faptul că.....?
- Care consideri că sunt efectele.....?
- Cum consideri că ar fi mai avantajos: să.....sau să.....?
- Cum poți aplica noțiunile învățate.....?
- Ce ți s-a părut mai interesant.....?
- Ce relații poți stabili între.... și.....între.....? etc..

➤ *Avantajele metodei R.A.I.:*

- este, în același timp, o metodă eficientă de evaluare, dar și o metodă de învățare interactivă;
- elementele de joc asociate acestei metode transformă demersul evaluativ într-o activitate plăcută, atractivă, stimulativă pentru elevi;
- nu implică sancționarea prin notă a performanțelor elevilor, având rol constativ-ameliorativ, ceea ce elimină stările emoționale intens negative;
- promovează interevaluarea și interînvățarea;
- permite realizarea unui feedback operativ;
- contribuie la:
 - formarea și consolidarea deprinderii de ascultare activă;
 - formarea și dezvoltarea capacității reflectivă;
 - dezvoltarea competențelor de relaționare;
 - dezvoltarea competențelor de comunicare;
 - formarea și dezvoltarea competențelor de evaluare și autoevaluare;
 - dezvoltarea capacității argumentative etc..

➤ *Limitele acestei metode pot fi următoarele:*

- consum mare de timp;
- răspunsuri incomplete sau incorecte, în condițiile în care profesorul nu monitorizează cu atenție activitatea grupului;
- nonimplicarea unor elevi sau etichetarea elevilor care au nevoie de mai mult timp pentru formularea întrebărilor/răspunsurilor;
- marginalizarea sau autoizolarea elevilor care împărtășesc anumite opinii;
- dezinteres, neseriozitate manifestată de unii elevi;
- aparentă dezordine;
- apariția unor conflicte între elevi etc..

Tehnica 3-2-1

Tehnica 3-2-1 este „un instrument al evaluării continue, formative și formatoare, ale cărei funcții principale sunt de constatare și de sprijinire continuă a elevilor.” .

Este o tehnică modernă de evaluare, care nu vizează sancționarea prin notă a rezultatelor elevilor, ci constatarea și aprecierea rezultatelor obținute la finalul unei secvențe de instruire sau al unei activități didactice, în scopul ameliorării/îmbunătățirii acestora, precum și a demersului care le-a generat.

Denumirea acestei tehnici se datorează solicitărilor pe care ea și le subsumează. Astfel, elevii trebuie să noteze:

- ✓ *trei concepte* pe care le-au învățat în secvența/activitatea didactică respectivă;
- ✓ *două idei* pe care ar dori să le dezvolte sau să le completeze cu noi informații;

✓ *o capacitate, o pricepere sau o abilitate* pe care și-au format-o/au exersat-o în cadrul activității de predare-învățare.

Avantajele tehnicii 3-2-1:

- aprecierea unor rezultate de diverse tipuri (cunoștințe, capacități, abilități);
- conștientizarea achizițiilor ce trebuie realizate la finalul unei secvențe de instruire sau a activității didactice;
- cultivarea responsabilității pentru propria învățare și rezultatele acesteia;

implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;

Bibliografie:

- Strungă C- „Obiective și metode pedagogice ”: Editura Augusta, Timișoara 1995,
- Maria Eliza Dulamă – „ Modele, strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie”, Ed. Clusium, Cluj – Napoca, România, 2002, pag. 49, 54, 62,
- Ghid de evaluare și examinare – Biologie, Ed. Dramis, București, 2001, pag. 16 – 20,
- Adrian Stoica – „ Evaluarea curentă și examenele” – Ghid pentru profesori, Ed. proGnosis, București, 2001, pag. 63 – 70.

MODERNIZAREA PROCESUL EDUCAȚIONAL PRIN UTILIZAREA CALCULATORULUI

*Prof. Neamțu Adina Patricia, Liceul "Matei Basarab", Craiova
Prof. Stan Cristina, Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Asistarea procesului de învățământ cu calculatorul presupune: predarea unor lecții de comunicare de noi cunoștințe, aplicarea, consolidarea, sistematizarea noilor cunoștințe, verificarea automată a unei lecții sau a unui grup de lecții, verificarea automată a unei discipline școlare sau a unei anumite programe școlare. Calculatorul – componenta hardware este utilizat ca suport tehnic, iar softul – componenta software este utilizat ca suport informațional.

Procesul educațional atât de complex, devine scena a trei actori: profesorul, elevul și calculatorul, care împreună caută să asigure succesul demersului didactic. Profesorul are rolul schimbat, el nemaifiind actorul principal care dirijează întregul proces didactic. În acest context profesorul devine un consultant, un coordonator și un verficator al procesului didactic, el nemaifiind principala sursa de transmitere de cunoștințe. Și nu doar profesorul își pierde rolul principal. Concurat este și manualul, care nu mai este sursa informațională de bază, el devenind un mijloc de start care se completează cu informațiile obținute cu ajutorul calculatorului. Elevul este un adept al utilizării calculatorului în procesul didactic, mai ales în contextul ultimilor ani. Învățarea centrată pe elev devine baza instruirii asistate de calculator. Calculatorul poate fi considerat astfel un mijloc de informare, de exersare, de simulare, de aplicare și de consolidarea cunoștințelor, deosebit de util în procesul educațional.

Condiții ale instruirii asistate de calculator

Instruirea eficientă cu utilizarea calculatorului este condiționată de:

- Asigurarea resurselor hardware – dotare, instalare de soft, gestionare, întreținere, asistență tehnică – aspecte care presupun oarecare competențe în folosirea calculatorului;
- Asigurarea resurselor software – instalarea de softuri educaționale specifice
- Asigurarea unui mediu organizat pentru implementarea acestei metode.

Tipurile de aplicații specifice instruirii asistate de calculator sunt:

- *Tutorialele* sau lecțiile interactive ghidate sunt alcătuite din prezentări și ghiduri de prezentare a anumitor aplicații, cu aceste neefectuându-se exerciții practice și nici nu se aplică nici un tip de test. Acestea sunt indicate în etapa de prezentare și ghidare a activității de instruire. Sunt utilizate pentru însușirea principiilor și regulilor și pentru învățarea unor strategii în rezolvarea problemelor. Structura lor este în principal următoarea: introducere, asigurarea controlului elevului în desfășurarea lecției, întrebări și răspunsuri, cu analizarea răspunsurilor, remedierea cunoștințelor asimilate și încheierea tutorialului. Tutorialele sunt deosebit de utilizate în învățarea aplicațiilor informatice: Microsoft Office, Adobe, Internet, creare pagini web, etc.

- *Exerciții practice* (drill and practice): constau în executarea de către elevi a unor sarcini practice în scopul aplicării cunoștințelor la soluționarea unor probleme practice, sau în vederea însușirii unor deprinderi (pentru o anumită profesiune de exemplu). Există exerciții practice de următoarele tipuri: aplicații obișnuite, aplicații de proiectare, aplicații de execuție, construcție, producție sau fabricație și creație. Utilizarea exercițiilor practice are ca etapă inițială demonstrații executate de către profesor, prin care li se explică elevilor cum anume se vor derula exercițiile practice. Etapele necesare în parcurgerea exercițiilor practice sunt: familiarizarea cu mediul de lucru și cu acțiunile care trebuie desfășurate, planificarea și organizarea individuală a muncii în raport cu sarcina practică, efectuarea propriu-zisă a exercițiului, controlul și autocontrolul muncii efectuate, cu însușirea erorilor și corectarea acestora. Se pune accent pe corectitudinea execuției și se are în vedere principiul creșterii

progresive a gradului de dificultate. Ca exemple se pot considera aplicațiile din domeniul tehnic, din domeniul informatic, ș.a.

- *Simulări și experimente*: prin simulare se încearcă reproducerea unor fenomene, procese sau situații reale. Elevii interacționează cu programul de instruire în mod similar cu modul de interacțiune al unui operator cu un sistem real, într-un mod simplificat. Simularea este bazată pe analogia cu sistemul real. Simulările conțin prezentarea inițială a fenomenului, procesului sau situației reale, ghidează activitatea elevului, oferă situații practice pe care elevul trebuie să le rezolve și eventual, poate atesta nivelul de cunoștințe și deprinderi pe care elevul le posedă după parcurgerea programului de instruire. Și în acest caz exemplele sunt din domeniul tehnic, fizică, astronomie, chimie, biologie, ș.a. un exemplu interesant este softul pentru simularea examenului de obținerea permisului de conducere utilizat în școlile de șoferi. De asemenea, des întâlnit este și planetariu utilizat în astronomie.

- *Jocuri pentru instruire*: jocurile sunt predominante de activități de simulare; elevul este pus în fața unor situații problemă pe care trebuie să le rezolve cu ajutorul unor reguli și prin diferite modalități de acțiune care să vizeze atingerea scopurilor. În derularea jocului elevul trebuie să aibă posibilitatea să se corecteze atunci când greșește, atenționat fiind că a greșit. Prin astfel de jocuri se pot învăța limbi străine, operațiile elementare în matematică, ș.a. Foarte mult se întâlnesc jocurile în învățământul primar, dar și în învățământul gimnazial, odată cu introducerea unor noi discipline precum chimia sau fizica.

- *Teste pedagogice*: sunt poate categoria cea mai des întâlnită, fie independente, fie ca parte integrantă a unor aplicații complexe. Specificitatea lor depinde de mai mulți factori: momentul testării, scopul testării, tipologia acțiunii (feed-back sau nu). Interpretarea rezultatelor la aceste teste poate determina fie un pronostic al reușitei, fie un inventar al achizițiilor, fie un diagnostic de stabilire a unor dificultăți cu menționarea sursei acestor dificultăți. Există o multitudine de teste: teste inițiale aplicate la începutul unui ciclu școlar, an școlar, semestru; teste aplicate după parcurgerea unor teme sau capitole; teste de lucru sau simulare; teste bazate pe gândire sau memorare; teste cu răspunsuri standardizate sau deschise, ș.a. un test trebuie să conțină scopul și setul de cunoștințe pentru care se aplică, obiectivele testului, durata de timp în care se aplică, afișarea rezultatelor și a erorilor cu procentajul de corectitudine. Aceste teste pot fi întâlnite pentru marea majoritate a disciplinelor. Calculatorul preia, multe dintre funcțiile și sarcinile care, prin tradiție, aparțineau profesorului. De exemplu, funcția profesorului de distribuitor de cunoștințe va avea un rol redus. Mai mult, calculatorul devine un mijloc de intervenție directă în organizarea situațiilor de învățare, preluând o serie de sarcini legate de organizarea activităților de repetiție, de exersare, de evaluare ș.a. ușor transferabile acum asupra noii tehnologii. Sau, calculatorul poate îndeplini un rol tutorial, ajutând elevii să progreseze mai rapid și cu rezultate mai bune.

Instruirea asistată de calculator îi oferă profesorului disponibilități de timp și posibilități de a folosi acest timp ocupându-se mai mult de organizarea învățării, de structurarea conținuturilor, de exersarea gândirii la elevi, de stimularea creativității acestora, aspecte adeseori neglijate până acum. Sau, profesorului îi rămâne mai mult timp să se ocupe de cercetarea și rezolvarea pe această bază a problemelor specifice cu care se confruntă în cadrul procesului instructiv-educativ și, mai mult timp pentru perfecționarea proprie.

Bibliografie:

Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006

www.moodle.ro

www.elearning.ro

Educația în România

*Prof. Vițu Valentina Alina
Școala Gimnazială Coșteiu, jud. Timiș*

Învățământul este, fără doar și poate, unul dintre domeniile de bază în care tehnologiile viitorului trebuie să ajungă, deoarece acestea au potențialul de a deschide noi orizonturi ale educației, cu experiențe de învățare interactive și fără caracterizări negative ale sistemului. Pe măsură ce tehnologia se schimbă, și educația se transformă – putem observa acest lucru în școlile din străinătate, dar și în școlile și liceele de la noi, unde profesorii sunt din ce în ce mai deschiși la gadgeturi, iar elevii sunt maștri în folosirea lor. În rândurile de mai jos, am încercat să observăm și să ne imaginăm care este viitorul educației și care sunt avantajele – atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

Deja nu mai este cazul să vorbim despre laptop-uri și tablete într-o sală de curs sau într-un laborator. Elevii au deja astfel de dispozitive acasă sau în ghiozdan, dar le folosesc îndeosebi pentru a se distra și pentru a scăpa de monotonia orelor ”clasice”. Școlile vor avea posibilitatea de a le oferi elevilor astfel de device-uri în locul manualelor clasice, care uneori sunt într-o stare cel puțin precară. Este clar, nu toți elevii și-ar permite o tabletă care să o aducă la școală, dar marele beneficiu ar fi ușurarea lor de ghiozdanul mult prea greu. Totul devine virtual, dar rămâne extrem de real. Au devenit de notorietate mondială poveștile de succes a numeroși tineri și chiar copii, care datorită Televiziunii, Internetului, Youtube-ului, Instagram-ului, Snapchat-ului și Facebook-ului au devenit vedete internaționale și au afaceri de milioane de dolari, cu mult peste posibilitățile financiare ale părinților lor. Fie că este vorba de fashion, machiaj, vlogging, programare, apps, etc. acești copii, la 10, 12, 14, 16, 18 ani sunt în centrul atenției și reprezintă un exemplu inspirațional pentru restul milioanelor de tineri și copii de vârsta lor. Noile generații Millennials și mai nou generația Z, sunt deja dinamici și prinși într-o varietate de proiecte productive. Fenomenul este în plină dezvoltare și se va amplifica odată cu generațiile următoare (cele care s-au născut practic cu mobilul și tableta în brațe, adică generațiile 100% imersate în digital). Indiscutabil, **copiii devin tot mai ocupați, tot mai devreme!** Avem de-a face cu noi generații, nu neapărat mai mature, dar oricum mai de timpuriu axate pe a face ceva cu sens de la vârste mici, chiar dacă totul este făcut “în joacă”.

Scopul suprem al educației este să ne pregătească pentru viitor

Curba evoluției psihologice și intelectuale s-a accentuat, copiii învață despre management, business, leadership și antreprenoriat încă de la 5-7 ani, adesea văzându-și părinții ancorați în aceste activități, mergând cu ei la serviciu, auzind mereu în casă discuții pe astfel de teme sau participând la programe de tip *Școala Altfel*, ori direct pe internet. Există un nou orizont de activități pentru copii, iar acest trend este abia la început. A ignora realitatea ar fi mai rău decât struțul care își bagă capul în nisip. Lumea se schimbă în mare viteză, noi ne schimbăm și deci și copiii se schimbă, agenda lor se schimbă, preocupările lor se schimbă, nevoile și cerințele lor se schimbă. Ori, ce este educația din acest punct de vedere, decât răspunsul nostru (și al societății) la schimbările din mediu, modalitatea în care încercăm să ne pregătim pentru viitor și să facem față noului? **Scopul suprem al educației este să ne pregătească pentru viitor și să ne faciliteze succesul. Educația nu poate fi retrogradă! Fundamental educația trebuie să anticipeze viitorul și să îi vină în întâmpinare, nu mai vorbim că trebuie să răspundă măcar necesităților prezentului. Copiii au nevoie de un nou tip de educație.** Școala încearcă și uneori reușește, de multe ori însă nu reușește, să pregătească copiii și noile generații pentru viitor. Dovada este că mediul de business se plânge de vreo 20 de ani deja că absolvenții de licee, școli profesionale și facultăți sunt oricum, dar în niciun caz, pregătiți pentru activitățile practice ale căror profile le-au absolvit! Și atunci? Cine își permite să aștepte liniștit/ă schimbarea când deciziile trebuie luate acum de fiecare părinte? **Copiii au nevoie de un nou tip de educație, una bazată pe nevoi reale, autentică, folositoare, care să dezvolte mintea și intelectul nu doar toceală, o educație axată pe descoperire personală, pe explorare, pe experiment, pe**

imersiune, nu pe texte plictisitoare! Este nevoie de o educație deschisă, bazată pe opțiuni și înclinații personale ale copiilor și deci personalizată. În plus, este nevoie de o educație pentru viitor! Adică foarte dinamică, capabilă să reacționeze rapid la ritmul alert al schimbărilor din viața de zi cu zi. Copiii sunt într-un proces natural de explorare și descoperire de sine, azi vor ceva, mâine altceva și este firesc să își caute menirea.

Rolul părinților

Aici este marea misiune și responsabilitate a părinților: să găsească **programele educaționale alternative** și complementare care să țină copiii în prezent și să îi orienteze spre viitor, nu spre trecut. Indiscutabil, există un fond de cunoștințe absolut necesare pentru cultura generală: trebuie să știm: istorie, geografie, biologie, chimie, fizică, matematică, etc. pentru a ne descurca în lume, dar mai ales pentru ca fiecare copil să intre în contact cu toate marile direcții și discipline ale cunoașterii pentru a-și descoperi și testa înclinațiile. Cum altfel ar putea ajunge cineva să îndrăgească chimia (de exemplu) și în timp să ajungă un expert de talie mondială, altfel decât descoperind de mic/ă frumusețea acestei discipline? Dar chiar și aceste discipline "fundamentale" ar trebui studiate într-un mod nou, axat pe descoperire și experiment.

Educație pentru viitor

Pe de altă parte, sunt defavorizate, ca să nu zicem că în multe școli lipsesc cu desăvârșire, lecții ori proiecte despre **Public Speaking, Managementul Timpului, Învățare Accelerată, Citire Rapidă, Inteligență Emoțională, Negociere, Antreprenoriat**, etc. Un curs de Învățare accelerată poate economisi sute ori mii de ore de învățare ineficientă. Un curs de Public Speaking dezvoltă abilitățile de comunicare și afirmare personală. Un curs de **Citire rapidă** ajută toată viața, iar abilitățile astfel deprinse se perfecționează prin utilizare firească, fără efort. **Dezvoltarea memoriei** este alt subiect fundamental, avalanșa de informații la care suntem supuși nu va înceta.

Este deci nevoie de educație alternativă pentru a compensa aceste nevoi. Este nevoie de programe educaționale de calitate, de conținut, axate pe nevoi concrete și orientate spre viitor, totul într-un format modular și accesibil. Făcute devreme, astfel de cursuri produc efecte pozitive remarcabile pentru că o deprindere bună își amplifică rezultatele în timp! Avem deci nevoie de un nou fel de a face educație: viitorul se întâmplă acum!

Bibliografie:

- Momanu, M., (2002), *Introducere în teoria educației*, Ed. Polirom, Iași
 Nicola, I., (1996), *Tratat de pedagogie școlară*, E.D.P., București
 Văideanu, G., (1998), *Educația la frontiera dintre milenii*, Ed. Politică, București
 Văideanu, G., (1996), UNESCO- 50 EDUCAȚIE, E.D.P., București
 www.didactic.ro

ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN ÎPT DIN ROMÂNIA -Articol de specialitate-

*Prof. Elena Antoanela Cotoc
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Calitatea educației este ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia, prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate :

- este aplicabilă tuturor furnizorilor de educație (preuniversitară și învățământ superior) și formare profesională (EFP) inițială și continuă.
- Prevede obligativitatea acreditării furnizorilor de EFP care furnizează programe recunoscute la nivel național, pentru fiecare nivel de învățământ / tip de program de studii / calificare profesională.

Asigurarea calității în învățământul profesional și tehnic presupune ca fiecare școală, dar și sistemul de formare în ansamblul său, să ofere deopotrivă o pregătire academică și de formare profesională inițială de calitate, astfel încât:

- Să existe o mai bună corelare între pregătirea elevilor și nevoile pieței muncii;
- Să se dezvolte o mai bună capacitate a absolvenților de a ocupa un loc de muncă la finalizarea studiilor;
- Să se îmbunătățească accesul la formare profesională a tuturor celor interesați să pună bazele unei profesii viitoare, în special a grupurilor vulnerabile.

În sens restrâns, asigurarea calității formării profesionale inițiale înseamnă că, atât la nivel de sistem, cât și la nivelul fiecărei școli în parte, sunt implementate și funcționează eficient principiile, mecanismele și instrumentele specifice prevăzute în *Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic*.

Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic (CNAC în ÎPT) constă în ansamblul de principii, metodologii, acțiuni, măsuri și instrumente prin care se asigură calitatea în învățământul profesional și tehnic, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor. Cadrul general pentru asigurarea calității în educație și formare profesională este stabilit prin Legea 87/2006 și este aplicabil pentru toate nivelurile de învățământ preuniversitar și superior. Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic respectă în totalitate prevederile Legii 87/2006, precum și metodologiile și instrumentele dezvoltate de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar, adăugând elementele de specificitate ale învățământului profesional și tehnic.

Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic a fost elaborat pornind de la Cadrul European de Referință pentru Asigurarea Calității în formare profesională, cu care este perfect compatibil la nivel de principii, metodologie și instrumente.

Astfel, prin implicarea activă a tuturor actorilor sociali și în special a angajatorilor, Cadrul Național de Asigurare a Calității în învățământul profesional și tehnic are un rol esențial în atingerea obiectivelor majore privind formarea profesională, stabilite la nivel European.

Calitatea în învățământul profesional și tehnic se bazează următoarele valori cheie sau principii fundamentale:

- Este oferită de instituții responsabile;
- Este promovată de lideri educaționali;
- Respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională;
- Este orientată pe rezultate
- Se realizează în dialog și prin parteneriat;

- Este centrată pe beneficiarii serviciilor educaționale;
- Asigură participarea actorilor educaționali
- Valorizează resursa umană;
- Înțelege interdependența dintre furnizorii și beneficiarii implicați în oferta de educație

Instrumentele de asigurare a calității din CNAC în IPT sunt: *Manualul de Autoevaluare* și *Manualul de Inspectie pentru monitorizarea externă a calității educației și formării profesionale*. Acestea s-au generalizat în toate unitățile de IPT, începând din anul școlar 2006-2007, prin Ordin al Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului. Această generalizare s-a realizat în urma rezultatelor pozitive obținute în pilotarea manualelor, în perioada 2003 -2005 în 22 de unități IPT și respectiv în 2005 - 2006 în 122 unități IPT asistate în programele multianuale *Phare TVET*.

În **Anexa 1 la OMECT nr 6308 /19.12.2008**, respectiv în **Anexa 2 la OMECT nr. 6308/2008** se publica *Manualul de autoevaluare* pentru IPT, editie revizuita, respectiv *Manualul de Inspectie pentru monitorizarea externă a calității educației și formării profesionale*.

Obținerea calității programelor de educație și formare oferite de unitățile de IPT este un proces pe termen lung care necesită o planificare și o organizare atentă.

Procesul fundamental care stă la baza Cadrului Național pentru Asigurarea Calității (CNAC) în IPT este autoevaluarea performanței unităților de IPT în raport cu standarde ale calității bine definite. Îndrumările cuprinse *Manualul de autoevaluare* sunt menite să sprijine unitățile de IPT, oferind explicații detaliate în legătură cu toate etapele procesului de autoevaluare.

Este important de menționat însă că se înregistrează un decalaj semnificativ între unitățile de IPT asistate prin diverse programe și acelea încă neasistate. Oricâtă coerență ar avea mecanismele adoptate, rolul profesorilor rămâne crucial. Calitatea trebuie în primul rând asigurată și îmbunătățită la nivelul relației educaționale fundamentale, cea dintre profesor și elev. Rămâne în continuare o provocare încrederea elevilor și angajatorilor în învățământul profesional și tehnic, precum și a învățământului universitar în învățământul liceal tehnologic.

Bibliografie:

www.paretneriatpentrucalitate.tvet.ro
www.tvet.ro

FORMAREA DE COMPETENȚE ÎN PREDAREA MATEMATICII CONFORM PROBLEMATICII VIETII CONTEMPORANE

*prof. Georgescu Mioara,
Școala Gimnazială “Anton Pann” Craiova*

În epoca actuală ritmul alert al dezvoltării și competiției în toate domeniile de activitate ne impune să gândim repede și bine, iar afirmația că este nevoie de matematică este insuficientă. Se poate susține că nu se poate trăi fără matematică. Matematica este știința conceptelor cele mai abstracte, de o extremă generalitate. Ca “abstracțiuni ale altor abstracțiuni”, ele se construiesc la diferite “etaje”, prin inducție, deducție și transducție.

Matematica este o excelentă școală de formare a gândirii în etape, care ordonează lucrurile conform complexității lor, care dezvoltă spiritul metodic de abstragere a faptelor date din experiență și intuiție, de cele ce decurg logic din ele. Se poate afirma că matematica modernă, prin caracterul său riguros, științific și generativ al sistemului ei noțional și operativ pe care îl cuprinde, este investită în bogate valențe educativ – formative, nu numai în direcția formării intelectuale, ci și în ceea ce privește contribuția ei la dezvoltarea personalității umane pe plan rațional, afectiv, volitiv, având o importantă contribuție la formarea omului ca personalitate.

În ultimii câțiva ani, au apărut mai multe documente, care schițează reforme necesare în programa și pedagogia matematicii în școală. Elevii ar trebui să învețe să caute șabloane și să alcătuiască probleme, „să exploreze, să presupună și să raționeze logic”, și să se angajeze în argumentări matematice în cadrul unei comunități în care standardele dovezii matematice formează baza pronunțării corectitudinii. Curriculumul învățământului obligatoriu este și trebuie astfel proiectat și aplicat încât să contribuie la o dezvoltare individuală concordantă cu cerințele unei societăți a cunoașterii, ale unei societăți bazate pe respectul pentru ființa umană.

Prin reforma preconizată în învățământul românesc, sistemele și metodele de educație se cer continuu perfecționate, fiindcă învățământul trebuie să meargă alături de viață, cu manifestările ei zilnice, cu tendințele ei vitale. În învățământul actual s-a produs o schimbare în modul de construire a programei de matematică. În cadrul procesului de învățământ, obiectivele coroborate cu celelalte componente ale sale sunt determinante pentru alegerea modalităților, a mijloacelor și căilor de realizare a activității instructiv-educative. Metodele folosite trebuie să aibă un caracter mobilizator, activizant, care să mărească potențialul creator al elevilor prin angajarea lor la un efort personal în actul învățării. Modernizarea învățământului matematic înseamnă, pentru cei mai mulți specialiști tocmai potențarea valențelor formative de care dispune matematica.

Introducerea în sistem a noilor planuri-cadru, aplicate începând cu anul 1998, a impus concepte educaționale care au ridicat probleme de adaptare și chiar de înțelegere la nivelul activităților didactice la clasă.

Utilizarea corectă a noilor concepte reprezintă o condiție de calitate a învățământului românesc și de raliere a sa la educația europeană.

Consiliul European de la Lisabona din martie 2000 a identificat, ca principale provocări pentru statele membre ale Uniunii, adaptarea la procesul de globalizare și tranziția către o economie bazată pe cunoaștere. Acest fapt a fost reconfirmat în 2005, după evaluarea rezultatelor privind atingerea țintelor stabilite la Lisabona și odată cu revizuirea acestei strategii pentru concentrarea acțiunilor și focalizarea pe creștere economică și ocuparea forței de muncă. În acest context, în 2001, Consiliul European a adoptat trei obiective strategice pentru a fi atinse până în 2010: sistemele de educație și formare ar trebui organizate pentru a asigura calitate, acces și deschidere către problematica vieții contemporane. Se atrage atenția asupra faptului că o abordare integrată pentru tot parcursul vieții a educației și formării joacă un rol esențial, atât pentru creșterea competitivității economice, cât și pentru îmbunătățirea oportunităților de ocupare.

În sistemul românesc de învățământ, curriculumul oficial promovează o viziune coerentă a domeniilor de studiu, în perspectiva oferirii elevilor a unor parcursuri de învățare coerente. Profilul de formare pentru învățământul obligatoriu nu este încă suficient cunoscut și luat în considerare în proiectarea didactică. Se observă, însă, că el cuprinde, în felul său, competențele-cheie europene.

Deși noul curriculum a oferit mult profesorilor, a adus de asemenea serioase provocări; pentru a folosi curriculum-ul cum trebuie, profesorul trebuie să-și schimbe modul de gândire asupra matematicii, a învățării și predării matematicii.

Recomandările pentru reforma educației matematice propun o nouă metodă de predare a matematicii. Ele presupun o practică de sprijin a dezvoltării înțelegerii matematice, una care angajează elevii în explorări și discuții despre idei matematice, implică elevii în a construi proceduri bazate pe înțelegerea lor și îi sprijină în a deveni mai buni în ceea ce privește gândirea matematică.

Învățământul clasic, ai cărui formabili sunt actualii profesori, susținut de dezvoltarea industriei tehnologice, s-a bazat pe acumulare de cunoștințe, cultivare a punctualității și respectare strictă a unor algoritmi în rezolvarea unei probleme. Schimbarea contemporană impune un model al învățării creative, bazat pe flexibilitate, anticipare a noului, receptivitate la acest nou, formare continuă și evoluție permanentă. În acest context subiectul educației este nu doar elevul, ci și profesorul, iar ca urmare se conferă alte dimensiuni problemei aptitudinilor specifice. Actualul profesor este impus să recunoască și să susțină ideea că dezvoltarea aptitudinilor, în particular – a celor matematice, este una din prioritățile reformei.

Actualul curriculum are drept obiectiv crearea condițiilor favorabile fiecărui elev de a-și forma și dezvolta competențele într-un ritm individual, de a-și transfera cunoștințele acumulate dintr-o zonă de studiu în alta. Cadrele didactice își pot alege metodele și tehnicile de predare, își pot adapta practicile pedagogice în funcție de ritmul de învățare și de particularitățile elevilor. Prezentul curriculum își propune să formeze competențe, valori și atitudini prin demersuri didactice care să indice explicit apropierea conținuturilor învățării de practica învățării eficiente.

Dezvoltarea competențelor de rezolvare a problemelor de matematică, obiectiv al programelor școlare, în majoritatea cazurilor, se păstrează la nivel declarativ, sugestiile acționale nefiind suficient de numeroase. În puține situații, pot fi identificate corelări între obiective – conținuturi - activități de învățare/sugestii metodologice, care să determine realizarea efectivă a unor activități care să susțină dezvoltarea acestor competențe.

Bibliografie

1. Matematica. Curriculum școlar pentru clasele V-IX, Editura Dosoftei, Iași, 2000
2. Achiri Ion, Cara Angela, Proiectarea didactică: orientări metodologice, Chișinău, Editura Lyceum, 2004
3. Banea Horea, Metodica predării matematicii, Editura Paralela 45, Pitești, 1998
4. Cerghit Ioan, Metode de învățământ, EDP, București, 1997
5. Cârjan Florin, Didactica matematicii, București, Ed. Corent, 2002
6. Lupu Ilie, Metodica predării matematicii, Ed. Lyceum, Chișinău, 1996
7. Rusu Eugen, Matematica în liceu-probleme de metodică, EDP, București, 1970

EDUCAȚIA DE IERI- EDUCAȚIA DE AZI

*Prof. Popescu Olguța
Prof. Drîmbă Mariana
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Provocările perioadei în care trăim, dezinteresul pentru școală al elevilor și permanenta transformare a lumii din jurul nostru ne cer să ne reorientăm mereu și să ne restructurăm modul de abordare, în primul rând readaptându-ne noi înșine. Educația este foarte importantă și nu este legată strict de orele din programul zilnic de la școală. Un copil învață și din activitățile extrașcolare, și din participarea la proiecte, și din timpul petrecut alături de părinții săi.

Să vorbim despre educație. Din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost însoțiți de educație, importanța acesteia sporind cu fiecare generație. Educația reprezintă fundamentul vieții oricărui om cu ajutorul căreia s-au putut dezvolta percepția despre lume, gândirea, stilul de viață, conservarea valorilor sociale, dar și spirituale.

Unul dintre rolurile cele mai importante ale educației este acela de a influența, transforma și dezvolta personalitatea indivizilor. Procesul aceste este influențat atât de factorii genetici, cât și de mediile educative în care individul se află la un moment dat.

Educația din perioada comunistă versus educația de azi? Educația presupune două persoane: una care dorește să împărtășească ceea ce știe și una care dorește să primească darul de preț – știința celuilalt. Contează oare în ce epocă se întâmplă acest lucru? Contează vârsta învățăcelului? Contează instrumentele de lucru? Sunt importante regulile impuse de un sistem?

Îmi amintesc că atunci când eram eleva nu aveam computer, nu aveam proiector, nu aveam internet și mulți nu aveau un sandwich cum și-ar fi dorit. Și totuși... aveau cărți, aveau prieteni, aveau timp să facă teme, aveau încredere în oamenii mari. Nu veneau părinți la școală să se plângă de frigul din școală, de drumul lung pe care copiii îl parcurgeau până la școală sau de prea multe teme! Și toți învățau să scrie, să citească, să socotească.

Să revin în prezent. Avem bănci noi, avem computere, proiector, legătură la internet. Avem copii îmbrăcați modern, care vin la școală cu mașina părinților, au ghiozdane cu roți, tabletă și telefon. Sunt ocupați, fac diferite sporturi, se joacă la locuri de joacă, vorbesc pe Facebook sau Skype. Știu multe lucruri și se pot lăuda că dacă nu știu, caută pe internet. Au la televizor programe de desene animate de 24 de ore, au CD-uri cu filmele preferate, merg la spectacole de teatru pentru copii, la cinematograful...

Aș putea continua, dar parcă vorbeam despre educație. Ce învață copiii zilelor noastre? Ne dorim să-i pregătim pentru viață, să-i lăsăm să aleagă ce-i interesează, să trieze informațiile care îi bombardează, să facă ceea ce noi vrem de la ei. Și uităm că sunt totuși copii! E adevărat că învață repede, sunt de mici obișnuiți cu tehnologia, dar nu au răbdare, nu-și ordonează dorințele, sunt mereu nemulțumiți, nu au timp să se joace.

Temele au devenit interzise sau opționale, învățăm din clasa întâi să adunăm trecând peste ordin, din clasa a doua citim texte de două pagini, dăm teste de evaluare națională, participăm la concursuri județene sau naționale, dar copiii noștri nu știu să se joace, nu știu să șoptescă, nu au răbdare să asculte o poveste, nu cântă și nu se joacă afară. Cărțile nu le mai sunt prieteni, li se pare că școala e un alt tărâm de joacă. Creștem copii independenți, care știu să spună "Nu vreau!" și care nu știu ce este mila, generozitatea, ajutorul sau prietenia.

Aici intervine relația părinte-învățător. Fiecare își are rolul său, dacă nu se lucrează în echipă rezultatele nu vor fi cele așteptate. Îi apreciez pe acei părinți care insuflă copilului dorința de a ști, dorința de a intra în competiție corectă cu ceilalți. Ei sunt cei care "construiesc" un copil modern: informat, curios, serios, creativ, implicat în propria formare. Sunt bucuroasă când părintele îi oferă

copilului ocazia să învețe, în situații diferite, când îi acordă o parte mai mare sau mai mică din timpul său, îl învață semnificația binelui, să fie tolerant și să iubească natura.

Învățarea transdisciplinară din școala zilelor noastre îi ajută să se ancoreze mai bine în prezent. Mi se pare însă că le cerem uneori să crească prea repede, să fie mai maturi decât ar trebui.

Educație se face și prin activitățile extrașcolare. Acțiunile de acest fel scot la iveală sufletul copilului, inițiază prietenii, descoperă pasiuni, îndrumă interese. Profesorul este cel care alege felul activității, locul de desfășurare, formează echipe și sugerează teme de cercetare. Prin astfel de activități elevii vor învăța să aprecieze frumosul, să iubească și să protejeze natura. Vor participa la concursuri județene sau naționale, vor scrie poezie sau proză, vor recita, își vor dori să fie actori, să cânte și să danseze. Orice copil este special dacă i se crează condiții să arate de ce este special! În activitățile extrașcolare își urmează dorințele și aspirațiile personale datorită încrederii inspirate și curajului insuflat de învățător.

Orice activitate coborâtă din minte în sufletul copilului are o frumusețe aparte! Îl învață să fie curios, să descopere, să aprecieze, să aleagă, să fie creativ, să pună în valoare ceea ce are. Valențele informaționale și corelative ale activităților extrașcolare sunt multiple. Ele devin eficiente dacă au constanță și atractivitate. Definitiv este dorința cadrului didactic de a pune în valoare calitățile elevilor săi în orice moment, în orice loc, cu orice ocazie.

EUROPA ȘI NOI

*Prof. Dumitru Daniel-Raoul, Liceul „Matei Basarab”, Craiova
Prof. Dumitru Maria, L.P.S. „Petrache Trișcu”, Craiova*

Vorbim mult și facem puțin. Pretindem mult și dăruim mai deloc. Suntem prinși într-un cerc vicios din care, ori nu vrem să ieșim ori nu putem. În același timp, aparținem unui spațiu geografic și cultural de care suntem mandri și, pe care ar trebui să îl respectăm. Europa strânge în ea un buchet de culturi, convingeri și atitudini variate din care ar trebui să luăm ce e bun și să lăsăm lucrurile urâte deoparte.

Sistemul de învățământ românesc este unul învechit în ciuda eforturilor de schimbare care s-au făcut în 28 de ani după revoluție. Suntem încă sclavii unui învățământ de masă, al acumularilor cantitative mai degrabă decât celor calitative. Facem din elevul din fața noastră un burduf în care introducem orice fără să vedem ce-i trebuie și ce-i prisosește. În același timp, nici nu dorim să facem ceva și suntem închiștiți în confortul nostru zilnic într-un fel de autosuficiență gravă.

Europa, pe de altă parte, a lăsat barierele dintre elev și profesor, decizie prin care comunicarea se realizează mult mai ușor. Elevul, ca subiect adevărat central al învățării, este supravegheat, ghidat și îndreptat exact spre meseria pentru care e bun. Într-o discuție cu un profesor din Germania, acesta mi-a spus că în proporție de 90 de procente, elevul știe ce are de făcut în primii doi ani de liceu. În același timp, noi ne confruntăm cu opinia greșită că e o mare problemă dacă îi spunem unui elev să repete clasa. Ei bine, în Europa nu există așa ceva și se consideră că e chiar mai bine deoarece elevul aprofundează cunoștințele mult mai bine.

Întrebarea vine firesc cum facem să atingem acel punct, în același timp fără a imita tot, fără să oferim un fond serios și solid acelor elemente. Ei bine, credem că dincolo de experimente, dincolo de orice proiecte europene în care ne place să fim parte, în care ne place să călătorim, e nevoie doar de un singur lucru și anume să avem voință. Lucrurile mari vin din lucrurile mici adunate strop cu strop și decantate în fiecare profesor și elev.

Îmi aduc aminte că am avut în mână o hârtie cu standardele unei lecții de limba engleză. Era imposibil, în fața acelei hârtii să greșești când notezi elevul și la fel de clar era și pentru acesta ce notă a luat și de ce. Noi? Să fim iertat, nu generalizez dar cel din față este notat după cum vorbește, subțire sau gros, după figură, simpatic sau nu și așa mai departe. Schimbarea e grea dar nu imposibilă. Schimbarea e dureroasă dar foarte necesară.

Din toate țările europene vizitate, amintirile cele mai plăcute le am despre Polonia. Spun asta din mai multe considerente. Școala era curată și copiii extrem de interesați. Până aici nimic interesant am putea spune dar, și de fiecare dată îmi face plăcere să amintesc, din patru copii, trei răspundeau în limba engleză, fără nicio problemă. O limbă străină, azi e semnul cel mai curat, cel mai clar de europenism și civilizație și cred că asta se poate constitui în concluzia lucrării de față.

EDUCATION AT EUROPEAN STANDARDS

Prof. Sipea Elisabeta Catalina
Liceul "Matei Basarab", Craiova

The world has realized that the economic success of the states are directly determined by the quality of their education systems and that the most effective factor of production is human capital expressed in knowledge, skills, creative abilities and moral qualities of individuals in society.

The specialists consider that in the economy of the 21st century the education system became a priority branch of production, being regarded as an occupational field, as a profitable investment sphere. This conception concerning the mission of education will dominate the educational policy of most countries in the world in the next period.

Improving the quality of the education and training systems is one of the core components of the cooperation between Member States by creating academic networks, study visits and partnerships. The communication from the Commission of the European Communities¹ emphasizes the role of universities and research programs in the Europe of knowledge.

The cooperation regarding the policies in the education and training field began with the adoption of the White Paper on education and training "Teaching and learning - Towards a Learning Society", by which the European Union defines itself as moving toward a learning society based on acquiring new knowledge and lifelong learning.

The technological revolution is contributing to the greatest development of the day which is transforming the Earth into a world village. If before, the images and the messages needed days and weeks to cross the oceans, today it occurs in fractions of a second. One of the impacts technological revolution was to highlight the priority intelligence, education and training, in other words, human capital formation.

The evolution of science and technology takes place at an accelerated pace. New information and communication technologies have an increasing influence on education, on the organization of educational institutions, on the role of the teacher and his / her relations with students, on development of student autonomy.

In today's Europe, there is a risk of weakening social cohesion and it has many causes, including the unemployment of one part of the population and especially the young, the distrust of the population in democratic institutions, nationalism, corruption, violent conflicts that take place in some parts of the continent and the rising gap between the rich and the poor. That is why there is the question of strengthening social cohesion that is necessary at different levels, in particular to guarantee equality for all citizens in terms of access to education, social dialogue between different groups and nations, the active participation of all citizens in social, economic and cultural life as well as decision-making processes. In the countries of Europe, societies are very diverse due to the presence different ethnic and cultural minorities and immigrant communities, as well as increased mobility of people. This growing diversity is not without risk, as life becomes more complex, social relationships become more diverse, and school has to face the presence of foreign students and also an increased violence.

All of this has led to the fact that, at present, European education strategies are primarily geared towards education in the spirit of democratic citizenship and social cohesion. Education systems have to cope with various challenges, developments and issues related to the field of education itself, as well as by society as a whole. Under these conditions, the role of education is increasing a factor contributing decisively to social cohesion.

Education can contribute in various ways to democratic citizenship and social cohesion. Education for active and conscious citizenship begins at school and continues throughout life by promoting the following fundamental values: insertion, not exclusion; tolerance, not predisposition

to conflict; sense of responsibility, not passivity; reason and objectivity, not subjectivity and irrationality.

Being convinced of the importance of investing in people through education, education experts have debated the issue of education in the European Union's governing forums with a view to young people's personal development, vocational training and integration into the economic and cultural life of society.

The priorities pursued through cooperation are: strengthening the European dimension in education and training; recognition of skills and qualifications; ensuring the quality of education.

The European strategic objectives in education and training are:

- Goals on access to education: - extending access to education and reducing dropout; improving access to education and training for disadvantaged people.
- Objectives on basic skills, entrepreneurship and foreign languages: developing the necessary skills in a knowledge society (communication in the mother tongue, in international languages, information and communication technology skills, civic and interpersonal skills, entrepreneurship, cultural awareness); developing entrepreneurship; improving language learning.
- Objectives on counseling and professional orientation: creating a European area of development and training by providing lifelong professional counseling; creating competitive counseling and professional guidance policies; increasing professional counseling and guidance services; entertainment of access to these services.
- Objectives on entrepreneurship education: the introduction of entrepreneurial education into the national curriculum; expansion of the entrepreneurial area at the level of higher education; involvement of entrepreneurs and local companies in the development of educational activities; training teachers; developing entrepreneurship: initiative, creativity, risk.
- Equal opportunities objectives: promoting equal opportunities for women and men in economic, social life, in the exercise of rights; facilitating the social integration of young people; support for the social integration of people with disabilities (with disabilities).
- Objectives concerning the training of trainers: improving education and training for trainers and teachers; increasing the quality of education for the training of teachers and trainers; developing a common European framework for the skills and qualifications of teachers and trainers; the initial qualitative teacher training; developing a culture of professional mobility; continuous professional development; promoting the European dimension in research and information training.
- Objectives on new information and communication technologies – ICT: ensuring accessibility to ICT infrastructure; teaching young people's basic digital skills; form teachers, administrators and school directors; integration of ICT in school curriculum.
- Continuing training objectives: transforming the concept of continuous training into reality by multiplying the opportunities for continuous training; secure access to continuous training; recognition and validation of non-formal and informal training.

The European Commission debated the European Qualifications Framework and recommended that each member country establish the National Qualifications Framework in line with the European one, following eight levels of learning outcomes for the categories: knowledge, skills, general competencies, professional skills.

Educational factors - family, school, university, media, cultural institutions, the Internet - can and must be involved in shaping European consciousness and conduct.

Educational agents - parents, teachers, mentors - must have the necessary training to encourage children and young people to assimilate the values of national and European culture and civilization, to know and respect the values of non-European cultures and civilizations.

Children and young people must understand and accept that the acquisition of European

citizenship means adhering to the values to promote and respect them, that being European is also going to Europe and bringing Europe home through their own performances, behaving as representatives of nationalities or the ethnicities to which they belong, but in the European spirit, to think European, preserving their national identity. They need to be trained in order to know their rights and obligations, in order to face professional competition, in order to assert themselves in conditions of competitiveness.

The general goal is to raise awareness of European identity in consonance with national identity and the acquisition of European citizenship on the basis of national citizenship. General purposes are: the orientation of Romanian education through its structure, content, forms of training and evaluation organization, training and education methodology, assessment methodology, compatibility with the education of EU countries (formal education); creating extra-curricular opportunities for knowing and using ways to connect with the exigencies of the EU's economic, political and cultural space (non-formal education); the orientation of cultural policy towards strengthening a cultural model that accepts differences, a multicultural model that does not exclude interaction with other non-European models (informal education).

We set out the main strategic objectives: reforming the structure of the education system - types, profiles, specializations to European standards; adapting the curriculum (plans, programs, manuals) from the perspective of European values; preparation and improvement of the teaching staff for the realization of the instructive-educational activity at European qualitative levels; Creating a climate favorable to formal, non-formal and informal debate on issues related to effective integration into the family of European Union countries; creating and promoting study opportunities in the countries of the European Union; ensuring school and university education of pupils and students in relation to European requirements; ensure initial and continuing professional training in relation to European requirements.

The policies and strategies for quality assurance in the Romanian national education system will be permanently correlated with the guidelines and actions promoted at European and world level. The Ministry of Education, through the promoted policies and specific strategies for their implementation, provides the framework for achieving the qualities of the educational services, all efforts being concentrated on increasing the quality and compatibility of the Romanian education system with the European system, but for the reform strategy the Romanian education system has to be truly successful, it is necessary for it to take into account all levels of education, from pre-school to post-graduate.

BIBLIOGRAFIE

1. Militaru c., *“Politici în domeniul calității educației la Nivelul uniunii europene”*, Volumul II, Nr. 1/Martie 2011
 2. Militaru c., (2005), *„Modele de excelență în educația europeană”* în *„provocările cunoașterii în contextul integrării europene”*, București, Editura Fundația România de mâine.
- *** - *Jurnalul oficial al UE, Concluziile Consiliului privind internaționalizarea învățământului, 26.05.2010.*

EDUCAȚIA ROMÂNESCĂ

*Prof. Văruicu Luminița
Colegiul Național “Nicolae Titulescu”, Craiova*

În România idealul educațional bazat pe tradițiile umaniste, pe valorile democrației și pe aspirațiile societății românești contribuie la păstrarea identității naționale. Învățământul românesc dezvoltă ca ideal educațional o personalitate liberă, multidimensională, armonioasă, autonomă, și creativă.

Este necesar ca managementul educațional să conștientizeze faptul că învățământul și educația nu sunt fenomene de consum, cum greșit au fost uneori considerate, ci fenomene care realizează cel mai valoros și eficient „produs” - omul pregătit să exercite o profesiune. De asemenea, managementul educațional trebuie să asigure un raport rațional și dinamic între numărul oamenilor pregătiți prin studii și numărul acestora cerut de piața muncii, menținând accesibilitatea reală a învățământului de toate gradele pentru ca cei care au posibilități intelectuale să poată obține pregătirea pe care o doresc. Educația ne pregătește pentru viață. De ea depinde propria noastră existență individuală, dar și relația noastră cu ceilalți, felul în care, ca indivizi, ne vom încadra într-o activitate socială complexă, cum ne vom comporta. Ea trebuie să ne ajute să ne desăvârșim noi înșine ca indivizi, dar și să ne facă să fim utili comunității și, mai ales, să nu intrăm în conflict cu ea.

Educația formală obligatorie ar trebui să cuprindă obligatoriu trei componente majore:

1. Educație pentru o cultură generală

- informații despre comunicare – să înveți să scrii și să vorbești corect
- elemente esențiale de matematică – calcule, forme geometrice, corelații logice etc
- un minim de istorie, geografie și cultură generală din alte domenii
- informații importante despre mediu (cum funcționează, resurse, energie, poluare, reciclare, importanța protecției mediului, metode prin care poate fi protejat mediul)
- utilizarea calculatorului și a internetului – de bază (avantaje și dezavantaje internet)
- învățarea cel puțin a unei limbi străine
- cât mai multă educație fizică (sport-mișcare)

2. Educație cu accent pe ANUMITE domenii

- cele care există și în prezent – matematica, română, limbi străine, istorie, geografie, fizica, biologie, chimie, ecologie, informatică etc

Învățământul ca prioritate națională este necesar să se dezvolte în contextul interacțiunii dintre cerințele dezvoltării economico-sociale și cele ale dezvoltării resurselor umane. În procesul integrării europene și al globalizării, educația românească este deschisă relațiilor cu organismele internaționale de educație, cum este UNESCO și cu sistemele de învățământ din alte țări. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, în speranța, că individul să se poate ridica deasupra condiției date de familie și circumstanțele în care s-a născut.

În prezent, în educația românească se vorbește tot mai mult despre centrarea educației pe elev. Punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminente pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani. Însă, pentru ca școala să cultive “destoinicirile intelectuale”, și practice ale copilului, ea ar trebui să știe cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse și politici înțelepte dar și care sunt “destoinicirile” fiecărui copil care îi intră pe poartă. Școala, universitatea, părinții, organizațiile non guvernamentale și partidele trebuie să se pună de acord asupra direcției spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă “trebuința de a învăța toată viață” pentru propria desăvârșire și prosperitatea umanității. Astfel s-a impus problema asigurării și menținerii calității serviciilor educaționale, deosebit de importantă cu un impact imediat, dar și pe termen lung

asupra beneficiarilor direcți ai acestora-elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecți- comunitatea, societatea.

Evoluția actuală și viitoare a lumii este influențată de rapida dezvoltare și extindere a noilor tehnologii informaționale, care afectează natura muncii și determină înlocuirea anumitor tipuri de muncă umană de către mașini, ceea ce se va reflecta în radicale transformări ale profesiunilor și mobilității profesionale și în tipurile de abilități și de competențe necesare pentru exercitarea lor. Acest fapt schimbă radical și poziția educației în societate, ea nemaiputând fi realizată doar ca "stagiul de pregătire" prealabil intrării oamenilor în muncă, ci ca un proces care se va dovedi necesar pentru toți oamenii, pe parcursul întregii lor vieți profesionale și nu numai. Este deja o sarcină de actualitate regândirea și transformarea paradigmatelor educaționale, ca și reconsiderarea radicală a relațiilor dintre învățarea formală, nonformală și informală, în vederea accentuării tot mai puternice a complementarității și eficientizării acestora

Concomitent cu această evoluție apar necesități majore de reorganizare a proceselor educaționale și a sistemelor instituționale ale educației și învățământului, amplificate de apariția și dezvoltarea tot atât de rapidă a noilor tehnologii ale educației propriu-zise - computerul, tehnologiile multimedia, CD-ROM, înregistrarea video, internetul, ciberspațiul etc., care reclamă o nouă organizare a proceselor învățării. Pe acest traiect au apărut deja învățământul la distanță, universitățile libere sau deschise, ca și sugestii de înființare de "colegii de afaceri în ciberspațiu", precum și o nouă ramură industrială educațională denumită "edu-tainment", cuprinzând companiile de cablu, casete de software, grupe de telecomunicații, de filme, Cd-uri etc., legată de industria de software, în general, care va avea implicații profunde asupra educației și învățământului.

Există foarte mulți furnizori de educație: școala, biserica, societatea, mass-media, familia. Educația există în toate domeniile vieții de zi cu zi, chiar și printre oamenii cu care trăim și de la care avem ceva de învățat.

Educația nu ține numai de însușirea unor norme sociale specifice traiului uman sau de un anumit tip de comportament, ci își are originea în mediile de dezvoltare ale individului și în percepțiile sale despre lume, deoarece acestea îl vor însoți de-a lungul existenței sale.

BIBLIOGRAFIE

1. Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației”, Tribuna învățământului nr.649, 2005
2. I. Albușescu, note de curs ‘Istoria pedagogiei românești’, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca.
3. „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc” (studii de specialitate), Botoșani, 2004

UTILIZAREA APLICAȚIEI SCRATCH ÎN GEOMETRIE

Prof. Ciucă Mihaela Alina, Școala Gimnazială “Sf. Dumitru”, Craiova

La clasele a V-a și a VI-a, în cadrul capitolelor “Elemente de geometrie și unități de măsură”, “Noțiuni geometrice fundamentale” și “Triunghiul”, elevii trebuie să construiască diferite configurații geometrice. De asemenea, ei trebuie să determine perimetrele, ariile, volumele acestor configurații geometrice.

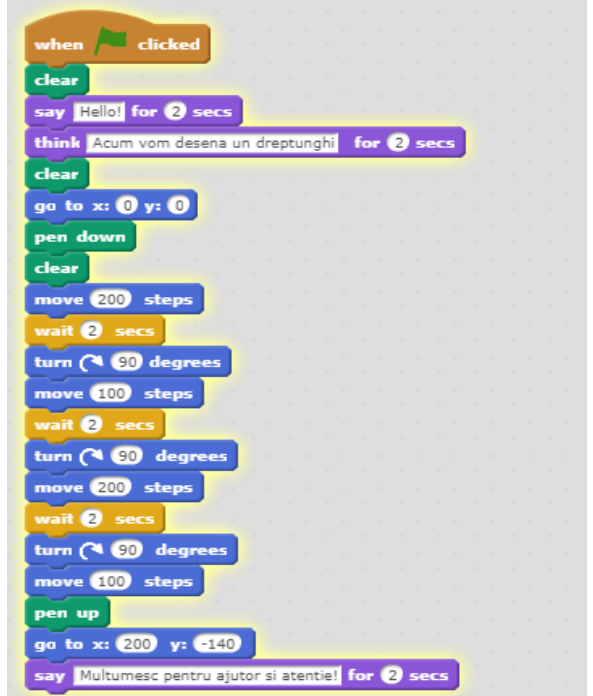

Pentru a reține mai bine și într-un mod plăcut, profesorul poate folosi aplicația SCRATCH cu ajutorul căreia se vor amuza, alegând personajele care să îi ajute să construiască sau să calculeze. În sine, aplicația se bazează pe algoritmi și gândire logică.

SCRATCH este o aplicație dezvoltată de către grupul Lifelong Kindergarten de la MIT Media Lab în colaborare cu grupul de cercetare KIDS de la UCLA Graduate School of Education & Information Studies. SCRATCH are la bază limbajul de programare Squeak, dezvoltat de Alan Kay și o comunitate open-source de colegi. Această aplicație se dorește a fi utilizată pentru predarea programării, specific adresată categoriei de vârstă 8-16 ani.

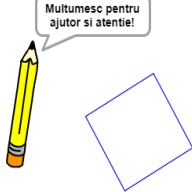
I. CONSTRUCȚIA FIGURILOR GEOMETRICE

Un prim element pe care îl pot învăța elevii în SCRATCH, îl reprezintă construirea figurilor geometrice, precum: dreptunghi, pătrat, triunghi, hexagon, cerc. Pentru aceasta au nevoie de noțiuni teoretice despre: lungime, lățime, latură, unghiuri. Mai jos se găsesc o serie de astfel de aplicații practice (sursa și rezultatul):

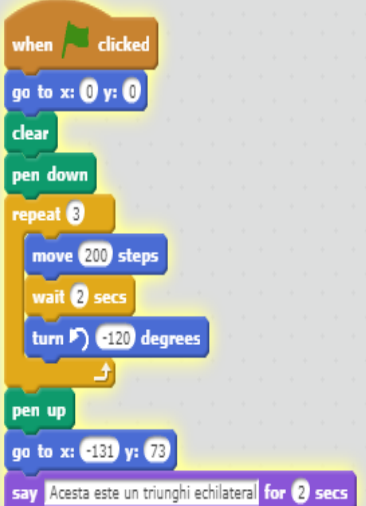
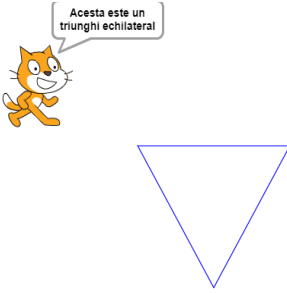
I.1. Construcția unui dreptunghi

Sursa	Rezultatul
	

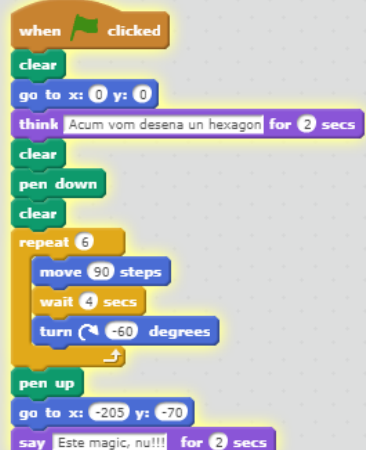
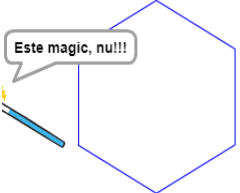
I.2. Construcția unui pătrat

Sursa	Rezultatul
 <pre> when clicked clear say Hello for 2 secs think Acum vom desena un patrat for 2 secs clear go to x: 0 y: 0 pen down clear repeat 4 move 100 steps wait 4 secs turn 90 degrees pen up go to x: -212 y: 44 say Multumesc pentru ajutor si atentie! for 2 secs </pre>	

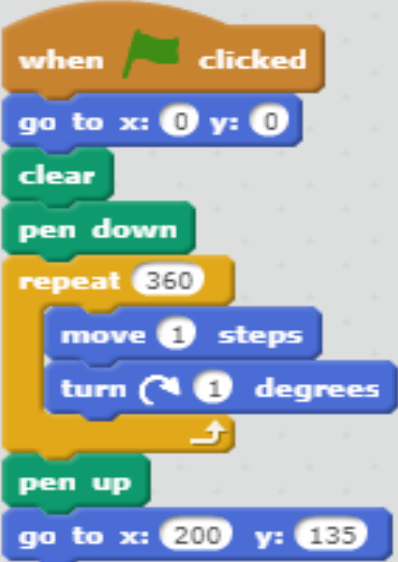
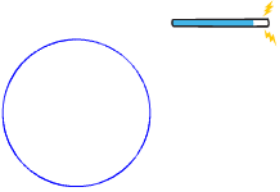
I.3. Construcția unui triunghi echilateral

Sursa	Rezultatul
 <pre> when clicked go to x: 0 y: 0 clear pen down repeat 3 move 200 steps wait 2 secs turn -120 degrees pen up go to x: -131 y: 73 say Acesta este un triunghi echilateral for 2 secs </pre>	

I.4. Construcția unui hexagon

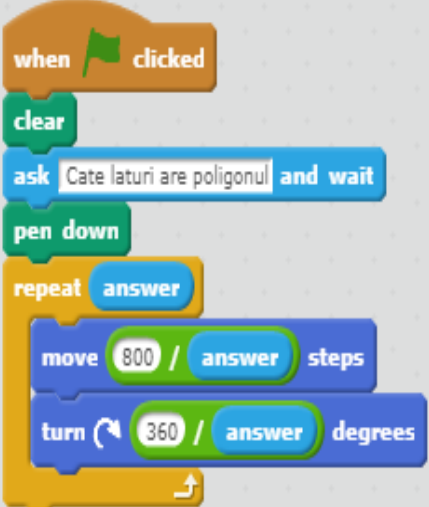
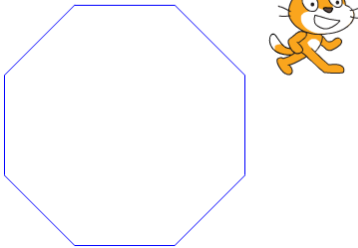
Sursa	Rezultatul
 <pre> when clicked clear go to x: 0 y: 0 think Acum vom desena un hexagon for 2 secs clear pen down clear repeat 6 move 90 steps wait 4 secs turn -60 degrees pen up go to x: -205 y: -70 say Este magic, nu!!! for 2 secs </pre>	

I.5. Construcția unui cerc

Sursa	Rezultatul
 <pre> when clicked go to x: 0 y: 0 clear pen down repeat 360 move 1 steps turn 1 degrees pen up go to x: 200 y: 135 </pre>	

I.6. Construcția unui poligon regulat

Pentru a construi un poligon regulat (cu unghiuri egale (congruente) și toate laturile egale (congruente)) folosim următorul cod sursă:

Sursa	Rezultatul
 <pre> when clicked clear ask Cate laturi are poligonul and wait pen down repeat answer move 800 / answer steps turn 360 / answer degrees </pre>	

MODERNISM ÎN EDUCAȚIA ROMĂNEASCĂ METODE ACTIVE MODERNE APLICATE ÎN BIOLOGIE

*Prof. Ciurlin Constantina
Școala Gimnazială "Alexandru Macedonski" Craiova*

Metodele interactive de grup reprezintă una din categoriile moderne aplicate în învățământul românesc, care promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând în final la o învățare interactivă și cu rezultate mai bune.

Profesorul Ioan Cerghit afirmă că "Pedagogia modernă... nu se opune în nici-un fel inițiativei și originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele".

Prin folosirea la orele de biologie a metodelor interactive se urmărește în primul rând optimizarea comunicării în cadrul unui grup de elevi și în al doilea rând, se dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună și care vor constitui o componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare.

La orele de biologie pot fi aplicate cu rezultate foarte bune următoarele metode moderne de predare-învățare interactivă în grup:

- * metoda cubului;
- * metoda predării/învățării reciproce (Reciprocal teaching- Palinscar);
- * metoda Jigsaw (Mozaicul);
- * Știu/ Vreau să știu/ Am învățat;
- * organizatorul grafic;
- * metoda piramidei.

CUBUL

Prin metoda "Cubul" se realizează explorarea unui subiect din mai multe perspective și se încearcă să se ofere elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare pentru o abordare complexă dar mai ales integratoare.

Această metodă se aplică în activitățile de observare desfășurate frontal iar profesorul trebuie să distribuie fiecărui elev o sarcină care să motiveze învățarea.

Metoda Cubului presupune mai multe etape:

1. Se realizează un cub pe ale cărui fețe se notează cuvintele: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ.
2. Se împarte clasa în șase subgrupuri, fiecare subgrup urmând să examineze tema aleasă din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului.
3. Forma finală este împărtășită întregului grup.
4. Lucrarea în formă finală poate fi scrisă pe tablă.

La clasa a-VI-a, la tema **Mamifere insectivore**, se poate aplica metoda cubului în felul următor:

- Profesorul anunță tema care va fi studiată-Mamifere insectivore "Cârțița și Liliacul"
- Se citesc sarcinile pentru toți elevii de pe toate fețele cubului;
- Se organizează elevii în șase subgrupuri, fiecare grup urmând să examineze tema din perspectiva cerinței de pe una din fețele cubului și completează fișele de activitate, astfel:

GRUPA I- DESCRIE

Fișe de activitate

Mamifere insectivore - Cârțița și liliacul

Materiale necesare: Manualul, atlas zoologic, planșe

Mod de lucru:

Învațați prin descoperire: Ce sunt mamiferele insectivore și care sunt adaptările lor la mediul de viață?

Sarcini de lucru:

*Observă în imagini mamiferele insectivore

*Recunoaște aceste animale. Descrie forma corpului, mărimea și culoarea.

GRUPA II- COMPARĂ - Ce este asemănător, ce este diferit?

Sarcini de lucru: Recunoaște aceste animale. Observă alcătuirea corpului și compară-le.

Completează tabelul.

GRUPA III- ASOCIAZĂ – La ce te îndeamnă să te gândești?

Sarcini de lucru: Prezintă care sunt adaptările pe care le au aceste animale la mediul de viață și modul lor de hrănire.

GRUPA IV- ANALIZEAZĂ - Spune ce ai constatat?

Sarcini de lucru: Recunoaște aceste animale. Observă și analizează dentiția la cârțiță și liliac.

GRUPA V- APLICĂ

Sarcini de lucru: Prezintă care sunt caracterele generale ale mamiferelor insectivore.

Enumeră câteva deosebiri între liliac și păsări

GRUPA VI- ARGUMENTEAZĂ – Cârțița și liliacul sunt/nu sunt animale folositoare omului?

Sarcini de lucru: *Argumentează pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.*

În final se prezintă pe grupe rezultatele obținute (discuție frontală), se trag concluziile cu ajutorul profesorului (care monitorizează permanent activitatea elevilor) și se notează pe tablă.

Metoda “CUBUL” este o tehnică prin care un subiect este studiat din mai multe perspective iar elevii pot identifica idei inovatoare pe care apoi le pot include la tema abordată.

Metoda cubului se poate combina la alte lecții cu brainstormingul și jocul de rol.

Bibliografie

1. Lazăr V., Căprărin D., “Metode didactice utilizate în predarea biologiei”, Ed.Arves, Craiova, 2008.
2. Cerghit I., Oinvestigație în sfera microuniversului pedagogic”, Revista de pedagogie, nr.4, E.D.P. București, 1984.

